

**Mariale eximii viri Ber||nardini de busti ordinis se||raphici
Francisci de singulis festiuitati[us] beate [vir]ginis [per]
mo||dum sermonum tracta[n]s: om[n]i theologia
copiosum. deniq[ue] ...**

Bernhardin

Argentine, Millesimoquingentesimosecundo

VD16 VD16 B 1911

Pars .IIII. De vita Marie. De virtutibus Marie. De donis Marie. De
b[ea]titudinibus Marie. De fructibus Marie. De gratiis Marie. De sanctitate
Marie. De sacrame[n]tis que recepit. De ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-98851](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-98851)

quia sicut illa stella orta ē in oriente: sicut dicit
 Ezechiel. ita beata virgo orta est in oriente iusticie
 originalis et innocencie: et non in occidente origi-
 nalis culpe. Et hoc spiritualiter significat ma-
 gi quando Herodi crudeli et impijs iudeis di-
 xerunt. Matth. 2. Vidimus stellam eius in oriente.
 Et nos igitur cum illis devotis magis dicamus
 plequentibus innocenciam originale: et hanc regiam
 stellam obfiscare querentibus. Vidimus stellam
 eius in oriente gratie: et nunquam in occasu indigna-
 tidis diuine. Et ideo fratres de mayo. vbi. a.
 dicitur: beata virgo appellatur stella splendida
 quia sicut corpus splendidum sicut aurum de se
 opacum est nisi illuminetur a corpore luminoso: sic
 mater domini de se quando fuit creata: eius anima
 obfcuritate peccati originalis contraxisset: nisi
 si lumine spissantem pueritiam fuisset. Item quia
 sicut stelle quicquid fuerunt creature tam cito fuerunt
 a sole illuminate: sicut animam virginis in primo
 instanti sue conceptionis fuit illuminata et illumi-
 ficata. Item quia sicut splendor stelle in se nunquam
 variatur aut obfiscatur: sic virginis sanctificatio
 nunquam fuit obfiscata aliqua macula obfau-
 ritatis. hec ille. ¶ Quinto dicit stella regia quia
 sicut illa stella licet aliquotulum se absconderit
 magis: quod inter alias causas egit: ut ipsi
 magi ardenti desiderio accenderent videri
 ei. et postea cito eis apparuit: et illos usque
 ad ipsum videndum perduxit. vñ dicitur. Matth. 2.
 Et ecce stella quam viderant magi in oriente an-
 tecedebat eos usque dum venissent stare super vbi
 puer erat. Sic beata virgo licet aliquando se
 absconderet ad modicum repositum devotis suis sub
 trabendo illis solitas consolationes quas de illa
 habebat: ut magis eos inciteret ad querendam eam
 eam postea eis se demonstrat et consolationibus
 replet: ac finaliter ad videndum et perpetuo com-
 placendum filium suum in celesti palacio producit. vñ
 ipsa dicere potest suo devoto illud Iste. lxxij. In
 modico dereliqui te: et in magnis miserationibus
 congregabo te. Abscondi facie mea paulisper: et
 in misericordia sempiterna misere sum tui. Ido
 sancta mater ecclesia rogat hanc stellam regiam di-
 cendo. Et resum benedicti fructum ventris tui nobis
 post hoc exilium ostende. ¶ Sexto dicit stella
 regia: quia sicut quando magi viderunt stellam
 leticia ineffabili repleti sunt. vñ dicitur. Mat-
 thei. 2. Videntes stellam gaudentes sunt gaudio
 magno valde. Ita quoniam in morte devotorum suo-
 rum appetitis beata virgo quam tantis deside-
 rijs affectauerat iuxta videre: illos indicibili
 exultatione perfundens facit gaudere gaudio ma-
 gno valde. et tota anima toto corde tota mente et
 totis viribus suis spiritualibus et corporalibus facit

igitur stella fulgentissima ut ea que nunc legimus
 et audimus de sua formositate et glorifica-
 te oculo ad oculum intueri valeamus saltem post
 hanc vitam ut carere valeamus cum propheta psal-
 m. 137. Sicut audivimus sic vidimus in civitate
 domini fructum in civitate dei nostri: et fundavit eam
 in eternum. Fac ut verificetur de me illud Iste. lxx.
 Tunc videbis. Iste stella clarissima: et affluens
 scilicet consolationibus: et mirabitur et dilabitur cor tuum
 quod tuis meritis mihi accedere dignetur possi-
 mus filii: nunc: quod est benedictum in secula. Amen.

¶ Incipit psalterium huius monachii quod Ma-
 triale appellatur: in qua tractatur de vita et consola-
 tione beate virginis: et de fructibus ac gratiis eiusdem
 Decantatur parapropter ac preculari nomine viridi-
 rum regine celi nuncupatur. Sermo primus

On habet

amaritudinem conuersationis
 eius: nec reditum penitus il-
 lius: sed leticia et gaudium
 Sap. viij. Quarta me-

cia dulcedinem quam magna spiritus consolatione
 quantaque teneritudine ac suavitate beata ma-
 tria peperit dilectissimam filiam suam virginem benedi-
 ctam: quanta etiam diligentia et sollicitudine non so-
 lum ipsa mater virginis: sed etiam pater eius Ioseph ipam
 studioso studuerit educare: humanis non posset
 eloquijs recitari. Cum enim quicquid filiorum per-
 tes habeat pietatis affectum erga illos: cum sunt
 o. i. pñ. C. de cura. furi. et l. cum filii. vbi glo-
 ff. de here. isti adeo quod dicunt magis diligere est
 lios quam seipos. l. isti quod. i. ff. qd. me. ca. i. iur.
 tra. l. videam. ff. de in litem iura. et naturalium
 stinctu moueant ad educandos illos. l. ius na-
 turale. ff. de iusticia et iure. l. vnica. §. v. C. de
 rei vxo. acci. l. si quod. §. pñ. ff. de lib. agn. pñ.
 eto credendum est pñtes huius pñelle oñz pulcherrime
 scitissime sapientissime humanissime benignissime
 me elegantissime et gloriosissime eam indicibili pie-
 tatis affectu dilexisset enutrisse atque cum illa co-
 uersatos fuisse. De enim agens fortis opas in pa-
 tiere nobiliori sine subiecto et uoluntate. et ino-
 tuit. de elec. c. de infra. de pñ. et l. si et repa-
 ri. §. si. vbi Bal. ff. de excu. tu. marie autem
 illa dulcis pñerabant. quia ut dicitur pñba pñpo-
 sita. Non habet amaritudinem consolationis eius.
 Supra quibus pñbis tres considerationes faciamus.
 Prima dicitur pñtationis.
 Secunda graduatioris.
 Tertia pro appellabitur consolationis.
 ¶ Pars prima de virginis pñtatione in repro-

Bermo.I. De vita Marie

B Maria in libro de infantia saluato-
ris. Erat Maria in admiratioe oi
populo israel. que cu triu essz annoz
poptu ambula bat: rags pfectissi
me loquebat in dei laudibz: vt omes stupore
et admiratioe ei subiaceret. qz no infantula
putabz esse: sz vt magna quasi triginta an-
noz ita osioni instabat et etia facies ei vt nix
resplende bat. sic vt vix aliqs in ei vultu intre-
dere possz. Hec ibi. Ubi etia scriptu e. Vir
go Maria tercio anno cu ablactata eet: abi-
erunt cu ea Joachin pater eius simul et Anna
uxor eius ad replu dñi hostias deo oblaturi.
qz an fores repli posita essz: qndecim gñus
repli ita velocit ascedit vt penitus retrorsus
non aspiceret: nec vt solutu est parces reqre-
ret. vñ ei parces parit ambo obstupuerunt
et repli pontifices mirati sunt. Considerate g
o deuoti xpiani qz reueretur et deuote Joachi
et Anna hanc vnicā filiā suā deo i reple pñen-
uerunt. qntags leticia pñisi sunt du illā tam
blyatit ascedere p illos gradz sperere et del
fuitis secliter mactare. ¶ Hec aut leticia
figurata fuit. j. Re. vi. i filijs isrl: qz videtes
archa gaudi sunt et in leticia: in dedicatioe re-
pli. j. Mach. ij. Scitote etia qz ineffabili gau-
dio de spoliā suā se illi offerre impleunt. qz
nullus vnus deo gracios vsqz ad illd tempus
templi ascedit. Licet em Anna mater Sa-
muelis ascedit replu dñi vt filiū dedicaret
j. Reg. i. Salomon vt hostias immolaret.
ij. Reg. i. Ezechias rex iuda: vt gratias p
sanitate repederet. iij. Reg. x. et Judith p vi-
ctoria obrenta. Judith. xvj. Maria tamē
magis obtulit in reple qz omes pñicti. que se
iplam pñictis dei obsequijs obtulit et dedica-
uit. Pñem est dedicare se deo qz sua. aut. in
gressi. i. ibi doc. C. d. sacrosan. eo quia persona
est dignior rebz. s. fi. insti. de iure natu. gen.
et c. i. qz aut brā ego debet ascedere i tem-
plum et i illo habitare figuratū erat Benef.
xxij. vbi dñs. ascede berhel et habita ibi. Et
quoqz collocatio i reple figurata fuit i archa
locata i ciuitate David. ij. Re. vi. et i sancta
sanctor. ij. Reg. viij. Un. ij. Paral. v. dñs in
miserit archa federz ilocū suū. i. ad oraculuz
templi i sancta sanctor. Magna gz festini-
tate fecit deū angelis i dedicatioe sue sponse
ad templū. que qz deducta fuit p spūscū in-
figuratū. et angeloz associatioem. ad ij. Re-
gum. vi. in figura dñs qz David. i. deū can-
toribz. angelis deducebat archam federz cū
iubilo.

¶ Pars scda pñmōis qz graduatōis. s.

qd significare voluit ego bñdicta qñ qndecim
gradz repli ascedit.

Nquit ingr Bartholome pñsanus
in li. bre. s. gñis. fructu. xj. qz brā s.
go calcabat et respiciebat terrestria et
appetebat celestia. ad ascedit qndecim gradz
templi quos sic velocit ascedit pñ qndecim
templatōes quas faciebat. singulā p quoli-
bet gradu. Primo replabaz deū esse admi-
rabile et psequeter omnipotentissimū in effi-
cenda creatura. et maxime i pñeruado ipaz ab
omni pctō. Secdo ipm affabile et gratiosū eē
templatāz. dona naturalia que cunctis in-
didit largiēdo. et maxime ipam ad pñerem
deducēdo et sanctificādo. Tertio amabile: be-
niolū et placidū eū videbat pñersando eūz
patribz antiqs. vt amicus cū amico. sicut cū
Abzā Noyle et reliqs. et maxime oia que
ad malū inducūt ab ipsa amouēdo. et eūz ea
sua dulcia eloquiā cōmūcādo. et angeloz fa-
miliaritātē tribuēdo. Quarto placibilem et
miseriordē hostz facinoribz indulgētā lar-
giēdo. et maxime ipam mirabiliōri mō sup-
oēs redimēdo. Quinto prudētissimūz cūtra
cerz ritibz. moribz et legibz gubernādo. et ma-
xime mentē suā ab oibz exterioribz curz reuo-
cādo. Sexto cōmēdabile in eligēdo lement
Abzā ad suū cultū: et carnē de eo sumēdo: et
pñipue ipam i matrē suā reputādo. Septio
terribilēz hostes populi sui. vt pz i Phara-
one et alijs. Et maxie hostes suos. i. demones
et pctā sibi subiiciēdo. et pcti somitē repmēdo
et eringuēdo. Octauo honorabilē et dñcre-
tissimū in mādaz suis vires nob tribuēdo
illa obseruādē. et pñipue grām sup omes alios
plena ipi pñerēdo. Nonno venerabilē ob bene-
ficia impēsa. et maxime sacrificia ad cultū suū
ordinatā: sz pñipue ipam ad suū pñerū
fuitiū assumēdo. Decimo exorabile et iclīna-
bile ad pñes nostras et maxime suas pctōes
exaudiēdo. Undecimo inscrutabile i suis in-
dicijs: sz illa sibi declarando et demonstrādo
Duodecimo formidabile malignis spiritibz
iustissimū in puniēdis obstinatis pctōibz
sed sibi dulcissimū et amantissimū ipam spū-
alibz solatiōibz replēdo. Tredecimo diligi-
bilem sup oia a cūctis et pñipue mentē suā
ignes sui amoris inflāmādo. Decimoqzto ve-
racissimū in pñissis et maxie qd pñheris et
patriarchis de incarnatioe sua pñiserat in ea
ope cōplēdo. Decimoqzto appetibile p oibz
qz est bonū ineffabile et optimū ac eternū: sz
pñipue sibi ipsam sui regni reginā et dñaz cō-
stitūdo. Quia aut brā ego i his quindectz

Quide /
cim pñe /
platiōes /
Marie.

p

contemplatiōibz erat mēte eleuata i deū. iō ei⁹
corp⁹ sine incommoditate celerrime aſcēdit il-
los qñdecim gñus. ¶ Per hūc aſcēſu⁹ cor-
porale ſignificabat brā pgo noſtꝛ aſcēſum
ſpūale a mūdo ad deū: ⁊ a vicij⁹ ad virtutes
vt inqꝛ mḡ Bartholome⁹ pīſan⁹ vbi ſupꝛa
Prim⁹ grad⁹ eſt lingūe ordinatio ⁊ ſcificatio
vt diuinas laudes pſoluat. Et iō dꝛ pſ. cxi. r.
ſcꝛ Ad dñm cū tribularet clamauī ⁊ exaudi-
uit me. Dñe libera aīam meā a labij⁹ mēq⁹
⁊ a lingua dolofa ⁊c. Scđs grad⁹ eſt oculorū
internor ⁊ virtū nꝛaz ad deū ſublenatio diuī
nū auxiliū depolēctiū. ⁊ iō dꝛ pſ. cxi. f. Lena-
ui oculos meos i mōtes: vñ veniet auxiliū
mibi. Auxiliū meū a dño q̄ ſec celū ⁊ terraz
⁊c. Tert⁹ grad⁹ eſt affectionū noſtꝛaz oīum
in deū directio. ⁊ qꝛ ille q̄ totā ſpēm poſuit in
dño expectas ab eo remuneratōz ſuoz operū
gaudet ⁊ letat. iō dꝛ pſ. cxi. f. Letat⁹ ſum in
his que dicta ſunt mibi: in domū dñi ibim⁹
⁊c. Quart⁹ grad⁹ eſt oīm pctōꝛ deſectatio et
purgatio. ⁊ qꝛ h̄ nō pꝛhō ſua ſcure pficere.
iō dꝛ pſ. cxi. Ad te leuauī oculos meos qui
habitas i cel. Ecce ſicut oculi ſuoz i manibz
dñoz ſuoz ⁊c. Quint⁹ grad⁹ eſt ab oī culpa
dei gra pſeruatio. quā vt obtinere poſſumus:
debem⁹ decantare pſ. cxi. f. Nīſi qꝛ dñs erat
in nob⁹ dicat nūc iſrael. nīſi qꝛ dñs erat i no-
bis. Lū exurgeret hoſes i nos forte viuos de-
glutirent nos. Lū iraceret furor eoz in nos
forſitan aq̄ abſorbuiſſet nos ⁊c. Sext⁹ gñ⁹
eſt cordis nꝛi in bono ſtabilitio dei gra medi-
ante. p quo obtinēdo decantam⁹ pſ. cxi. f.
Qui cōfidunt in dño ſicut mons ſyon nō cō-
mouebit in eternū q̄ habitat in hieruſalem
Montes in circuitu ei⁹ ⁊ dñs i circuitu po-
puli ſui ex h̄ nūc ⁊ vſqꝛ i ſeculū ⁊c. Septim⁹
grad⁹ eſt ab oīs vanitatē pꝛiū octoz aūſio
ne p feneltras has ad aīam mors peti ingre-
dia. ⁊ pꝛ hoc decantam⁹ pſ. cxi. f. In con-
uertēdo dñs captiuitatez ſyon faci ſum⁹ ſic
ſolati ⁊c. Octau⁹ grad⁹ eſt pꝛiua in bonis
opibz exercitatio. quā qꝛ ſine dei pſidio effice-
re nō valēm⁹. iō pſ. cxi. v. decantam⁹ dicētes.
Nīſi dñs edificauerit domū: inuanū labora-
uerunt q̄ edificat eā. Nīſi dñs aſtoderit ci-
uitatē ⁊c. Non⁹ grad⁹ eſt incontinēti⁹ carna-
liū ⁊ oīm voluptatū ſuppreſſio ⁊ ſcūtū ap-
pꝛenſio. iō decantam⁹ pſ. cxi. v. dicētes. Be-
ati omēs q̄ timēt dñm q̄ ambulāt i vij⁹ eius
Labores manuū nꝛaz qꝛ māducabis: beat⁹
es ⁊ bñ tibi erit ⁊c. Decim⁹ grad⁹ eſt diaboli
licaz inſidiaz detectio. iō cātam⁹ pſ. cxi. v.
ſcꝛ Sepe expugnauerūt me a iuuentute mea:

dicat nūc iſrl. Sepe expugnauerūt me a iu-
uente mea: etenī nō potuerūt mihi. Supꝛa
dorsum meū fabricauerūt pꝛegres: plogau-
runt iniquitatē ſuā. Dñs iuſt⁹ decidet cervices
pctōꝛ ⁊ fundant ⁊ puerat⁹ retroſum oīs q̄
oderūt ſyon ⁊c. Undecim⁹ grad⁹ eſt mētis a
terrenis ad celeſtia eleuatio. iō decantam⁹ pſ.
cxi. f. De profundis clamauī ad te dñe: dñe
exaudi vocē meā. ſiāt aures tue intendētes
in vocē deprecationis mee ⁊c. Duodecim⁹ eſt
pꝛiue modicitatē ⁊ vilitatis cognitio: ⁊ ſui
ipſius vilificatio. ⁊ iō cātam⁹ pſ. cxi. ſcꝛ. Solū
dñe nō eſt exaltatū cor meū neqꝛ elati ſt oī
li mei. Neqꝛ ambulauī i magnis neqꝛ i mira-
bilibz ſup me ⁊c. Tredecim⁹ gñ⁹ eſt qñ diabo-
lus nos ad deperatōz inducere vult nꝛoz op-
erū oꝛez ad mēte reductio. iō cātam⁹ pſ.
cxi. f. Memento dñe Dauid ⁊ oīs māſtus
dimis ei⁹ ⁊c. Decim⁹ quart⁹ eſt oīs diſſenſio-
nis ⁊ diſcordie diſmiſſio. ⁊ iō cantamus pſ.
cxi. v. Ecce qꝛ bonum ⁊ qꝛ iocundū habuere
frēs i vnū ⁊c. Decim⁹ quint⁹ eſt dei ſcꝛuip⁹ ⁊
mādaris obſeruatō nꝛa emācipatio. iō can-
tamus pſ. cxi. v. Ecce nūc bñdicite dñm oīs
ſui dñi. Qui ſtat⁹ i domo dñi: i artibz dom⁹
dei nꝛi ⁊c. ¶ Alter qꝛ pnt dici grad⁹ p nꝛa
edificatōe ſpūali exponi ⁊ aſſenſu nꝛo ad vi-
tam pfectā: vt inqꝛ mḡ Bartholome⁹ pꝛiū
cui⁹ vbi. s. Prim⁹ eſt grad⁹ eſt humane mi-
ſerie debita inſpectio ⁊ tribulationū mīdia-
liū cōſideratio. qꝛ diligētꝛ inſpect⁹ cogi-
mur exclamare. Ad dñm cū tribularet clama-
ui ⁊c. Scđs eſt diuie clemētie artērio ⁊ iplo-
ratio q̄ ſurgit ex pꝛmo. ⁊ ideo dicimus. Le-
uauī oculos meos i mōtes ⁊c. Tertius eſt re-
diuina bonitate cōſideratio ⁊ aſſecuratio q̄ letifi-
cati decantam⁹. Letat⁹ ſum i his q̄ dicta ſunt
mibi ⁊c. Quart⁹ eſt cōſideratio pꝛe a ſe abdicā-
tio ⁊ in deū tactatio. iō dicim⁹. Ad te leuauī
oculos meos ⁊c. Quint⁹ eſt bñficior dei reco-
gnitio ⁊ cōmēdario q̄ nos defendit ab oī ma-
lo. iō dicim⁹. Nīſi qꝛ dñs erat i nob⁹ ⁊c. Se-
xtus eſt victorie ⁊ demones obſectio ex diuina
grā. iō dicim⁹. Qui cōfidunt in domino ⁊c.
Septim⁹ eſt plagaz dei ſuppoſitio ⁊ pctō-
rum nꝛoz pꝛiū puniitio. iō dicim⁹. In
pꝛuertēdo dñs captiuitatē ſyon ⁊ infra. Qui
ſeminat i lachrymis i exultatōe metet. Eui-
tes ibant ⁊ flebāt mīrētes ſemina ſua. Veni-
tes aut veniet cū exultatōe portātes manu-
los ſuos. Octau⁹ grad⁹ eſt huane ſpē totalis
abiectio. ⁊ i ſolo deo ipſi⁹ poſitio. iō cātam⁹
Nīſi dñs edificauerit domū ⁊c. Nonus eſt
ſuipſi⁹ ad eā q̄ precipit deus implenda reco-

Sermo. I. De vita Marie

lectio iō carām? Bñ omēs q̄ tñer dñm tē.
Decim iō diuie p̄ccatoris nē i p̄cis coruā
mus i m̄ploratio tē p̄seruatoe ei⁹ regitati
tio iō bicim? Depe expugnauerit me a
uētine mea tē. Undecim? ē p̄ccator p̄ccōz
reccatoe uenit cū lachrymis efflagitatio iō
bicim? De p̄sidiis clamaui ad te domie tē.
Duodecim? ē ex ḡijs a teo accepti maior hu
militario iō decarām? Dñe nō est exaltatum
eo: mei tē. Tredecim? ē eoz q̄ in baptismo
to p̄m̄lū obuatio. iō decarām? Dñe me
to dñe dauid tō ois m̄fuerudis ei⁹. Sic iu
rauit dño uoti⁹ uouit te Jacob. Decimus
q̄tē ei⁹ t̄ p̄m̄i charitatis dilectio. iō de
cantām? Ecce q̄ bonū t̄ q̄ tōcū dū habitare
fice i yhu. i uisra Dñi illic m̄adatur dñs bñ
dilectio t̄ uita q̄m̄ i seclm̄ tē. Decimū q̄n
tis grad⁹ est sic te? nūq̄ cessat a bñficijs nō
bis exhibetis. sic ei⁹ laudib⁹ p̄tina p̄seu
ratio iō decarām? Ecce nunc bñd̄icte dñm
omēs sui dñi.

¶ Pars tertia huius sermonis de beate virginis
Marie conversatione.

S Jta z puerfatio bñe regis fuit valde
Marie v sancta: valde formosa z valde hone/
polaris sta z ordinata. Primo fuit valde san/
lancra. ta qm̃e nō habitabat i terris s; in cel. Un

et q̄ merito non habitabatur iher̄. Iſ. in cel. Un
 ipa iude. Eccl. xxiij. Ego in altissimis habi
 tavi. i. gyz cel. circumſola. i. uo poterat dice
 re i. aplo ad Phil. iij. Nra querſtatio in cel
 eſt. Louerſatio aut̄ dic̄ tota vira hois. ſez c
 gitationis cordis. locoſtōis oris. z effect̄ op̄is
 ſilis in tribz modis querſabatur ſcel. iō di
 te muliere forti. Prouer. vlti. Suſtineat z vi
 dit. qz bona eſt negociatio ei⁹. Ecce qz in cor
 debabit uſideria ſaporofa. ſequit̄. Os ſuū
 aperit ſapie z lex demittit i lingua ei⁹. Ecce
 qz in eo habuit gratia ſba. ſequit̄. Accin
 git fortitudinem libz ſuos. z roborauit brach
 ium ſuū. Ecce qz habuit opa ſua ſola. Scō
 querſatio fuit ſamofa. ſ. xco p humilitatē
 angelis. p ḡmitatē z hoibz p ſecidit. et
 iō illi portit illud Iudith. xv. Tu ſiſta pie
 ruſale. i. xxi. in q̄ eſt viſio pac̄. z h ppter tuā
 hūilitatē. ſeq̄. tu uideris ſiri. i. angloz. qui ſa
 cid ad facie p̄ xū vicia. z h ppter tuā ḡmi
 tatē. ſequit̄. Tu iō honorificetia ppli noſtri.
 id eſt generi. hūant. z h ppter tuā ſeciditatem
 qua non puſſit. Et iō ſequit̄. qz ſeciſti vīri
 liter. i. xxi. p tuā humilitatem ad terrā traben
 do. ſequit̄. z pforat eſt cor tuū. ſ. p tuā ſecū
 ditatem ſarum ſalutē opando. ſequit̄. eo qz caſti
 tate amauer. ſ. te p ḡmitatē angel ſociado
 De his tribz ait Bern. ſup 21 Miſſus ē. Sū

gularis fuit Marie igitas qua nō teme-
ravit sz honorificavit fecit dñtas sz nihilomi-
nus spūs hūilitas qua nō abstulit incōpa-
bilis spūs fecit dñtas qua igitas sūt comi-
tae sz hūilitas. Vel dici pōt q̄ aliq̄s dī famo-
sus q̄ritur de causis. ¶ Primo pōt magnāz
sapiam. sic fuit salomō vebz. iij. Reg. i. pro-
pter famā sapie cui⁹ regina faba venit ab ori-
ente vt audiret ei⁹ doctrinā. Secōdo q̄a est fi-
mosus ppter magnā potentia. Un̄ Sen. v.
dī. Sygares erat sup̄ terrā: illi sunt potētes
a seculo viri famosi. Tercio ppter magnā san-
ctitatē. Un̄ Iudith. viij. de ipa dī. Deceat
omibz famosi fima. qm̄ timebat de⁹z valde.
Quarto ppter magnā pulcritudine. vñ He-
ster. ij. dī. de ea. Erat em̄ p̄ster famosa val-
de z incredibi pulcritudine. oim ocul⁹ gratio-
sa z amabilis videbat. Ista quattuor barata
Maria excellēt habuit. z iō fuit famosi fima.
Primo em̄ habuit magnā sapiētia. Di-
uina em̄ sapia nouem mētibz scā babitaui.
Quaprop ipa tota rei sapia plena fuit. iō
ap̄l ad ipaz rāq̄s ad archā sapie recurrēbat
z ipam ex oibz cubijs interrogabat. Un̄ dicit
Beda in quadā omel. Dia q̄ de dño vl̄ a do-
mino dicta vl̄ acta cognouerit nū igo i cor-
de retinebat. z follicite cuncta memorie comē-
dabat. vt cū tps p̄dicāde vl̄ scribēde incarna-
tionis ei⁹ adueniret sufficenter vñtūa p̄u-
tiffent gesta q̄rentibz explicare p̄ssēt. ¶ Se-
cūdo habuit magnā potētia. Un̄ Ecci. xiiij.
ipā inq̄r. In bierlm̄ prās mea. z Ipā potēs ei
fuit q̄ diaboli p̄runt. Sen. iij. Ipā p̄teret
caput tuū. Ipā potēs fuit q̄ celū aperuit z de-
um attraxit ad terrā q̄ vicia z fregit q̄ virtus
plātauit. iō in fmine ad Eulfo. ¶ Dico.
ait. De eccl̄ q̄ celis dicit glām. rez. cū gen-
tibz fide. vicq̄s finē. vite ordinē. moribz dīscē-
plīnā. Tercio habuit magnā scitāre. Nam
ait fuit scā q̄znata. Un̄ Berni. i. qdā fmine
inq̄r. Est itaqz igo regia ver⁹ honor⁹ titulis
cumulara q̄ p̄culdubio scā fuit aīqz nara. z
qm̄ tcm̄ idē est eccl̄ p̄z siue mūdū. ipā i tam-
um scā fuit q̄ ei⁹ puritas fuit siq̄de sup̄ pu-
ritate angelica z humana. de q̄ in li. de cocē-
tu igitatē dīc Ansel. Decebat siquidēz vt
igo brā ea puritate niteret q̄ sub tēto maiorē
deq̄t intelligi. Quarto habuit magnā pul-
critudine. De cui⁹ pulcritudine dī. i. p̄. xliij.
Dis glia ei⁹ zc. Sit em̄ qdā q̄ nō curatē nū
de pulcritudine exteriori. Ipā autē curabat
de interiori. iō dī. Dis glia ei⁹ p̄līte regis ab-
interius. Alij sūnt q̄ z faliq̄z bñt pulcritudine
em̄ in interiorē. m̄ eam cūto perdunt. Ipā au

D
Formo /
lus dicit

Haberes
pulcritu
dinem.

re ea suavit vsq; in finē. id ē. In fimbrijs.
fimbria em̄ est finis vestis. Alij sunt q̄ et si
diligūt deū: n̄ adhuc aliqñ inclināt ad mun-
dū. tales pñt dīa deaurati nō aurei. Nā i re-
deaurata ē est aur̄ ⁊ res alia p̄er aur̄. Sic ⁊
fui dei q̄ quis diligāt deū: n̄ adhuc oīno non
abstrahunt a mūdo. Res aut̄ aurea i totum
est aur̄. id ē. b̄a fgo Maria nō fuit fimbria
deaurata s; aurea: q̄ ei⁹ cor totū fsum erat in
aur̄. id ē. amorē diuinū. Alij sunt q̄ p̄erit sunt
yna pulcritudine. i. yna fūre. B̄a aut̄ fgo
habuit varietatē oīm fūritū. id ē. circūami-
cta varietate. ¶ Tercio ei⁹ puerfario fuit val-
de ordinata ⁊ honesta. Primo ordinata. q̄
vī inq̄t Piero. in q̄da epla ad Aliodorum.
nata
qñ i tēplo morabat̄ cū alijs puellis suis coe-
uis vitā suā valde ordinatā ducebat. Nā a
mane vsq; ad tertīa ordīnib; inſitebat. a ter-
tia fō vsq; ad nonā opī manuū intēdebat. a
nonā fō adhuc ordī suā incipiebat a q̄ nō re-
cedebat q̄ vsq; illi angel⁹ appareret. De aut̄
manu elcā accipe ſolebat: ⁊ sic sp̄ meli⁹ in dei
amore p̄ficiēbat. poſt reſurrectōz fō ⁊ aſcēſi-
onē filiū ſui vitā suā diſpōſebat. maxime i aſ-
ſiduā orōne ⁊ gr̄az actōne. Un̄ dī. Act. j. de
ap̄līs. Hi oēs erāt p̄ueratēs i ordē cū mul-
erib; ⁊ Maria m̄reſu. Glo. fō ſup illud
Luc. j. Em̄tauit ſpūs mē ⁊ c. i p̄ſona ipſi⁹
fōgis inq̄t. Totū interioris animi affectum i
agēdis gr̄az laudib; offero. Totū qd̄ vīno.
qd̄ ſentio qd̄ diſcerno in ei⁹ magnitudie cō-
templādā ⁊ ei⁹ p̄ceptis ſuādīs impendo. In
īpō tñ exulto. q̄ terrena non auro: p̄ſperitas
nō extollit. adūſitas mē nō frāgit. ſ; illi⁹ ſo-
la ſpūs mē ⁊ delectat̄ memoria a q̄ ſal⁹ eterna
expectat̄. illi⁹ ſq; p̄petua diuinitate letatur a
quo caro mea ſecundat̄. Occupabat̄ q̄z circa
ſacroz locoꝝ viſitatōz. Un̄ ſctūs Odilio in
quodā ſimone inq̄t. Si ſcire volum⁹ qd̄ dei
genitrici poſt xpi reſurrectōz agebat anq̄ ipa
celos aſcēderet. loca diuicē natiuitatē: paſſio-
nis: ſepulture ⁊ reſurrectōis frequēter viſita-
bat ⁊ in eis lachrymas fundebat: ⁊ oris ſui
ſanctiſſimi oſcula imp̄mebat. ⁊ idē ait Pie-
ro. in ſimone de aſſumptōe fōgis. Nō ſolū at̄
habebar puerſatōz exteriorē ordinatā ſ; etiā
interiorē mētis regulatōz. Habebar em̄ affe-
ctiones ſinceras ⁊ interiōres in oīb; rectas ſi-
mans illud. Hoſſredi in poetria nota. Lum-
eris ſis hois: hois memor interiori. Et iō de
īpā Amb. i. li. de fōginitate inq̄t. Virgo erat
nō ſolū corpe ſ; ⁊ mente q̄ nullo toli ambitu
ſuūce adulteraret affectū. De ei⁹ q̄z cogita-

tionib; ibidē p̄dicat⁹ ſctūs ait. Virgo b̄a ad
īpōs ingreſſus angli: inuēta eſt tomi in pene-
tralib; ſine comite ne q̄s in tētionē ei⁹ rūpe-
ret: ne q̄s obſtrep̄eret: neq; em̄ comites ſemi-
nas deſiderabat. q̄ bonas cogitatōes comitēſ
habebat: qñ etiā tñ ſibi min⁹ ſola videbatur
cū ſola eſſet. Nā quō erat ſola cui tot angeli
aderāt: tot archangeli: tot p̄p̄et. De ille.
Qui etiā ibidē dīc̄ Lorde erat humil⁹: fō f
uis: aio prudēs: lo qñ di potior: legēdi ſtudio
ſior: nō in incerto diuiniat⁹: ſ; i p̄ce pauperis
ſpēm ponēs: interiōr opti verēdici ſimoni arbi-
trum mētis ſoluta nō hoīem q̄rere ſ; deum. ⁊
ibidē. Nihil i ea totū i oculi: nihil in verbis
p̄car: nihil in actu inuēcam diu: nō geſt⁹ fla-
gitioꝝ: nō in cellis ſollicitioꝝ: nō vox penulan-
tioꝝ: ⁊ t̄pā corpiſ ſpēs ſimulachꝝ fuerit mē-
tis ⁊ figura p̄bitat⁹. De Amb. ¶ Lōſario
etiā ei⁹ fuit honeſta. q̄ ſp̄ cū p̄ſonis honeſtis
fuit puerſata. Lōuerſario em̄ bona reddit
zelū ad ſerutē: ⁊ honeſtaz p̄ſonaz puerſatio
ſit inuēntatis p̄ſecta educatio. in aut̄ d̄ n̄p.
S. cogitandū. in ſi. coll. j. ⁊ glo. in l. ediles. q̄.
quid f. f. de edil. edic. dicit p̄ illū tērtū q̄ mo-
res formant a p̄iuncto. Lōuerſatōem igitur
habuit b̄a fgo. Primo cū filio: q̄ ipm̄ num
q̄z deſeruit: ſ; ſp̄ ipm̄ ſociata fuit. p̄mo in eis
infantili etate. Un̄ Luc. ij. dī. Inuēntum
Mariā ⁊ ioseph ⁊ infantē poſitū in p̄ſepio
⁊ Mar. ij. inuēntū puerū cū Maria m̄re
ei⁹. In egypto q̄z ipm̄ ſecuta eſt. Un̄ Mar-
thē. ij. dixit angel⁹ ioseph in egypto exiſti
Surge ⁊ accipe puerū ⁊ m̄rem ei⁹ ⁊ vade in
terrā iuda. Secuta q̄z eſt i tēplo cū doctoꝝ
bys diſputantē. Un̄ Luc. ij. dī. Inuēntū
eū in tēplo ſedentē in medio doctoꝝ. Itēz in
nuptijs p̄iſnantes. Un̄ Joſ. ij. dī. Nuptie
ſacre ſunt in chana galilee. vocat⁹ aut̄ eſt Je-
ſus ⁊ m̄ ei⁹ ad nuptias. Itē p̄p̄lo p̄dicatē.
Un̄ Marth. xij. dī. Adhuc eo loquentē ad
turbas: ecce m̄ ei⁹ ⁊ c. Itē in patibulo morē
tem. Un̄ Joſ. xix. dī. q̄ ſtabat iuxta crucē Je-
ſu. Itē de tumulo reſurgētem. quia veridic⁹
Amb. in li. de fōginib; ſibi p̄mo apparuit p̄
reſurrectōne. Itē in celū aſcendentē. Unde
ſance⁹ Odilio vbi. inq̄t. Credimus ipſum
interſuiſſe gaudijs aſcēſionis dñice: ⁊ in die
ſcō pentecoſtes cū ap̄līs ſp̄ſcū gr̄am rece-
piſſe. quā p̄ſtat ipam a cōceptione xpi plenū
ſine habuiſſe. Lōuerſata q̄z fuit cū ioseph
viro ſuo. Tēz tñ eſt q̄ ioseph p̄p̄ fōginis
ſanctitatē nolebat cū ipa p̄uerſari: ſ; volebat
eā occulte dimittere. Marth. j. Unde p̄ſat⁹
D̄igen. in quādā om̄el. ioseph p̄uerſatū

Bermo. II. De virtutibus Marie

sterni ea cognoscebat. et ideo sibi appropinquare se debent estimabat. et humilitas se an tunc et ineffabilem se loqui facere querebat sic et beatus Petrus dicit humilitas dicebat. Recede a me dicitur quod peccator sum. id est voluit ea occulte dimittere dices. maior est eius dignitas. super crederet eius scitatus. nec meo congruit id dignitati. Et hoc quod super Martham ait. Ineffabilis laus Marie. magis crederet Joseph castitati eius quod vero eius. et per gratiam nature. percipisse eam manifeste videbat. et fornicatoris suspicari non poterat. possibilibus crederet muliere sine viro. quod quod Maria posse peccare. unde et ipso Joseph videre sua sponsam inuencula pulcherrima esse gaudent. poterat dicere illud Quidam. inuencula. facies et aliquid inebat. Credere ad alterum probare credere mores. Conuersata est fuit cum ceteris apostolicis. id est in fine de assumptione Hieronymus. inquit. post ascensionem Christi conuersatio Marie generaliter cum apostolis fuit usque ad eorum dissolutionem. ipsa enim apostolos letificabat precibus suis. Unde quilibet apostolus dicere poterat illud Sapientie. viij. intras in domum meam quiesce cum illa. Non enim habet amaritudinem precationis eius. nec tedium quicquam illi. sed leticia et gaudium et in amicitia illi. delectatio bona. eos quod instruebat doctrina sua. Unde Hieronymus. ubi ait. In apostolos post resurrectionem Christi intras et ceteris cum eis familiariter de incarnatione Christi ac resurrectione pertrahit. Et ibidem. ecce dicitur Iesus ascendere in celum. vocat apostolos se in scola seorsum. quersat eum se. naribus celi. i. curia padisi sub disciplina spiritus sancti. totiusque maiestatis diuine. Inuenit per ma inter primas cohortes summi regis quorum vita iam non erat de terra sed de celis. De hoc etiam sic dicit sanctus Hieronymus. ubi ait. inuencula locorum peracto sego beata cum gaudio ad apostolicum portum remeabat. Conuersata quod fuit specialiter cum Ioseph euangelista. Unde Hieronymus. ubi super ait. Quamvis oes apostoli beatam virginem venerari sint. Iohannes in eadem amplius ac specialius usque in fine vite deservit. quia sibi ab ipso magistro in cruce pendente commissam in sua quasi filii matrem accepit quoniam ipse mihi dixit. Mulier ecce filius tuus. ubi Iohannes. xix. Qui enim instituit sub modo ut cum testatoris familia remaneat siue ut illi filii deserviat. sed adimplere tenent si com modum hereditatis adipisci letant. l. illi libertis frater. p. d. insti. et l. gaio. S. impator. ff. de ali. lega. Tunc se cum deuotis suis conuersari delectatur per amorem et intercessionem atque beneficio rum suorum largitione. Unde ipsa inquit. Pro uerbis. viij. Delicie mee esse cum filiis hominum. Rogamus ergo ipsam virginem benedictam

ut una cum dilecto suo nobiscum morari et habitare dignetur in presenti seculo per gratiam amen et in futuro per gloriam Amen.

De tribus virtutibus cardinalibus quibus beata virgo ornata repleta intravit et usque in fine vite in eis de virtutibus perseverauit Sermo. ij.

Multe filie con

gregauerunt sibi diuitias: tu vero supergressa es vniuersas. Proverb. ultimo. In veteri testamento de specialiter de dilectis Abrahā propter fidem. Unde Gen. xv. dicitur. Credidit Abrahā deo et reputatum est ei ad iusticiam. Quod etiam recitat apostolus ad Hebr. xj. Moysen quoque dilexit propter mansuetudinem: quod fuit mirissimum hominum qui fuerunt in terra. unde amicus dei appellatus est. cum quo loquebatur deus facie ad faciem sicut loquitur homo ad amicum suum. Exod. xxxij. Ite dilexit David propter humilitatem. Iuxta illud ps. xxi. Memento domine David totius mansuetudinis eius. Unde ipse inquit. ij. Regū. vj. Ero humilis in oculis meis. Ite in nouo testamento Iohannem euangelistam propter humilitatem amauit quod specialis prerogativa castitatis ampliori dilectione fecerat dignum: ut canit ecclesia. et fuit dicitur venerabilis. Bede in quadam omel. Ideo in sacro euangelio appellat ille discipulus quod diligebat Iesus. ut habet Ioh. xxi. Diligebat quod Iesus Mariam magdalenam et Martham ac Lazarum fratres earum. ut habetur Ioh. xi. Et hoc propter hospitalitatem per quam ipsi et alij quidam sancti placuerunt deo. Sanctus quoque Nicolaus propter misericordiam amicus dei appellatus est. Sed hec omnia excellentissime fuerunt in beata virgine. super alios a deo fuit predilecta. Si enim dilexit Abrahā quia credidit de se antiquum et uxore sua vetula filium nasciturum. vel quod credidit filium suum moriturum et resurrecturum multo fortius dilexit beatam virginem propter fidem qua credidit se virginem deum parituram et virginem permanens. Ite si amauit David propter humilitatem multo magis dilexit humilissimam virginem. Ut enim inquit Augustinus in quodam sermone. Nunquam beata virgo exaltata super choros angelorum fuisset nisi esset humilissima omnium hominum. Item si Moyses amauit propter mansuetudinem. multo magis matrem suam que ut canit ecclesia est virgo singularis inter omnes miris. Si autem Martham et Martham propter hospitalitatem dilexit et Nicolaum propter misericordiam. Decipimur

Maria singularis et a deo dilecta

utriusque hospitio recepit: carne vestivit: lacte
cibavit: et alia misericordia opera ipse dedit: quod nunquam alius
ei fecit. Item si Johem propter virginitatem amavit
multo magis infem suam: quod est homo virginum. hoc
em Johes non fuit. Jo Albertus super Dionysium
et c. lxxv. i. q. Et his manifestum est quod oes spales
gratie circa alios sanctos fuerunt: et reperire
in nostra gloriosissima regine superant: et eminet ma
nifeste. De illis. Quapropter si de quolibet
sancto finem scimus Bonam. dicere possumus. Non
est innumerabilis illi: propter aliquam excellentiam in aliquo
fuerit vel gratia seu dono vel actu fructuoso. De be
atissima regine possumus generaliter dicere quod non
est innumerabilis illi in aliquo fructu: quod vniu
ersos excessit in fructibus omnibus et donis et cha
ritatibus et cunctis gratiis diuinis. Unus ipse ca
nit Sedulus poeta dicit. Que nec primam si
mille vilia es nec hinc sequere. et fra. petrarca
ait. Virgine sola al mundo senza exēplo: cui
ne prima fu simile secula. et c. Jo de ipsa possumus
multum dicere etiam themas. n. i. f. multe illie. i.
ante congregauerunt sibi diuitias. i. fructus et g
rias. et c. Jo supergressa es vniuersas. De quibus tres
fructus solum in presenti finem consideramus. i. si
desperem et charitatem: quod theologice appellatur. et
quod habet. i. ad Lho. xij. et in c. quod passus. et
c. et dist. ij.

Maria
huit fide

¶ De fide beate virginis. Consideratio prima
Unus utrum beatissima rego habuerit
fide. Et primo argui potest quod non. latera
em civitatis supponebant equalia: sicut dicit
Apo. c. xij. g. et fructus quod acquirunt vident de
bere esse equales. vni vniuersis quod beatus quod habu
it fide: tantum habuisse videtur dilectionem: et
conuerso. et hinc semper et vbiq. aut illud aratoris
poete. li. ij. Nec est pa fides quam lex comitat
amoris. Sed beatissima rego tanta habuit dile
ctionem quod erat super omnem dilectionem in via. g. etiam
habuit cognitionem tantam quod erat super omnes co
gnitiones quam vniuersas habuit aliqua creatura.
Et sic cognitio beate virginis in via fuit excellentior
cognitione rapte quod est creature existens in via
Sed cognitio rapte excellit fide et non est fin
modum fidei. ut ait Albertus vbi s. c. lxxv. g. be
ata rego non videtur habuisse fidem. Item. q. ad
Lho. xij. vbi Paulus se raptum restat vsq. ad
tertiu celum. Dicit Nicolaus de lyra quod per terriu ce
lum intelligit celum empyreum: quod dicitur terriu re
spectu cristallini et syderei. Et ibidem inquit
glo. q. ipse Paulus vidit in raptu sic illi quod sunt
in tertia hierarchia. g. beatissima rego sicut vidit
et excellit. quod cui predestinatus quod est pl. dicit etiam excel
sum quod est munus. et c. et pre. de deci. et l. non dicit. ff. de
reg. in. Sed illi quod sunt in tertia hierarchia non vi

dent per fidem. g. nec beatissima rego habuit fidem.
Item iudicia cordis est dispositio ad videndum
deum aut illud. Mar. v. Bui mundo corde quam
ipsi vident. g. vbi maior est iudicia: ibi
maior erit visio. Sed nulla creatura vniuersas habu
it puritatem tantam quantum beata rego: quod ea puritate
nituit quod sub deo maior neque intelligi finem. An.
in li. de conceptu originali. g. nunquam creatura aliqua
habuit tantam cognitionem. g. et cognitio fuit su
per raptum: et propter super fidem. quod quicquid est super
superiorem super inferiorem. ar. in l. d. accel. ff. de
diuer. et re. p. Item entis ad non ens infinita est
distancia. ut inquit Albertus vbi s. et saner. Bo
nauem. in. iij. di. x. g. peccator et non peccator
dicuntur habere infinitam distantiam. Cum g
tem peram nostra diuidat inter nos et deum. iuxta illud
Isa. lix. Iuq. rates vire diuiserunt inter vos et de
um vestrum. sequitur. quod vbi pl. de peccato: maior est
diuisio. et e contrario vbi minus de peccato: ibi ma
ior est coniunctio. quod tria causas tria sunt esse
creatur. i. p. h. i. et q. de generatione. g. vbi omnino
nil est de peccato: ibi prima est coniunctio. Sed nulla
pura creatura est vel fuit omnino in via sine peccato:
iuxta illud. i. Joh. i. Si dixerim quod peccati
non habem ipsi nos seducimur: et vicias in nobis
non est Beata autem rego sola inter ipsas puras crea
turas fuit multa ab omni peccato. et inquit Augustinus
li. de natura et gratia: excepta beata regine: de qua
de peccatis agit nullus plus volo habere questionem
et c. Ergo nunquam aliqua pura creatura ita con
iuncta fuit deo sicut beatissima rego. Sed illa con
iunctio est per cognitionem et dilectionem. g. super raptum et
fide. ¶ Item tres sunt archiepiscopos hierarchies. purga
ri: illuminari et perfici. ut inquit Dionysius in lib. de
angelica hierarchia. Et si illi tres archiepiscopos ad in
uicem ordinari: ita quod maior purgatione sequit
tur maior illuminatio et maior illuminatio
sequitur maior perfectio. Sed beatissima rego inter
puras creaturas purgata fuit in summo. et
ergo et cognitio fuit super omnem cognitionem: ois cre
ature in via. et sequitur super fidem. Item gratia et glo
ria sic se habent ad inuicem: ut proportionabiliter ha
bens maiorem gratiam: habeat maiorem gloriam autem
illud Zach. iij. exequitur gratiam gratie. Sed inter
cophelozes nunquam habuit aliqua pura creatura
tantam cognitionem quantum beata rego: quod ipa
tria. g. inter viatores nunquam habuit aliqua pura
creatura tantam cognitionem in via. et sequitur et
et cognitio fuit super raptum et fidem. ¶ Preterea
beatissima rego fuit sapientior omni creatura. i. autem
signum liber quod de sapientia intitulatur de beatissima regine
ne specialiter ab ecclesia exprobat. an sapientia autem ni
hil est de ignorantia. Et si fide non sit plena sa
pientia: sed ex parte solam iuxta illud i. ad Lho. xij

Sermo.II.De virtutibus Marie

Solut
ones ar
summe

Uiso
Marie

Beñ. ad lram: q̄ pro illo tpe crāt abstracti a
sensibz corpalijs & poterāt dici hūc mundo
mortui: & p̄ p̄sens i statū vīe p̄ cognitōem
vel vīsonē aliquā nō fuerūt sine fide. q̄ nil
viderūt q̄ p̄fecte fidē euacuaret. N. si vo/
luerim? tenere op̄inione Alberti vbi s. c. xvj
dicētis q̄ brā fgo habebat p̄dictas vīsones
cum q̄re & sine abstractione: q̄lis est i rapta.
& q̄ talē vīsonē qualē habuit Paulus in ra
ptā ad tps & postea dē ijs. Ipa p̄fectiori mo/
do & p̄tinue habuit ab eo tpe quo mater dē
facta est: qui habuit p̄seueravit in ea vsq̄dū
in gl̄iosam cognitōem fm statū p̄ime perfe/
ctus fuit. Rñdē q̄ quia talis vīso non fuit
ita p̄fecta in via p̄pter corpulentia mortal/
carnis sicut est in patria. q̄ corp⁹ q̄d corrum
pit aggrauat aīam & terrena inhabitatio de/
p̄mit sensum multa cogitantes. vt habetur
Sap. ix. Jō cū ipa vīsonē stare p̄mit habi
tus fides: cur⁹ f̄ruite sup̄ano beata fgo omnes
sensuales imaginatōes & representatōes: ma/
ritime mereret. & b̄ p̄firmat p̄ Augustini sen/
tentia in li. soliloquioz dicētis: Dū in corpe
est aīa: etiā si plenissime videat: b̄ est intelli/
gat deū: q̄ tñ corpi sensus vtunt p̄prio ope
si nihil valēt ad fallendū: nō tñ nihil ad am
bigendū. & p̄ adhuc dici fides ea q̄ resistitur
z illud esse ver⁹ pot⁹ credit. Nec ille. ¶ No
randū est atq̄ ē fides vīa: p̄fecta p̄ar firma
¶ Primo fides vīa est illa q̄ bonis operibus
est adornata: sine q̄b⁹ dī mortua. Un̄ Jaco.
ij. scriptū est. Sicut corp⁹ sine spū mortuū
est: sic fides sine opib⁹ mortua est. trāsump/
tiue in. c. vnico. s. q̄ & de sacra. vnct. & j. q.
j. c. fertur. & c. sicut virgē. & de peni. di. ij. c. si
em̄ in q̄t. & di. iij. c. querat. s. & si fides. Istaz
fidē vīa nō hnt xpiani mali. de q̄b⁹ dicit ad
Lyrū. j. c. sicut tēnosse deū: factis autē ne
gant. Sēdo fides p̄fecta est q̄ charitati cō/
iuncta. q̄ ipa charitas est p̄fectio oīm f̄ruitū
Un̄ ad Loll. iij. dī. q̄ est vīculū p̄fectionis
& ad Gal. v. ait apls: q̄ charitas p̄ fidē opat
sine charitate em̄ inutilis est fides vt ait apo
stolus. j. ad Tho. xij. di. Si habuero omne
fidem: ita vt montes transferā: charitatem
autē nō habuero nihil mihi p̄dest. trāsump/
tiue in. c. soler. de p̄le. di. iij. & de peni. di. ij. s.
evidenter. Istā fidem p̄fectā nō habēt demo
nes. de quib⁹ Jaco. ij. dī. Demones credunt
& tremunt. trāsumptiue in. c. si em̄ inquit
de peni. di. ij. illa enim credentia demonū nō
est eis meritoria: quia deū nō diligūt: s̄ odio
hnt. ps. dicere. Supbia eoz q̄ te oderūt ascē
dit semp. Tercio ē fides p̄a que p̄cēnt mun

dana & amat celestia. quam non habet auari.
vt dicit Aug⁹ in quodā smone vbi inquit.
Qui verā fidem hnt deo: terrena inordia
te nō cupiūt. Fides em̄ vincit mundū. j. Jo
hā. v. & c. scilicet aratib⁹. xv. q. viij. Istā fides ve
ram habuit Moyses. & q̄ Paul⁹ ait ad He
bre. xj. Fide Moyses grandis effect⁹ nega
uit se esse filiū filie Pharaonis. Maiores
diuitias extimās thesauro egyptioz impro
peritū xpi. Ecce q̄ p̄ fidē respiciebat terrena &
expectando remunerationē diuinā amabat
celestia. Quarta fides firma est q̄ nō frangit
& mutat p̄pter aliqua aduersa. De qua dicit
Thob. ij. Vtā illā expectamus quā dē va
turus est his q̄ fidē suā nunq̄ mutant ab eo.
Istā fidē nō hnt instabiles & inconstantes. ius
ta illud Quid. in. ij. de ponto. Et cū fortia
statq̄ caditq̄ fides. Jō Virgili⁹. aīj. Enēy.
in q̄t. Nulq̄ tura fides. De salib⁹ autē instā/
bilib⁹ dicit saluator. Luc. viij. Ad temp⁹ cre
dunt & in tpe tentatōis recedūt. Talē fidem
fm hunc quaduplicem gradūz habuit fgo
Maria. Primo em̄ habuit fidē vīa: q̄ oīb⁹
opib⁹ bonis a donatā habuit q̄dē opa neces
sitas & idigētie. Un̄ Prover. vlti. dī. de ipa
Quēsiuit linū & lana & opata est p̄silio ma
nuū suaz. vt em̄ ait Hiero. i qdā epla. Bā
fgo acū & colo sibi & filio necessaria acqui
uit & sine idigētie subueniebat. Habuit etiā
opa pietatis & misericordie. Un̄ ibidē dicit.
Manū suā apuit inopitē. Et iō ibidē subdit. Acci
pit fortitudine lūtos suos. Sēdo hnt fides
p̄fecta & charitati p̄iunctam. Ipa em̄ p̄ nimio
amore & charitate erat liquefacta & lāguida
Un̄ dicebat Lā. iij. Nūciare dilecto: quia
amore lāguco. & v. c. ius dē li. in q̄t. Aīa mea
liq̄facta est. Et itez vulnerata charitate ego
sum. Tercio habuit fidē verā p̄ quā dē p̄cepit
oīa terrena. p̄ votū cū f̄ginitatis p̄cepit oīa
delectabilia carnalia: p̄ paup̄tatē quā elegit
p̄cepit diuitias. p̄ humilitatē fgo mūdānos
honores. Quarto fgo habuit fidē firmā: q̄
ceter⁹ apls a fide cadētib⁹: ipa firma p̄māte
iuxta illud ps. xlv. Sanctificauit tabernacu
lum suū altissim⁹: quā fili⁹ inhabitauit. Eo
dē. xxij. Qui creauit me & c. Quā spūscus
p̄firmavit Luc. j. Spūscance? sup̄uenit
te & c. quā angel⁹ custodiuit. Un̄ ipsa dicere
poterat illud Judith. xij. Unū dñs: q̄ au
stodiuit me angel⁹ ei⁹. ¶ Scēdū ḡ q̄ i passi
one xpi qdā nō habuerūt fidē nec p̄passionē
sicut iudei infideles dñs iusto insultantes. Qui

R.
Fides vi
ua: p̄fec
ta: firma

S
Maria
habuit
dem

Bermo. II. De virtutibus Marie

habuerit passionē: s; nō fidē. sic apl' a fi
de cadēs. Quidā fidē v' meli' cognitōem
s; nō passionē: vt angeli q' sunt ipassibiles
Solū autē hō brā tūc habuit cōpassionē
inimā: fidē firmissimā. S; ea fuisse v'ri
rem fidē sup oēs excellēte q's dubitet? Cum
omīa opa dei et mirabilia ei' bñficia sint fa
cta et p'cella hoīb' p'p' fidē. vt declarat multi
plicat apl's ad Heb. xj. Dubitare nō licet: q'
etiā p'p' bñdite hōis fidē de' p'cellit ei filij
sui incarnatōz. Itē cu'z omē qd nō est ex fide
p'p' sit: ad Ro. xiiij. q. j. c. nō sanar. et de re
lit. spo. c. lras. et. xvij. q. j. s. et hīs. et de p'sp.
cōm omē et de sumo. c. p. tuas. manifestissimū
est nūp' sine fide fecisse beatā hōine q' nunq'
peccauit. et iustus ex fide sua viuāt. Aba
cū. i. ad Heb. x. et c. vbi sana. xiiij. q. j. et
de p'sp. dū. iij. c. in domo. et de sacra vnc. c. vni
co. s. q. hō. cūq' fides sit totū dei. ad Ephe.
ij. et de p'sp. dū. iij. c. g'ra. cū etiāz fides mūdet
corda. Actuum. xv. et de p'sp. dū. iij. c. ver' et
ex fide charitas pcedat. i. ad Eboz. xij. et ad
Gal. v. et ad Thij. et Jac. j. et p' fidē acquira
tur vita eterna. Joh. vj. et de peni. di. ij. c. cha
ritas est a qua. et dū iij. s. finis. et s. s. l' con
cludētū est incōmūcabilit' q' brā hō iustis
sima: et oīa dei dona recipit q' etiā ab oī pec
cato mūda fuit. et charitate plena extēdit. atqz
eterna gl'am sup oēs excellēt' hūit: etiā i p'
senti vita hūit fidei sup oēs icōpabilit' ra
diat. Lū em sine fide impossib' sit placere
deo: v'rat apl's ad Heb. xj. p'specto sup omes
placuit altissimō sup oēs hūit fidei habuit
in summo.

¶ De spe brē hōis. Cōsideratio scda

¶ Venit. nūq' d' brā hōie fuerit spes? et
¶ q' p'mo argui p' q' nō: p' argumēta fa
cta et fide. Si em brā hō habuit tā
tam cognitōz et visionē celestij: nō videt ha
buisse spem. iuxta illud ad Ro. viij. Que vi
detur nō est spes. Nā qd videt q's: qd sperat
In cōtrariū nō est v'itas: q' in beatissima vir
gine fuit excellētissime hūit spei. Lū ei spes
sit certa expectatio future beatitudinis: pueni
ens et dei grā et meritis pcedētib' vt dicit rhe
ologi in. iij. di. xvij. Aliter nō esset spes. Iux
illud Bualthe. in alexandriade. di. Spes
quā meritū nō puenit a spe Deuāt. et vertiz
dat ei p'umptio nomē Lūqz hā sit sententia
Quid. in. iij. de falsis: qui ait. Cōscia mens
vt cuiqz sua esset ita cōcipit inira Pectora p
facto spemqz meritiqz suo. P'fecto constat q'
ipa q' fuit in dei grā firmata et certū habebat
q' cadere nō poterat ab ea. S; i p'curibus et

meritis: debebat p'seuerare. et q' erat i celesti glo
ria beatificāda: habuit magnā spem: et certū
sine sperabat q' post mūdi tribulatiōes et ne
felicitat' esset gaudij portūra: et sup oēs an
geloz choros exaltāda. Quia em hā est snia
Aug. in li. de spū et aia di. Quibusdā affecti
bus et quadā amicitia aia corpi iungit. fm
quā amicitia nemo carnē suā vñqz odio ha
buit. vt etiā dicit glo. in. l. j. ff. i ius vo. vt eant
et originalit' fuit dicit apl' ad Eph. v. Sub
dit Aug. Socia nāqz ei' est: licz ei' socia
te p'grauet. Inestabili nāqz cōditōe diligit il
lud. amat comitē suū. a iō libera esse non pōt
dolozib' ei' vehemētē afficit: formidat inter
fici: q' mori nō pōt. Nec ille. Jō licet aia brē
hōis in vita ista deo sic intellecto beata di
ci qd. immō possit. fm mltas molestias ex cor
rūptibilis corporis cōditōe sustinebat. mul
tasqz et varias aduersitates tolerabat. de q'bz
dicebat in hā q' oīa sperabat certissime post mor
tē de futura et i p'petuā solatiōz puerenda.
Quapropter hūit spei non caruit: s; p'fectissi
mo mō sup oēs viatores illā habuit. et sic p'se
cura ē p' aliū h' est p' cōpunctōz corpis qd als
simpl' p'se nō p'segret. vt i fili dicit text' i. l.
aristo. ff. q' po. in p'ig. hā. Nō ē q' dubitādūz
q' hūit spei excellētissime habuit cui nullam
bonū defuit. spes em est hōi valde vtilis. iux
illud Quid. in eplis. spes bona dat vires. et
Tribuli. li. ij. spes mouet in meli'. De vtili
tate autē spei plenā est oīs scriptura diuina.
Vñ Salomō. Prouer. xvj. ait. Qui sperat
in dño brūs est. et p's. xxij. d'. Bear' vir q'
sperat i eo. et p's. xxix. Bear' vir cui' ē nomē
dñi spes ei'. et p's. lxxij. d' deo. Bear' hō q'
sperat i te. et p'ro. xvij. sc'ptū ē Qui sp'at i
dño saluabit. et Dan. xij. q' saluat sperātes i
se. d' de deo. et ad Ro. viij. ait apl's. Spe em
salui facti sum'. et p's. xvj. inq' David de deo.
Qui saluos fac sperātes i se. Jō scī oēs suā
uerūt illud apl' ad Ro. xij. Spe gaudētes i
tribulatiōib' patietes. et dicebat cū codē elul
dem eplē. v. c. S'ltamur i spe gl'ie filioz dei.
Tal' em spes dabat eis magnā solationem
Ad qd applicari p' illud Quid. i. x. metham.
Spes est que capiat: spes est q' pascit amāt
tem. Et ideo dicebat apl' ad Hebreos. vj
fortissimū solatiū hoīs nos qui pfugimus
ad tenendā p'positā spem quā sicut anchorā
aie habem' tuta et firmā. Que bona iherissi
ma hōine defuisse nefas ē dicere v' opari.
Immo cū d' it' Prosper i li. epigram. Gra
tior est fructus quē spes p'ductor edit. Dicit
dum est et credendū q' hanc virtutem spei ha

Utilitas
spei.

huit brā fgo a sue pceptōis p mordio r i ea
plenerant vqz ad vltimū vite. Inq̄ enim
Quintilian⁹ in li. de dēlationē. de dēlationē
vii. Nihil mag⁹ interesse hōium puro q̄ vt
spes i hōie tā lōga q̄ vita sit. Un ipa fgo be
nedicta fuanit illd. Lathonis piliū di. fex
retine spes vna hōiem nec morte relinq̄. Si
cut autē brāssima fgo q̄tridie i ftrunbo r bōis
oparōib⁹ mag⁹ p̄ficet oēs scōs meritis excessit
ita q̄tridie i fpei ftrure augmētata fuit r retrī
butōem fuoz meritoz ceter⁹ oib⁹ cert⁹ p̄p̄a
do expectant.

U
Maria
habuit
caritāte

De charitate brē fgis. Cōsideratio tertia
Verū q̄ charitas i brā fgie fuerit: r
mīdet q̄ habuit charitatē excellētā
ois pure creature. Nam Luc. vi. de
duob⁹ debitorib⁹ q̄b⁹ remissum fuit debit⁹:
q̄z vnus debebat q̄nquaginta. alius cētum:
dū q̄reret saluator q̄s illoz pl⁹ diligat eum
q̄ remiserit: r̄sum fuit q̄s cui plus donauit.
Ex q̄ colligit q̄ ille pl⁹ tenet diligere: cui pl⁹
donat. Sz brāssime fginū sup oēs creatu
ras donatū fuit a dō. q̄ cū pl⁹ diligere teneba
tur. sz q̄rū diligere tenebat: tantū dilexit. f
maiorē hūit charitatē q̄ aliq̄ creatura. Itēz
charitas ē de corde puro r p̄cia bona r chari
tate nō ficta. vt ait apls. i. ad Thim. i. f vbi
maior puritas: ibi maior ē charitas. sz brāssī
ma fgo hūit puritatē i sumo q̄ sub dō ma
ior neq̄ intelligi. f charitatē habebit i sumo
cui i creatur⁹ eq̄lis neq̄at intelligi. ¶ Pretea
null⁹ r̄rū amat alique q̄rū p̄r ē r mī. f. e.
de cura. fū. iuncta. l. videam⁹. f. f. e. i lūc iuran.
sz inter oēs creaturas sola brāssima fgo fuit
mī dī. f. nulla creatura tantū dilexit dū q̄rū
ipa. Itē Proū. viij. inq̄r ipa brā fgo. Ego
diligētes me diligo. Ego pl⁹ diligētes pl⁹ di
ligo. Sz de sup oēm creaturā maxie dilexit
beata fginē. f. ipa ad eū maxima sup omnes
creaturā habuit dilectōem. Hui⁹ etiā signū
est q̄ liber canticoz q̄ amoris p̄tinet p̄fectōes
specialit̄ exponit de beata fginē. r ibi a sp̄nso
celesti amica: r charissima p̄ excellētā nōlat
Ex quib⁹ videt q̄ brā fgo nō habuit chari
tatē fm cōem modū viatoz sz p̄fectiori mōz
excellētiori oī mō p̄fectōis pure creature. Sz
f argui p̄r. videlicet q̄ brā fgo in via habu
erit minorē charitatē q̄ angeli. q̄ star⁹ vie i
feriorē statū patrie. Ergo summū vie infē
rius ē infimo patrie. Un dñs Mat. xj. ait
Qui minor est in regno celoz: maior est Jo
hanne baptista. vbi g o. dīc. Omis sanctus
q̄ est cū dō: maior est eo q̄ adhuc est i mundo
Itē sup illud Malach. iij. Ecce ego mitto

angelū meū r dīc glo. Nouissim⁹ angel⁹ ce
li maior ē q̄uis hōie. ¶ Ad hēc mīdet fm Al
bertū sup Missus. c. c. xvj. q̄ licet charitas fuerit ca
brē fgis i via fuerit minor charitate agloz
q̄ ad actū p̄p̄i subiecti p̄ditōz r strati p̄m
eritōne. r ita intelligunt fria. mī q̄ ad subaz fu
it maior charitate oīm angloz. Un si de an
gelū de nouo crearet: r ei illā charitatē in fun
deret quā brā fgo in via habuit: ille angel⁹
mō p̄dicto r̄rū dū diliget q̄rū brā virgo
mō ipatria diligit q̄ charitāz vie et patrie
est eadē fm subaz. Nec ille. Qui etiā subdit
q̄ charitas brē fgis q̄ ad effectū fuit maior i
statū vie qualiter charitate angelica q̄ ange
lica charitas nō est in statu merēdi. Quilibz
autē actus charitat⁹ brē fgis fuit meritorius
vie eterne r maioris glorie q̄ sit glia ange
loz. Et ista charitas brē fgis mag⁹ ac mag⁹
de die in diē vī q̄ ad eius felicissimū r̄rū
creuit: ita vt impleti excellētissime in ea fu
erit illud Prover. iij. Justoz semita quas
lux splēdens p̄cedit r crescit vī q̄ ad p̄fectū
diē. Quia em vt ait Grego. xviij. moraliz.
Nō claret aī aī i fulgore eterne pulcritudis
nisi p̄ns hic arserit i fornace charitat⁹. Jo
us animam beatissime mīs sue h charitatis
igne totā inflāmauit: r plerū fuit illd q̄d ipe
inq̄r Luce. xij. Ignē veni mittere i terrā. i.
fginē Mariam. q̄ vt s. patuit terra appē
latur. Subdit autē ibidē saluator. Et q̄d vo
lo nūi vt ardeat. Un Hiero. i. fer. assumpti
nis dicit q̄ totā fginēz incāduerat diuinus
amor: ita vt nihil i ea esset nisi ardor p̄mū
r ebrietas p̄fusi amoris. Sic ut ignis dō
mū illumiat: vīsum delectat: mēbra calcfacit
ligna inflāmat: altissimas trabes i cineres re
digat r metalla liq̄facit. Sic iste ignis chari
tat⁹ mēre fgis glorie illuminauit: letificauit:
p̄fortauit: inflāmauit r p̄fectā hūilitatē q̄
in cinere redegit: r i amorē altissimi coralit̄
liq̄fecit: ita vt merito h⁹ p̄fuit q̄ ē forma oīm
aliarū p̄meruit p̄ncipalit̄ fieri mī dī. vī. Hū
go de lō victo. i. q̄dā fmo ē ait. Cōcept⁹ fgo
Maria de sp̄scto: nō q̄ de sp̄scto i suba le
mē p̄rēp̄cepit: sz q̄ p̄ amorem r opatiōem
sp̄scto er carne fgis diuio partū subaz mi
strauit. Nā q̄ amor linglarit̄ ardebat in cor
de suo i carne ei⁹ mirabilia faciebat. Quod
lectio q̄ i corde nō suscepit locū: opatiō i car
ne illi⁹ nō hēbat exēplū. Nec ille. ¶ P̄ h q̄r
de charitate b. fgis quā hūit ad p̄mū: vī
illā habuerit i sumo sup oēs creatas: Ex p̄
mo videt q̄ n. q̄ inq̄r saluator Jo. xv. Ma
iorē charitatem nemo h⁹ vt animā suā po

Quanta
fuerit ca
ritas ma
rie

¶ Ma
hūit ad
ritatē
p̄mū

Bermo.II. De virtutibus Marie

in caritate suis. transsumptiue i. e. q. vult.
 et p. m. i. j. et de reu. canis cu. p. dem. s. q. p.
 p. s. i. a. ang. n. a. sua. n. o. p. o. s. u. i. t. p. a. m. i. c. i. s. i. u. i. s.
 q. m. a. i. o. n. o. h. a. b. u. i. t. c. h. a. r. i. t. a. t. e. a. l. i. q. s. q. a. i. a. s. s. u.
 a. s. p. a. m. i. c. i. s. p. o. s. u. e. r. u. i. t. ¶ S. z. p. r. i. u. p. b. a. t. p. i. l. l. o.
 d. i. c. i. t. p. b. i. j. v. i. s. t. e. p. p. r. e. r. q. d. v. n. u. q. d. q. i. p. s. u. m.
 m. a. g. i. s. t. i. l. l. u. d. e. s. t. s. u. m. m. a. r. i. u. B. a. l. d. i. i. n. a. u. t.
 m. u. l. t. o. m. a. g. i. s. C. x. s. a. c. r. o. s. a. n. e. c. p. z. h. e. c. r. e. g. u.
 l. a. ¶ N. i. p. p. r. q. d. a. m. a. m. i. p. m. m. a. g. i. s. d. i. l. i. g. i. t. u. m.
 s. p. r. i. m. u. a. m. a. m. i. p. p. r. t. e. u. i. g. q. p. l. a. m. a. r. t. e. u. m.
 p. l. a. m. a. r. p. r. i. m. u. i. c. o. s. e. q. u. e. t. e. r. b. r. a. s. g. o. q. s. u. p.
 o. m. n. e. s. c. r. e. a. t. u. r. a. s. p. l. o. t. e. u. i. a. m. a. u. i. t. s. u. p. o. e. s. c. r. e. a.
 t. u. r. a. s. p. l. o. p. r. i. m. u. d. i. l. e. x. i. t. ¶ I. t. e. e. a. d. e. c. h. a. r. i. t. a. t. e.
 q. d. i. l. i. g. i. t. u. r. a. p. r. i. m. u. q. z. c. h. a. r. i. t. a. t. e. e. d. i. l. e. c. t. o.
 q. d. u. s. d. i. l. i. g. i. t. p. p. r. e. r. s. e. a. p. r. i. m. u. p. p. r. t. e. u. i. v. e. l. i.
 t. o. v. e. d. i. g. i. s. e. n. d. i. r. r. v. i. g. g. h. z. s. u. m. m. a. c. h. a.
 r. i. t. a. t. e. a. d. t. e. u. s. u. m. m. a. c. h. a. r. i. t. a. t. e. h. z. a. d. p. r. i. m. u.
 S. z. b. r. a. s. g. o. s. u. m. m. a. c. h. a. r. i. t. a. t. e. h. u. i. t. a. d. t. e. u. m.
 h. z. a. d. p. r. i. m. u. ¶ N. o. o. b. s. t. a. t. m. o. q. d. i. l. l. a. n. o. p. o.
 s. u. i. s. s. e. a. n. i. m. a. p. p. r. i. m. o. q. z. r. i. d. e. t. q. u. i. m. m. o. a. n. i.
 m. a. f. i. l. i. u. z. i. p. m. f. i. l. i. u. p. p. r. i. o. p. o. s. u. i. t. q. u. e. p. l. o. q. s.
 p. r. i. a. a. n. i. m. a. d. i. l. e. x. i. t. q. z. p. a. r. e. s. p. l. o. d. i. l. i. g. i. t. f. i. l. i.
 u. m. q. s. i. p. m. d. i. l. i. s. t. i. q. d. e. i. f. i. s. t. q. d. m. e. c. a. p.
 p. r. i. a. a. n. i. m. a. s. i. n. e. c. e. s. s. e. f. u. i. t. p. a. s. s. i. o. n. i. o. b. u. l. i. t. p.
 p. r. i. a. v. o. l. u. n. t. a. t. e. z. s. i. c. b. o. n. a. v. o. l. u. n. t. a. t. e. p. f. a. c. t. o. r.
 p. u. r. a. l. r. e. p. p. e. n. d. e. d. a. C. x. i. n. s. t. i. t. u. z. s. u. b. s. t. i. t. u. t.
 c. o. d. i. f. a. c. t. a. l. i. a. C. x. h. i. s. q. u. i. v. e. i. n. d. i. g. i. m. o.
 i. p. a. b. i. d. e. a. s. g. o. a. n. i. m. a. s. u. a. i. n. p. a. s. s. i. o. n. e. f. i. l. i. j.
 c. r. u. c. i. f. i. c. i. t. a. d. f. i. l. i. o. z. s. i. c. d. u. a. s. a. i. a. s. o. b. u. l. i. t. s. i. c.
 q. z. e. f. f. e. c. t. u. d. i. l. e. c. t. i. o. n. i. s. d. u. p. l. i. c. a. u. i. t. ¶ E. t. h. e. s. t. q. d.
 d. i. l. i. g. i. t. ¶ E. t. u. a. i. p. s. i. a. n. i. m. a. p. r. a. s. i. b. i. t. g. l. a. d. i.
 ¶ S. z. v. e. n. i. a. m. a. d. p. s. i. d. e. r. a. t. o. n. e. m. a. m. o. r. i. s.
 b. r. e. s. q. u. i. s. i. n. p. r. e. i. c. u. l. a. r. i. z. p. r. i. m. o. t. e. a. m. o. r. e. e. r. g. a. f. i.
 l. i. u. ¶ A. m. a. b. a. t. e. n. i. l. l. u. p. r. i. m. o. d. u. l. c. i. t. i. a. m. o. r. e. p.
 c. o. r. d. i. a. l. i. z. i. n. t. i. m. o. q. d. t. a. l. i. s. o. n. d. i. p. o. r. ¶ I. n. x. p. o.
 e. n. t. r. i. p. l. e. x. e. r. a. t. s. u. b. a. s. c. a. r. o. a. i. a. z. d. i. u. i. n. i. t. a. s.
 ¶ E. t. i. n. m. i. r. e. s. t. i. l. l. e. r. a. t. c. a. r. o. a. i. a. z. s. p. i. u. s. ¶ L. i. c. z. e. n. i.
 a. i. a. z. s. p. i. u. s. h. o. i. s. i. d. e. s. u. n. t. q. u. o. a. d. s. u. b. s. t. i. t. u. t. i. a. t. i. n.
 d. i. u. e. r. s. i. s. n. u. n. c. i. p. a. t. n. o. i. b. o. p. p. e. d. i. u. e. r. s. o. s. e. f. f. e.
 c. t. u. s. i. n. c. o. r. p. e. v. e. r. a. i. t. A. u. g. ¶ I. n. l. i. t. e. s. p. i. u. z. a. i. m. a.
 E. r. a. t. i. g. i. t. i. n. t. e. r. m. i. e. m. z. f. i. l. i. u. t. r. i. p. l. e. x. p. i. u. e. r. i. o.
 s. c. a. r. n. i. s. a. d. c. a. r. n. e. f. i. n. n. a. t. u. r. a. z. a. i. e. a. d. a. i. a. m.
 f. i. n. a. m. i. c. i. a. z. s. p. i. u. s. a. d. d. i. u. i. n. i. t. a. t. e. f. i. n. g. r. a. m.
 A. m. a. b. i. t. i. g. i. t. i. p. m. a. m. o. r. e. n. a. t. u. r. e. v. e. i. n. f. i. l. i. u.
 a. m. o. r. e. a. m. i. c. i. a. t. e. v. e. c. r. e. a. t. u. r. a. c. r. e. a. t. o. r. e. s. s. u. m.
 a. m. o. r. e. s. o. g. r. e. v. e. p. s. e. r. u. a. t. a. z. r. e. d. e. p. t. a. s. a. l. u. a. t. o.
 r. e. s. u. u. ¶ T. a. i. n. t. i. m. u. a. t. a. m. o. r. f. u. i. t. i. n. i. s. a. d. f. i. l. i. u.
 q. i. p. a. t. o. r. a. e. r. a. t. i. a. m. o. r. e. z. u. e. r. s. a. ¶ S. i. c. e. n. i. f. e. r. z.
 m. i. s. s. i. m. i. g. n. e. t. o. r. u. e. f. f. i. c. i. t. i. g. n. i. s. s. i. c. i. p. a. c. h. a. r. i.
 t. a. t. e. s. u. c. c. e. s. s. a. z. c. o. b. u. s. t. a. f. a. c. t. a. e. r. a. t. c. h. a. r. i. t. a. s. z. t. o.
 r. a. p. a. m. o. r. e. l. i. q. u. e. f. a. c. t. a. e. r. a. t. z. a. m. o. r. e. v. u. l. n. e. r. a.
 t. a. v. e. i. p. a. i. n. q. t. L. a. n. v. c. f. a. c. g. o. d. n. e. i. e. s. u. m. e.
 q. u. o. q. i. g. n. e. t. u. i. a. m. o. r. i. s. z. b. u. r. i. a. m. o. r. e. i. p. s. i. d. i.
 l. e. c. t. i. s. i. m. e. m. i. s. t. i. c. u. e. v. e. c. o. g. n. o. m. e. m. e. u. s. i. t. p. l. e.

quehs rei. bustum enim est res exusta. vt aie
 glo. in. c. couenior. in. pto busto. xxiij. q. viij.
 ¶ Secdo amauit illu forriter. i. amore forti z
 feruido: qz p nulla tribulatoz ab eo nuqz po
 tuit separi. Qibz em aplis i passione i pi fugi
 entibz i pa inobil' stetit: parata p ipo morte
 sufferre. Juxta illud Lan. viij. Fortis est vt
 mors dilectio. Fortis etiā fuit in fide. Un
 Prover. vlti. dz. No extinguet in nocte. i. in
 passione filij z morte. lucerna eius id e' fides.
 Quapropt' de fide ei' p' dicit illud Aratoris
 p'ere. li. ij. Nec est vera fides qua lex comi
 rat amoris. Na vt ait Sedul' p'era. Dul
 cis amor xpi fortia vincula dedit. Et p'p' hoc
 nolebat recedere a cruce desideras p filio ex
 ponere vita grati. Jux illd Claudiani. No
 quit p'ciū: vita q debet amori. Jo Jos. xix. dz.
 Grabat iug' cruce iesu m' ei' zc. Illi ei vsqz
 ad mortē nuqz deservit. Un Amb. sup Luc.
 ait fugientibz aplis Maria an' cruce stabat
 z p'p'rijs ocul' vulnera filij spectabat. Tercio
 amauit eu sapiēter. qd p'z p' tria sig. Primo
 qz licz ei' filij esset dilectissim'. in i'bis que
 dei erat q'uis eēt laboriosa ei nō pcebat. vñ
 eu ad festiuitates ducebat. Secdo qz licet eu
 summe diligeret. nuqz tñ sibi dissuadere vo
 luit qn cruce ascēderet z mortē p' hūano ge
 nere sustineret. Tercio qz licet sciret eu i cruce
 maxios cruciar' pati: tñ nuqz illi suauit vt de
 cruce descēderet z tāos dolores euitaret. Et q
 instruit' parētes vt filios suos a puericia bo
 nis studijs assuefaciāt. nec a bōis ppositis z
 opibz pnie ipos retrahāt nec vt assumptam
 pñiam telerāt eis pñia deāt. Xpo qz mrez suz
 am summo p dilexit eu' curā ip' habuit. s. in
 infantia qz claustra pudoris ei' illibata fua
 uit. In puericia: qz i oibz ei subdit' fuit. Lu
 ce. ij. In iuuetute: qz i nuprijs ad ei' volūta
 tē aquā i vinū pūit. Joh. ij. In passione: qz il
 la Josi cōmēdauit. Joh. xix. p' resurrectioz
 qz pmo ei apparuit resuscitat'. p' suā ascēsiō
 nē: qz ad ei' mortē veit z ipaz i aia z corpe al
 sumpsit z ad suā dexterā collocauit. ¶ Secdo
 pncipalit' dico qz bñ s. g. o. dilexit creaturas.
 ei' at dilectō dupl' noiaf. s. ordiata z pulera
 De pma h' Lan. j. vbi ipa inq't. Ordianit i
 me caritatē. De scda Eccl. xxiij. vbi ait Ego
 m' pulcre dilectōis. Hūit at caritatē ordia
 tā. pmo ad id qd e' sup se i. ad tēu: illū pfecte
 amādo z ei i oibz obediēdo z nuqz ab ei' cor
 diali dilectōe recedēdo. iux illd Jacobi bñ
 uetani. c. xxxij. s. i. l. i. d. i. Mutari nescit imo
 derat' amor. Omiaqz etiā valde difficilia ce
 aspera propter eius amorem libere tollerant

A
 Maria
 dilexit
 creatas

do. hic est em vn^o charitat^{is} effect^{us}. vt h^{ic} in c. hec ē charitas. de peni. di. ij. vn^o Marcial^{is} poeta inq^{uit}. Nescit amor vehemens ad queq^{ue} pericula rūpi. Sedo habuit charitate ordina tā ad id qd ē extra se. scilicet primū ei spariendo sic p^{er} in nuptijs vbi deficere vino spōso cōpassa fuit. vt h^{ic} Joh^{is} ij. vbi Bern^{ardus} ait. De ficente vino i nuptijs verecūdie p^{er}uātiūz cōpassa est p^{er}issima x^{ristus} dices filio. Vinum nō h^{ab}et qd em de fonte pietatis pcederet nisi pietas rē. vt s. pte tertia h^{ic} opis sermone. j. pte. iij. sub lra R. Tercio charitatē ordina tam habuit ad id qd est infra se. s. corp^{is} suūz ipm rōni subijcēdo rē i x^{risti}ginitate pseruādo. Jo^h vt d^{icit} Apoc^{alypsis}. xij. lunam sub pedib^{us} habuit. qz corp^{is} mirabile sub rōe subiecit. Quārto ad id qd est intra. ad aīam suā. ea in hūmitate pseruādo. fūas illud Deū. iij. Tu stodi temetipm rē aīam tuā sollicitē Un Bern^{ardus} sup^{er} M^{atthei} iij. ē ait. De qd ē due p^{er}uētel scz x^{risti}ginitas rē hūilitas mltū sūt deo acceptē. Voluit q^{ui} ipm mrem suā esse x^{risti}ginitatē q^{ui} imaculata imaculat^{is} pcederet oīum macul^{as} purgatur. Voluit etiā esse hūile. de q^{ui} mīe rē hūmil^{is} corde p^{er}it^{er} h^{ab}et se s^{er}uū boib^{us} exemplum saluberrimū oīi sūt. vt em q^{ui} s^{er}uū s^{er}u^{us} erat pceptura. lra estz corpe. mun^{us} accepit x^{risti}ginitatē sic esset rē mīe. donū accepit hūilitatē. ¶ Sedo ē dilectio sūt pulcra. Distinquit aut Aug^{ustinus}. quadruplicē dilectioz. vna est carnalis. q^{ui} est inter virz rē vxorē. rē aliqū ē turpis quādo se carnaliter nimis amat. rē iō p^{er}hibetur donatio inter eos ne mutuo amore se inuicē spoliēt. j. vbi doc. ff. de dona. inf. vi. rē vxor. Alia est naturalis que est inter patrē rē filiū. rē aliqū est turpis. q^{ui} p^{er} inordinatē filium diligit. Tercia est socialis q^{ui} est inf^{er} amī cū rē amīcū. q^{ui} aliqū est turpis q^{ui} in maluz se amat. rē de hac tractat in l. late culpe. §. amīcos. ff. de sig. rē ibi glosa ponit q^{ui} aliquādo est turpis. Quarta est spūalis. q^{ui} est inf^{er} aīaz rē deū. rē ista ē dilectio pulcra. cur^{is} se mrem asserit brā x^{ristus}. Eccl^{esiastes}. xxiij. rē p^{er}sistit i quattuor. Primo i diligēdo deū. quā dilectioz Aug^{ustinus}. se reppendit nō habuisse dices. it. p^{er}fectionū Sero te amant pulcritudo tā antiq^{ue} rē tā noua. Sero te amant. intus eras rē ego foris. meū eras rē ego tecū nō erā. Sedo p^{er}sistit in habēdo sapiam dei. Un^{de} Prouer. xij. septūz est. Appone cor tuū ad doctrinā mea q^{ui} pulcra erit cū eam suaueris. Tercio p^{er}sistit i seruando pcepta rē p^{er}ilia dei iuxta illud Prouer. iij. Uie ei^{us} vie pulcra. rē omēs semite illi^{us} paci fice. Quarto p^{er}sistit in puritate mēt^{is} rē corp^{is}

rē honesta suerfatiōe. Iuxta illud Sap^{ientie}. iij. Quā pulcra est casta generatio cū charitate. Quā dilectōem quadruplicē habuit x^{ristus} ego te nēdicta p^{er}fectione. Etenim suauit illud Deū. xj. Ama dñm deū tuū rē obserua pcepta ei^{us} rē illud Joh^{is}. xv. Vos amīci mei estis si feceritis q^{ui} p^{er}cipio vobis. Itē illud Prouer. xxix. Qui amat sapiam lificat patrē. s. celestem rē illud Prouer. xxij. Qui diligit cordis mīdiciam habebit amīcū regē. ideo dilectōe plema dicebat illud Lan. v. Adiuo vos filiē hie rē iuxta si inuenerit dilectū meū vt nūciat ei quia amore languet. ¶ Q^{ui} aut brā virgo sup^{er} omēs puras creaturas habuerit amorem charitatis vltra dicta in pcedētib^{us} etiā p^{er}ba rē p^{er} sic. Nā vt ait Aug^{ustinus}. in li. de spū rē aīa. Charitas ē via q^{ui} puenit ad deū. rē p^{er}ba p^{er}. c. hec est charitas. de peni. di. ij. Sz nulla pura creatura ita pfecte ad deū puenit sic beata x^{ristus}. Sz nulla creatura pura ita pfecte charitatem habuit. Itē deus charitas est. j. Joh^{is}. iij. rē abij. xj. q^{ui} q^{ui}. Sed nulla pura creatura vniq^{ue} ita excellēt in se habuit deūz sicut brā x^{ristus}. Sz rē. Itē charitas est finis oīm x^{risti}ginitatē pceptoz. j. ad Thim^{otheum}. j. rē ad Roma. iij. c. charitas. de peni. di. ij. Sz null^{us} ita cōplet habuit i se oēs p^{er}uētel. neq^{ue} ita pfecte uir dūta pcepta sic ipa. q^{ui} p^{er} ppositū. P^{er} terea charitas ē vīculū animoz. vt ait ap^{osto}l^{us}. ad Col^{ossenses}. iij. Un^{de} Aug^{ustinus} in li. de spū rē aīa inq^{uit} Charitas est via copulās amārem cum amato. Sz nullus ita pfecte copulat^{is} fuit cū deo sicut beata x^{ristus}. que cū pceptē rē filiū suū fecit. Sz rē. Item brā x^{ristus} habuit oīa vni lra rē cūcta ad salutē necessariā p illā reglām Bern^{ardus}. sept^{imo} allegat. qd alijs licz paucal^{is} finis est pcessum rē. imo ceteris oīm^{us} excellēt^{is} illa oīa habuit. qz melior debet esse p^{er}uicio regine qz seruoz. fm p^{er} hūm in li. de regi. p^{er} ci. sed charitas ē vīcus a q^{ui} omīa bona pcedunt. j. ad Thim^{otheum}. j. rē c. licet. in fi. cē de regi. iij. Itē sine charitate oīs opatio nra est inuili^{us} q^{ui} ad psequendā eternā retributōz. c. vide rē c. teneam^{us}. j. q. j. sine charitate ei oēs alie p^{er}uētel nīhil p^{er}uētel ad salutē. c. i. oīet queri de p^{er}. di. iij. rē. Sz uidēter. de peni. di. ij. rē dist. vij. c. nullus. vn^{us} in c. nisi cū p^{er}idē. §. quippe extra. de renū. di. Si q^{ui} rē mīcūz s^{er}uūz flore refulgeas charitatē aut i te nō habetas. nīhil habere cōprobar^{is}. rē in c. vbi sana x^{risti}ginitatē. q. j. di. Ubi charitas nō est. nō potest ēē iusticia. Iusticia aut hie accipit^{ur} p omī p^{er}uētel vt etiā accipit^{ur} in v. et h^{ic}. rē in c. ad aures. de rēpo. di. scriptum est. Non in sublimitate gradum

B
quadru
plex dile
ctio

Sermo. III. De virtutibus Marie

In amplitudine charitatis acquirere regnum dei.
et Aug. in finis ad her. inq. Sine chari-
tate nullus facit dei vniuersum poterit inueniri. Ergo
brillima ergo q. sup. omnes i. celesti gloria est subli-
mari vniuersum facit ceteris oib. excellens in tu-
em. excellens in me p. ceteris habuit charitatem.
Lui. ex. pcepit. Lani. vi. dices. Ignis sem-
per ardebit i. altari meo. p. que ignis spiritualis i.
telligit charitas et ardor diuini amoris. Sem-
per ardeat i. altari humani cordis: pfecto
ignis pfectissime sp. erat i. corde b. regis
qd. ipsi dei singulari acceptione altare fuit.
Quo qd. amore et charitate nos repleti faci-
aripa ergo brillima nos bndices: atq. nobis
dices illd. ij. ad Eho. xij. f. gra. vni nri. Jelu-
psi et charitas dei et caritatis p. f. sic sp. cur
oib. vobis Amē.

De q. vniuersum virtutibus cardinalibus q. fuerit i.
gloria regine.

Eum est fili-

om. et equas. mea est prudentia et
fortitudo. Prover. viij. inquit
Salomon Lani. vi. de bra. regie
Que est ista que ascendit de deserto: reliquias as-
suens: intra sup. dilecti sui. Per istas autē
delicias intelligit et virtutes qd. ipa ergo bene-
dicta filij sui gra. plena fuit. et i. d. intra sup.
dilecti sui. Alij em. filij suus pater et matris
iste autē filius fuit totus mris. quia nullū habu-
it patrem carnalē. vnde merito sibi totus attri-
buitur: et ipa tota sup. eius gram. innixa est: et
de virtute et abundantē assumpsit. et p. orbem
vniuersum fragrantia sanctitatis effudit. Jo.
Lani. i. ipa inq. Dū esset rex i. accubitu suo:
nardus mea dedit odorem suauitatis. Iste autē rex
f. filius sui habuit tres accubitus. i. sinu patris.
vix mris et paribulū crucis. Nardus quo cū sit
herba parua odorifera et calida. p. pma. p. pri-
etate significat humilitatē regis. p. secundaz
et regnitatē. p. tertiā ergo ei charitatē. Dum
gesseret i. accubitu patris odorem dedit marie
humilitas: q. tantū placuit xpo q. ad ipam re-
scendit. Dū autē esset i. accubitu vteri reginalis:
odorem dedit eo ei reginitas: q. eius puritate
palebat. intra illud Lani. ij. Qui pascit i. in-
lilia. puritatis. Dū ergo esset i. accubitu cru-
cis: odorem dedit ei charitas: q. tanta fuit fin-
Amb. q. parata erat simul cū filio patri p. hu-
mana salute. Nō solū autē has tres virtutes
possedit: sed etia oib. alijs mirabiliter radia-
uit. Un. Lani. ij. d. Que est ista que ascendit
de deserto sicut virgula sumi ex aromatibus
mure et thuris et vniuersi pulueris pigmentarij

Per aromata em. et vniuersum puluerē pig-
mentariū intelligit diuersitas oim. gratiarum et
virtutū quibus ipa dei mater in vniuersis mundi
climatis odorem dedit. De q. vniuersa p. dicta i.
alijs simonibus tractare volentes: de q. vniuersis vir-
tutibus cardinalibus: q. ipsa ergo bndicta in
bis p. positis se habuisse testatur. in p. nri ser-
mone differet.

¶ Pars pma huius simonis in q. tractat de
virtute iusticie bte regis Marie.

¶ Ille allegato themate nro inq. bta
ergo. Mea est equas. i. iusticia. ple-
na em. iusticia fuit que solem iusticie
nobis genuit. Sz. ¶ argui pot. Na. acc.
iusticie est iustificare mala et punire vicia. i. f.
s. j. ff. de iusti. et in. et seipm. p. pter defectus co-
missos inculpate. Intra illud Prover. xviij.
Iustus in principio accusator est sui. Sz. i. be-
ata regine nō fuerit vicia. q. nō fuit actus ius-
ticie in ea. et p. sequens nō fuit illa virtus. d. q.
glo. sup. illud Matth. iij. Pniam agite in-
quit. Prima virtus est p. niam veretē hoies
perimere. Rndeo q. acc. p. niam fuit excellens
me i. bra. regine: et nobilitas q. in alijs oib. vi-
atoribus. qd. patet ex h. q. in oib. alijs viato-
ribus actus p. niam ostendit p. niam esse v. in fuisse.
Nō em. resurgit p. niam q. uō cecidit p. cul-
pam. argumētū in. l. de. ff. de p. ob. In ipa
autē regine fuit actus p. niam sine p. nia vel p. cel-
sione culpe. eomō quo est in patria. i. p. fecta
detestatio p. niam et nolle peccare. Q. autē p. fecti-
onem iusticie habuerit p. ex h. q. cū due sint
pres. iusticie. i. declinare a malo et facere bonū
quia nō sufficit abstinere a malo nisi fiat qd.
bonū est. c. nō satis. lxxvj. d. i. instituta de
iusti. et in. s. iuris p. cepra. et in. l. iusticia. s. j.
ff. eo. et c. j. de forma fidelitatis. i. v. seu. Ipa
vniuersa parte sup. omes viatores habuit et cō-
sequenter oib. iustior fuit. Q. em. ceteris oib.
bus a malo magis declinauerit: p. q. ipa lo-
la viatrix fuit q. nūq. peccauit. vt inq. Aug.
in li. de natura et gra. q. ergo oēs viatores in bo-
ni opatione superauerit in eo mōstrat q. tū ge-
nuit q. bona oia regenerauit. Un. tām effe-
ctum boni p. niam de se q. nullus pure creature
effectus illi in dignitate vel utilitate potuit co-
equari. Lū. g. res denoiet ab effectu. l. stipula-
rio. s. si op. ff. de no. oper. nū. et alibi dicat q.
fructus edit. pandit auctores. p. p. positum
Has q. iusticie pres. circa p. niam excellenter
exercuit. p. mō declinādo a malo p. niam. quia
nullū vniuersum leuit. sed oib. studuit p. desse. Un.
Amb. in li. de reginib. ait. Nullum sollicita
fuit ledere. oib. bñ velle. maioribus nara assue

P. niam ac-
tus fuit i.
Maria

fingere: equalibz nō iudicare: iactantia fugere: rōnem seq: amare: p̄tē. Qñ illa vultu leſit parētes. qñ diſceſſit a p̄pinqs. qñ ſaſtiduit humilē. qñ irriſit debile. qñ vitauit inopem? Hiero. quoz i qdā ſimōe inq̄t. Hāc iactantē null⁹ vidit. hāc maledictē null⁹ auduit. ois ſimō ei⁹ ita erat grā plen⁹ vt cognoscereſ i lūguā ei⁹ de⁹. Verba em̄ ſunt note eaz q ſunt i aīo paſſionū. vt ait p̄h̄s i. j. pier. ⁊ autor i lib. ſer p̄ncipioz. ⁊ in. l. iij. ſ. idē tulerō. ff. ⁊ ſup pellede. ¶ De ſcōa aut̄ p̄e iuſticie. ſ. facien di bonū: ⁊ opa miſcōie primo. dico q illa exer/ cuit in ſummo ſup oēs viatores. Opz ei mi ſericordie alreꝝ altero ē ma⁹. vñ qz ſit ex ma iori charitate. Affectio em̄ op̄i nomē iponit. vt ait glo. in p̄hemio inſti. in. ſ. fi. ⁊ i. l. j. C. ad le. cor. ⁊ ſic. vel quia ſit mag⁹ indigēti vñ magis digno. vñ qz ſit cū maiori effectu ipen ſo. vel quia ſit ex magis neceſſario ⁊ min⁹ ſu/ perſuo. Hec aut̄ oia fuerūt i beatiffima ſḡie in ſummo. Charitas em̄ ex q opa miſcōie fe cit: oēm creaturā excellit: vñ. patuit. Ma/ ximū etiā affectū nob miſcōie impedit. quia nob miſer⁹. captiu⁹ ⁊ medicis dedit filiū ſu/ um deū. captiu⁹ i p̄cū. famelicis i viaticū. laborantibz in p̄mū. inſirmis i medicamētū ⁊ cū ipſo dedit vobis regnū celoꝝ ⁊ oē bonū. Que em̄ p̄prio filio ſuo nō p̄p̄at: quō nō cū illo oia nobis donauit? Ite beatiffima ſgo de nullo ſibi ſupfluoz: ſz oīno neceſſario: opus miſcōie fecit filio ſuo paup̄imo ⁊ p̄grino cui de proprijs ſuis puriſſimis carnibz ⁊ ſan guinibz tunica polimita fecit. ⁊ quē i gremio vteri ſui hoſpitata eſt: ⁊ de p̄prio corpe ciba/ uit ⁊ lactauit. ¶ Sic q̄ patet q̄ beatiffima ſgo iuſticia q̄ ad p̄tes ⁊ effect⁹ ſuos habuit in ſummo. Ipa em̄ ab oī malo primi etiam mi nimo ſp̄ canit. ⁊ oīma bñficia illi poſſibilita prinne impedit. ſeruās illd̄ Bern. in lib. de improbatōe vicioꝝ di. Vir ſapiēs prodeſſe cupit: nō ledere quēqz. Proximo igit̄ primo p̄fuit ſp̄o qz ſocias ſuas ſp̄ i bono p̄forabat. Un̄ in lib. ⁊ infantia ſaluatoris dī. Sollici ta erat circa ſocias ſuas: ne aliq̄ ex eis in ali/ quo ſimone peccaret. ne aliq̄ in riſu vocē eral/ tarer. ne aliq̄ in inſurijs aut ſupbia circa pa/ rē ſuā ſe erigeret. ſine intermiſſiōe deū bñdice bar. ⁊ ne forte i ſalutariōe ſua a laudibz dñi tollerēſi q̄s eā ſalutabat. illa p̄ ſalutariōe deo grās rñdebat. Un̄ p̄mū ab ea exiit vt dñ ſalutāſ: vñ vocāſ hoies ſc̄i. Deo grās dicūt. Sc̄do p̄fuit obſequio. qd̄ p̄z Luc. j. qz tri bus mēſibz i obſeq̄o Elizabeth m̄aſit. Unde Amb. ſup̄ ait. Quā religioſa in p̄pinqs fue/

rit: ſcriptura ſacra cōmemorat. Nā ⁊ humi/ lior facta eſt: vt a deo ſe cognouit electa. ⁊ ſta/ tim ad cognatā ſuā in montana p̄ceſſit. Nō vtiqz vt exēplo crederet: q̄ tā crediderat oia/ culo. Brā inq̄t Elizabeth q̄ ſe credidit: ⁊ tri/ bus cū ea mēſibz m̄aſit. Tācū aut̄ intervallo tpis nō fides q̄rit: ſz paritas exhibet. ¶ Ter/ tio p̄fuit tpali ſubſidio. Un̄ de illo dī: Proū. vñ. Manū ſuā aperuit inopi. patet ex hoc q totū auz qd̄ magi obrulerit paup̄eribus tribuit. ita q poſtmodū i purificatiōe nō ha/ buit vnde vñ agnū emere poſſet. De ip̄o us liberalitate ad pappes dī in p̄dicto libro ⁊ infantia ſaluatoris. De ſcā quā de manu angeli virgo accipiebat ipa reſiciebat. q̄ ſo a pontificibz accipiebat paup̄ibus erogabat. ¶ Quarto p̄fuit exēplo. qz ei⁹ vñ om̄ibus fuit exēplū ſancitatis ⁊ religioſis. Un̄ Amb. vñ. ſ. ait. Sit nob rāq̄s in imagine deſcri pra vita Marie. ⁊ q̄ velut ex ſpeculo reſul/ get ſp̄es caſtitatis ⁊ forma ſp̄us. In cluſa mus exēpla viuēdi: vñ rāq̄s i exēplari magi ſteria ſunt exiſſa p̄bitas. q̄ qd̄ corrigere. qd̄ effugere: ⁊ qd̄ tenere debemus oſtendūt. Et infra. Prodire ⁊ deſcendere neliſi niſi eūz ad ec/ cleſiam p̄ueniret. ⁊ hiſplum cū parentibz ⁊ p̄ pinquis: domeſtico operoſa ſilērio forā ſu/ pata comitatu. nullo tñ meliore ſui cultore: qz ſeipſa que in acceſſu aſpectuqz venerabil⁹ nō tā veſtigū pedis tollerēt qz ḡdū ſp̄us at/ tollerēt. In eodē etiā libro de infantia ſalu/ toris dicit. In vigilijs inueniebat p̄or. In ſapiēcia legis eruditior. In puritate purior. In humilitate p̄fundior. In carminibz Da uid p̄ſtantior. In charitate gratioſior. ⁊ i oī ſp̄e p̄fectior. Quia igit̄ brā ſgo vt dicitur eſt ſuis primū illuminat exēplis. Iō de ipſa dici poſſet illud Ec̄i. xvi. Sicut ſol oīes mūdo in altiffimis de: ſic mulier bone ſp̄es in ornamētū dom⁹ ei⁹. lucerna ſplendēs ſup candelabz ſc̄m ⁊ c. p̄ ſolē aut̄ in p̄dicta au/ toritate intelligit̄ xps p̄ mundū ſo brā ſgo Maria q̄ illuminata a deo illuminat totam eccl̄iam militanē. Quare aut̄ brā ſgo dica tur mūd⁹ oñdit̄ Lyban⁹ in qdā ſimōe dices. Lego ⁊ intelligo q̄ Maria ſgo eſt quidāz mūd⁹ intelligibil⁹ ⁊ admirabil⁹: cui⁹ terra eſt ſoliditas humilitatis. Cuius mare latitudo charitatis. Cui⁹ celū altitudo p̄uerſariōis ⁊ p̄emplariōis. Cui⁹ ſol ſplendor intelligē/ tie. Cui⁹ luna decor mūdiciē. Cui⁹ lucifer ſul gur ſancitatis. Cui⁹ arcu⁹ grā ſep̄tiformis. Cui⁹ ſydera aliaz ſc̄ritū ornamēta pulc̄ri ma. Ex q̄bo oībo p̄z ſp̄e iuſticie ſuſſe ex/

In ſum/ mo hūit iuſticias

Bermo.III. De virtutibus Marie

cellat in brā p̄gine. Et p̄mo si accipiat
iusticiā largē p̄ om̄i p̄tate et oi bono ope: sic
accipit p̄s. j. Pol. x. v. et p̄. vi. et iā dicit Rich
noster m̄j. dū. xxiij. et beatus Tho. ij. ij. q.
vi. q. ij. q. xxiij. Dico q̄ p̄go brissima eam
iusticiā in summo habuit q̄ p̄fectissime obfauit le-
gē. Deut. xxiij. q̄ dicitur habere iusticiā
i summo am corā dño deo tuo q̄ etiam cū filio suo dice-
batur iusticiā Mar. xxiij. et Luc. iij. Decet nos
implere om̄e iusticiā. Si q̄ loquimur de ius-
ticiā stricte sumpta q̄ i le p̄tinet tria. s. hono-
re vivere. atq̄z nō ledere. et sua cuiq̄z tribue-
re. De q̄b̄ h̄t in. i. iusticiā. S. j. ff. de iust. et iu-
ri. i. s. iur. p̄cepta. insti. eo. Dico q̄ cuiq̄z hec
sunt excellētissima om̄i p̄tati moralit̄. ut de-
clarat beatus Tho. ij. ij. q. lviij. ar. vi. Un̄ dicit
p̄s in. v. et p̄. Præclarissima om̄i p̄tati vi-
det esse iusticiā. et neq̄z h̄sp̄eris neq̄z lucifer:
ita admirabil̄. et impator i aut. ut om̄es obe-
diant iu. in p̄n. col. v. inq̄r. vñā q̄ dē esse om̄i
p̄fectissimā p̄tate iusticiā arbitramur. et ul-
tius in. j. et offi. ait. iusticie splendor ē maris
et q̄ boni viri nōtāt. et iij. eiusdē opis iterū
dicit. Iusticia est vna om̄i dñā regina q̄z p̄u-
rū. Profecto nefas est credere hāc i m̄re dei
crimīā p̄tate defuisse q̄ fuit armariū om̄i p̄u-
rum. Lū solo etenī scelerato nō p̄t iusticiā ha-
bere cōm̄erit. c. foris. in. fi. de. sig. Sciēs
igitur brissima p̄go dictū ē p̄p̄haz p̄s. xxiij.
Dicit dñi sup iustos: et aures ei⁹ i p̄ces eoz
et p̄s. xxiij. Iust⁹ v̄ palma florēbit. et sic cedr⁹
libani multiplicabit. et p̄s. xxiij. In memoria
eterna erit iust⁹: ab auditiōe mala n̄ timebit.
et p̄s. xxiij. Uox exultatiōis et salus i taberna-
culis iustoz. et Sap. iij. Iustoz aie in manu
dei sunt: et nō t̄get illos tormētū mortis. et iij.
eiusdē li. c. Iust⁹ n̄ morte p̄cupat⁹ fuerit: in
refrigerio erit. et Pro. x. B̄ndictio dñi sup
caput iusti. Dñs em̄ diligit iustos. p̄s. xlv.
et sacrificiū iusti acceptū est: et memoriā eius
nō obliuiscet dñs. Eccl. xvi. Sciēs q̄z spū
dñi filii sui dicitur Mar. xij. Fulgebūt
iusti sic sol i regno p̄ris mei. et Mat. xxi.
Ibūt iusti i vitā eterna. Irēscēs q̄ iust⁹ ē to-
m̄t⁹ et iusticiā dilexit p̄s. vii. et q̄ iusti i p̄pe-
ruij viuent: et ap̄ dñm ē merces eoz Sap. v.
Iō ip̄a q̄ debet sup oēs puras creatas ap̄d
dñm mercedē h̄re voluit iusticie p̄tate super
om̄es possidere.

¶ Pars scda h̄ p̄mōis de p̄tate fortitudinis
br̄ p̄gine.

Eata p̄go i p̄bis thēmas n̄rī inquit
Dea est fortitudo. Sup om̄es em̄
puras creaturas p̄tate habuit forti-

tudinis. Un̄ Salomon adm̄rās ei⁹ fortitū
dine Pro. vlti. inq̄r. Mulierē forte q̄s iue-
niet? Ubi Beda dicit. Ne Salomon h̄ q̄
fuisse p̄tate desperado: subdit p̄phetado. Pro-
cul et de vltimis finibz p̄tati ei⁹. h̄ est nō minū
mū: nō mediocriter: nō deniq̄z de terra: nec etia⁹
de celo terris. p̄mo est p̄tati fortis mulier h̄
sed a summo celo egressio ei⁹. Fortitudo autē
eius in tribz apparet. s. virilit̄ aggrediendo
ardua. et hec dicit p̄s magnanimitas et p̄tā-
ter sustinēdo aduersa. et hec est p̄s patiētie.
et p̄tate agēdo fortia. et ista est p̄s p̄se-
uerantie. ¶ Primā q̄ sp̄m fortitudinis. s. ma-
gnanimitatē habuit brā p̄go q̄ q̄nq̄z ardua
aggredia est et audacter p̄git. iacebat em̄ feri-
ptū esse. x. eney. Audaces fortuna iuuat rimi-
dosq̄z repellit. et x. metham. Audaces deus
ipe iuuat. Un̄ nulla p̄tate ab inceptis de-
stitit. Inq̄r em̄ Gualter⁹ in alexandraide li. v.
Nulla rei nouitas p̄tate fortia dicitur. De
cora. Primū arduū fuit q̄ p̄ginitatē deuo-
nit. tūc em̄ naturā suā vidit et senature ange-
lice sociavit. Iō dicit Prover. vi. Accinxit for-
titudine lumbos suos. Tūc em̄ lūbos fortitū-
dine accinxit: q̄ p̄tate p̄ginitatē seruauit.
Ibidē q̄z dicit. Fortitudo et decor indumentum
ei⁹. et itez. Namq̄ suā militē ad fortia. Tūc
em̄ manū suā ad fortia misit: q̄n ad fuandā
p̄ginitatē fortis se accinxit. Scdm̄ arduum
fuit q̄ p̄ suā p̄ginitatē et hūilitatē deum de celo
ad terrā traxit. iō Eccl. xxiij. dicit de illa. Mu-
lier fortis oblectat virū suū. Inratū enim ista
mulier fortis deū oblectauit sua p̄ginitate et
hūilitate q̄ suo odore mirifico eū de celo de-
scendere fecit: atq̄z illū in suo vētre iclusit. Iō li.
bi. uenire pōt illud q̄d Gen. xxiij. dicit. Si
deū fortis fuisti: q̄to magis p̄ hoies p̄ualebis?
Si em̄ inratū fuit fortis q̄ potuit trahere
deū in suā vte⁹ manifestū est q̄ etiā nos po-
terit trahere in celū. ¶ Tertius arduū fuit q̄
martyrium spūale viriliter sustinuit. Lū em̄
vltimū terribiliū in hac vita sit dolor mortis
ij. et p̄. et i. vltimum. s. de penis. q̄to natura
nobilitior est: tāto mors est dolorosior et terri-
bilioz. Et q̄ sequit⁹ q̄ spūs q̄ est ip̄portiona-
bilis melior corp̄: p̄ mortē spūale passionis i
proportionabili affligit dolore sup om̄e do-
lore mortis corp̄al. Lū ḡtissima p̄go au-
dacter martyriū aie p̄p̄sa sit. sic p̄dictū fue-
rat Lu. ij. Et tuā ip̄i aiam p̄trātibit gladi⁹:
sequit⁹ q̄ mirabilis fortis fuit. ¶ Quartū ar-
duū fuit: q̄ om̄i sanctorū merita acquisiuit.
Om̄es em̄ virtutes et gr̄as et merita oīa que
aliq̄ sancti habuerunt particulariter: ip̄a acq̄

Maria
fortitudi-
nez h̄uit

Maria
magna
nūna

Omnia sunt et habuit vniuersalit. In illud Prouer.
merita vlti. Mulier filie congregauerunt. De hac
acq. sunt fortitudine ei. pr. dicit illud. Prou. x. Egessare
opata est manus remissa. Manus aut fortitudo
diuitias parat. Man. remissa fuit manus
Eue. q. se et nos omnes meritis spoliant. sed
man. fort. fuit man. regis. q. omnes spuales
diuitias congregauit. Jo ipa in q. Eccl. xxiij.
In plenitudine scd. detentio mea. vbi Ber.
dic. Vere plenitudine scd. est detentio sua.
cui no defuit fides patriarchaz. nec spes ppha
ru. nec zel. aploz. nec pstantia martyz. nec lo
bueras pssoz. nec mudicia regni. nec puri
tas angeloz. Quin. arduu fuit q. p. cum
toti. mud. ipa sola iuenit. Un. postq. Sa
lomon dixit. Mulier foret q. iuener. sub
dit. Procul et vltimis finib. p. eius. i. d.
plurimone rei et hois q. sunt duo vltimi finel.
Un. Sap. viij. d. Attingit a fine vsq. ad fi
nem fort. Illud p. fuit a iudeis pignem
passionis examinatu. in illud ps. Igne me
examinasti et i. examinare pmisisti. et in nulla
scoria inuenerunt. vii. loquit. Et no est inuen
ta in me iniquitas. Deinde p. numerauit.
Un. ps. xij. ide. ps. ait. Dinumerauerunt oia
ossa mea. et in ibi nulla diminutio inuenerunt.
sz vniuersalit oia ossa ei fuerunt igne passio
nis adusta. vii. p. ps. ait. Oia ossa mea li
cut cremu aruerunt. Postremo i. statera cru
cis ipm p. ponderauerunt. Un. canatur in
hymno cruce. Statera sacra corpis et. Sz
inuenit q. nulla comisit p. et in graui
ma fuit pena. Un. Job i. psona xpi q. rit. di
cens. vij. c. Vltima appendet p. mea et ca
lamitas qua patior i. statera. q. i. arena maris
hec g. apperet. De ibi. Et loq. more in
ris cui. in q. aliquid d. min. v. ampli.
respectu ei. cui nihil e. i. min. et. p. ampli
us. ff. de p. sig. Et q. illud p. sic fuit ex
aminatu. numeratu et ponderatu. an nullo
min. a iudeis fuit reprobatu. Un. p. ps. ipe
d. in q. Preciu meu cogitauerunt repellere
et. Sz. Scdo ei. fortitudo fuit pstantia iusticie
do adusa. et in h. comedit p. patientie eius
Qua p. diffinit Albert. sup. Missus e.
c. lxxix. di. Patientia e. bon. habit. aic. omnes
aduersitates equit. p. et. et subdit idem
doctor. Patientia brissime regis fuit inuincibil.
et ab oi malo culpe ipassibil. q. ipsi. patientia
fuit oim alioz patientia maior iproportiona
biliter. habuit q. p. pstantie qua p. dictus
doctor diffinit in. c. sequenti di. Costantia e. sta
bilitas i. pposito no vacillans. et subdit. Oim
alioz stabilitas fuit i. aliquo mobil. Sz bre

regis fuit stabilitas oim immobilis. Sz
pstantia alioz pstantie est improporionabil.
De pstantia ho. et stabilitate bre. regis pa
ruit tpe passionis xpi. vbi apli xpm reliquit
et fide p. dederunt. Ipa aut immobil. in oim ad
uersitate stetit. et fidem inco. cassam seruauit.
Un. in psona xpi d. Job. xix. Pell. mee con
sumptis carnib. adhefit os meu. et derelicta
sunt omnia labia circa dentes meos. Per os
em significet xps. q. intant. fuit fortis q. po
tius potuit frangi p. morte. q. inclinari p. ti
more. Illud os habuit dentes. carnes et pelle.
Dentes em fuerunt apli. q. doctrina xpi rumi
nabat et populo p. pinabat. in illud Lan. vij.
Dignu dilecto meo ad porand. labijs et
dentib. illius ad ruminandu. Carnes fuit
sancte mulieres. que erat molles et fragiles.
Pellis ei. fuit ego Maria q. ipm os carne
vestiuit. et q. multis tribulationib. exposita
fuit. Dicit q. xps. Pell. mee p. sumptis carnib.
et. Na circa dentes. i. aplos no remanserunt
si labia. i. amoris sba. q. em ipm mortu. ad
huc diligebat. liberet loquebant. et iplo. scie
patz. Luc. xxiij. in duob. discipulis eunib.
emans. q. de ipso ibat loquedo. Et sic dicit
Grego. in omel. pascale. Amabant et dulcia
bant. Carnes ho. i. ipe mulieres fuerunt p.
pte. i. extinguit a fide. Na ho. solum adhefit
pell. et pellis offi. q. xps. adhefit mri. amfu
lio. Un. Lan. j. ipa in q. Dilect. me. mihi et
ego illi. Xps. q. adhefit mri ipam de cruce co
gnoscendo. et ea discipulo comedando. Mal
ho adhefit filio ipm amado. illi. q. i. cruce al
sociado. ac ei. fide illibata f. nado. et p. ei. amo
re mori desiderado. Tercio eius fortitudo
fuit pstantia agendo fortia. Un. ipa habuit
pstantie magnificetie. qua diffinit Albert. vbi
sup. c. lxxvij. di. Magnificetia e. rez bene ge
staz. felix p. summatio. et subdit ibide. Cosum
matio rez b. gestaz p. beatam regine. excellit
p. proportionabil. ois pure create p. summatioz
q. in actu magnificetie excellit oim viatorz.
Habuit q. bre. ego pstantie fiducie. q. est spes
fortitudinis. qua diffinit idem doctor. c. sequenti
dices. Fiducia e. certa spes p. ducendi ad fines
re. q. cepta e. et subdit. Sz certitudo spei bre. re
ginis fuit absoluta et infallibil. Omnia aut
alioz fiducia p. ditionat. e. v. fallibil. sz infal
libile excellit fallibile ip. o. proportionabiliter in
q. tu. tale. q. sic fiducia bre. regis excellit fidu
cia oim viatorz. Dec illi. Habuit etia. vima
tem securitaz. q. e. alia spes fortitudinis. Quaz
diffinit p. dicit doctor vbi s. c. lxxvij. dicens
Securitas e. habit. q. m. que sup. p. nentes i. d.

Paties
fuit

moderates formidant. qñ qđ inceptū est ad
fine pñcia t. sedit. Securitas br̃e pñmis
fuit. tñc tñc tñc luparōis. q̃ excellit securitatē
esse vñgēis. At ip̃a br̃illima p̃go fuit oīm
vñgēis fortissima. q̃ fuauit illd̃ Drac̃i / ser-
mōib. Quirite fortis. Fortia dñis opponi
reputat rebz. t illd̃ Iuuenal. li. iij. Fortem
pñmū mōis terrore carēntē. Et illud
Lactōnis moral. Rebz i adūsis aim sūnt
tenēdi. Et illd̃ Matthei poete ilib. Thē-
tic. c. x. Libera fortune non te pñata ale-
vinae Maior i adūsis pñtitate minor. Et
illud Penri. samariē. li. q. Cōtra fortunaz
sū sñsis sñ pñtes. sñ ferreus aduersis te
neg. sñgar hyems. Tñ ip̃a cñ debet fugere
in cōpñi pp̃ Herodis memz dicebat illd̃
p̃ol. pñi ep̃igram. Nō metuo eriliū. mū-
dus tom oibz vna ē. Et ei inq̃ Duid. i. j.
terfati. Q̃ solū forti pñia est vñ pñctio cōz
Te voluit vacuo cōq̃ d̃ i ore pñ. Sciebat
nāq̃ nō qđo verā ē illd̃ La. sñiaz li. vij. dñ.
fossim pñllec Qui pñm̃ metuenda pati si
compt̃ infet. Et differētr. Et illd̃ Marci
ali poete dñ. Sub q̃cūq̃ onere strepitūq̃
velabore. Rectū stare lica gl̃ia nō modica est.
Et illd̃ Polpi li. ep̃igra. ep̃igram. c. x. v. Re-
torz adūlia pati t tolerare modeste. Nec
q̃ rula i quēq̃ voce mouere dñi Et ep̃igra. xlii.
Nāq̃ tonus nō blāda inflant nec alpa fran-
git. Et illd̃ Berni. li. tē probatōre vicioz. c.
vj. Nō turbat adūlia pños. nec pñpera tollūt
Et illd̃ Bualteri poete li. vj. Est ai fortī stan-
tē pñere morē. Degeneres ai pñculz iū-
bile sumū. Redire te bñā diuina iū-
re vica. Et iō i oibz adūliatibz fortissima illd̃
q̃ pñtētia fuit. vñ sñficata fuit i ip̃a illa
Bern. sñia. li. tē probatōre vicioz. c. iij. dñ.
Nulli adūli patiens terrore mouet. Et sua
vñpñtia vota videbit ouas. ¶ Abūit q̃
pñtē pñuerat q̃ dupl̃ dñ pñctū docto-
tem vñ s. c. q̃. Uno mō pñctū pñuerat dñ
vñs iū. Alio mō ac̃ pñuerat. et subdit
illd̃ Alter. Volūtās br̃e pñs ad pñueran-
dū fuit inflexibil̃ t ac̃ i cessabil̃. s̃ oīm alio-
rū volūtās ē flexibilis t ac̃ cessabil̃. q̃hui
pñuerat alioz pñuerat ē ē proportiona-
bilis. De pñuerat ai br̃e pñs bi Actū. j.
vñ dñ. Alcederūt vñ manebat Penr. t Jo-
bānes Jacobo t Andreas t sequit. Bi oēs
enā pñerēs vñanīm i orōe cñ mliēbz
t Maria mīe Jhu t fr̃ibz ei⁹. Et q̃bz s̃bz
habet q̃ ad bñda pñuerat s̃ q̃mōz. Necessa-
ria. Primū t cōzōz viroz societas. Et dñ q̃
ibi erāt Penr. t Jōhēs t c. t iō inq̃ Senē

[illegible]

Quarta est mris familiaritas. id subdit. cu Maria mris Jesu. Qui em se illi familiare exhibet p spuale deuotoz. a tunc bona ab ipa recipiunt. Prio dicat eis diuina beneficia. vii Sap. vii. inqt Salomo. pposui hac duces mihi ad puiadu. scies qm coicabit mihi de bonis suis. Secdo dat eis solatioz adula. vii subdit. Et erit allocutio cogitatioz et redij mei. Tercio dat leticia et gaudiu sblenando spem ad supna. id ibide subdit. iras i domuz mea p qdela cu illa. no ei hz amaritudme conuersatio illi. sz leticia et gaudiu. Quarto puenit nra desideria. id dr Eccl. xv. obuiabit illi qsi mri honorificata.

¶ Pars tertia huius finis de pancia beate virginis.

Dicit qz ego bndicta i pbs ppositis in tpe mare nro. meū est piliu. i. ppa te et modeste viuēdi. hac em pancia pcuram habuit beata ego excellēt sup omnes hoies. ut ait Albertus vbi s. c. xij. Temperantia aut diffinit idē doctor fm phos di cens. Temperantia ē p illicitos animi impetus firma et discreta dñatio. et fuit diffinitio tulij in. ij. retho. Aliā aut diffinitioz ponit glo la sup illud Marc. vii. Erat q māducauerant qsi qtuor milia hoim di. Temperantia ē frenatio cupiditatz ab his q tpalit delectant. Huius aut pma ē spēs castitas. q excellētissimo mō fuit i brā pte. Nā i oibz alijs viatoribz castitas ē cū casu ad min⁹ i pmiu mōtū veniale. i. ipa at fuit sine casu vllō etiam in pccm veniale. v. l. aliqz iordinatū mortū. et q ei⁹ castitas fuit iproporcionabil. Itē fuit excellēti⁹ castitate angloz qnqz qdibz. Prio em est multiplicioz. Angli em hnt castitatem em i spū. ego aut i carne et spū. Secdo ē nobilior. qz illa naturalis. ista gēuita. Tercio est vtilior. qz illa ē ex statu merendi ista meritozia. Quarto ē glorioz. qz illa sine victoria. hec cū victoria. Quinto ē laudabilior. qz illa ē necessaria. bre aut pgtis voluntaria. Hec Albert⁹ vbi s. c. xij. Secda pancia spēs est sobrietas et abstinentia q multiplicat fuit i brā p gine. ¶ Est at qdruplex spēs abstinentie. Pma ē abstinere ab oibz nociuis. de q. j. ad Cor. iij. it. dr. Dis q i agone pcedit ab omibz se abstinere. Ista nociua s. vicia et pccā a qbus sp est abstinedū. Un Eccl. iij. dr. Lo sapiētis et intelligibile abstinere se a pccis. Secda ē abstinere qnqz a licit⁹. qz sic dr. j. ad Cor. ix. oia mihi licet sz nō oia expediūt. oia mihi licent sz nō oia edificāt. fac ad h lex sp. ff. d. ri. in nup. vbi dr. Semp i pñctionibz nō soluz

Species
abstinen
tie

qd liceat pderadū ē. sz qd honestū sit. fa cit etiā. c. pñctudo. j. di. r. c. facite. s. pñctea cū. c. seqn. iij. di. De hac at specie abstinentie Quid. i. eplis ait. Est pñctus placit⁹ abstinentie se tonis. Tercia est abstinentia a supfluis. sic a supfluitate curaz et diuitiaz. qua abstinenti am pccōres nō hnt. Un Eccl. xj. dr. Pccōi dedit de⁹ afflictioz et curā supflua vt addat et pgreget et tradat ei q placuit deo. Hec autēz abstinentia a supfluis commendat in iure a q ois supfluitas euitat. s. lane an pñctio leri et in. l. j. s. nulla itaqz. C. de vere. au. emu. r. s. q bus. in. j. cōsti. co. r. l. obseruandū. ff. de off. p si. r. l. si. C. de pena. Quarta est abstinere a supfluo cibo et potu. de q Eccl. xj. dr. Logitaui corde meo abstrahere a vīno carne mea. Tale abstinentia hēbat Daniel. q inqt sui lib. c. x. Panē desiderabile nō comedi. Caro et vīnū nō introierūt i os meū. Ista at qdruplex abstinentia iuenit fuisse i brā pte. pmo ei abstinuit a nociuis. i. pccis. et ab oī spē mali. pñctans illud ad Thes. v. Ab oī spē mali abstine te vos. Secdo abstinit a licit⁹. licit⁹ em erat mirimōiū pñctere pñctum. sz ipa ab isto licito abstinit et pñctū pñctare deo vult. Un dicit anglo Lu. j. Quō fiet istd qm vīrū nō cognosco. i. me nō cōgisciturā pñctio. pñctat aut i mirimōiū qm ad pñctale hābitatōz simplr. qm pñct ad copulā carnalēz nō pñctat nisi s. pñctat. videlicet si deo aliter placeret qz ipa pñctuerat. Un Hugo d. lant cro vici. i. l. de sacris inqt. Suscepit ego pñctū sz nō murauit pñctat. pñctat. hoc qdē si des et pietas pñctet qz ei⁹ pñctioz nullatenus minuit pñctat. pñctus sic ipi⁹ castitate nō violauit pñctat. nec integritatē abstulit par⁹. ¶ Tercio abstinit a supfluis qz nec supflua habuit. sic paruit. vt s. dicit⁹ ē i purificatōe vbi agnū emere nō potuit. n. supflua dixit qz nō est locuta nisi pñctā q spectaret ad dei bono rē vt pñcti vtilitatē vt ad sui hūilitatē onē. Nec etiā supflua sed vtilia et necessaria cogitauit. Un dr. Lu. j. Logitabar qñs ēēt ista saluatio. n. supflua pñctiuit sz em vñt necessariū. s. ad herere deo et eo frui. de q dicit Lu. x. Porro vñt ē necessariū. Maria op timā pñctelegit q nō auferet ab ea. Quarto abstinit a necessarijs. i. cibo et potu. alijs necessitatibz corpis. Un Amb. vbi s. inqt. Quid exegit cibo parsimonia. officioz redudantia atqz vltra naturā supfluis. alterū ipi⁹ pñct nature refuisse. illic nlla iterum illa rpa pñctē minar⁹ ieiunio dies. Est qñ successisset reficiendi volūtas cibo pleni⁹ obui⁹ q mortem

Bernio. III. De virtutibus Marie

arce non delicias mitteret. dormire non pos-
cupidat. q̄ necessitatē fuit. et tū cū q̄lcerz
corp. vglabaz an in q̄ frequē somnis aut
lecta regit aut somno interrupto cōtinuat.
aut p̄p̄ta gerit. aut gerēda p̄nūciat. Nec
Sobrie illi. p̄cāit Alter. vbi s. c. xliij. q̄ sobrie/
nas p̄gis nas abstīnētia i viatoribz p̄ esse cū errore et
p̄p̄tate cadēdi salte i p̄mū motuz gule.
Nō sic ac fuit sobrietaz bre p̄gis. q̄ excellēt/
p̄tate sobrietate oīm alioz viatorū. P̄fecta
abstīnē p̄terq̄ aut p̄ debito satisfactōis p̄
p̄tō p̄terito. aut p̄ delictōe pene rebite in p̄
ti. aut p̄ cautela euasōis p̄ futuro p̄tō. s. i
bē p̄gine nō fuit abstīnētia p̄ debito satisfā/
ctōis nec p̄ p̄tō p̄terito. s. p̄ merito super/
erogatiōis. nec p̄ cautela p̄uistiōis. s. p̄ exem/
plo edificatiōis. nec p̄ delictōe pene. s. p̄ meri/
to gile. q̄ fuit nobilitō abstīnētia cū iustitē vi/
arce. Nec Alter. vbi s. c. xlv. q̄ brā virgo
p̄tate i modestia. cū p̄res enumerat Arch/
diacon. i. c. i. p̄n. sup. p̄bō modestos. de sta/
tu regu. li. vi. Que s. p̄ncipalit̄ p̄stīt i tri/
bus. i. dicit. et i facit ac in cultu vestitū. P̄rio
igit dicit s. m. Alter. vbi s. c. xlv. q̄ brā virgo
habuit modestiā i summo i dicit. suis. Et ar/
quit sic. Nemo vniq̄ lingua domare potuit
Jacobi. q̄ dicit. cōfēt d̄ viatoribz. s. b̄tiss/
ma s. g. lingua i summo domauit. q̄ nunq̄
in lingua lapsa fuit. q̄ modestia beatissime p̄/
gine i dicit. oēm creaturā excellit. Nec ille.
q̄ s. c. i. dicit. q̄ p̄ba bre p̄gis habuerunt
q̄ng. laudabiles p̄dides. P̄rio em nō fuit
p̄ba s. multum pauca z breuitas. Nō enim
tota serie euāgelij inuenit fuisse locuta nisi sep/
ties. et tūc breuit. p̄mo locuta ē bis cū angelo
v. p̄z. Lu. i. dicit. Quō fieri istd. et ecce
ancilla dñi. Bis q̄ locuta ē elizabēth. p̄mo
saluādo. postea i laudē dei. p̄p̄ēdo dicens
Magnificat aīa mea dñm. v. p̄z. i eodē. j.
Lu. c. Bis etiā locuta ē filio. semel i templo
dicens. fili q̄d fecisti nob̄ sic. Lu. ij. et sel i nu/
p̄is dices. vniū nō h̄it. Joh. ij. Et sel loqu/
ta est m̄stris dices. Quēq̄ dixerit vob̄ sa/
cite. Joh. ij. sp̄ ac breuit ē locuta nisi q̄n i lau/
de dei p̄p̄it. Et tō m̄trū ē comedāda. q̄ me/
lus ē pauca idonee effundere q̄ m̄trū iustit/
bus hoīes p̄grauari. l. c. a. s. dñi. C. de vet.
m. enuc. loq̄tas s. o septēre ē odiosa. c. siere/
cor. xliij. di. p̄p̄rea. i. l. si. i. fi. C. de vōz. pro/
m̄l. morat. doc. q̄ effundēs n̄m̄tū s̄mone. in/
cadit in p̄culū. Aduocat. etiā p̄bōsus aduo/
care p̄bōt. s. m. glo. i. l. e. ca. ff. de his q̄ no. in
fa. Bal. i. l. p̄rime. ff. de his q̄ in testa. xlen.
Modicitas aut colloquij z breuitas placet

iuri. q̄d p̄bat p̄ legē si q̄s obrepserit. ab. l. fat̄
est vni referre. C. ad le. cor. de fal. et p̄ legē ita
vulnerat. in fi. ff. ad le. ad. ibi. immo solo cō/
tentus ero. Exēplo igit m̄ris dei breuit loq̄ti
tis discat m̄l̄eres raro loq̄ z nūq̄ in verbis
p̄fugere nisi forte i orōe z laude dei. Secūdo
ei. p̄ba nō fuerūt leuē plata s. multū p̄me/
ditata. Cū Lu. ij. d̄. Maria aut p̄bābat
oīa p̄ba hec p̄ferēs i corde suo. vbi dicit Beda
virginal. pudicitie iura custodiēs secreta xpi
q̄ nouerat nemini diuulgare volebat. Sed
ipa q̄n ille veller. et q̄ mō veller hec diuulga/
re reuerētē expectabat. Et ipa q̄dem secreta
tacuit ore. vigili tñ meditatiōe scrutabat cor/
de. Et Bern. in q̄da s̄mone inq̄. Ne nob̄ q̄
sp̄m habem. i. lingua z torū p̄ferim. et vndi/
q̄ effluim. Maria p̄bābat oīa q̄ audierat
in corde suo. Fuit em veloc ad audiendū et
tarda ad p̄ferendū. Qui em in cōsiderare lo/
quit. et laxitate punit. ar. l. famosi. ff. ad l. i. i.
mate. et iō ponderāda sunt p̄ba aīq̄ p̄ferāt.
l. platā. C. de sen. et inter lo. om. i. i. l. labeo. s.
fi. ff. de suppl. le. vñ d̄. q̄ oportet p̄mo aīas.
postea linguas fieri eruditās. s. illud s. o. it
p̄he. ff. Beda q̄ vbi s. ait. Imitemur fr̄es p̄
am m̄rem dñi suāte oīa p̄ba z acta saluato/
ris n̄ri. hoz meditatiōe diurna z nocturna i/
portunas cogitaciōis nocētū repellam. in/
curfus hoz crebra p̄sideratiōes z p̄mos
a fabul. supuacitū z maledict̄ detractiōis
colloquij castigat. et ad digie laudis frequē/
tias accēdere curem. Tercio ei. p̄ba nō fu/
erūt p̄sumptuosā. s. ipa i loq̄ndo fuit multū
timida z verecūda. Cū inq̄ Bern. i q̄dam
s̄mōe. Et q̄dē s̄mo certissim. iuder fuit ige/
nite m̄suetudinis ac verecūdie virginalis.
Alioz verecūdiā suā reputās. vbi aut a filio
audiuit. q̄d m̄bi z tibi ē m̄l̄er. et t̄q̄ m̄l̄er
hūilis corde. nihil illi r̄ndit. s. m̄l̄ros face/
re q̄d illis diceret admonuit. Et s̄dit Ber.
ibidē. Tōtēs Maria audiuit filiū turbis i/
parabil. loq̄ntē. discipul. mysteria reuelātes
vidit miracula faciēte. vidit i cruce p̄dēntē
expirātē. resurgētē z ascēdētē. et i his oibz vor/
verecūdisime p̄gis n̄ audīt. hec ille. Quar/
to ei. p̄ba nō fuerūt vacua s. m̄trū fructuosa
Noluit ei incidere i. l. si. C. de reu. dona. vbi
d̄. q̄ ianta s̄ p̄ba q̄ null. s̄q̄ effect. S. ser/
uauit illd q̄d notat i. l. si. q̄n. i. p̄n. ff. de le. p̄mo
s. q̄ singla p̄ba i iure. singularē debet parere
effectū. vñ q̄ nullū p̄bū d̄z ponit sine mysterio
Fructuositas aut locutiōis bre p̄gine patet
Nā locuta ē cū anglo. et ad ei. p̄ba de sacris
est homo. locuta est cū Elizabeth et t̄p̄us.

diatit Jofe baptista i vtero clausus. Locu-
ta e cu filio i repleto xpe facit e hoibo sbdit. lo-
cuta e in nuptijs i manifestant sua glaz tps
Et ex aq facto vino honorat e spofus. Qui-
to ei? sba n fuerit psona i s mltu dilere-
ta. Na ille q loqit dicitur puidere. Quid
cui vbi qn i quo loquat. oia ei debet fieri suo
loco mo i tpe i iur qlicat rei i pfone. arg. c.
fi. vbi glo. et de traslac fac rex. i. l. aut facta. i.
pn. ff. de pdis. q ponit septe cōsiderada. sgo
at dicitur piderant qd loqret. qz oia sba
sua fuerit vtilia i ad nram edificatoz pñe-
tia. Cōsiderant etiā cui loqret qz nō cuilibz
viro: s i anglo. in q instrui mlieres vita-
re viroz locutores. Cōsiderant insup vbi lo-
qret. qz nō fuit locuta i foro s i domo. in q i-
strui mlieres ne i plateis loquat. s i domo
a viris instruant. Cōsiderant etiā qn loqret.
scz qn fuit magis oportuni. qz sic dicitur. Ecce. iij.
Dinegocio tps e oportunitas. fac optie rex.
in c. nō dicitur. i. an. i. af. De ista dicitur de lo-
qndi bre sgo in q Bern. i. qdā fmo. Dia
q de dño vlt a dño dicta vlt acta coguerat. mī
sgo diligit i corde retiebat. vt cū tps pñe-
de vlt scitēde incarnatois ei? adueniret. suffi-
cient vniūsa put eēt gesta qñtibz explicare
posset. Cōsiderant etiā quō loqret. qz nō cla-
morose s modeste i s mīse loqbat. Nūqz ei
clamofole locuta e nisi i filiū sui passiōe. Tūc
em fm Augu. fortit ciulauit. Brā igit sgo
sua loqndi modestia icēphuit loqntē mlierē
de q dicitur. Pro. vij. Barrula i vaga qñt ipa-
ries nō valēs i domo pñstere pedibz suis. nūc
fortis. nūc i plateis. nūc inf angulos iudiciā.
¶ Sed qz modestia. i. i factz hūit excellen-
tissime bñt sgo. vt in qd Albr. vbi sic argu-
ens. Ecce. vij. d. Nō e iust? q nō peccet. Et
Pro. xxiij. Septies i die cadit iust? qd in-
telligit cōt de viatoribz i de casu veniali. d q
etiā hñ. c. septies. de peni. di. iij. videt nūqz ee
res sup natural q s viuat sine pctō. qd pba-
tur p. c. peni. et d pñ. i. s. nūc at. xv. di. sine
pctō erent null? viuit. c. liz. ely. di. S. s. bñs-
sima sgo nūqz peccauit nūqz cecidit. s i mo-
destia facti omne creatura excellit. ¶ Tercio
modestia pñstet i cultu vestiu qd pbat per il-
lud. i. ad Thim. ij. silt aut i mlieres in hitu
ornato cū verecūdia i modestia ornates se nō
in totz crimbz vlt auro vlt margarit aut ve-
ste pñosa. s qd decet mlieres pñtētes pie-
tate p oia bona opa. Itē. j. Pe. j. qñ nō sit ex-
trinsec? capillatura aut circūdatio auri aut i-
clumēti vestimētoz cult? vbi glo ait. sic cris-
par? habit? Dico. qz i qdā epla dicit. Adu-

lieres serico i purpura idute xpm id uere nō
pñt. Alro: margarit i monilibz adornate.
ornamēta cordis pdiderūt. Itē sup illd. Lu-
ce. xvi. Homo qdā erat diues i induebatur
purpura i bysso. in q glo. si i cultu pñosa
vestiu culpa nō esset. fmo dñi nō tā vigilan-
ter expimeret q diues purpura i bysso idut?
apd inferos irremediabilē torqret. Et qñ
autoritatibz inuit q adhibet? e mod? cū cul-
tu i habitu vestiu. Ex habitu emz vestitu us-
dicat modestia vlt i mōdētia mlieri. l. Item
apud latrone. s. si qñ sgo. ff. de iniuri. i. rbi.
Bal. sumādo dicit. Tale te indicabo i qñ ha-
bitu te repiero. q at vitada sit pōpa vestiu i
curiosus ornate? corpis. hñm. c. ficare. de ple.
di. v. ¶ Querit octauo qñ ista modestia ve-
stiu i bñssima sgo fuerit vtz xēscēdo ad fuit
despectissimū hitu. vlt pñsēdo mediocrita-
tem. i. q pmo mō vestita fuerit. videt dicitur.
dñi fm qdā pñiaz Dico. i. qdā epla dicit?
Eius i ciliū sūt arma penitētiū. Itē Luy-
so. de tunica scōfuiti opinat? q dicitur. in cōfuiti
sic mlier dicitur. de formis. nō q sit sine forma sed
qz habeat malā forma. Ita tunica scōfuiti
dicitur est nō q fuerit sine lura s qz habue-
rit rudes i teptas suturas i velut pñt per
totū. i. apperata sic vestimēta pauper. Si
igit vestit? dñi adeo fuit despectus i vlt ac
asperrim? s i mīe. q i oibz imitatur ill? fu-
it. debuit esse habit? despectissim? Quā me-
diocritatē i vestitu suauerit pbat p beatum
Dico. i. qdā epla q in qd. Dicitur vestit? vt
sordes pari mō fugiēdi s qz nec affectate sor-
des nec ex qñte de hñe laudē pariūt. s. j. di. s.
j. Itē nihil tātū placz deo qñt zel? aiarū. vt
in qd. Gre. sup. Ezēch. ad zelū aut ordinat cō-
formitas. iur illd. j. ad Lbor. j. Oibz oia fa-
ctus sum vt oēs lucifacere. Cōformitas at ē
i mediocritate. Cum s bñssima sgo fuerit
maria zelatrix aiar? q oēs marie lucifacere
voluit. seqt q oibz hoibz qñt poruit fm euz
se cōparauit. Et iō i vestitu mediocritatem
habuit. Itē s i mediocritate pñstet. qñt bñ.
vbi etiā dicit pñs. In oibz medietas ē laudā-
da. extrema aut vitupabilia sūt. Un Boffre-
dus i poetia in q. oibz vna ē s i suare mo-
dum. Et Dico. i. i fmo dicit. Est mod? i re-
bus s i certi deniqz fines. Quos vltra citraqz
neqz pñstere rectū. Sene. i. li. tragediarū
ait. Quisqz mediū defugit iter stabili nūqz
tramite pgit. i. o iuriste dicunt q sp via me-
dia dicit eligi. vt nō. s. i. cū libet? anst. ex q
bus cau. ma. nō li. i. in l. antiq. cū si. si. si ps
here petat. Lū gēatissima sgo oibz erant

Mode-
stia in fa-
ctis

Mode-
stia vesti-
um

Sermo.III.De virtutibus Marie

[illegible]

Tria ad
prudē-
tiam per-
tinent

Pars q̄ta de prudētia b̄c s̄ḡis
N̄bis themat̄ n̄ri dixit s̄go b̄ndi-
ci. **M**ea ē prudētia. In ip̄a em̄ ve-
nit **A**lber. vbi s̄c. lxxxiij. fuit prudētia excellē-
tior q̄ aliq̄ alio viatore. s̄o in officio alium
p̄noio l̄i canit eccl̄ia dices. s̄go prudētissi-
m̄ p̄ p̄ceder̄ r̄c. Sc̄dum ē aut̄ q̄ v̄ ait
S̄m̄. in li. c. xij. s̄curib. Tria fūt ad pru-
dētia p̄inentia. s̄. p̄terita recogitare. p̄ntia

ordinare et futura puidere. iō de ipandētibz
dī. Deut. xxv. Sēs absqz pñlio ē z sine pru
dētia. vñna lapet. i. sperare. i. intelligē. i. z
futura. a. conuñsilia puidēt. Has ēc pēs
puidētie ponit Tull. i. q. reth. z dñs ēc hī
in pbe. insti. q. qz. z qbz hī beuñt pñasco. qz
de ipis i. q. pte. rolagy fmonñ. ser. viij. pte. vi.
diffuse tractauit. Brā gñt qgo puidētia
fuit. qz pñtēra pñtētie recogitauit. vñ dīcere
poterat illō ps. lxxv. Logitauit dies antiqz
z ānos et nos i. mēte habuit. pñtia qz bñ dñs
spoluit z dispēnit. Un de illa dīcē scā. mar. ec
desia i. officio visitatōis suo. Dispōnit naqz
inferiora oia sua sapia puidētia z industria
ppullata. Fufa qz opñe puidit dñs p hūilita
te sua scab oibz generatōibz beatificandā et
magnificandā ēc cōgñit. di. Luc. i. Respexit
hūilitatē ancille sue. ecce ei hī bea. me dīcēt
oēs genera. fuit ēc puidēs pfuādo oia qba
hec qz de filio puulo dicebat. pferēs i. cordi suo
Lu. ij. cū his q spēta erāt eo vñ dī. Beda
Puidēt qz diabolo occultauit qgitare suaz;
puidēt enasit pscuōz Herodis z filii; fugi
ens i. egyptū cū eo. ei. qz puidētia apparet p
ea qz dixim⁹ i. pte pcedēti. z modestia z pauci
tate locutōis ei. scptū est em. Ps. i. q. Ut
puidēs tacebit. z. iij. cū dē li. qba puidētis
scitara poderabūt. z Ps. i. x. cū dē dī. Qui
moderā labia sua puidētissim⁹ ē. pterea
ficticia scōz puidētia ē. vt dī. Ps. i. x. pfecto
hāc scāz hūit ipa scā scōz brā qgo. Et si scā
ci ambulauerit p vias puidētie. iuxta illud
Ps. i. x. Ambulare p vias puidētie. pñcto
creddē i. q. ipa qgo qgnū z scōz scñssima
p vias ipas abulauit. q. Q. aut brā rei gen
trix puidētissima fuerit pbari pte p illō. Pro
uer. iij. Dñs sapia fudit cū frā. i. brāz qgnē
stabilūit celos puidētia p celos ā ei. tñsus
intelligi pñt. qz dñs puidētia repleuit. Pa
ter z puidētia qgnis si pñtētemur diffinōz
ip⁹ puidētie quā ponit Tull. i. q. veterē re
tho. di. Puidētia ē rez bonaz z malaz scā.
cū qz pco. dat z mel⁹ diffinit. i. iusticōliū. i. l.
iusticia. s. iust. puidētia. f. i. iust. z i. i. z ipa
iust. iust. co. ti. j. di. Puidētia ē diuiaz atqz
hūanaz rez noticiā. iust. atqz iustit. scētia.
Brā etēti qgo diuiaz z hūanaz rez atqz ius
sti z iustit. noticiā sup oēs viatores hūit. vt
patere pte ēc dīcēt in pte qz hōpis i. j. pte. iij.
z pte. iij. ēc dīcētis. j. ser. v. z. vj. h. pñtia qz
sup oēs viatores puidētissima fuit. Un illi
dixit z illd ps. vij. Dicā pñe. fozō mea ei. z
puidētia vocā amīcā tuā. Uci dñs pñs i. j.
magnoz moralū. c. lxxij. puidētia ē scitara

B
Prudentissima
fuit

chitecor: hinc. et ut ait Tullius in tuscu. qst. li. j. nihil est hois prudentia dulci. Et Lactio. li. vj. eplaz. epla. x. inq. Sola prudentia q rebo oibz pponit qn i hoie felicit inenit. e em m oim pntu. c. j. de off. cu. r. j. q. v. c. pntu. De q phs die i. j. reth. c. xij. prudentia e p itellec sine q no pntu pte te bonis z opti mis dicit ad felicitate. et ista n inenit nisi i bo nis. Un Aristot. i. vj. eth. inq. impossibile est aliquem prudentem esse non bonum. et b. Tho. ij. ij. q. xlvj. ar. xij. pbat triplici rde q pfecta pruden tia i pctoribz n est. Cu g brissima pgo fuerit optia z oibz pntu ornata. claz e q fuit pru dentissima. Si ei prudentia no habuissz: ppe ho appellari n potuissz. qz ut ait phus. ij. de aia. Ho e prudentissimu aialiu. Ite deo displicuissit i oibz opibz suis. qz ut inq. exop. Dis plicet ip: udes vñ placere studet. q g summe placuit altissimo: prudentie pntu hnti sum mo. Et q i libro pblematu. pre. xxx. de phs q hoies pnt capis: prudentiores st eis q se ma gni capis. Jo glosa pgo q fuit capis n ma gni i ista. i. supbi: ex igni. i. hñllim: pru dentie pntu meruit adimpleri. Tota aut erat bre pntu prudentia ut etia i ei facie reueret. iur illd. Prou. xviij. In facie prudentis relucet sapia. Quia igit Prou. xij. scptu e. In cor de prudentis relescet sapia: i doctos qsqz eru dit. Jo rogem? ipaz sapietissimam pntu ve nos doceat pvia prudentia ambulare. ad qd hortat sapiet. Prou. ix. prudentia em piosior est auro. ut d: Prou. xvj. Na defendit a ma lo. iur illd. Prou. ij. prudentia seruabit te: ut eruas a via mala. Ite multiplicat i bono. vñ Prou. xix. dr. Custos prudentie inueniet bona leri pnti vita. et futura gloria. Ad qua nos p uenire faciat ipa pgo prudentissima Amen

De tribu alijs pntu bre pntu. f. ordis ser uet. pntu hñllitatis z icopabil pntu. Sermo. iij.

In tribus bñ

placitū est spūi meo. Eccl. xvj. Tria sē q aiaz marie deo pium gūt. Prīmū ē seruēs orō. de q Bern. i qdā ser. ait. Ij sp videamur a deo in orō: tñ z pntam? z ondīm? nos qst facie ad facie cū deo loqntes. orōe ei cū deo loqmur ut ait Amicna. x. lue metha. c. ij. Idē qz Ber. itez inq. Dō ē hoim deo adherēs affectō z familiar qdā ac pia allocutio. Scdm ē pnti da hñllitatio. de q Eccl. xrv. dr. Dō hñllit tis se. p exauditiōis suffragio deū adit. hñlli

tas g i pntu dei nos z orōes nrās repñtat. adeo ei ē illi gra q illam hñtes sp in pntu suo eē desiderat. vñ saluator. Mar. xix. dice bat. Sinite puulos. i. humiles veire ad me. Tertiu ē pntu. de q salomon ait Sap. vj. Incorrupto fac eē primū deo. has actres p rutes excellētissime i se hñt b. pgo. Jo dice re poterat pba chemar. nri. sup qdā aliqd de his tribz pntu differem?

¶ Pars pma in q tractat de seruēti orōis stu dio bre pntu Marie.

Ite Albertus sup missus ē. c. lxxx. q. p

tus orōis i brā pntu excellētissima fuit. Dō em alioz scōz nō inmitit alicui iuri ex preliu i tñ mīscōie ex preliu. Dō aut brissime pntu inmitit gre dei i iuri naturali z iusticie euāgelij: ac decalogi. qz fili us tenet nō tñ exaudire mrem. sz illi obedire. Iur illd. Ezo. xx. z Mar. xv. Donora pntu tñ i mrem tuā. Un aplūs ad Ephe. vj. ait. Filij obedite parentibz vris. Dō i ipa videt i nuere imō oradi nō vtes orōe simplici: sz in sinuatōe di. Joh. ij. vinū nō hñt zc. Un vir tus orōis ei? fuit excellētissima i sūmo. nūqz habebat nobilitissimū modū oradi. ut d: Hu go de scō vic. i. li. de sacris. Tū qz ei? orōe bte rōz iustitōis z imperij. Tū qz erat ipossi bile eā nō exaudiri. Iur illd. iij. Re. ij. Pere mi mea: neqz em fas ē ut auerā facie mea a te. Et Dester. v. Quē petitiō tua dester? p q repostulaa? etia i petier? dimidium regni mei obtinebis. Si g orōz iustoz exaudier te us. Prou. xv. z c. i. iustoz iustoz exaudier te. Et si orō hñllitatis se nutes penetrat. Eccl. xrv. Profecto orōd humillime pntu celos penetrabat. ipa aut p go sp orabat. Na z qñ laborabat corpe p con templatōz eleuata erat mēte. nec miruz. Si em qui pseruat pntu multiplicat orōem. ut d: Eccl. xrv. pfecto ipa q pseruabat oia verba dei: pferēs i corde suo. orōes multiplicabat. nec vñqz a vocali vel metali orōe cessa bat. fuit gbeata pgo oim muliez deuotissima imo om nium creaturaz q vñqz fuerit aut erit a pñ cipio mūdi vsqz i finē. Un Bern. sup Mā sus ē: de illa inq. Virgo sancta. pgo lobia. pgo deuota. qz em castior illa: qz deuotior: q si dicat: null? vñqz fuit. Si em ut d: Judith vij. Judith clauia morabat in secreto cubi culo totius sue ieiunas z orās. z Anna pro phetissa non discedebat de templo ieiunij z obsecrationibus referens die ac nocte. Lu ce. ij. z de sancta Cecilia dicitur Virgo deo de uota semper euangelij xpi gerebat i pectorē

sermo. iiii. De virtutibus Marie

suono dicto neq; noctibus a colloquijs di-
uinitis ordo cessabat qd ex hie bndicta cre-
deret qd in terris posita tota mente stabat
in celis ppter Bern. vbi s. ait de anglo Ba-
trido. Quo ingressus ead ea puta i secretari
iudici cupienti sui. vbi illa clauso sup se
osculabatur prem suu i abscondito. Soler em
angelus altare orantibus et delectari i his qd vi-
dent legare man? i ordo. atq; holocaustu scire
deuotis gaudet se offerre diuino spectui al-
tissimi. Nec ille. Un bñ ego in h pformis
fuit filio suo q delectabatur solitariis orare
Mat. xij. et Lu. vi. Itē ipa bndicta dei mī-
stios iducebat ad oradu. et iō Act. j. et aplis
di. q stabat i ordo cū Maria mīe Jhu. Effi-
cacia at ei? orōis p3. Nā lz moyses orādo de-
bellauit Amalech. Exo. xvij. et spēs fuga
uerit. Nūc. xij. Anna qz iter i filiū i petraue-
rit. j. Re. j. et Helyas pluuiā. iij. Reg. xviij. et
Ezechias inuictu? ad morte sanitare recupa-
uerit. iij. Re. x. et Daniel cū focis ignis im-
passibilitate. Dan. ij. et Susanna a morte
liberatus. Dan. xij. mai? tū fuit incōpabili-
ter q de deuotissima ego suis pūssimis pē-
bus ipertrauit q deū de celo ad terrā decedere
fecit. et? mar efficit pmeruit. atq; hūani gene-
ris salutē obrinuit.

¶ Pars scōa h? fmonis de humilitate brē
gignis.

E hūilitas brē gignis fuit pfunda:
Maria honoriata et pūola. Primo fuit pro-
funda. Intra cū se hūiliant q an-
gustis illam se vocant: cū esset oim dñā. Un dixit
Luc. j. Resperit humilitatē ancille sue. sup
qd bñ dicit Bern. hūilitas fuit conceptus:
ancilla vero deuotione cōmendat famularū
Sōdo se fecit seruā: qñ tribz mēibz Elizabeth
deleruuit. Un Beda sup Luc. inq. festi-
nauer abijt et Zacharie domū iterauit vt Eli-
zabeth uisitare. ac pregnāti grauide et gran-
dine inuēcula mīstraret. Et Amb. sup Luc.
ait. Dilate mīeres sedulitatē quā pgnātibz
delectis exhibere cognat. Mariam nempe
q sola pūa i pēneralibz stabat nō a publico
gignit? pudor. nō a studio asperitas mō-
riū. nō ab officio pūritas itineris retardauit.
Tertio se fecit oim infimā. vt patz Actū. j.
vbi recitat? noibz aploz ipa i fine oim tanq;
infima oim ex hūilitate poni uoluit. fuas il-
lud filij sui dictū Lu. xij. Recūbe i nouissi-
mo loco. iō sup oēs exaltari pmeruit. vñ Ber-
nard? in qdā fmonē ait. Itē exhibebat se vl-
timā oim: vñ nouissima ponebat. Infra
lz viduas et penitētes. Infra etiā illā d qua

ipsa septē demonia eiecerat. Merito igit fa-
cta ē oim dñā q se oim exhibebat acilla. Nec
ille. Nihil ei est tā peculiare ipsali maiestati:
q hūilitas: p quā sola dei suat imitatio vt d;
in. l. fi. Cae dona. in. vi. et vr. ¶ Ut aut meli?
videre possum? qz pfunde se hūiliant: pul-
crū erit pūderare ei? vite discursum. et inueni-
em? q i oibz opibz et cogitatōibz et locutiōibz
suis hūilitatē suauit. Prio qdē in anio. Ut
aut hūilitas ai ei? magis elucescat: pūderem?
qzū Eue elatio se erexit. Nā dicit Johānes
Damas. in qdā fmonē. Eua se erexit sup deū
qñ lz uolūtate suam diuine uolūtati pposuit
vsq; ad deū qñ ei? diuinitatē appetere ausa fuit
Cōtra deū qñ lz ei? pceptū venire pūpūte
Bñ aut ego Maria humiliauit se infra ce-
teras mulieres et vsq; ad mīeres et pūpū-
mīeres. Prio infra mīeres. qūbet em mulier
uult hīe spōsū diuītē. et i partu pulcherrimū
thalamū et mollē lectū. atq; obsequiū acilla-
rū et abū dātā pānoz et cinas ad recipiēduz
puer. post partū sō uult hīe quierē et ocium
S; ego habuit spōsū pauperē. p thalamo
stabilū. p lecto fenū. p ancillis bonē et asinū
p pānis pūosis uilitatē pānoz. p cinis pū-
pū. p qeter ocio eā oportuit fugere i egyptū
Ecce quō infra mīeres se uoluit humiliare
cū Eua sup deū se uoluerit exaltare. ¶ Secū-
do se hūiliauit vsq; ad mīeres. cū Eua se ere-
xerit vsq; ad deū. Ipa ei? ego nūq; aliquid ere-
xit i pūorio mīerū. lz cōem et tā qz vñ illaz
ip se exhibuit sic pū i circūcisōe filij. i sui pu-
rificatōe et i festiuitatū uisitatōe. Un Bern.
i qdā fmonē inq. Virgo bndicta nō idigebat
pūrificatōe sic nec fili? ei? circūcisōe. S; vo-
luit eē inf mīeres sic vñ illaz. nā et fili? fuit
in medio puuloz. Tertio hūiliauit se ppter
mīeres. i. pūpū illaz uilitatē et fructū. Nam
nō tū uoluit eē ego lz etiā hūiliari uoluit et
esse pūgata. et postmodū uidua derelicta vt
oibz mīeribz spem et fiduciā daret salutē. oī
dēs q nō tū gñes saluā lz etiā pūgater vi-
dūe. vt dñ. c. j. et sū. m. et fi. ca. Quia q Eua
habuit elatōz. Maria sō hūilitatē. iō ipsa
fuit grā repleta. illa sō grā euacuata. Unde
Bern. vbi s. inq. Eua p supbiā dei creaturā
se esse nō pūderas deo parificari uoluit. ma-
ria sō factori suo se hūilitē sūdes ancillam se
noiauit. Iōq; Eua est abiecta: ipa sō electa.
Seruauit naq; ego illd qd dñ. Judith. viij
Hūiliem? illi aīas nīas. alit ei grā ioleri nō
potuissz. nisi hūilitatē cordis habuissz. quia
vt dñ. j. Pe. v. De supbis restitit: hūilibus
aut dat grām. Supbō em ad fontem gratie

F Maria
in omibz
hūilitatē
seruauit.

S

accedit cū ore elenato. Tō ipleri nō p̄t. inf̄ il-
lud. Pro. xvij. Qui exaltat os suū q̄rit rui-
nam. hūilis aut̄ ad fontē gr̄e accedit cū ore i-
clinato. 7 iō impleri meret̄. f̄uat em̄ illd̄ Jo-
sue. xxiij. Inclinate corda v̄ra ad dñm deū
ist. q̄z q̄b̄ra f̄go nō habuit cor elenatū p̄ su-
perbiā 7 inclinatū p̄ humilitatē verā. iō gr̄a
dei impleri meruit. f̄uauit em̄ illud ps. xliij.
Audi filia 7 vide 7 felicia aurē tuā. Sup̄bi
etiā accedit ad fontē gr̄e cū corde clauso. qd̄
significatū ē Zach. v. vbi d̄r. Misit massas
plumbeas i os ei⁹. hūilis f̄go accedit cū ore ap-
erto. inf̄ illud ps. di. Os meū aperui 7 attraxi
sp̄m. ¶ Br̄a f̄go accessit ad fontē gr̄e ore ap-
erto. i. cū seruēt̄ desiderio. Et iō impleta fuit.
Un̄ de illa d̄r. Prouer. vlt. Os suū aperuit
sapie. Sup̄bi etiā accedit ad fontē gr̄e cum
vase pleno. q̄z cor h̄z plenū amore mundano
Humil̄ aut̄ accedit cū vase vacuo. 7 iō iple-
ri meret̄. Quaprop̄ Aug⁹ in qdā f̄mōe ait.
Uas es 7 plen⁹ es. funde qd̄ habes vt reci-
pias qd̄ nō habes. funde amorē seculi vt im-
pleas amorē dei. Br̄a aut̄ f̄go accessit cū va-
se vacuo q̄z om̄ia mūdāna respexit. 7 iō gr̄a i-
pleri p̄meruit. Un̄ ip̄a inq̄t. Luc. j. Elur̄e-
tes impleuit bonis 7 diuites dimisit ianes.
¶ Sēdo habuit humilitatē in f̄bo qñ dixit.
Resperit humilitatē ancille sue. Magnam
em̄ ondit humilitatē dices se respectam ac si
diceret. Nō erā digna vt in me aspiceret. et
tñ aspexit gr̄as mihi inf̄us dēdo. 7 resperit i
meū v̄rez rescedēdo. ¶ Magna etiā humili-
tatē demōstrauit qñ nō m̄em̄ x̄i se appella-
uit nec reginā cel̄i. 7 ancillā x̄pi. Un̄ Petrus
rauenē. in quodā f̄mōe ait. Ecce quaz vo-
cauit angelus dñam. ip̄a se recognoscit 7 vo-
cat ancillā. q̄z deuor̄ anim⁹ inf̄usus bñficijs
ad obsequiū crescit. auget ad gr̄am nō ad su-
perbiā p̄m̄elcit. nec ad arrogantiam p̄silit.
Marina etiā humilitatē ondit cum dixit.
Resperit humilitatē ancille sue. Nō aut̄ di-
xit nobilitatē v̄l sanctitatē. Illa aut̄ ancilla ē
humillima q̄ nō reputat se dignā vt etiā sit
ancilla. ac si diceret. Nō tñ me dico respectā
nō tñ me appello ancillā. 7 etiā dico me vt
sim ancilla indigna. ¶ Seruauit q̄ humillima
f̄go illd̄. P̄m̄ dēti i li. de p̄fictu vicioz 7 s̄-
tutū dicit̄. Desine gr̄ade loq̄ fr̄agit de oīe
sup̄bi. Magna cadūt. inflata crepāt. tume-
facta p̄munt. Dilce sup̄ciliū teponere. dilce
cauere. Un̄ pedes fonea q̄sq̄s sublimē mina-
ris. Peruulgata viger n̄i inia x̄pi. Scāde/
re cella hūilel. 7 ad ima redire feroces. Quia
em̄ verā cēscibat iniam. Claud. li. j. di. In

q̄nat egregios ad iūcta sup̄bia mores. Et il-
lam auctor̄ astrolabij. si sua fir p̄cepta d̄lcr̄
mina q̄sq̄ sup̄bi. Intolerabilē n̄hille q̄ vi-
ta sup̄bi. Et illa. Facere potes. li. j. di. Trepla-
ceat cūct̄ nullū deet cē sup̄bi. Qui sic inha-
tesinit esse bon⁹. iō voluit seruare consiliū
Quid. j. de arte man. di. Erue fast⁹. Quis q̄
mansura curā amoris habes. 7 in. ij. de tristi-
bus. Tu q̄z formida nimis s̄blima sp̄. Ni-
ue tibi 7 iō ge nomina magna fuge. Et illud
Sual. poete li. j. Parcite mortales aīos ex-
rollere fastu. Nouerat nāq̄ verā cē sententiā
Marcial. dicit̄. Ethenā pacē v̄r̄ 7 sup̄-
bia tollit. Quaprop̄ sp̄ i aīo 7 i locū s̄blima
humilitatē f̄uauit. Scies q̄z q̄ licz i mente
q̄s habeat hūilitatē. tñ etiā tenet in actib⁹ et
reiorib⁹ illā demōstrare ne p̄p̄ aliq̄s acc̄ su-
p̄bi p̄cedēs prim⁹ scādalizet. Un̄ i. ij. de
arte amādī Quid. inq̄t. Nō naret in vultu
dānosa sup̄bia vestro. Quis ad aliud p̄posi-
tū dixerit. voluit br̄ssima f̄go i oīo actib⁹
suis hūilitatē exēplū demōstrare. ¶ Pro aut̄
declaratōe dico q̄ tertio habuit humilitatē
in signo. si est magnē hūilitatis qñ q̄s p̄se-
cte se s̄biat sup̄iori. illiq̄s obedit h̄larit. ser-
uās illud ad Heb. vi. Obedite p̄pos̄t̄ v̄ris.
Signū aut̄ est maior̄ hūilitatē qñ q̄s cōst̄
obedit ei⁹ humil̄ s̄biat. S̄z signū marie
hūilitatē ē. qñ q̄s obedit i s̄biat̄ inferiori
suo. vt inq̄t glo. i. clemen. j. x̄rel̄. domi. Br̄a
aut̄ f̄go oīo v̄liore se reputās nulli septe-
bat. Et nō tñ sup̄iori suo. i. x̄o. 7 etiā cōlito
7 inferiorib⁹ se p̄ponebat. vt. s̄. panit. oī-
busq̄ seruiebat hūilit̄ i se oīz v̄liore exima-
bat. Iur̄ illd̄ apl̄ ad Phil. ij. i. Sup̄iores i
uicē arbitrat̄es. Nāq̄ em̄ stare voluit i mon-
te elatōis. 7 sp̄ i valle hūilitatē. Scies q̄ sic
om̄es aq̄ naturalit̄ fluūt ad valles 7 ad loca
humilia. nec illa p̄r̄sēnt̄ nisi p̄us fuerint re-
pleta. sic diuina gr̄a illoc ingredit̄ vbi humi-
litatē vall̄is 7 p̄cauū inuenit. dicit̄ Aug⁹ li.
de s̄bis dñi. Lōfluit aq̄ ad hūilitatē vall̄is
sup̄cilio montis. Quia igit̄ br̄ssima f̄go sp̄
elegit h̄itare i valle hūilitatē. iō i rali valle
fluxit fons sp̄s s̄c̄i. creuitq̄z liliū padis̄ i accē-
sus est calor amoris igniti. p̄p̄ p̄m̄ ar̄ d̄r. p̄
ps. Qui emittit fontes i quallib⁹ inē mediu
mōriū p̄r̄sibit aq̄. vnā em̄ vallē circūstant
duo mōres. 7 hūilitatē circūstant due sp̄s
sup̄bie. vna q̄ nascit̄ ex re tp̄ali. alia ex gr̄atiā
sp̄ualib⁹. Beata aut̄ virgo habuit occasio-
nem superbiēdi ex re tēporali. q̄z fuit ex s̄t̄i-
pere regia progenita. Ite ex gr̄atiā sp̄rituali.
q̄z fuit in mat̄re dei assumpta Sed primam

Maria
humilis
in verbo

K

sermo .III. De virtutibus Marie

oculone repulit cū fabro hūillimo sei mri/
monuante. pp̄ qd̄ Bern. sup̄ Missus ē
ait. Que ē hęc ego tā venerabil' vt saluter
ab anglo. tā hūilis vt desolata fuit fabro?
p̄m̄ p̄mixto hūitatis et hūilitatis. nec me/
dunt placet deo alta aia i q̄ et hūilitas omen
et hūilitate et hūitas exornat hūilitatem.
De ille. Occasione p̄sedam repulit q̄ se
nulla dei vocauit cū esset de desolata. et q̄
hūi valle hūilitatis sterit. id ē q̄ diuie gr̄e i cā
adūdanū lūe fluit. Ut em̄ in q̄ Bern. sup̄
Missus ē. Semp̄ soler gr̄e diuie familiarit'
esse hūis hūilitatis. Et p̄dicit igit apparet
Dm̄ q̄ cū hūilitas sit maior et magis meritoria: ac
maior laude digna q̄ hūis hūilitas hūis oca/
sione sines sup̄bēdi. i. diuitias: dignitates: pul/
critudine: nobilitate: et hūmō: q̄ si habeat oc/
casiones se humiliadi. vt q̄ et ignobil' miser.
et vilis. p̄fecto stat brām hūmō ē hūillima
q̄ cū esset nobilissima sanguie et pulcherrima cor/
poris. vt patuit i sedāb' op̄is p̄re. Multas
q̄ habuerit diuitias et thesauros i magocū
oblatio: esset q̄ oim̄ dūm et gr̄a plenitudi/
ne famosissima et dignissima atq̄ m̄i des acce/
li terrę regina. tū tā p̄funde se vilificare vo/
lue. D̄ ego gl̄iosa. D̄ alabast' hūilitatis.
D̄ iūm̄at' odor. Tu ego alta generosita/
te altissima pulchritudine. et tū infima es hu/
militate. Tu sublimis abundanter facultate.
Tu gl̄iosa dignitate et tū i hūmō vilis et re/
specta esse voluisti p̄funda hūilitate. Et iō
sup̄ illa s̄ba Luc. i. Turbata est in sermone
et dīc̄ glo. Alterata est ego ex celsitudine in/
audite laudis. Si em̄ vituperiū de se ip̄a au/
dissent: i magna leticia: vt in q̄ scripsit Bernar/
dinus i fmōe annūciatiois p̄filiū. Delecta/
bat em̄ habitare i valle p̄funde hūilitatis. i q̄
nō solū p̄filiū scilicet p̄s recepit: s̄ et iā liliū
p̄ditiū generauit. qd̄ Can. i. in q̄. Ego flos
capit et liliū puallū. Dī em̄ p̄salitū puallū
q̄ nāt' est de m̄e hūili q̄ fuit puall'. S̄z tū i
p̄lati p̄nit' puallū: q̄ oēs sp̄es hūilitatis i ea
fuerūt. In hac q̄z valle hūilitatis accensus
fuit calor diuini amoris. In valle em̄ solz esse
lūe celi seruētor: q̄z in mōtibz: tribz de causis.
Prima est q̄z ignis nō ardeat nisi i spisso et
humido aere. i montibz autē ē aer subtil' i val/
le hūi spissus et humidus. Alia est q̄z i monti/
bus aer subtil' ex sui leuitate hūc illucq̄ im/
pellit. et sic frigid' inuenit. Tertia est q̄z ra/
diū solis ad latera montiū dei cēdēt: se lere/
fūdo p̄cūtūt et colorē multiplicāt. In hac
igit valle hūilitatis hūmō fuit accensus ar/
dor amoris q̄ causabat ex humido sue p̄tera

tis et tranquillitate mētis et exagitatione diuise
fuit. Quarto habuit hūilitatē i facto q̄
Elizabeth cognate sue obsterit' officii ip̄en/
dit aptans filiū: laudatq̄ virentia domus. ap/
tans lectū: et cetera vilitatis officia excedo
atq̄ seruans ip̄a que erat dīa ancille sue. et
mater dīi matri sui famulādo. De q̄ Amb.
sup̄ Luc. ait. Abijit Maria in mōtana. nō
quasi incredula de oraculo. nec quasi incerta
de nuncio. nec q̄ dubitas de exemplo. s̄z quasi
leta p̄ voto. religiosa p̄ officio. festinap gau/
dio. Et infra. Nāst autē cū Elizabeth qua
si tribz mētibz q̄ em̄ p̄pter officii venerat: in/
herbat officio. Ex q̄ remōstrabat eius p̄m̄
da humiliatio. Scriptū est em̄ in. cā q̄s. de
penit. di. ij. exercitia hūilitatis sunt si se vilitati/
bus officiis s̄bdar et m̄stis indignit'ibus
tradat. S̄do p̄ncipalit' in hac p̄re dico q̄
hūilitas br̄e hūis fuit honorata. Est em̄ hūi/
litas coacta: spontanea et honorata. Hūilitas
coacta et tēlenō sit meritoria: h̄z tū meriti
q̄ ip̄a necessitas fuit i virtute. Et hec fuit
hūilitas Ioseph. de q̄ d̄ p̄p̄s. Hūiliter i
cōpedit' pedes ei'. Humilitas nō spontanea
et tēlenō sit meritoria: h̄z tū i m̄ra se cāmynde
generet. iū illud Mich. vi. Humiliatio
tua i medio tui. Humilitas autē honorata ē
que nullā h̄z coactioz nec hūmō occasionem.
S̄z q̄ro p̄l' tal' extollit' cāro magis ad hūi/
lora p̄uocat. et hec fuit hūilitas David: q̄ i
sublimitate regia p̄stitit' dicebat. ij. Re. vi.
Ludam et vilitatē plus q̄ sum: et ero hūi/
lis in oculis meis. Tal' fuit hūilitas Marie
que honorata ab angelo q̄ cā saluauit. a pa/
tre celesti q̄ cā ab eterno i sponzā elegit. a spi/
ritu sc̄o q̄ in ea sup̄uenit. a filio dei qui de illa
carnē assumpsit. a toto mūdo q̄ cā beatā p̄re/
stat: et dīc̄. ip̄a m̄ de se hūilita senties: se ancil/
lam appellauit. Qd̄ admirās Bern. sup̄ mis/
sus est ait. Que est ista sublimis humilitas q̄
honori cedere nescit: in sole sc̄e gl̄ia non nō/
uit. Dei mater eligit et ancillā se noiat. Non
magis est humile esse in abiectione. Magna
hō p̄filiū et rara virtus humilitas honorata
Et t̄tio dico q̄ et hūilitas fuit valde vir/
tuosa: quia ipsam dei sponfam fecit ac thala/
mum xpi et habitaculū sp̄s sancti. atq̄ vntū
sō mūdo salutē attulit. Et hoc est qd̄ Aug. i
quodā sermōe ait. O vere beatē Marie hu/
militas: que deum et hominē hominibus p̄e/
perit. vna mortalibz edidit. celos innotauit.
mūdū purificauit. paradīsum aperuit et ho/
minum aīas ab inferis liberauit. De hūmō
gl̄iosa Marie hūilitas: q̄ porta celi efficitur

Maria
humilis
in facto

M
Marie
humilitas
honorat
ta

M
Marie
humilitas
virtuosa

maꝝ rubore attēdit: nec fuco mēdaci colore;
sed respicit humilitatē ancille sue Venit enī
ad me māſuer^{re} req̄ſcēs ſup̄ maternum ſpm̄
humilē ⁊ māſuetū ac tementem verbalia.
Pecille.

ficut bñā & ego fuit hūilis añ partuz
in partu ⁊ post partū. vt p̄r p̄bari ex
dictis i p̄cedēti p̄re: ita p̄petuā & gini

tatē fuanit. Un Aug⁹ sup Jobem ait. Sic
in sepulcro in q^o positū fuit corp⁹ Ihu nec an
nec post mortu⁹ iacuit. sic ipa nihil vnq³ mor
tale excepit. De cui⁹ inuoluta igitur tres co
sideratōes faciem⁹. Prima dicet⁹ g⁹mirat⁹.
Sec⁹da p⁹babilitat⁹. Tertia ho⁹ p⁹uianitat⁹.

Primo dico q̄ bram Mariam esse integri
mā & gine fuit & graū q̄tuor rōnibz. Prima
sumit ex pte filij nascētis. & ista ē quadruplex
Pria est q̄z d^o cōmittebat sibi p̄ciū redēptō
nis hūane. & q̄ d^r Proū. xl. Procul & xl

rimis finibz p̄ciū ei⁹. itē cū p̄ciū fuit p̄ail.
qz de celo. ⁊ fuit ⁊ vltimis finibz. qz de natu-
ra diuina sup̄ma: ⁊ natura humana infima. ⁊
qz tale p̄ciū in ei⁹ vtero ponebat. id ē dicitur ē
vas itēgū p̄ carnis itēguitatē ⁊ h̄militatē

ſingularitas em̄ ē integritas mēt̄ ⁊ corp̄is. De
incōtinēciā aū t̄d: Eccl̄i. xxi. Lor facti vas cō
fractū oēm sapiāz n̄ tenebit. Luxuriosus ē
thesaur̄ castitat̄ n̄ tenet: n̄ t̄qz vas fractū.
vñ ⁊ fatū appellat. Et aggei. i. d̄r. Qui mer

cedes congregauit misit eas i sacrum primum.
Secda rō ē qz cōmittebat sibi thesaur cele
stis sapie. Illū .i. thesaur de q dicit ad Coll. ij.
In q sunt oēs thesauri sapie z scie dei abscon
diti. z iō debuit cē vas nouū .i. regitū glia d

corati. qđ significatū ē. iij. Re. ij. vbi hely
seus. i. xē. p. p. fuit sal. i. diuina sapiāz i vas
nouū. i. i. marie vter. De isto thesauro dicit
Profi. xxi. Thesaur' desiderabil' tōleū iba
bitaculo iusti. Habitaclū iusti fuit mī spī

¶ Tertia rō ē: qz amittebat sibi balsamū di
uine grē. Illud. s. balsamū de q dō: Ecce. xxiij.
Sic cinamomū ⁊ balsamū aromatizās de
di suauitatē odor. vñ debuit ēē vas mūdiz

figuras autem dicimus mundiciam mentis et corporis. Jo de
onis eiusdem ait. Quena vel angelica puritas
figini illi audeat compari quod digna fuit sacrari
um fieri sufficit habitaculum filii dei. Quar

ta rō est. qz cōmittebat sibi splēdore dūm
stātū. & qz ad Heb. j. Qui cum sit splē
dor substantie eius &c. & ideo debuit esse vas

Sermo.III.De virtutibus Marie

admirādi. Tñ Eccl̃i. xliij. d̃r. Uas admirā
bile? accl̃i. vere admirabile: q̃ i se habu
it admirabile? d̃c. Jñ. ix. Vocabit nomē
q̃ admirabilis? siliari? d̃c. Vere admirabilis
Tertius fuit vir? igitur in q̃ fuit filius igitur fecūdi
Datus est illi? in q̃ d̃c. f̃mone inq̃r. Om̃ipō
admirā? nullo mō miri fū igitur abfū
bilis inq̃r nāfatur? elegit. bona est fecūditas i
p̃p̃is? melior est integritas i igit̃b. hō igit̃
cur p̃ q̃ vtrūq̃ p̃fiteri p̃tate vt d̃c. nūq̃ i
fodm̃i fūe dēfif? bonū: qd̃ iunges diligēte
vt auertit i meli? p̃p̃ qd̃ igitur matres efle
p̃mit. Quidm̃a rō p̃t addi. f̃q̃ dēxit vt p
fona fup̃naturalis fup̃naturalis d̃cetur: q̃
mō miraculofo? et i nouitate mirācl̃i legi
nouitas inq̃p̃t. Et tō b̃ar? Dionyf̃i? loq̃ns
de illo mysterio i li. x. diuini nob̃i d̃c. q̃ ipm̃
et oib̃ nomis mag̃ nouū. Itē dēxit vt filius
et nō d̃cēp̃t f̃m̃ coem mō d̃cā p̃pagatōis hu
manę fūe curp̃tudinē i inuidicia fieri nō
p̃t. Gōd̃a rō p̃ncipal̃ fūm̃i ex p̃m̃is p̃ci
piētis. Sic em̃ illa terra fuit igit̃ q̃ p̃m̃is
Adā p̃dixit. f̃ic? Maria debuit efle virgo q̃
fecūdi Adā celef̃te generatur? i f̃ic illa fuit
igit̃ q̃ fuit cā mōz? f̃ic i illa debuit efle igit̃
q̃ fuit caufa vite. i f̃ic illa fuit igit̃ q̃ fecit
currere vtrūq̃ i illa debuit efle igit̃ q̃ fecit
furgere totū geñ? humanū. Et illa tria t̃gūt
L̃yolo. p̃ Mar. d̃cēs. Vide mysteriū
Adā et terra igit̃ne fouat. filij dei ex maria
igit̃nē nātū. Illi igit̃ mōzē p̃cepit. h̃ igit̃
vita generatur. Illi vir p̃ igit̃nes nūc. h̃ vir
p̃ igit̃ne f̃teit. Illi ruina mōz̃. h̃ trūphus
victorie. Tertia rō fūm̃i ex p̃e h̃iūm̃i ge
ner? Humanū q̃dem geñ? iungis futebat
i im̃p̃erab? d̃c igit̃nate f̃eruare necm̃i?
tūm nec bono rō efle credebatur. i ideo r̃ps d̃c
igit̃ nātū voluit vt onideret quati fū meriti
venerat? quāq̃ p̃m̃i i honoris. quā nō fo
lūm venerat? h̃ etia impator terren? qui
ait in. i. f̃i q̃ d̃c ad f̃enatūcl̃i d̃c̃fi. ipf̃i pudicie
q̃ i Colad̃ cēfem? i in. f̃. illd̃. i aur̃. qui
mō nā. d̃c legi inq̃r. Nos em̃ cafitatis fūm̃?
amarores. Ipa em̃ aias t̃eo rep̃it̃at vt d̃c in
f̃. l̃ancm̃. i aur̃. d̃c leno. i p̃ glo. i aur̃. d̃c mo
nā f̃. p̃ñi. coll̃. i. Et h̃ac rōz̃ t̃gēs venerabi
lis Beda inq̃r. Nāfatur? in h̃ mōd̃o dis
m̃em igit̃ne elegit vt igit̃nate? d̃c f̃ibi oñ
deret igit̃ne grandūm̃i. i Hiero ad Euf̃to ait
De f̃ilij ingredies mūdū nouā f̃ibi familiā
infūit. vt q̃ i celis habeb̃ ar̃gelos: p̃iet
p̃imos in terris igit̃nes. Idēq̃ Hiero. ad
Nicolaū f̃cribit. igit̃as thef̃auro nobiliff̃i
mō. i am̃ viduatis argēto: matrimonium

30 ferro copat. Et ad nataliū. 30 gñitas pur
 pura est regal q gñs indutus fuerit cunctis
 eminētiō: erit. Et Damaf. ait. Quāto ange
 lus hoīe supior ē. tāto gñitas ē nuprius hono
 rabilior. Est em tāci meriti q cū castitas cō
 iugal habeat fructū trigelimi. 7 vidual' sexa
 gelimi: 30 gñal nū hz centesimū. Scdo oīte
 dicit xps qz sit p mīz 7 honoris 30 gñitas euz.
 Apoc. xij. describit mulier q figurat beatā vi
 ginē: hīs. xij. stellas i capite: 7 lunā sū pedi
 bus: q vestita erat ole. 7 i vero habebat. 12.
 unū spēdor. vbi oīdit q 30 gñis brās ornat
 a supiori. qd denotat p corona. xij. stellaz. or
 nar etiā ab inferiori: p lunā pedibz suis habet
 lunā. i. mutabile mūdū. ornat ab exteriori. qz
 habebat corp' imoz talitate vestiturū. ornat
 ab interiori: quia habuit animā gloriificatāz.
 ¶ Quarta rō sumit ex pre dñini opīs opera
 em dē tēter cō pfecta. Dēnt. xxxij. Lū aut fe
 cerit hoīes sine hoīe 7 femia. sic fuit adā: 7 se
 cerit hoīes sine femia: sic Lūa. 7 q dicit facit
 ar hoīes de viro 7 femia. 7 vt oīs cōsibil' pfe
 ctio in eo opibz repiet. 30 gñis apit vt facerz
 aliquē hoīes: de femia sine viro. sū finit 30 gñie
 Maria. Alii fuisset de dūminuz in oībz su
 is. 7 legē scdam. s. sz qz dūie. Cae vere. iure
 enic. ¶ Quo ad scdam pñiderat qd vō. i. p
 bilitatiz. Dico q beatā Mariā ppxiā hys
 se 30 gñitaz pbari p. pmo testimonij. scdo
 mysterij. tertio explis. qto miracul'. qnto
 figur'. Pmo testimonio dei q dicit p pop
 tam. Jsa. vij. Ecce ego capiet 7 piet filii: et
 vocabit nōm e' emanuel. qd est interpretat
 nobilcū dē. Jte testimonio angeli. Mar. i.
 q ait Ioseph de 30 gñie Maria. Qd i ea natū
 est dēspitcō ē. Jte testimonio hoīs fidedig
 ni. due aut erat psona aniq' digne fide. sz
 ppha 7 sacerdos. Quid 30 testimonio pphē
 Dier. xxxij. dicit'. Noui faciet dñs sup ter
 ra: femia circūdabit vir. Jte testimonio Za
 charie sacerdot'. Nā sic dicit Origen. super
 Mat. In tēplo erat qdā loc' sacrat' sol' 30 gñi
 nū deputat' ad orādū. 7 cū brā Maria p
 partū ibidē cū ceterz 30 gñbz adoraret: 7 sacer
 dos tēplū cū expelleret. Zacharias sacerdos: p
 Jōhis baptiste cū defendebat: asserēs eaz
 30 gñie ppxisse. ppf qd inde indignari ipsūm
 inde tēplū 7 altare occideret. Scdo oīdit ciuī
 30 gñas mltz mysterij. pmo 30 gñie aaron: q mī
 raculose floruit 7 fructu fecit: vt hī. Nūc. xvi.
 vi. Ben. i. qdā fer. ait. Nec 30 gñe viroz flo
 ris lesit emilio. nec 30 gñis pudore sacri parit'
 editio: 7 ibidē. h ē 30 gñā sblimis. plāta celestis
 scior: ymūlis. q pñice semē crexit vlsq ad deū

工

L
Marie
vigilasp
batur.

maiestatis: q. multū in pfundū miserat ra/
dices humilitat. hec est xga ielle z flos cam/
pi fili? ei? ad modū em campi sine oi humo/
ris adminiculo xginitis alu? floruit. Hec ille
¶ Sedo oñdit mysterio porte q soli dño fu/
it aperta: ceteris aut clausa. Ezech. xliij. De
qua Aug? in smone de natiuitate domi ait.
Quid est porta hec erit clausa. nisi q? Ma/
ria semp fuit itacta? z qd est. vir non trāssit
p eā: nisi q? Joseph nō cognouit eā? Et qd ē
dñs sol? intrat z egredit p eā: nisi q? spūsan/
ctus fecūdit eā: z dñs angeloz nascit p eā
Et quid est clausa erit in eternum: nisi quia
Maria xgo est an partū: in partu: et post
partū? Hec ille. Tercio oñdit mysterio vel/
leris de celo pfusa. vt h? Judic. vi. de q? Ber.
in qdā smone ait. Quid Bedeonis signifi/
cat vel? qd vtrq? fuit rosum de carne: s? s?
ne vellere carnis: nisi carne assumpta sine de/
trimento xginitat. ¶ Tercio pncipalit? oñdi/
tur ei? xginitas exēplis. ponit aut Aug?. in
quodā smone tria exēpla dices. Qui lapide/
as scripsit tabulas sine stilo ferreo: ipe ingra/
uidauit mariā spūcto. z q? pduxit panes in
heremo sine aratore: ipe parere fecit xginez
sine corruptōe: z qui fecit xgam sine pluuia
geminare: ipe fecit filiā David sine semine
generare. Alia quoq? sunt exēpla. Primum
est corpis glificati: q? corp? xpi glifus clau/
so sepulcro exiuit. z ad discipulos clausis ia/
nuis intrauit: z eodē mō clauso xgis vtero
exiuit. vt ait Bre. in omel. pascale. z ita tolli/
tur argumētū qd fieri possz sic sm phm. iij.
phl. Duo corpa nō pnt esse simul in eodem
loco. s? xps exiit de vtre mris debuit frāgere
claustrū xginitat. q? rñdet q? iste egressus fu/
it miraculosus z nō naturalis. Et vt in q? be/
tus Tho. in. iij. dist. xxx. ar. vi. xps nascens
habuit dorē subtilitatis. Un Aug. in qdā
smone ait. Sicut xps exiit de sepulcro clau/
stro: ita natus est de xgine clauso virginis
claustro. Secūdu exēplū est syderis. de quo
¶ Bern. in quodā smone ait. Nec syderi radi/
us suū minuit claritatē: nec virginū fili? suā
integritatē. Tertiū exēplū est apis. Nā si
apis sm Amb. mellificat z filios generat si/
ne cōmixtione: multo fort? xgo Maria ge/
nerare potuit sine corruptōe. Quarto pnci/
paliter oñditur ei? xginitas miraculo radij
pcedent? a facie xgis. Dic em qdā glofā su/
per illud Mat. j. Nō cognoscebat eam do/
nec peperit zc. q? Joseph Mariā facie ad fa/
ciem videre nō poterat: quā spūscū in de/
potione penitus impleuerat. Jōq? quā dēspō/
sauerat in facie nō cognoscebat: donec vter?
ei? euacuaret. Sicut bñ xgo Maria sic
erat fulgida in facie: manifestū est q? erat ful/
gidior in ventre et fulgidissima in mente.
¶ Quinto oñdit figura sine figuris z silu? y
dinibz q? ponit Ougen. sup Mat. dicens. Figura
xginitat
Mari
Sicut rubo pburū videbat: z ignis eū nō tan/
gebat. Exo. iij. z sic tres pueri i camino ignis
ardētis nō ardebāt. Dan. iij. z que admodū
Danieli intra lacū leonū incluso: hostijs nō
apertis allatū est prandij ab Abacuc. Da/
niel. vi. Ita z hec sancta xgo genuit deum z
immaculata atq? integerrima i xginitate per/
mansit. Alia q? figura assignare possumus
Dan. ij. de lapide exciso de mōte sine mōibz.
¶ Quo ad tertiā pncipalē pñderatōem de di Z
ginitate xginitat? bñ Mariē sciendum q? Pñderat
gia vir
ginitat
Mari
multas h? proguinas ei? xginitas. Prima ē
q? fuit integra in aia z corpe z spū. Jur illud
j. ad Ihe. v. Integer spūs vester anima z
corp? sine querela in aduētū dñi nri Ihu xpi
seruet. Ipa em nouerat verā esse illā Quid.
sniam in. iij. sniaz dicit. Nā bene seruet cor/
pus. adultera mens est. Nec custodiri ni ve/
lit ipsa potest. Nec mentē seruare potes lig
oia claudas. Omnis exclusus intus adulter
erit. Itē ipa prouidentissima atq? sapientissima
xgo sciebat verā esse illā Jñs. sniam in li. de
summo bono dī. Nihil valet mundū esse cor/
pore q? pollut? est in mēte. Et alia Hiero. iij.
Jōuimianū q? ait Illa xginitas hostia xpi
est: cui? nec mentē cogitatio nec carnes libido
maculat. Et itez ad Eusto. scribit. Virgini/
tatis diffinitio est scām esse corpe z spū quia
carne xgine hñ nō pficit si mēte q? nuplet
Quia etiā nouerit q? vt ait Aug?. in lib. de
virgini. Virginitas ē in carne corruptibilis:
p pma i corruptōis meditatio: z q? glifola est
xginitas illa q? est mēte z corpe xxiij. q. v. si
cur em. Jō mater dñi xgo illibata habuit in/
tegritatē corpis: q? illud semp illibatū fua/
uit. Nec huic obstat qd d? Jōh. ij. s. q? dēscē/
dit capharnaūz ipe z mater eius z fratres z
discipuli ei? Et q? videt q? brā xgo habuerit
altos filios frēs xpi: q? rñdet q? noie frat? in/
telligunt germani. Un Paul? ad Gal. j. ait
Alioz aut aploz vidi neminē nisi Jacobuz
frēm dñi: qui erat nepos virginis de sorore
Abraā z Lorb dicit frates. Gen. xxiij. q?
erāt p sanguine. z ita accipit nomē fratris i
c. quedā lex xxxv. q. iij. Fraternitas em acci/
pitur multis modis: vt declarat Jōh. an. i. c.
Johes. de regu. z Archi. in c. ad mēlāz. ij. q.
iij. Joseph q? d? pater saluatoris. Luc. q.

Exēpla
xginitas
Mariē

Sermo.v. De donis Marie

no qd genuerit: s; qz erat putatū? pater z
nutritus eius. Dabit etia brā dgo Ma-
ria inqunt aie. qz nunq; vl modica cogita-
tio illius ei? qam itrouit. Integritate qz
spūs qmūq; a deo p aliq; pctm separa fuit.
nec aliq; vl veniale pctm comisit. Jo d; ei
Lmā. Tota pulchra es amica mea z macu-
la non est in te. **S**ecda p rogatiua est qz eius
Uirginitas fuit pma deo dedicata. Un Beru-
tal Ma in quoda finone ait. Si pcia rez pelam? de
rie mox charitate sup omes illa fuit que pposuit i ter-
ris angelica vitā ducere. Et se ppositū fgi-
nitatis imobile qd nec aliq; tē? tribuauit: an-
gelo filiu pmitte. Quia igit qro aliq; ag-
gredit negotiū difficilius: tanto ptiusior cō-
probat. Nā fms est circa bonū z difficile. ij.
eti. Jo ci vt ait Hiero ad Eustochiū. In
carne pter carnē viuere: nō terrena vitā s; sz
celst. Un inq; Amb. q sup gredit fginital
p ditionē humane nature p quā hoies ange-
lis assilant. Profecto apparet bndictē mris
de excellētia q pma oim hac sup humanā na-
turam celestē vitā inchoauit z aggredi ausa
est. Maior em est difficultas vnā virtutez
arripe vbi omes f faciūt qz vbi omes eā ob-
seruat. Sicut est magis difficile ieiunare in
vna domo in q nulli ieiunat: s; omis pluribz
vicibz i die voluptuose z splēdide comedūt
qz vbi oēs abstinent: iū illud Quid. ij. de re-
me amo. Nō facile esuriēs postea retinere
mensa. Et multū saliens incitat vnda sitim.
Itē facile est haberi bonū ductorē pcedentē se
qui illū p rectū iter. difficile nō est iter incon-
suetū pagere sine ductore. Et iō cū brā virgo
oēs cerneret nūbre. z solū ad generatōz filio-
rum intēdere. z maledictas steriles reputare
atq; fginitalē in opprobriū hē: maria eius
fms fuit p hac insolitā z arduā viā incipere
ambulare: z vlsq; ad finē pseruare. z tot mi-
lia fginū ad ptemnēdū oēs mūdanas deli-
cias z hac viā difficile aggredi iducere. Un
merito dgo fginū est appellata. qz quod est
eā alior; vt sint talia: illud ē marie tale. ij. me-
caphi. Quā etiam maioris est meriti facere
aliq; d boni ex voto qz sine voto fm theolo. in
iij. dis. xxvij. marie Rich. ibidē. ar. ij. q. vj.
z canonistas in. c. licet. et de voto. z Tho. ij. q.
q. lxxvij. ar. vj. Jo fgitas brē fgis quā ex
voto finauit. vt in. c. bra Maria. xxvij. q. ij.
fuit excellēssimū meriti. Et qm ipa votum
fginital; an omes alios emisit: recte p ami-
galum figurat inter alias arbores pns flo-
res emittentē iō de illa d;. Adducunt regi f-
gines post eā. post eā qdē tpe: qz an ipaz nul-

la. post eā fō multe alie fginitalē deuouērt.
Itē post eā exēplo: qz oibz exēplū fūade fgi-
nitat; exhibuit. Itē post eā dignitate. qz vir-
ginitatē cū fecūditate finauit. post eā etiā vti-
litate: qz sua fginitalē totū mūdū saluauit.
Tercia p rogatiua est: qz habuit fgitatem
transfusam: q in alios transfundebat. Nā qm
pulcherrima fuerit: tū a nullo vnq; potuit cō-
cupisci. quia eius puritas corda oim pene-
trabat: z omes mor? illicitos in eis extingue-
bat. Unde de illa dicere possum? id qd de fi-
lio eius d;. Lu. vi. f. fms de illo exibat et sa-
nabat oēs. z iō cōpat mirre z cedro. qz sicut
odor mirre fugat fmes. z odor cedri expellit
serpētes. sic z odor sue fgitat; de alioz cordi-
bus expellebat mor? brutales. **Q**uarta pre-
rogatiua est: qz habuit fginitalē secundam.
Nā fuit mī z dgo qd qdē nulla vnq; hūit.
Un Sedul? poeta ait. Saluē fecit parens
enixa puerpera regē. Qui celū terrāq; regit
p secula cui? Nūc z eterno pplectēs oia gi-
ro. Imperium sine fine manet q vētre beato
Gaudia mris hns cū fgitat; honore. Nec
pma sūtem vīsa es nec hēseque. Sola sine
exēplo placuisti femia xpo. **Q**uinta p rogati-
ua ē: qz hūit fgitatē ornata. Ipa em tāq; vir-
go prudēs lapides suas. s. corp? z aiam orna-
uit oleo pietat; lychmo puritat; lumie fita-
tis. z igne charitat;. Jo Eccl. xxij. ipa iquit
Ego mī pulcre dilectōis. ecce ignis charita-
tis. timoris. eccelichmus puritatis. qz sic d;
Eccl. i. Timor dñi expellit pctm. Et agniti-
onis. ecce lumen fītatis. z sancte spē. ecce ole-
um pietatis: qd in cordibz nostris infundere
dignet ipa dgo pūssima cui? pñs orationibz
nostra sit semp aia rēcomissa Amē.

De donis spūscī q hūit excellēssime ipa
dgo bndicta. Et pmo de dono sapie z itelle-
ctus q in dispositōe cū dialolo facta illū p oia
supauit.

Sermo.v.

Ratias ago

Sero sup inenarrabili dono eius
ij. ad Tho. ix. Inq; Albertus
sup Mistus c. c. xvij. q. septi-
formis plenitudo greg. septiformiū donorū
distributa: sup omes excellēssime fuit i ma-
tre saluatoris nostri. hoc aut sic pbat dicens
Sicut se habet virtus ad virtutē: sic se habz
donum ad donū. sed fmes in beatissima vir-
gine excedunt omes virtutes viatorz. vt sup
paruit. g z dona eiusdem beatissime virginis
excedunt dona omniū viatorum. Nec autēz

nō sūſſecti numerant. Ita. xj. vbi dicit.
Requiescit ſup eū ſpūs dñi ſpūs ſapie ⁊ intel
lectus: ſpūs p̄ſilij ⁊ fortitudinis: ſpūs ſcientie
pietatis: ⁊ replebit eū ſpūs timoris domini.
D, aut donū ſapiencie qđ eſt p̄mū ipſoz do
nor fuerit in beata ꝑgine: pbat idē Albertus
vbi. ſc. eſſequenti dicens. Vbi humilitas: ibi
ſapientia: vt dī. Prouer. xj. ⁊ ps. xvij. inquit
Dauid de teo. Sapiam p̄ſans paruul. i. hu
milis. ꝓ vbi maior humilitas: ibi maior eſt
ſapientia. ⁊ vbi ſumma p̄tilitas: ibi ſuma ꝓ
pientia. Sed beatiffima ꝑgine fuit impro
portionabilis humilitas. ꝑ ⁊ incōparabilis
ſapientia fuit in illa. Uñ Bern. in quoda ſer
mone ait. Quid teo nō ſapiebar. in qđ dei
ſapientia latebat? Chriſt? vt ait apłs: eſt dei
ſortis ⁊ ſapientia. ꝑ omes theſauri ſapientie ⁊
ſciencie dei in Maria fuerūt. Et ideop̄funda
⁊ occulta dei myſteria cognouit ſup intellectū
humanū: angelicū ⁊ apoſtolicū. Et qua au
toritate pater ꝑ beata ꝑgo nō ſolū habuiſſa
pientia incōparabilis: etia donū intellectu
ſup omnes creaturas excellent. ¶ Primo ei
cognouit ſup omnē intellectu humanum qđ
ꝑ omnibz pphētis maiora ⁊ meliora dei my
ſteria. ⁊ maiori ⁊ meliori mō ſibi reuelata fu
erunt. ipa em ea cognouit nō tm audiendo
ꝑ inſpiratōem. iuxta illud ps. Audias quid
loquat in me dñs deus. ⁊ nō tm videndo per
ſpeculationē. iuxta illud. j. ad Cor. xij. Cū
demus nūc ꝑ ſpeculū in enigmate. ſ; etiā ꝑ
ſtando ꝑ experientiā. iuxta illud: Prouer. v.
Bustauit ⁊ vidit qm bona eſt negociatio ei?
Ite odorado ꝑ deuotionē. iuxta illd Lan. iij.
Ddor vnguentoz tuoz ſup omia aromata.
Iſti aut duo modi totaliter diſtinguit. qm
deuotio que eſt circa xpī humanitatē cōpar
tur gustui. fm illud Job. vij. Qui māducate
meā carnē ē. Deuotio aut que eſt circa diuin
itatem aſſimilat odorati. nā faucibz ſapo
res corpoz nari bz o odores ſpiritū diſcer
nuntur. ¶ Sēdo cognouit diuina myſteria
maxime incarnationis dnice ſupra intellec
tum angelicū. Nā iſtis myſterijs cognoue
runt ſuperiores angeli ⁊ teo immediate ꝑ inſu
lam inſpiratōem. Mediꝫ aut cognouerunt
a ſuperioribz ꝑ reuelatōem. ⁊ inferiores a me
dijs. Aliqđ etiā ex eis cognouerūt ab apoſtol
ꝑ pdicationē. Un ſup illud ad Ephe. ij. vt i
noſceat principibz ⁊ poſteritibz ꝑ eccliaz ml
tiformis ſapientia dei. Dicit gloſa ꝑ angelicis
ſpiritibz ꝑ pdicatōem apoſtoolor aliquid ac
creuit. Et Hiero. in quodam ſermone ait. ꝑ
angelico dignitate myſteriū incarnationis

plene non cognouerunt: tunc fuit xpi pas-
sio plummata et mundi predicata. Virgo
autem Maria illud mysterium dupliciter cognouit.
Primo per angelicam annunciationem ange-
lus tamē nesciens sibi reuelare modum iactan-
tationis: hinc tñ annūciat ut dicit Ber. sup mul-
sus est: in psona angeli dicens. Spūs sanctus
supueniet in te. id. sup angelos et omne creatu-
ram: in te veniet. et idco me nō interrogas: qz
sup me est. et nō potero. ad illū alfcēde igitur:
et nescieris inter angelos. qp paululum cum
transieris: eum inuenies quē diligit aīa ma-
ria. Secundo cognouit per diuinam inspiratiōem
¶ **I**n Bern. sup Milissus est ait. Modus qd
ex spūs sc̄to capies: dei xp̄i et lapia xps i sc̄ro-
tissimo psilio sic obumbrando p̄ceget et oc-
cultabit: vt sibi tm̄ nor? pateat et tibi. Scies
viriqz: iz lo vtoroz qd et acore. Nō em̄ ozo-
ri potest nisi a tonare. nec potest addisci nisi
a suscipiente. ¶ **T**ertio cognouit per beatiz ex-
perientia. ¶ **I**n Bern. xbi. s. ait. Quis enim
excepta fortassis illa que hec sola exprime-
runt: intellectu capē possit qualis ille sp̄lidoz
inaccessibilis virginis se viferius inuident?
Et forte idco dictuz est obumbrabit tibi qz
quod solap trerintus in sola et cū sola virgi-
ne voluit operari. soli dati est nosse aut soli
dati est experiri: ac si dicat angelus. Quis
a merequis quod in te mor sp̄liscet? Et
idem iterū inquit. Nemo vnqz sic beatā vie
go gustauit qz iuanis est dñs. licet de sanctis
dicat per ps̄. Inebriabunt ab vberate domus
tuę: et corent voluptatis tue potabis eos.
Nec mirz qm̄ apud ea: immo rura ea erat
fons vite. Dicit autē Simachus in epistola
ri. Brati? in ipo fonte bibunt aq. ¶ Quarto
cognouit celeste mysteriū sup intellectū apo-
stolicū. qz de vltis torā gregarōem aplicam.
et vniūsam eccliam de secretis mysterijs dei.
et maxime incarnationis xpi. vt inqz Hiero. in
finone ad Eulo. ¶ Quinto habuit intellectu
illuminatū sup oēm intelligētia et asserua-
tiōnū. qd vt meli? pateat: videbim? ¶ I finone
disputatiōem factā int ipm et xmonē et beatā
vḡnem. In q tria p̄siderabim?. Primo fo-
cretā p̄tione et infidiatōz ipi? demois. Se-
cūdo iudiciaria altercatōz. Tertio qz diffi-
nitū sniam

¶ Pars prima h⁹ simonis de secreta statu
tione ⁊ infidiatione quam fecit diabol⁹ h⁹gi
ni bñdicte.

h *Umani generis inimicus tolens na-
turam humanam ad illas beatissi-
mas celorum mansiones debere exal-*

Bermo.v. De donis Marie

caritatis ipse p supbia fuerat delectus. Conno
cavit enim malignos spiritus celis. pposuit
vultu suu cogitare quod humanum genus
posset in pntina redigere fuitur. vñ exurre
re quida fraudulens machinator: atq inter
omnes demones verus furor q dixit. Nostis na
ma mulier debiliore existere q naturā viri
atq ad recipiendū acceptores pntior. Leniter
enim creditur mulieres: maxie puelle. iñ illud
Quid. in epist. Credulitas damno sp solet
esse puellis. Nrit etiā cor ad mutabilitatē p
num. et instabiles sunt in bono pposito Unde
Jacobus benedicat? sui li. c. xv. dic. Mobile
cor ciuitis: et mens est vana puellis. Firmum
ppositu femina nulla gerit. vnde et mulier a
mollitie meritis appellata est. vñ dñ in. s. s. il
lud. xxxij. q. vij. Jo Virgili? in. iij. eney. ait.
varii et mutabile sp femina. vñ dñ q muli
er est mobilis et momentanea in voluntate. l. si.
C. q. peran. tu. et. l. er que. in. fi. C. de admi. tu.
er quo facilliter recipi potest qd pncipio mu
di nos expetimus q pma mrem oim Eua
facilliter seduximus: et p ipam viru suu ad in
obedientia dei traxim? vñ habet Genesis. iij.
Nunc qd est pñtū meū vt videam? si possu
mus ad voluntate nram trahere illā iuuentu
lam qginē in templo morantē q Maria dñ
qua omnes tanqz sanctā venerant. Ipa em i
cipit cultura castitatis q replet paradisu si
tur matrimoniu replet terrā. vñ in. c. nuptie
xxxij. q. j. Quapropter nñ cito pñdeam? to
ra lecta nraz ad nihilū rediget. q si ipam de
ceperimus: alios facillit boies ad voluprates
et vicia prahem? Ipsaqz mediare q launqz
etia fortissimos viros decipiem? Destructo
p pncipali: corrumpit ome accessoriū. l. si nemo.
ff. de testa. tu. et. l. eaz quā. C. de fideico. q. Doc
igit ai placuisset pñtū omnibz dixerunt illi
serpeti versuto Tu qz hoc adiuuisti pñtū
et nobis omnibz sapietiores: vade ad eam et
illa machinatiōibz tuis et insidijs decipe. Al
leigit demōn pessim? et coluber tortuosus: al
sumpta forma cuiusdā sancti heremite: per
rexit ad templū atqz beatā qginē orantē inue
nit. Tu et dixit. valde cōparior tibi o pulcer
rima atqz nobilissima iuuenis. qz florem tue
iocundissime iuuentutis amittis. atqz in pntina
et offensa pñtis. pcepit em de? in pncipio
creatiois mūdi illud qd habet Gen. ij. dices
Creatare mētiplicami et replere terrā. Item
Deut. vij. No erit apud te sterilis viriūqz
seu cam in hominibz qz in iumentis. Tu q
que vis suare qginitate: nolo populū dei ac
creatare deo maledicta eris sñ em legē ma

ledicta ē ster il q nō relinqt semē sup terram.
Deut. xxij. vt etia dñ. xxxij. q. iij. s. his ita.
Lō sulo q tibi o dilectissima puella ne vorū
istud qginitatis suare velis. s. mirimoniū
cū aliquo pulcro iuvene s. here non differas.
nā mirimoniū est deo gratū: qd introducere
dñ quanda imortalitate humani generis. l.
lege duodecim tabular. C. de legi. he. Unde
hortor vt ad honorē dei ex mirimonio q nihil
est vili? hoibz. vt i aut. de restit. et ea q parit.
s. hec nos aliquos filios generare pcuras.
maritū em et pncipū mun? feminaz est pci
pere et meri pceptū. l. qrit. s. si mulier. ff. de
edili. edic. et mulieres sunt nate ad s vt pari
ant. et in s rota voluntas eaz pñtū. l. h. C. de
indic. vidui. tol. iō dixit de? Exo. xxij. Non
erit sterilis i terra tua. q Lognoices aut brā
qgo q sub agni specie rapacissim? lup? infer
nalis latebat: eleuauit mentē in orōe ad deū
rogās eū vt qd maligno hosti ridere deberet
inspirare dignaret. statimqz spūscō i ore spi
us verba dicatē q eos qz replet sepe multa
ptra intentionē pñtū dicere cōpellit: in hūc
modū rñdit. O p mendaciū et fabricator om
nis mali recede a me: qz licet possem ad obie
ctionē tuā ridere q hoc tpe qre non generis
successio: sed vite pfectio querit. c. recurrat.
s. his ita in. fi. xxxij. q. iij. Tñ ad maiore tu
am pñtione dico tibi q talē deo dante filiū
pariam: p quē tot? saluandorū numer? rege
nerabitur: et omnes ruinosē sedes replebūtur.
De me em scripū est illud Isa. liij. Letare
sterilis que nō paris: et exulta que nō paris
qm multi filij deserte magis qz eius q habet
vix. Scias quoqz neqz sine demōn q nunqz
fuit nec erit aliqua mulier sic fertilis et fecun
da sicut ego. Illū em filiū generabo q totum
mundū saluabit et audaciā tuā ac pñtū
temerariā refrenabit. Cui demōn respondit.
Cū femie dicant in mules detertoris pñtū. Lōditto
nis qz viri. l. in multis. ff. de sta. ho. cūqz equi
parent male herbe prer eaz maliciā: vt ait
glo. in. l. oēs. C. de his q ve. eta. ipe. et sint mul
tum fragiles. vt inqz glo. in. l. qui duos. s. si
maritus. p illū textū. ff. de re. du. et in. l. si fue
rit. eo. ti. Itē cū sint corruptibiles. l. q testam
to. s. mulier. in glo. ff. de testa. Lūqz dicant
male bestie. et raro inueniant bone. vt ait glo.
in. l. iij. ff. de legi. Itē cū sint pñtates i cōsi
lijs suis. l. si pater. C. de spō. sintqz labiles Nā
mulier fuit pma q peccauit. c. Adam. de peni.
di. vij. Itē cū sint incōstantes. l. filia. C. de in
offi. testa. sintqz min? audaces qz viri. C. ad
legem iuli maiesta. l. quisquis. ver. ad filias

Bars. III.

Mor te puella sic inuicula tati eē ai z bru
tis vt me increpare audeas. Ego em sum ille
de q̄ scribit. Job. xij. Nō est p̄as sup̄ fram
q̄ cōpēt ei q̄ facit? ē vt nullū timeret. Un non
est aliq̄s vir adeo fortis q̄ potētia meā non ti
meat. Tu sō me nō solū nō times s̄ etiā vi
lipēdis. Lūi brā s̄go rīdīt. Tu es rex super
oc̄s filios sup̄bie. vt dī i pallegato. c. Ego s̄go
cū sin hūilitatē ancilla nō solū te non timeo
s̄ audax z aniosa s̄ te insurgere volo. Sum
etenī illa de q̄ tibi p̄dixit de Ben. iij. Inimi
ciciā ponā int̄ te z mlierē: z semē tuū ac semē
illū: z ip̄a p̄teret caput tuū Quia rīssione dīa
bolus p̄strat atq̄ amaritudie plen⁹ abscessit
Tūc q̄ verificatū ē illud Bossēdī poetria
dī. Sepe sagittatē didicī referre sagitta
Inq̄ viz plage p̄sila recurrere plaga. Bū
aut̄ s̄golup ip̄a rīssioe cogitās admiratione
repleta est q̄ de? eā ad talia dīceda q̄ ip̄a nun
q̄ cogitauerat ipulisset Nō em villatenus se
reputabat idonea vt esset mīr dei. imo nec vt
esset ancilla mīris ei⁹. Tūc q̄ verificatū fuit i ea
illd qd̄ postea ip̄s filius dīxit apl̄is Mat. r.
Nō em vos estis q̄ loquimini s̄ spūs prīs vī q̄
loquit̄ in vobis.

¶ Pars secunda hui⁹ sermonis de iudici
aria altercatione facta inter diaboli z brām
virginem.

R Enesus ille demon ad socios suos
infernales sic p̄fusus z superatus di
xit. Facite possent laxa mollit̄ q̄ani
mus hui⁹ puelle a sanctitate sua amoueri. s̄
tota sagacitatis nostre versutia nobis procu
randū est vt summi pontificis animū ad ma
ritandū puellas in tēplo fūctes inducamus
hūicq̄ s̄gini s̄m legē sp̄sum ex cognatione
sua primorē dari faciamus: vt senē illū Jo
seph accipies in pūgē: z votūz virginītatis
trāsgrediat̄: z adulterādī occasione ex sponsi
antiquitate p̄cipiat. His igit̄ illis machināri
bus. qz vt dī. Prouer. xxi. Nō est sapientia
nō est prudētia z nō est p̄siliū p̄tra dominūz
qd̄ illi ad calūniā z dānationē s̄gis fieri af
fectabāt: s̄ de? ad illū s̄ginitatis custodiāz
testimoniū fieri fecit. Nā et diuio nutu Jo
seph in sp̄sum accepit: z s̄go p̄manēs de spī
ritus cō dei filiū: q̄ p̄ morte suā redemit hūa
nū gen⁹ generauit. verificatūq̄ fuit de demoni
bus illd p̄s. Parauerūt p̄crores foueā z iei
derunt in eā. Si aut̄ teneam⁹ q̄ Ioseph fue
rit pulcerrim⁹ iuuenis qn̄ accepit beata s̄gi
nē. de q̄ dicem⁹ i s̄mōe. xij. hui⁹ p̄ris. p̄sēda.
dicere possum⁹ q̄ demones p̄curauerūt sibi
hūc sp̄sum dari vt vīri tā fortissimi p̄uictioe

z p̄uersatōe votū s̄ginitatē frāgeret ip̄a bñdi
cta s̄go. i q̄ etiā fuerit illū: vt in pallegato lo
co videbit̄. p̄fecta igit̄ hūana rēdēp̄tōe ip̄oq̄
s̄gis filio tā in cel̄ regnātē itēz demōes adu
nati p̄stituerūt suū paratorē belezub p̄n
cipē demonior̄ cūq̄ legatū suū faciēs ad al
legandū s̄ hūanū gen⁹: ad xpm̄ miserunt vt
suis argumētatoibz ablatū eis mūdī dñūz
restitu faceret. illosq̄ in antiq̄ hoīs possēsi
one introducti p̄curaret. ¶ Venies igit̄ belez
bub an̄ tribunal xpi dīxit Eqs̄time iudex cre
ator celī z terre. q̄ dixisti Mat. xxi. Reddite
q̄ sunt cesarī cesari z q̄ sunt dei deo. inbe mibi
reddi possēssione hūani gener⁹ q̄ mibi iuste
ablata est. Scis em q̄ nō remittit̄ p̄ctm̄: nisi
restituas male ablatū. c. peccatū. de reg. iij. li.
vi. z. c. si res. xiiij. q. vi. cum si. Lūi rīdīt ip̄s
Tu nosti q̄ merita car̄ p̄riū assertōe pandū
tur. l. ij. in fi. C. si p̄ vim vel alio mō. z. c. q̄
z q̄. el. ij. de ace. Et q̄ iudicantē op̄ortz cūcta
rimari z ordinē rez plena inq̄sītōe discurre
c. iudicatē. xxx. di. v. z q̄ dz audire aliā p̄ē q̄
vult recte iudicare. c. j. de c. poss. z. p. nō s̄ ius
stū est vt hoīe nō vocato nec audito illū tibi
ad iudicē. l. nā ita diu. ff. de adop. z. l. de vno
quoq̄. ff. de re iudi. Tūc demon ait. p̄o igit̄
o iustissime iudex vt hūanū gen⁹ p̄p̄as in
ius vocari. cū ab ea p̄e ius icipiat. vt in l. d.
pena teme. li. s. fi. z et de p̄ba. c. qm̄ s̄ fallam
Lūi rīdīt dñs. de die agatē. Rīdīt ar̄ demō.
ad diē crastinū fiar dilatio. Lūi dñs dīxit.
Tu bñ nosti experientia facti. vt in. l. ij. in p̄n.
C. vt i pos. lega. z scis q̄ via lōga ē a terra vbi
qz ad celū: quā viā tu bñ expe⁹ es: dñi p̄ sup̄bi
am tuā de celo nra auctē cecidisti. qz q̄ ad iuz
dicē p̄rimer legitimū terminū p̄rībz ad cōp̄a
rendū assigre vt. ff. q̄ satil. cog. l. de die. in p̄n.
z ar. c. de iure patro. c. cū ar. z de off. deleg. c.
de causis. Jo nos tibi z hūano generi ferā
sextā futurā assignam⁹ ad cōparendum. Et
tūc p̄cepit archanglo Sabrieli vt notificarē
cum tuba ferrea. vt et de appel. c. cū parati. z
C. de se. l. dies. vt ad dictū diē gen⁹ hūanū
veniat rīssuz corā eo z allegaturz q̄ nō de
beat demonis dominio s̄bingari. ¶ Adueniē
te igit̄ diē vener⁹ p̄dicta: volēs adam p̄ toto
hūano genere corā iudice cōparere. qz vā ē
s̄nia poete Quid. i. epl̄is dīcēt. Op̄ima nā
nullo cā tuēre perit. roganit brām s̄ginē vt
p̄ eo aduocare dignaret̄ dīcēs. D̄ s̄go s̄gi
num tua intercessionē lēl ego cū meis poste
ris a diabolica s̄mōe fuiturē liberari Quia s̄
vt poeta inquit. Nō minor est p̄ris q̄ gre
re parta meri. Veni obsecro z nos a diaboli

Bermo.v. De donis Marie

et in illis et falsis cauillatōibz defende. Per
recti aduocata humani generis ad tribu
nalium ad dexterā et ē locata. Dixitq; ad
filiū. Quid in fili m thūanū gen? ad pntiaz
recti fuisse vocatū: qre si ē aliq; qd illd ve
lit alligare assurgat. Tūc demō hīs audiet
demissa facie n̄ audebat respicere i reginā ce
lestē male agit o dicit lucem. vt inqt saluator
Joh. 8. Et h̄ ē de offi. dele. c. soluit. r. nō.
ff. de v. in p. l. j. circa medium. Virgo autē
Maria ipm demonē terribili oculo inspicit
nata voce dicit. O neq; sime demon. mō dī
cas qd habes dicere? gen? hūanū. litz ei
repellit repellere ab accusatōe cū de teipso
dicere deberes qd de alijs attestat; qd ē lē
gē in arenā. i. fi. C. de inof. test. r. l. qm. C. de
here. Jte q; es excoīcat? r. reprobat? a scis q
calu nō potes stare i iudicio agēdo. c. i. dicit
mūs. de iudi. Jte q; es fū? pene: vñ non po
tes agere i iudicio. l. vir cert; ff. de iudi. et. l.
qd artinet. ff. de reg. iū. Jte q; es infamis. vñ
nō potes esse pparator i iudicio. c. infames
r. j. tria sunt. iij. q. vij. r. c. cū depurari. Ubi
Juno de iudi. maxime q; es fact? infamis ex
publico relicto ppr qd dānat? es: q; casu etiā
de iure ciuili nō potes pparare. l. j. s. air ppor
vbi. Guliel. de cūco. ff. de postu. Jte q; es he
retic? r. iō ab oī actū legitimo es repellendus
c. excoīcat? s. cupientes. de here. r. l. maniche
os. C. de heretic? ei dī: ille q; liz n̄ male senti
at de articul? fidei. tñ h̄z puerus dogma vlp
uas sequit? seu gignit opiones. vt ait glo. pe
nul. in cle. j. de vlu. vbi. Paul? ter. est in. che
retic? r. r. dī. c. h̄ aut scripsim? r. c. q; in ec
clesia. r. iij. q. iij. Tū vt mag; appareat ini
q; ias tua: sum parata oībz tuis cauillatōibz
indere. ¶ Tūc demō trar? h̄ brām h̄ginem ce
pit cā velle calūniari: r. dicit. Obsecro iustis
lime dñe de? q; est iusticia. vt. i. c. ois. xlv. di.
vt ista malefactorē nō admittat; ad aduocā
dum: s; cā pūniat; sicut lex iubet. Mulier ei
accipies duos viros fil: pūni dī. vt in. l. cū
q; duos. C. ad. l. iul. de adul. Nec aut nō solū
accipit celestē sp̄sum s; etiā alre; sumpit. l.
Joseph. Rndit autē brā h̄go. Ego Joseph
accipit calūniat; mee restē. xxi. pō virginitatis
mee p̄uatorē. Tūc demon vidēs se p̄fuitz
dicit. vñ vñtūbz h̄ginatē nō solū nūtere: s;
etiā velle nūtere dānabile est. c. vñtūbz. r.
vñ. di. Tū nō postq; vñtūbz virginitatem:
mimonia p̄fuit. Rndit brā h̄go. O calum
niator pessime. vorū illud ego emisi r. fuare
p̄polutū tali tñ p̄ditione scz si tēo placeret:
r. nō aliter. p̄p̄ditione semp subintelligitur

tanq; appositā. r. iō cū de? voluerit me tēspō
sari cessante p̄ditione nō feci. J vorū. ar. in. c.
sup eo. de p̄di. appo. De h̄ autē meo voto dī
fuisse tractauerūt canoniste in. c. sufficiat. r. in
c. beata Maria. s. vt in q̄buldā. r. vij. q. ij.
r. theo. in. iij. di. r. r. r. ¶ Tūc demon sic supa
tus terriā sibi voluit calūniā iputare dicens
Tu credis o iustissime iudex q; mī tua p̄peru
am h̄ginatē fuauerit: r. q; mī fili? vñge
nitus fueris. Ego aut volo pbare q; ipa ali
os filios post te habuit r. h̄ginatē suā ami
sit. Nā Mat. j. dī. Joseph nō cognouit eā
donec peperit filiū suū p̄mogenitū. q; dīcat q;
postea eā cognouit. Et ibidē. Anq; puenit
inuēta est in vtero h̄is de sp̄scro. q; postea cō
uenerunt. Jte Luc. ij. dī. de ea. Peperit fili
um suū p̄mogenitū. p̄m? aut dī: respectu se
cūdi. l. q; duos. j. r. iō. ff. de rebz dū. q; habuit
aliū filiū saltē scdm. Rndit brā h̄go q; illd h̄
bū donec accipit in sacra scriptura dupl. s. i.
clūsiue r. exclūsiue. p̄mo inclūsiue inq;ntū in
clūdit oē tps post rē factā r. añ. r. ita itelligit
illd ps. r. r. Dixit dñs dño meo sede a dextē
meis: donec ponā inimicos tuos scabellū pe
dū tuoz. Nō em̄ itelligit q; post n̄ sedebit
sitr. Gen. vij. dī. Lom? nō est ad archam re
uersus donec siccarent aq; sup terrā r. tñ post
q; exiccate sunt nō rediit. Jte exponit nō co
gnouit eā donec peperit filiū suū p̄mogenitū.
q; eo nato dignitatē mris ei? maxie agnouit
An̄ Chrys. dī. verēdō cognouit eā an̄ cū?
fuerit dignitat; s; postq; peperit tūc cognouit eā
q; speciosior r. dignior facta fuerat q; totus
mūdus. q; quē tot? mū d? cape nō poterat: i
angusto cubiculo vteri sui sola suscepit. Nec
ille. Silr nō valet ista p̄sequētia. Anq; que
nirent inuēta est h̄is i vtero de sp̄scro. q; po
stea puenit. Sicut nō valet ista p̄sequētia
hūc nō penituit an̄ mortē. q; post mortē peni
tuit amo pōt? valet ecōtra. q; nec post. q; a
cognouit mysteriū incarnatōis dñice. Ista q;
p̄positio añ. s; sepe p̄sequētia idicet tñ nōmū
q; ea tñ q; p̄us cogitabat ondit sic si aliquis
diceret. Anq; in portu pranderem nauigau
Nō itelligit q; in portu prandeat postq; na
uigauit s; q; cogitabat i portu pralurus. r. si
milit? dicendū est i p̄posito. Exclūsiue p̄o po
nit hec dictio donec p̄pe dēterminato. r. sic nō
accipitur in p̄dicta an̄te. Et de hac materia
tractat canoniste in. c. incerta. r. r. di. v. sup
h̄bo q; usq; veniat. r. in. c. j. de indeis. r. in. c. de
muliere. et de mri. s. in ecc. de. Ibi donec tam
dū sepeñt. r. ibi p. Jol. de imola. r. in. c. cum

Pone de eta. r. q. l. Ad illud aut qd obiectu
fuit de pmo genito. Rndeo in q. b. fgo. q. in
lacta lcpura lcp pmo genit? itelligit ille an
que null? est genit? r. que null? ancedit. etia
si null? cu lequaf. Et ita accipit in pdicta au
roritate. vt d. in. c. Ioseph. de f. sig. sic etia
fm leges exponit. d. l. q. duos. ff. de reb. du.
r. in. l. prim. r. l. primi appellatõe. r. l. i. vul
gari. ff. de f. sig. r. l. j. s. primis f. ff. vi. cog.
r. s. r. hec qd d. in pbenio. ff. Dis igit r. i. i. o
bus demon deuictus ad qru argumetu de
scendit dicens. Serenissime iudex tu nosti:
q mulieres p aliq postulare phitent r. aduo
care: qz virile officiu. vt i. l. j. s. sexu. ff. d. po
stu. nec ad defendendu aliu admitti debent.
l. aliena. C. de pecu. r. in. l. semic. ff. de reg. iur.
r. s. tria. iij. q. vij. r. xv. q. iij. Primo r. i. d. te
ata fgo. Quidissime demon tu bñ nosti q
mulier pot sua r. suoz iniuria pseq. vt i. l. se
natis. r. l. de crimie. C. q. accu. nō pos. sūt pro
miserabilibz psonis: pusillis r. viduis bñ ad
mittit. vt c. de pecu. l. seruū qz. Ego igit tūqz me
am iniuria r. cam ppiā pseques admitti de
beo. vt. C. de pecu. l. q. stipedia. r. ff. seias. Des
ei xpiani sūt filij mei. Debet g iudex iste
iustissim? me audire. nā etiā si essem excoica
ta defensiones mee essent audiēde. Ar. in. c. cū
int. pōrē. r. c. dilect? fili? et de except. Multo
magis igit debeo admitti: cum nulla infamia
possum notari: r. mariecu p miserabili hoie
aduocare velim que iste negissim? demon ad
sua conat redigere fuiturē qē i iura natura
lia. vt. ff. de iusti. r. in. l. manumissioes. Prete
rea illa phibitio facta mulieribz ne aduocent
est rōne suade pudiciē: vt p. i. d. i. c. s. sexu.
h aut piculū in me esse nō pt. Sum etenim
illa de q. Proū. vl. d. Mulierē forte qz inu
niet: Et infra. Accinxit fortitudine lumbos
suos r. roborauit brachiū suū: manūqz suam
misit ad fortia. Et iō cessante causa: cessat iu
ris dispositio. c. cū cessante. de appel. r. l. adi
gere. s. j. ff. de iure pa. r. h argumetu vedicat
sibi locū etiā si lex corrige: vt ait glo. in. l. j.
ff. de legi. turo. **T**ūc demon reuoluens se ad
xpm dixit. Dñe nō moueat te caro et san
guis tu? nec amor mris tue. Ar. c. de pben. c.
grauē. r. viij. q. j. c. nihil. r. c. Moyses. Nec
p me indignis si iurisdictionē tuā refutabo
Scis em q valde piculosum est coraz suspe
cto iudice litigare. l. apertissimū. C. de iudi. Jo
bñū est vt mī tua nō sit coram te aduocata.
ipa em ex b reddi suspecta qz ē genitrix tua

vt extra de appel. c. postremo. r. c. cum speciali
r. C. de assello. r. domesti. r. l. domesticus. No
lo g ea aduocare corā te: ne ad suā prē te tra
har rōne affectionis. Scis est. q nemo debet
iudicare in cā sua vel suoz. vt i. l. q. iuris diti
onē. ff. de iuri. om. iu. in. l. iul. ff. de iudi. l. pe
nul. de arbi. l. vnica. C. ne qz in sua cā r. cāsi
nuante. et de offi. dele. Luz igit mī tua dicat
hāc cām esse suā. iō de iure possum iudiciū tu
um redinare. Tūc brā fgo cū indignatione
exclamans dixit. O celeratissime demon ius
tissimū filiū meū suspectū in iudicando alle
gare plurimis q est de iust? r. iusticiā diligēs.
ps. vij. Qui nō est acceptator psonaz. Act. r.
r. c. sicut. xxij. q. iij. r. de ple. di. iij. c. nec quē
qz. r. c. vl. iij. q. ix. r. c. q. iij. q. iij. r. c. monit.
de iudi. facit. c. venerabilis. de pben. r. digni.
Qui est fidelis r. absqz vlla iniquitate iustul
r. rectus. Deut. xxij. q. nō est vt fili? hois vt
muref. Num. xxiij. No dō igit fili? me? a iu
dicādo cessare ppter dicta obiecta q itelligi
tur de pur? hoibz de qbz in. c. q. tuor. xj. q. iij.
d. Quatuor ista timor odii dilectio celsus
Sepe solēt hoium rectos puertere sensus.
Preterea semel cū in iudicē acceptasti et ad
illū venisti ius petens: g ipsum non potes re
cusare. l. j. r. pñ. ff. de iudicijs. **Q**uāqz dñs te
sus interlocutoria tulit sniam dicens te velle
in causa pcedere r. brām qginē tāqz idonaz
humani generis aduocata admittere. Pro
cepitqz demoni vt quetiūqz i hoies pducere
veller in mediū afferet atqz breuiter pduce
ret: quā mores mulierū leuiter offendunt.
vt in. c. foris. de ver. sig. r. C. de spon. l. iij. Di
xit aut demon. Sapiētis cuiusqz procuratoris
officiū est. pmo interdictū restitutoriū quod
sibi de iure competit intērare. vt. ff. de rei. vē.
l. j. r. l. is qui destinauit: melior est em pōitio
possidentis. ff. de rei. ven. l. si. r. insti. de iter d.
s. j. r. extra de fide instru. c. inter dilectos. r. ff.
de f. sig. l. si seruū. Quare peto me restitui ad
pristinā possessionē humani generis tormen
tandā r. cruciandā vt pus. Nā pbare parū
tus sum me fuisse i possessionē pacificā r. qeta
eiusdē r. spoliatū fuisse de facto. q duozumit
pbare vt qz restituat. vt extra de resti. spo. l. c.
olim. r. de offi. dele. c. consultationibz. r. iij. q. i. c.
iij. Quia reintegranda sunt omia spoliatis
anqz vltiori? pcedatur. vt. ff. de vltis. l. vide
amus. An oia em agendū est de possessioe
ij. de ordi. cogni. r. spoliato fida est restituo
c. ex lris. de resti. spo. l. si qz fundū. C. ad leges
iul. de vi publi. Et de facto spoliat? est de fa
cto restituendus sine aduersarij citatione et

Bermo.v. De donis Marie

aliquis cognoscere. ut inq̄ glo. in l. maior.
 §. auctori. 2. Dibi q̄ d̄z h̄o restitui quelogit
 simipis possessoris p̄scripti p̄ legē cū notiss/
 mi. l. si q̄s emptoris. C. p̄script. origin. v/
 §. gūm. ¶ R̄ndit b̄ra f̄go. O versute draco
 Dacti ver et gūllis spoliatis restitutor sienda est
 ad pol. p̄o vi aut clam nec p̄cario: s̄z iustor titulo et
 l̄m bona fide possidebat. vt. ff. qd̄ vi aut clam. p.
 totū. et extra de resti. spo. p. totū. et de p̄script. c.
 vigilanti. Tu at̄ neq̄ssime remō nū q̄s hūanū
 gen̄ possidisti s̄z solū sic simplex custos car/
 ceris custodisti. et iō n̄ debes restitu. Facit. l. iij.
 §. si. ff. de acq. pos. ille em̄ possidet cur̄ nomie
 possidet. l. male igit̄. C. de p̄sc. r̄r. vl. et an. et
 iust. de iter. §. possidere. et de resti. spo. c. cū
 venissent. f̄. Cū q̄ v̄os filii mi creauerit hū/
 manū gen̄ vestriq̄s sint homines: n̄ potuit re/
 monire aliena q̄rūcuq̄ m̄t̄ tpe detēta h̄re
 nullā possessionē nec bonā p̄scriptōz q̄z nulla
 t̄pis p̄scriptio iunat malefidei possessorē. di/
 co. c. vigilanti. de p̄script. et c. possessor. de regu.
 iur. l. iij. J̄ste q̄ iniustus vsurpator hūani ge/
 neris nō fuit bone fidei possessor s̄z malefidei
 detētor. Nā aliis ē possidere: aliis h̄o detinere
 vt. ff. de rei v̄e. l. officiū. in fi. et ff. de acq. pos. l.
 iij. §. si. J̄st nulla fuit remonis possessio: qd̄
 p̄z p̄. si. ff. de p̄. §. si. Nā quō rē alienā posse/
 dit cū latere alienā esse: certissime dicendum
 est cū nullo mō possedisse. vt. C. vnde vi. l. cū
 ¶ Querēbat. et iij. q. vj. si res. cū si. ¶ Dis audi
 tis d̄ns iudex de medio interlocutus ē remō/
 nem: nō esse efficitur. Tūc remō stridens
 dentibz et furore replet̄ missa manu ad mar/
 supiū extraxit foras libellū et cepit legere il/
 lud B̄n. iij. p̄ceptū faciū p̄mis parentibus
 scz quacuq̄ hora comederitis ex eo moriemini
 ni. Dixitq̄. Ecce d̄ne iudex instrumentūz a
 deo dictatū. vigore cui m̄bi Adaz cū oī po/
 stitute sua est subiectus. Nā p̄ illum om̄is
 eius posteritas est infecta. c. si homines. xxiij.
 q. iij. et placuit. de p̄. di. iij. Et rō hui⁹ in/
 sectionis assignat in c. iā itaq̄. j. q. j. vbi de
 traxit ḡreati: q̄z vñ⁹ erat cū illo et in illo a q̄
 traxit quando quod contraxit admissum est
 R̄ndit aut̄ b̄ra f̄go. Hoc instrumentūz n̄/
 b̄i valet: nā in illud falsificasti dicens B̄n.
 iij. Nequaq̄s moriemini eūq̄z et v̄rorem suaz p̄/
 mediaciā et fraudulētiā tuaz decepti. Iura
 aut̄ volum̄ nō decipientibz sed receptis s̄b/
 nemiri. ff. ad velle. l. iij. §. hec verba. et extra d̄
 dona. c. inter dilectos. et de rez p̄mu. c. cū vñ/
 uorūz. vnde tanq̄ fallarius et deceptor es
 repellendus. Non ḡdebent tibi adiudicari:
 neq̄ ma malicia luctūz reportes et ex fraude

et dolo gaudium et utilitatē cōtra ea que de/
 terminant in c. sedes. de rescrip. et in c. ex l̄ris
 de dolo et p̄u. extra de cle. nō res. c. fraternita/
 ti. Quia q̄ tu versutus fuisti auroz et institu/
 tor peccati. idō debes puniri q̄z q̄ cām damni
 dat: damniū dedisse videt̄. l. q̄ occidit. §. genl.
 ff. ad legē aquil. et c. si culpa. de iniur. et dā. da/
 to. His aut̄ r̄sionibz supatus demon dixit.
 Si iure talis instrumenti m̄bi non debet ho/
 mo: saltē me⁹ est iure emptoris. illū em̄ em̄ p̄
 comestione pomi. ¶ R̄ndit aduocata gen̄z
 humani. nequaq̄s tibi debet: q̄z decepti eūz
 vltra dimidiū iusti p̄ci s̄ legē secundā. C. d̄
 rescin. ven. et c. cū dilecti. de empti. et vendit.
 Et ideo seruari debet illud J̄sa. ix. Brax ve/
 nundari estis et sine argēto redimemini. Tūc
 dixit demon. O iustissime iudex: tu scis q̄ ius/
 ticia requirit ne delicta remaneat impunita
 l. si longi⁹. ff. de iudi. l. ita vulnerat⁹. ff. ad. l.
 aquil. l. Stichum aut p̄mphilū. ff. de solut. et
 c. fame. de sen. excō. Ad puniendū ḡ excessus
 tenet quilibet bon⁹ iudex de necessitate. l. con/
 gruit. ff. de offi. p̄. et nulli p̄cere d̄z. c. et marz
 de p̄uile. Cū ḡ hoies habeat i se granitatez
 peccati qd̄ deorsum trahit cū sit ponderosus
 iū illud p̄s q̄ in p̄sona oīm p̄tēt dicens. et
 sicut om̄is graue grauate sunt sup me. debes
 eos sic requirente iusticia ad infernū ad cen/
 trum terre descendere facere et nō attēdere ho/
 bis istis aduocare que male facit allegādo i
 hac causa. Nam vt inq̄ Quidius. iij. d̄ pon/
 to. Non est confessi causa tuenda rei. Respo/
 dit sapientissima aduocata. Vos filii mi p̄
 peccatis hominū p̄ulistis mores et lauitis
 eos a delictis eoz in sanguine v̄ro. Apocal. j.
 Et p̄ eis plenarie satisfecistis Un̄ J̄sa. iij. d̄z
 Vere dolores nostros ip̄tulit et labores no/
 stros ip̄se portauit. ip̄se vulneratus est p̄pter
 iniquitates n̄ras: attritus est p̄pter scelera n̄ra
 Et J̄ohis. j. dixit Johannes baptista. Ecce
 agnus dei: ecce qui tollit peccata mūdi. Ius/
 ticia ḡnō requirit vt bis idē exigat̄. l. bona fi/
 des. ff. de reg. iur. facit. l. om̄es. C. de penis.
 Preterea actio semel extincta nūq̄ resuscita/
 tur. C. de remis. pign. l. cū ex causa. in fi. ff. d̄
 solu. l. q̄ res alienas. §. aream. Ad illud aut̄
 quod obijcit diabolus de granitate p̄ci: r̄i/
 det q̄ pena vestre passiōis grauior m̄t̄ oibz
 p̄cis. iū illud Job. vij. Quasi arena maris
 hec grauior apparet. ¶ Tūc iter allegante
 diabolus dicens. O iudex q̄ dixisti p̄p̄haz
 p̄s. lxxvij. Que p̄cedunt de labijs meis n̄
 faciā irrita. Tu in euangelio tuo dixisti J̄oh.
 xij. me esse principem p̄uinis mundi. Que

etia noie appello: i.e. Pudor. xiiij. q. ij. qd
exponit doctores. i. maloz etia pccati. Tu
ho es pnceps bonoz et iustoz. mo tu scis q cu
lirigates ad rira veniunt: boni iudicij est litem
dirimere: vt. ff. si cer. pe. l. qdā extimauerūt. et
dare dz vnicuiqz pcc suū. ff. de vsufru. l. hui⁹
rei. et ff. de pcc. inde. l. si. §. si tñ. Nam iusticia
inter ius suū vnicuiqz tribui. l. iusticia. ff. de
iusti. et lu. et iusti. eodē in pñ. et c. j. di. j. Ergo
placeat vobis dare mihi gen⁹ hūanū cū pro
pter pccm cōmissum ego sum fact⁹ princeps
hui⁹ mūdi. Verba em sunt intelligēda cum
effectū. fac. l. cū q. §. docere. ff. ne qd eū qui i
ius vo. ē. vi. exi. iusticia. l. si. §. hec at vba. ff. q
q. q. in. et de deri. nō resi. c. relatiū. circa mediū
Et d. §. sig. c. pterea. et de peni. di. j. c. hec autē
vba. Si g sum pnceps maloz et pccoz. si p
qz. et genus hūanum peccauit fm aplūm ad
Ro. iij. vbi ait. Oēs peccauit i ada. g debetis
facere cū effectū. vt ego sum pnceps oim malo
rū et nō auferre mihi qd meū ē Tenete g p
vob dñiū bonoz et date mihi dñiū malozum
qd si fecerit pmitto vob q regnū vestrū nō
erit mai⁹ q vnus granū milij respectu mei.
Vera ē em snia Quid. i. ij. de arte amā. di.
Z Phrags scilicet teretiora bonis. Quid hec ad/
uocata hūani generis rñdit. Q. sūre et plene
oī fallacia q habes mille nocēdi modos. vt i
c. sciendū. xviij. q. iij. et iusticiaz postulare re
oñdis et desideras iusticiaz. vniqz pccis ab eē
intus vo habes triū. vt. ff. de excep. l. genera/
liter. Scias q n ignoram astutia tua. xviij. q
ij. c. vltis lris. Et iō malicia tua tāris color/
bus palliata: iā pfundem. Et tūc pueria ad
filiū dixit. Q fili mi dulcissime vos scitis q
ad peritionē hui⁹ maligni demonis fuistis in
statera crucis ponderat⁹. vt legit. xxiij. q. j. c.
parat⁹. ac p hūani generis redēptiōe mortem
pccati. vt in. c. p humani. i. pñ. et homic. li.
vj. Nō est g audic⁹ iste pccat⁹ q horreda cru
delitate et detestāda astutia mortē appetit ali
orum. vt in. d. c. p humani. §. cū igit. de ho/
mici. li. vj. Nō em est pccat⁹ neqz iustū sup
hūani generis fuitute ampli⁹ disputare: ma/
rime i ipi⁹ hūani generis detrimētuz. trāsiuit
em amō snia i rē iudicatā. et de re iudi. c. cum
inf. et a snia nō extitit appellatū statuto tpe.
de q in. l. iudicibz. C. de appel. et meli⁹ i. l. eos.
in fi. cū aut. hodie ibi posita. eo. et. et iō nō est
ampli⁹ appellandū. vt in. clemē. ij. et de appel
la. et p doctores i dicta. l. iudicibz. et l. peremp
torias. et l. fi. c. sentē. re. scin n. pos. Q. Tūc dia/
bolus exclamauit et dixit. veniam⁹ ad fortio
ra et in cōuinabilia argumēta qbz pcludo ho

minē necessario ēē dñā dū. et arguo sic. De
vinit in veritate et iusticia vt ēē de iur. ciu. c.
et si. i. p. §. Jacobo. Et ita dz punire pccatuz
sicut extraneū. vt in. l. si. et ibi g. ff. de re. di/
ui. Quaprop⁹ dico q cū ego q sum angelus
fuerim ab ipo de celo deiectus: nullo tñ pce
pro pcedente: vñ inobediens dici non potui.
De necessitate debet damnare Adā et Euam
cū tota sua posteritate: qz pceptū eis factum
a deo obseruare noluerūt. mag⁹ g debet puni
ri qz ego cū sit fort⁹ pceptū facere qz ppter
pceptum. vt. C. de nego. ge. l. si. vlti non ma
gis peccauerūt qz ego: saltē eodē mō debent
puniri: qz filles i culpa debet etia esse filles i pe
na. l. si quēqz. C. de epi. et de. Ad hec rñdit brā
virgo. O miser et infelix nō est fille illud qd
posuisti de te et de alijs angelis cum pccō ho
minū. angel⁹ em peccās merito fuit punien
dus: qz nihil infirmū in se habebat qd iduce
ret ad peccādū. et nō aliqua infirmitas ma/
lignitate delibērata peccauit. c. firmiter. de et pmo.
sum. tri. et fi. ca. Et nullo pcepto indigebat.
qz sine pcepto aliquo a natura habuit in se la
pientia omnium: qz cognoscebat certitudinē
boni et mali ppter pfectiōem nature sue. vt d. p
ni. di. ij. c. in pmo. Et iō habito respectu ad
talē certitudinē pccat⁹ peccauit angelus: qz
scienter se pccat⁹ deū: qz peccauit homo
q habebat infirmitatē et fragilitatē carnis: q
ipm ad peccādū induceret. vt in. c. illd. xv.
q. j. et de peni. di. ij. c. alle rer. Et q peccauit
p ignorantia deceptus dolosa pñtia tua. Et
iō angel⁹ de altiori statu cecidit. de pene. di.
ij. c. si. hō em talē certitudinē nō habuit ppter
corp⁹ qd a iam aggrauabat. vt d. Sap. ix.
Quia igit spūs pmpius est caro autē firma
Nath. xviij. Iō tali hoim infirmitati est
compariendū: nō autē tuel supbiez iniquitati
Exquo em deo primior fuit: culpa tua fuit
grauior. c. pñderet. de peni. di. v. Q. Hic ita/
qz dictis reuolues se ad filiū pijsima virgo
dixit. Audistis fili cauillatōes et fallas argu/
mentatōes istius iniquissimi demonis: in q
bus nihil concludit nisi fallum. Et iō rogo
ve eius mendacijs iam finē imponas: nihil
enim dicturus est nisi fallum. Nā semel ma
lus semp presumit malus in eodē genere de
licti. l. si cui. §. hildem. ff. de accu. et l. cassius.
ff. de sena. et l. ij. §. idem erit. ff. de suspec. tu/
to. l. palam. §. non solum. ff. de rē iur. nup. Cū
ergo sit mendax et mendaciū parer vt vos vi
xistis Joh. viij. nō est audiendus rōne men/
daci. vt. C. de indic. vid. coll. l. ij. in fine. Re
spōdit autem demon et dixit. Inutile ē ali

Berno.v. De donis Marie

qđ iudicare nřs tota lege pſpecta. i. in ciuile.
ſi qđat. Et iō o inſultum iudei audi qđo al
legetur meos iuſtifiſimas ꝛ pmitte me deſen
deram meica ꝛ vii iurabo meis. Rñdicit ſq
qđo dñare ꝛ oī neqřia pleniffimene meū
fuiſi ꝛ inuſti a aculare poſſiſ. Dicās qđcuqđ
poreuerit edicis. Tūc demon dicit. Hō pecca
uit ꝛ bonitate tñ inſinita: ꝛ nō curo qđ culpa
pccauerit an ſua vel aliena. qđ poſtro multies
qđo ipm induxerit ad peccandū fm iure
agentes ꝛ ſentientes pari pena puniuntur. c.
nupt. ꝛ ſequenti. tñ ſentē. exōc. ꝛ. de clerico
tñ de vita ꝛ bone. cle. ꝛ. ſ. alia. vñdē lex iu
ſtiꝛ pub. iudi. facit. c. mulieres. in fine. ꝛ ibi
glo. ꝛ. qñante. de ſen. exōc. ꝛ. xj. qđ. iij. ca. qm
multos. ꝛ. bis qm opem. ff. de ſur. ꝛ. de hoc eſt
glo. multa notabilis. i. i. lubeus. la. ij. ſ. ſ. a
ne. C. de ſacroſan. ec. ꝛ. i. ſi qñqđ. C. de pſico. ꝛ
de. ꝛ. adigere. in pñ. ff. de iure pa. iūta. l. libe
rosum. in. ff. de bis qđ nō iure a. cōcordat. ter.
ad ſam. i. c. ꝛ. offi. delega. Sufficit qđ ho
mo peccauit. pena em debet coꝛreſpondere cul
pe. Nam fm qualitate delicti debet eſſe ꝛ pla
gar. modus. Deut. xvj. ꝛ. l. pedius. ff. de incē.
rui. ꝛ. nau. L. um igiſ trāta ſi culpa quanta eſt
perſona offeſa. vt. in. ſ. atroz. inſti. ꝛ. in iur.
ꝛ. cum illoꝝ ſe ſentē. exōc. Ideo homo qđ o
fendit inſinita tñ bonitate. inſinitas ꝛ lue
repens. Cōmiſit em homo crimen leſe ma
iſtariis. vñ ipſe cuꝛ herediꝛy ſuis eſt merito
damnatus. Scriptuſ eſt em qđ filiꝛ paterno
tēdet perire ſupplicio: i quibus hereditariꝛ
criminiſ exempla metunt. l. quidiſ. C. ad
legē iñ. maie. ꝛ. extra de homic. c. ſic dignuꝛ
eſt. i. c. Ad hec bñ ſqo reſpicies in filiꝛ iuſi
dicit. O fili mihi dñiſſime vos qđ oſtis de
ꝛ homo oſtis bonitas inſinita. qđo peccauit
ꝛ vos ꝛ vobis eſt iniuria illara quā remitte
re poſeſtis. ꝛ ad benignitatē veſtrā pñner re
mittere iniurias vobis illaras. vt eſt textus
multo notabilis in. l. j. c. ſi quis impet. ma
le. Et quibꝛ ꝛcludiſ hoſien non debere puni
rinc ꝛ damnari. Tūc demon dicit reginece
lozum. Vos malefacitis. qđ nō vultis qđo
mo pñiat ꝛ pctō commiſſo. qđ eſt ꝛ. l. ſanci
mus. C. ꝛ. peni. ꝛ. xxiij. qđ. iij. ca. ſim. ſim. c.
Tūc dicit Jelus. Demon ſile amodo. qđ bñ
ſis qđ in cruce ppendi ꝛ redemptor generis
humani qđ ſoneli pꝛpꝛi pꝛmī damnati fue
rat. vñ nō eſt iuſti qđ de eodē pctō bis ꝛ tra ge
nus humanꝛ inſiam pferamꝛ. Ar. ff. nau. cau.
ſtabu. l. licet gratis. ſ. ſi. in. fi. vbi dī. qđ nō de
bet ſeꝛ de delicto eiꝛſdē hois qđ. Expectadꝛ
eſt qđ vñ ad diē iudiciꝛ. qđ tunc malos male

perdant bonos aut facia in celesti gaudio tri
umphare. Ad hoc respondit demon. Dñe Je
su xperer glie noli sciter loqui: q̃ bene scis q̃
homio peccavit infinite. vñ ad oim tñ hor
die extendit pena ei⁹. Est ȝ hodie puniēdus.
q̃ lex cū die loquit. vr. l. arriani. Cē herē. ⁊
in omib obligatōib i quib dies nō est po
situs pñti die debet. l. in oib. ff. de reg. i. et
verbo ab. leum q. 5. quotic. ⁊ de pñ. et de
mon. l. j. in pñ. ⁊ de i. l. omia. Rñdit lapie
tissima aduocata. Tu falle celudis: nō p
bar hoc esse qd ab h̃ ptingit abesse. vr. l. non
nudis l. non eplis l. i. neq̃ natales. C. de p
ba. Scis em q̃ si qua culpa in hoie fuit: est p
gram filij mei abolita ⁊ p ei⁹ misericordiam
cancellata. Ergo cū nullaten⁹ sit i culpa: non
est aqualiter puniēdus. nō credas q̃ pabo
rue calamitatis facias iudice lachrymarū. qd
esse nō debet. vr. l. obferuandū. 5. i. cognoscedo.
ff. de offi. pñ. facit. l. quidvis. C. de postu. Tūc
exclamauit demon. Dñe peto mihi iusticiam
exhiberi: quā si nō fecer⁹ nō es bon⁹ iudex. c.
iustum et. c. xiiij. q. ij. Rñdit brā hō. adhuc
loqueris maledictē scis em q̃ tō creatur ho
minē ad imaginē ⁊ similitudinē suā. Gen. ij. et
C. de penis. l. si q̃s in metallū. ⁊ ipm voluit cē
herede regi celestis ⁊ ipse credes glōsias a
quib tu cū locis nris p supbia corrūisti. in
illud p̃s cit. Iudicabit iustitiam ius implebit
ruinas. Nō ȝ humani gen⁹ os esse tuū: 5. in
ter teator⁹ spiritū agmina felicit⁹ collocari.
Dñs aut dicit⁹ pueria ad filiū dixit. O dul
cissime fili: q̃ bonū est obuiare malicijs ⁊ per
turbare pueriles. qd si nō fieret celib⁹ eēt ali
ud q̃s fauorē impietatis p viuib⁹ ipartiri qd cē
nō debet. xiiij. q. ij. c. qd pōt obuiare. cū filiib⁹.
iō peto ⁊ tot⁹ pcoridjs efflagito vt relect⁹ sit
uol⁹ ⁊ vanis allegatōib⁹ ill⁹ maligni demon
is in fauorē humani generis tñon pferat
ipm gen⁹ humanū a petitione hui⁹ parua
toris nequitie in fernalis penit⁹ abfoluēda
lites in in nō debent esse immortales: neci in
finitum prahili. propter andū. ⁊. l. apertissim⁹.
C. de iudi. ⁊. l. fratris. C. de transac. ⁊. l. si
mi. p suo ⁊. C. de fruc. ⁊. li. ⁊. l. terminatio. ⁊. C. de
re iudi. l. ij.

¶ Pars tertia huius sermonis de diffinitiva
sententiatione predictae disputatiois.

h Is ergo omnibus diligenter auditis
volēs iustus iudex celestis litigatio-
to ad debitum finem perducī: vt ira
quidam extirauerunt. ff. si cer. peta.
7 in. ij. ff. de aqua pluuiā. arce. 7 in auten. vt
de. ap. propri. epif. conne. §. si. coll. vj. 7 in l.

Sermo. VI. De donis Marie

est. Nō est mirā dū si mētē ipsi bñdixit vī-
gini nāq̄ illūissima ab oīb; terrenis curis re-
mota dīna sapia replēuit. Itē q̄ sapiēs di-
citur q̄ hā plēnū ai iudiciū. I. dīc pferre. in
f. dīc arbi. Itē ille q̄ nō errat. vt nō i. l. j. ff.
pro. p. c. t. i. l. hūanum. C. de legi. p. c.
m. p. l. q̄ glōsa dīc mī q̄ plēnissimū anīmū
habuit z nūq̄ errauit sapientissimū
fuit. Et cū oīs sapia a dño dō sit. vt dīc Ecclī
j. q̄ dāt eā pīc agētib; Ecclī. xliij. Profecto i
pā sup oīs pīs opib; repleta debuit infun-
di a dño summa sapia. Fōne em sapie est vībz
et in excessis. Ecclī. i. Et iō q̄ vt dīc Prouer.
xij. Qui cū sapiētib; gradit sapiēs erit ipa
q̄ fōntē sapie ipm nōnē mensib; i suo ventre
portauit z cū eo p. xxx. z tres ānos pūlata est
dono sapie plena fuit. ipē ei sapie dūc. Sa-
p. p. c. vij. Quaprop̄ de illa dīc pī illd pō.
c. dīc sapie ei nō est numer. ¶ Donū q̄ in
relect̄ ipam habuissē i pīdicto fīnōe pbauit
z possūm addere sic cū dīcat pphā pō. c.
Intellect̄ donū oīb; facit cū dīc. dñi pīce/
pī. cūq̄ etiā dīcat pō. c. vij. q̄ dīc intellectum
dāt pūl. i. hūilib; seq̄ t̄ q̄ brā vgo inf oīs
viatores hūillima: z i obīuatoe dīuīnoz p/
ep̄toz ferētissimū sup oēs p donū intellect̄
fuit illūinata. Un dīcere pī illd pō. xv. Be-
nedīcā dñm q̄ tribuit mīb; intellectū. Q. au-
tem i ipa fuerit donū pīlī excellēt. q̄ i aliq̄
alio viatoz pbat Albert̄ sup Missus ē. cap.
c. argues sic. j. Jo. ij. dīc. Unctio ei dōc vob
de oīb; s. z brā vgo oīb; alijs iproporionabi-
liter pō habuit vīctōis. q̄ donū pīlī habuit
alijs excellēt iproporionabilis. Itē Joh. j.
xvj. ait dñs. Lū venerit ille spūs veritatis:
docebit vos oēm vītātē. s. de agēdis ad salutē
S. i brā vgo spūs scūs venit iproporiona-
biliter z docuit oēm veritatē. int̄ illd Lū. j.
Spūs scūs supueniet i te zc. Ergo pīe alijs
eā iproporionabilis oēm vītātē docuit de
agēdis p donū pīlī. Itē dñs Joh. xv. Jam
nō dīcā vob suos s. amicos: q̄ oīa quēcūq̄
audīti a pīmeo nota feci vob; s. rēuelatio se-
cretōz est effect̄ dilectōis. S. i in brā vgo
fuit iproporionabilis dilectio respectu oīum
s. iproporionabilis rēuelatō secretōz respē-
ctu cūctoz. Itē oīm secretissimoz secretōz
s. i incarnatōis mysteriū ipī soli rēuelauit. s.
nullū alioz mīn; secretōz ignorauit. Itē vt
dīc pō. Lū? est opari: ei? est z opando co-
gnoscere. s. an? p oīb; z sup oīs est opari
et p oīb; z sup oīs est opando cognoscere. s.
bñssimū vgo fuit pīctissimū obseruatiō pīlī
sup oīs viatores. s. cognitōz pīlīoꝝ

habuit sup oīs viatores. s. aut est de nū cō-
filiū. s. donū pīlī h; sup oīs. ¶ Itē Exo. xij
dīc. Nō remanebit ex eo q̄q̄ vī q̄s mane. s. q̄d
residū fuerit igni cōburens. glo. Quod ex
agno remanet igni comburim? quādo h qd
de mysterio incarnationis eius intelligere et
penetrare nō possumus potestati spūs sancti
humiliter reseruamus. Ex ista auctoritate vi-
detur q̄ mysteria diuina in statu vie nō pos-
sumus ad plēnū rimari z penetrare: s. qdam
spūs scō oportet reseruare. Ex alia pte videt q̄
nihil de veritate mysterioz remaneat idē scilicet
sum. z q̄ nullū vbi dñi reuertat ad ipm va-
cū qd a nullo fuerit intellectū. Iuxta illud
Isa. lv. Quō descēdit imber z nix de celo. et il-
luc vltra nō reuertit s. inebriat terrā z infun-
dit eam z germinare eā facit z dāt semē ferē-
ti z panē comedēti. Sic erit vbi meū quod
egrediet de ore meo. nō reuertet ad me vacū
nūq̄ faciet quēcūq̄ voluit: z pīperabitur i
his ad q̄ mī illud. Et h videt q̄ supra cōm-
statū viatoz sit pīctā cognitio mysterioz
oīm z diuīnoz eloquioz. z mī reperiat i aliq̄
rēuelatio oīm secretōz. h aut debet maxime sa-
militari z maxime amīco z maxime sapienti.
hoc aut totū est beatissimū vgo que est fami-
liarissimū dei filio z amicissimū ac pīdētissī
ma: de qua liber amoris qui est cantica cantū-
corum: z liber sapiētie specialiter exponitur.
Ita vt ea que de ipsa sapientia dīcunt de illa i
relligant. In sapientia aut nulla est ignoran-
tia secretōz. Ergo videt q̄ beatissimū vgo p/
fectā cognitōz oīm secretōz habuit vīctōis
lem: vtpote vīctōis pīlīoꝝ. Turpe enim
ei fuisset velle docere que nōdū didicisset. vt
p glo. in aut. de sanc. epīl. in pī. coll. ix. facit
ad h. c. mīser. l. xj. dīc. z c. ordinād. l. i. dīc. z c.
sic vīne. z c. dīcāt. xvj. q. j. z c. cum i can-
ctis. de elec. Et illud qd Quid. canit in. ij. de
trīst. dī. Qd q̄ paz notū nemo docere potest
Aliq̄ aut viatores oīs cognitōne pīctāre
habuerūt. vtpote nūq̄ dīuersi ad dīuīlā mun-
danda destinati. Hec Albert̄. Bīc igit vgo
nī nascēti poterūt dicere angeli illud Prou-
uer. ij. s. Lōsiliū custodiet te: z pīdētia sua
bit te. Et ipa mī dei sapiētissimū dicere pī il-
lud Prouer. viij. Ego sapiētia habito i cōsi-
lio z erudit̄ interlūm cogitatōib; z illd qd
c. sequēti eius dē l. dī. s. Neū est pīlūm zc.
¶ Seruauit q̄ ipa vgo bñdīcta admonitio
nēbri Thobie dīcēt lūi l. c. iij. Dm tpe bñ
dic dñi z pte ab eo vt vīas tuas dirigat z om-
nia consilia tua in ipso permaneāt. Sciens
enim mater dei illud Ecclī. vj. scz. Consiliū

Utz my-
stria di-
uina pos-
sint h ple-
nesciri

ari? sic tibi vn? de mille. elegit te p suo vni/
co piliario. de q Job. xij. d. Apud ipsuz est
sapia r fortitudo. ape hz piliu r itelligetiam
r in h? uauit doctrina Eccl. xxij. scpt. i. si
ne piliu nihil facias. r post scit n penitebis
Nihil em vnq? fec ipa pgo sapientissima sine
piliu spulserit. nouer at nags q ea q cu piliu
fuit fructu no carebit. l. huanu. C. de legi. l.
dubiu no e. C. d. repu. r h? obfauit pcepta
legi q madat peritiores ee piliados. l. in bo/
noz. in fi. ff. de bono. poss. l. ij. s. ff. qd. or. in
bono. poss. l. 3. r p glo. in. l. bonoz. C. q admi. ad
bono. posse. poss.

¶ Pars secunda de dono fortitudinis ipsi?
piginis.

k **f** **D**ititudine fuisse in bra pgie i sum/
mo probat Albertus vbi. s. c. c. j. sic.
Quicqd est forti? fortior: est forti?
firmiore. l. de accessioibz. ff. de diuer. r te. pre.
Sicut leo q est fortior: eq. mltio magis est for/
rior cane q min? est fortis q equ? S. bra vir
go fuit fortior tribz fortioribz omi viatore. g
re. Isti aut tres fortiores omi viatore fuit de?
mors r diabolu. De pmo scz de deo d. Exodi
xv. Omipotes nome ei? s. ipm bra pgo qd/
amno supauit qn cu humilitate sua huma/
nari facies dparitate vincularu parit r hūili
atu ac vulneratu i suo pginati vtero incarce
rauit. Et sic fortitudo bre pginis rigore forti/
tudinis r seueritate dei supauit r mitigaui.
de q Num. xij. d. Qui fortitudo filis est ri
noceront. Rinoeron em i gremio virginis
mansuecit r figurat deu q sei gremio pginis/
li humiliauit. ¶ Scds forti? e mors. cui neo
mortalitū resistere pt. Un. ij. Regu. xij. d.
Omnes em morimur rē. r ps. lxxvij. Quis
est ho q viuet r no videbit mortē. qst dicat:
nullus. hac aut fortior fuit bra pgo q eam de
struxit. Sic em mors irauit p feminā r vi
tam destruxit. s. p Eua. ita p feminā Mariā
destruxit e mors. l. p fructu vtrūq? fuit. vn dice
re poterat illd D. sec. xij. O mors ero mors
tua. r io fortior morte fuit. Terri? forti? e dia
bolus. de q Job. xij. d. No est ptas sup terrā
que coparet ei q factus est vt nullū timeret
Et iste erat ille fortis armat? q tenebat i pa
ce atriu suu. Lu. xj. s. mundū: q null? aude/
bat eu debellare r s ipm pugnare. Bra autez
pgo fuit fortior illo. nā caput ei? rruuit. Se
nes. iij. Un de illa dici poterat illud Sap. x.
Terram forte dedit ei vt vinceret. Itē acru?
fortitudinis essential? est firmiter adherere
deo. l. 3. brillima pgo adhibebat deo inseparabi
liter. itē illud ps. lxxij. Adhesit aia mea post

te. g. rē. Itē ac? fortitudis ē terrenas cupidi
tates nō tm repmire s? pnt? obliuisci. h? au
tē nō ptingit i aliq viatore s? solu in ipa pgi
ne i q fomes pcti pent? extinc? fuit. g habu
it actū fortitudinis p modū patrie r sup omne
viatore sine pporioe. De Albert? vbi s. De
future aut fortitudinis ei? dixi s. f. mone. ij.
pre. ij. d. h? ppraleo. solu p? cnduo q cu nihil
sit forti? pitate q est fortior oibz rebz. vt d. ij.
Esdre. ij. r. c. c. s. luetudo. viij. dis. r ibi glo. p
fecto maxima est r fuit pginis fortitudo q pe
perit ipam veritatem iura illud ps. lxxij.
Veritas de terra orta est. i. de pgie Maria:
vt exponit glo.

¶ Pars tertia de dono scie ipsi? pginis.

d **E** dono scie ab oibz appetedo loquit M
de? p ppham Hier. ix. di. Qui glo
riat in h? glie scire r nosse me. dese
ctus em ei? est cā multoz maloz ignorancia
em est mī cūcto error. c. j. xxvij. dis. a. io i
doctus nō d? effici clerici? nec pmoueri ad or
dines fm Angelum in aur. quō opoz. epil. s.
hec de eo. col. j. a pbat p. c. cū in cūct. de elec. r
c. illiteratos. xxvij. di. Itē nō p? bnficiū re
tinere fm Inno. i. c. cū nras. de pcel. pte. r de
fectu aut id octoz. r illiteratoz ponit p glo. i
aut. de tabelli. i. si. p. n. in pto facit. coll. iij. De
malis p? er ignorātia pcedentibz d. Ia. v.
c. ppterca duc? est popu? me? captiu? quō
habuit sciam. Et Eccl. xij. vni sunt ocs bo
mines i qbo non l?et scia dei. Qui autem
ponit Albert? vbi s. c. c. j. ares ac? Prim? est
ille de q Aug. in. xij. de ciui. dei inquit. hūc
scie tm illd tribuēdū est in q fides saluberr/
ma q ad verā dū beatitudinem generat. mu
trif. robora? r defendit. r infra. scire quēad/
modū h? ipm r pps opitulet r ab ipis reser
dat. est etiā ipi? scie. Hec ille. Hūc actū hūit
bra pgo sup ocs viatores excellēti. s. fidei de
fensione: ecclia attestat q illi canit. Lūcas
hereses sola interemisti i vnīuerso mundo.
¶ Scds ac? scie h? ē abstinere a mal? scēdo
turpitudine eoz. Un beat? Job dicebat su
li. xxvij. c. Abstinere a malo scia cōfiscere etiā
ipm malū r dolere. vn d. Eccl. j. Qui addit
sciam addit r dolore. S. nlla pna creatu
ra attingēs vltz rōnis abstinit a mal? oibz
etiā venialibz. nisi ipa cūi La. iij. d. r. ma
cula n? est i te Un dicere p illd ps. xvij. Si
ne iniquitate carueris direxi. Oprie ei sciebat
q turpe r in decō sit peccare. g. rē. ¶ Tercia
ac? est int? hoies malos piliari r irrephensu
bile vitā tenere. sicut admonet apls Petrus

Bermo.VI. De donis Marie

in. iij. pre. h. opus. ser. j. pre. ij. Et ideo omni alio
rū pietate excellētor fuit. qz excellētiſſime at
habuerit fructū mīſericōdie p nūc p rāleo. qz ſat
ſup dicit i dicitā pre. ij. h. opus. ser. v. pre. pma
¶ Sed qz actū pietatē qz ē diuina ſcriptur nō
p dicitur: ſz eis hūilitē pie t ſimplr acqſcēter
aſſentire. Et qz ſis rōe myſteria eaz itellige
re nō valeam. illa tū ſine diſcuſſiōe t heſitati
ōne credere t iplenda expectare. int illud ad
Thi. ij. Sobrie t pie t iuſte viuam. i h ſecū
lo expectātes brāz ſpem t aduētū dñi nri ihu
xpī rē. Brīſſima ſgo excellētiſſime hūit ſup
oēs. Nulla ei alia creatā fuit ita pia ad credē
dū t aſſentiedū oibz ſcriptur ſic ipa. Lū ei an
gel. ſibi nūciāſet qd erat ſup oēm rōz. ſ. filiū
dei t ipa icarnādū pmanēre ea i ſgitate. ſu
bito arguit di. Ecce ancilla dñi fiat mibi ſm
ſbū tuū. Lū. ij. ¶ Terri. etiā ac. qz ē hono
rare ſcā. Un glo ſup illd. Mar. v. Bri
tes ait. Qui pie qrit t honorāt ſcā. ſ. locā
ſcāqz tpa. t ſcā ac vala ſcā. t pſonas ſan
ctas t reliqas achmōi. fuit ſup oēs iproporti
onabilē i ipa ſgite excellēti. q oia ſcā p qz
oēs viatores honorauit. t p quā oēs ſancti t
ſcē in celeſti glia ſc coronari t coronare. qz p
filiū ei bndictū oēs glificāt t honorāt. Un
Apoc. xxiij. dīp ſeniores t qrtuor aīalia mī
tebat coronas ſuas ad pedes ſedēz ſup thro
nū. qz p hūanitatē xpī p pedes ſignificānt
quā p rari t brā ſgite ſcū ſe glām t hono
rem recepiſſe.

Scptu
ris nō p
dicere

Scā ho
norare

¶ Pars qnta de dono pietatē bte ſgīs.
¶ Unq. Paul. j. ad Thi. iij. Pie
tas ad oia valet pmiſſiōe hīs vitē
q nūc eſt t future. Lū. aut domi pi
etas t res ſunt act. ſm Alter. vbi. ſ. c. cū. j. Pri
mus ē mouere ad opa mīſericōdie. Sedz eleri
pūre nō p dicitur ſue itellece ſue nō itelle
ce. Terri. eſt ſcā honorare. Des at iſti tres
act. pietatē ſunt excellēti. b. ſgite qz in aliq
alio viatore ſm p dicitū doctore vbi. ſ. Nā de
pimo actu loq. Aug. j. c. de ciui. dei. di. Pie
tas credidit ſm p pūz ad opa mīſericōdie. quia
ipe de. i eis marie emendat ea ſup ſacrificia
iur illd. Oſe. vj. Mīſericōdiam volo t non ſa
crificiū. qd etiā ponit Math. ix. Sz i h eſt
donū in mīſericōdiā t pietatē ſm p dicitū Al
ter. qz mīſericōdia mouet ad ſbenādū mīſeriaz
bois inqzū pūm. ſz pietatē donū mouet
ad ipēdēdas elynas hoi inqzū ē imago dei
qua venerat i pūo. Et p pēa legata t elyne
q ſunt paupibz. marie viduis. infirmis. pu
pillis. pegrinor ſenibz. dicit pia opa. ſcōm
Sx. i. ti. de mīſtr. edi. g. nūc ſo aliq. ſ. lxiij.
Bar. ſ. j. C. x. ſa. ſan. ec. Jem elyna dāta ſi
lio mōacho dī. pia ſm Bal. i. aut. ſ. l. C. ad le
fal. ¶ Quia g pietas mouebat bndictā ſgite
nē ad iplēda opa mīe t ad ppariedū primo
nō ſolū qz imago dei ſz qz de. exq. de. fac. eſt
bō ſeg. qz iproportioni abilit fuit excellēti in
ipa qz aliq viatore. iō ad eā clamam. i anti
phona. O demēs. o pia. o dulc. ſgo maria.
Si em impator appellat ſe piū. vt i rubrica
pbenij iſti. qd dicitū ē de b. ſgite q fuit piera
tis mī. Pretea pietas t mīſericōdia ſgīs n t mī
ſe exaruit erga pūm ſz etiā erga deū hoiez.
qui oibz opibz mīe mīſtrauit. vt plen. dicit

¶ Pars qnta de dono timorē b. ſgīs.
¶ Ro expeditōe h. pū. qrit. nūq. d. rōz
p fuerit b. ſgite. Et pmo videt q nō
Un Alter. vbi. ſ. c. cū. j. arguit ſic de
timore ſm dī. Timor ſm eſt cū pēo. de q in
b. ſgite nulla licz fieri mētiōe. g rē. Jre ar
guit de timore initiali. i. ſcēqnti di. Perfecta
charitas foras mītrit timorē. j. Jo. iij. t. c. qſ
nos xxij. q. iij. Sz beatīſſima ſgo pfectiſſi
mā ha buit charitatē. g nō habuit timorē ſer
uile nec initialē. De timore ſo caſto arguit
in ſeqnti. c. di. Timor caſt. timet ſepari. ſz be
ata ſgo nō timuit ſepari. g nō habuit timorē
caſtū. Dec ille. Pretea nulla ipſectio ſue de
fec. dī. pū. i. glīoſa ſgite. ſz timor. ē ſignum
impſectōis t defect. g rē. Q. aut h ſt vey p
bat mults autoritatibz qbz apparet diuſas i
perfectōnes t defect. eſſe i timore vel cauſari
ab eo. Nā. j. Joſ. iij. dī. Timor nō eſt i cha
ritate. t ibidē. Timor penā hz. Qui autē ti
met nō eſt pfect. in charitate. Et iij. eneyd.
dicebat Dido. vt reſere Virgilius. Degene
res animas timor arguit. Et. x. ei. ſ. dē lib. i.

¶ Timor et
mor fue
rit in ma
ria

Audaces fortuna iuuat: timidosq; repellit.
 Timidi autem seu merulofosi dicunt illi q; timet
 no digna fupitoe. i. fi. i. p. n. i. ibi Bal. C. d. u.
 re. deli. Et io Judith. vii. noluit de timidos
 ire ad pugnā di. Qui formidolosus ē a timi
 dus reitrat. Et eci. xxi. fepitū ē. Lor timidi
 in cogitacōe ftulti i iperū timorē nō refilit.
 z Apoc. xxi. Timidis autē rē fēq; ps. illorū
 erit i ftagno ardētis ignis z fupphure. Tior q;
 q; est fignū modice fidei. Un Nat. xiiij. in
 quit dñs difcipul timētibz. Quid timidi
 elt; modice fidei; g; i b. f; g; iē nō videt fuisse ti
 mor. Prefea vt ait Aug. i. li. lxxiiij. qñum
 fignū pfecōis null; timor ē. f; i glōfa dei mfe
 fuit fūma pfecō. g; null; timor. f; i. S; i argui
 tur q; imo bñdica f; g; hūit tiorē etiā fūle.
 Nā i q; dā fūmōe Aug. inq; q; timor fūll; bo
 nus ē z vtil. Lū g; mri dei nullū bonū defuerit
 q; oib; f; g; ijs plēa fuit. g; rē. S; i vt arguit al
 ber; vbi f; c. cv. Timor initial; fimplr bon;
 z dñū fūpiti. g; i b. f; g; iē fuit quā fūpiti ois
 bz bonis z donis fuis repleuit. De timore
 etiā cafto arguit fice. lēq; nē. Ite timor ē fctū
 z i eternū pmanēs. i. i. d. ps. xviij. Timor
 dñi fctū pmanet i fctū fcti. g; rē. Ite ille ti
 mor crefcit crefcere charitate. g; d; i fūmo cē i
 fūma charitate. Ite ille timor nafcit ex amore
 g; i amor nafcit iproportionabil. z timor ē i
 proportionabil. S; i amor b. f; g; i fuit ipro
 portionabil ois viatoze. g; i timor. Pecille.
 R Nos q; p bare poffum; mltiplr i b. f; g; iē
 fuisse timorē. Nā cū ipe timor fuerit in fctō
 fctōz z pfecūfimo oim pfecōz dñi ihu xpo
 in cū p fona inq; David ps. liij. Timor et
 tremor venerūt fup me. g; i b. f; g; iē credē; elt
 fuisse. Preterea i ipa fuit ois pfecō z oē bo
 num z oē inducēs ad bonū. z ois cā meriti z
 pmi; ac maior; glie. z q; d; laudabile fuit in
 aliq; alio viatoze. vt pz ex fūpdict; maxie per
 illā reglām Berni. Quicqd; alijs licz panti
 fimis ē pcelluz rē. Lū g; timor dei fit bonus z
 cā multoz bonoz z maxie vtil; z repr; fuerit
 in hoib; iuft; z deo grāt; Lū cū mer; iuftus
 dicat ille q; cadit i ftante viz. i. metū. C. de
 his q; vt mer; ve cā fi. vl; q; cadit i prudentem
 viz. de q; p. Inno. i. c. dilect; cē de eo qd mer;
 cā. Sequit q; etiā i b. f; g; iē pftatiffima z pru
 dentiffima fuit. In cōmedationē cū timor;
 tota fctura adducit p; pbās fuperius
 dicta. Un Thob. iij. inq; beat; Thobias fi
 liofuo. Dabebim; multa bona fi timuerim;
 dñi. z Judith. viij. d; de Judith. q; erat i ois
 bz famofiffima. qm timebat deum valde. z
 eul dē li. xvi. c. d; deo. Qui autē timeat te ma

Quia ea
fuerit ti
mor

Laus ti
moris

gni erūt apud te p oia. Et ps. cxij. Bñdixit
 oib; q; timet dñm. z Proū. xviij. Timor dñi
 bon; elt; z q; timet dñm in pace ftabit. Et. xiiij.
 eul dē li. c. Sapiēs fiet z dñat a malo. et
 xv. In timore dñi dēclinat ois hō a malo. et
 idē ponit. xv. eul dē li. c. z Eccl. viij. Qui ti
 met dñm nihil negligit. z eci. i. Plenitudo
 fapie timere dñm. z Ibidē. Radix fapie timere
 dñm. rami cū ipfi; lōgeut. z ij. c. Qui timet
 dñm nō erūt fctēdibiles f; oib; i. c. Qui timet
 dñm inquirēt q; placita fūnt illi. Qui timet
 dñm pparabūt corda fua; z in fpectu illius
 fctificabūt aias fua;. Qui timet dñm cufto
 dient mādara illi; z paciam habebunt vlq;
 ad circūfpectōz illi; z. vi. c. Qui timet dñm
 eque habebit amicitia bonā. z. c. c. Semē ho
 minū honorabit; qd timet deum. z. ibidem.
 Qui timet dñm erūt in oculis illius. z. itez.
 Nō elt; maior illo q; timet dñm. z. xv. c. Qui ti
 met dñm faciet bona. z. xxi. Qui timet deum
 z uertet ad cor fūū. z. xxxij. Qui timet dñm
 nihil trepidabit z nō pauebit; qm ipe ē f; p
 eius. f; i. c. z. nō timetib; dñi. i. c. Re
 gū. xviij. Nō timebat dñm. timiffit eis dñs
 leones q; interficiebat eos. De bō aut Job
 d; ei. j. c. Vir erat ille fimpler z rectus acti
 mens dñm z rectedēs a malo. z. iō. d; glificat
 eū (Quia vt d; ps. xiiij. Timētes aut dñm
 glificat) z eū adiunxit ac patientiā illi dedit.
 Scriptū ē ei ps. cxij. Firmamentū ē dñs i
 mētib; eū f; i. d; ppositū f; i nrm fac illud qd
 inq; ppha ps. xxx. g; magna mltitudo dñice
 dinis tue dñe: quā abfcondit timētib; te. et
 ps. xxxij. Nō ē inopia timētib; eū. z ps. lxxx
 iij. Prope timētes cum falutare iplius. z. c.
 Elca dedit timētib; fe. z. cxliij. Voluntates
 timētiū fctificat z depariōem eoz exaudiet
 z faluos faciet eos. z. Proū. xxi. Mlier ti
 mens dñm ipa laudabit. z. eci. j. Timēt dñm
 bñ erit i extremis z i die defunctōis fūe bñdix
 cet. z. xxi. g; magn; ē q; inuenit fapiā z fctiā
 f; i elt; fup timētel dñm. z. xxxij. timet dñm nō
 occurrēt mala; f; i rētiōe dñi illi pftabit et
 liberabit a mal; z. Mich. vi. d; deo. Salus
 erit oib; timētib; nomē tuū. z. Malach. iij.
 Dicit vobis timētib; nomē meū fol iufticie
 z. Luc. i. Difcōla cā ppgente i ppgentes ti
 mētib; eū. z. Job. xxxij. Timor dñi ipse elt;
 fapia. z ps. cx. Initiū fapie timor dñi. z. idē
 habet. Proū. i. z. itez. c. cci. j. z. Proū. x. d;.
 Timor dñi apponet dies. z. xiiij. In timore
 domini fiducia fortitudinis: et filijs eius o
 rit f; p. Et. ibidem. Timor domini fons
 vite vt dēclinet a iūna mortis. z. qñ dēclinet

[illegible]

malitatis affūpē. arti. iij. ⁊ i. iij. di. v. ar. ij. q. iij. Quidā autē eoz sē mali. ⁊ de his loquūt p̄ me auctēs. ⁊ isti nō fuerūt i b. ꝯgie. Alij ꝯs sē boni. ⁊ de ipis loquūt sēdē auctēs. ⁊ isti fuerūt in mīe dei. Un. p̄ maiori declarāre dico ꝯre peritū fīer p̄ncipales timores. Unus dīz timor pusillanimitatē. ⁊ iste ē mal⁹ qñ qñis timor auislibet p̄ni p̄cūli relinqt faciendā ⁊ nō audet aggredi opa ꝯmnia. ⁊ iste mer⁹ leu⁹ nō exaltat fīm Bal. in. l. ea. q. C. quōz qñ iū. Nec em̄ dīz esse rōnabiles. v. p̄z i. diffinītiōe ipsi⁹ in. l. j. ff. qd. me. cā. ¶ De tali ei⁹ menti dī Zenit. xviij. Terrebit eis sonit⁹ forlij volātis. Hūc autē timorē nō habuit beata ꝯgo q nō fuit de illis de qbz dīz p̄s. xij. Trepidauerunt timore vbi nō erat timor. Alius timor dīz viciosus. ⁊ fīm Alex. vbi s. dūdidit in duos. Un⁹ appellat mūdān. ⁊ est illi⁹ q ei⁹ git peccare ne ledat in possessiōe. Ali⁹ dīz hūa nius. ⁊ est illi⁹ q eligit peccare ne ledat i corpe Iust timores fī viciosi qbz qd mag⁹ veret hō mines qz deū. S. illō saluator⁹ dictū Mat. x. ⁊ Lu. xij. s. Nolite timere eos q occidūt corꝯ pus. aīam autē nō p̄nt occidere. s. timere eoz q postq occiderit corꝯ h̄z p̄tātē aīam mittere in gehennā. Deter em̄ qñqz p̄t⁹ omia mala parti qz p̄cō sēntire. c. ita ne. xxiij. q. v. ⁊ fūerunt ꝯba Aug. in. j. de ciuit. dei. Bīa autē vir gō nō habuit hōs timores q dicebat ap. p̄phetas p̄s. lv. Nō timebz qd faciat mibi caro ⁊ p̄s. xviij. Nō timebz qd faciat mibi homo Ali⁹ est timor qz dī natural. s. illoz q timene mortē ⁊ alia terribilia. ⁊ iste timor terret etiā p̄stāntissimos viros. v. air Balis iū tractatū scismas. Et iste timor p̄t ēē duplī fīm Alex. vbi s. q etiā allegat Damascenū. videlicet p̄ mo vlfm modū naturē q aīa timet separi a corpe cū q h̄z amicitia naturālē. Hic etiā rōz a natura est indīꝯ. vlfm sensualitates qz naturalit⁹ horretislet pati ⁊ dolores sustinere ⁊ timer ꝯria ⁊ nociua. Et iste timor fuit etiaz in xpo. vt inq̄t Iohēs damascen⁹ ⁊ Alex. vbi sup. Un⁹ dīz Mat. xxvij. q cepit pauere ⁊ terredere. In cui⁹ plona p̄dixerat David p̄s. liiij. Formidō mortis cecidit sup me. Et tō etiaz fuit i b. ꝯgie. Sed mō iste timor ē fīm rōz supiorē. tal timor nō fuit i xpo q spē uite ad passiōē ⁊ sustinuit mortē sic p̄dictū fuesrat Jsa. liij. vbi dīz. Oblat⁹ ē qz ipse voluit. Et tal timor nō fuit i brā ꝯgie q timorē libenter sustinuit quā multo tpe an op̄antē dicēs cum ap̄lo ad Phil⁹. Lupio dissoluti esse cum phisio. Alius est timor qui dīcat fērnū. ⁊ iste etiā est duplex. Primo q aliquis times

peccare solū metu pene tpa' v' c'ne ag' illud
 Dracij i eplis. D'et peccare mali formidi
 ne pene r' q' carnia allegat glo. i. l. j. ff. de in/
 sti. r. iu. r. tal' rior q' c'ne charitate v' s. dicta
 est. nō fuit i' f'gie. Alio mō fm Alex. vbi sup
 d' i' ruit' i' q' r' q' c'ne i' p'cto tūmet p'na et/
 nā. Sic fuit rior b' Augustini r' Hierony/
 mi. q' (v' i' p'ime sep'iat i' suis opibz) p'p' r/
 morē inferni dū i' sunt ad xpm r' ad agēdam
 p'nam. r' tal' rior licz sit v' q' sic f'ca filū
 ita i' p'ro dū. it' charitatē. v' ait Aug. de pe/
 ni. d' i. j. s. si q' c'atā charitatē. m' q' p'ncipa/
 liter respicit p'na nō fuit i' brā f'gie q' nunqz
 habuit aliqd p'ctm p'p' qd mereret aliquam
 p'na. Dicit m' p' q' sic i' scis licet nō sit rior
 ille q' r' ad seruitutē. q' ē sine grā dei. m' ē qz/
 tum ad timiditatē. Ita etiā fuit i' brā f'gine
 Et hui' op'inionis errit' Alberius vbi sup.
 y **¶** Ali' est timor initial' q' q' timere ne possit
 sancta cere deo p' p'ctis. v' ait Alex. r' ales vbi
 sup. r' iste nō fuit i' xpo. qz p'p'ponit d'f'ctū
 r' culpā p'cessisse. Ipe aut p'ctm nō fecit. nec in/
 uictus est vol' in ore ei'. v' d' i' f'la. l. i. j. p' e/
 tri. i. j. r' c. v' r' l. x. i. j. q. i. j. r' c. a. sic d'ns. r' timo.
 Iste igit timor filit' nec i' brā f'gile fuit eodem
 respectu. v' ait Alber. vbi s. Quidā m' dicūt
 r' b' q' h' timor h'z duos octos: vñ dextrum
 amoris i' iusticie ad d'clinatū malū culpe aliū
 finit' ad euitandā p'na r' ad satisfaciendū
 in hac vita p' culpa cōmissa ne pueniatur ad
 eternā p'na. Et fm h' possit dici q' q' ad d'clī/
 nandū a malo r' faciendū bonū fuit p' c'essu/
 me h' timor i' b. f'gie. q' suauit' illd' Eccl. xij. r' e/
 um tūne r' mādara ei' fua. **¶** Ali' est timor q'
 d' cast' i' iusticia. r' iste rior fm A. b. vbi s. h'z
 duos act'. vñ timere separi a dilecto sicut
 honesta r' casta m'lier cauet ab offensa viri r'
 eū timet i' r'ore flagellat' metu separatiōis ab
 amore ei'. ali' dō act' reuereri quem diligit
 Quātū igit ad p'mū actū brā f'go n' h'uit ti/
 morē. qz p' reuelatōz scuit se n' posse peccare.
 r' p'nt nō hatebat cām timēdi ne a deo separe/
 tur: cū separatio n' fiat a deo nisi p' p'ctm. Ita lit'
 fuit g' i' b'ndicta f'gie timor reuerential'. Est
 aut reuerētia fm A. b. vbi s. mixta cū dilecti/
 one i' b'icrio. Et h' rior ē etiā i' b'ris. Un' canit
 ecclia. Tremūt vidētes angli f'la vice mor/
 taliū. r' Job. xxvj. d' i. Colūne celi pauēt r' cō/
 tremiscūt ad nūtiū ei'. Et p' colūnas itell'igū/
 tur angeli. Et ad p'positū p' applicari illud
 qd inq' glo. singlars r' Bar. in. l. j. s. q' hono/
 rade. n. quaz re. act. nō d'at. d' i. q' timor equi/
 parat nimie reuerēcie. i. marie. Iste aut rior
 fuit in xpo sup oēs anglos r' scōs. v' probat

Alex. r' ales vbi s. q. vl. r' filit' fuit i' brā f'gie
 sup oēs viatores. r' h' possum' p'bare sic argu/
 endo fm Alex. r' ales vbi s. Timor reueren/
 tialis est resiliō a magnitudie diuie maiet/
 statz i' p'paz puitatē. S'z brā f'go sup oēs vi/
 atores resiliē ad p'paz puitates a magnitudie
 diuie rei cū se sup oēs ill' maietati hūliant.
 g' r' c. In h' at ē d'na fm A. b. vbi s. inf' timo/
 rem reuerēcialē angloz r' brē f'gis. Quia tū/
 mor angloz nō est meritor'. B'c ar' f'gis tū/
 mor fuit cū maxio merito. Pro xclusiōe aut
 h' f'mōis dicere possum' illd' qd ait A. b. vbi
 sup d'icēs. Sic g' māt' f'ctū ē q' r' b. f'go i' p'paz
 forme grām spūscū in septe donis diuīam
 habuit excellēt' omni viatore r' qd amō
 oi creatura. De cille. Quoz donoz nos face/
 re dignet' ē p'ncipes ipa f'go p'p'ima q' sit i'
 eternum benedicta Amen.

¶ De octo b'ndictibz q' fuerūt i' brā f'gine.
 Semo. vij.

Eccliam me d' i'

b cent omēs mulieres. Genes. xxi.
 Dixit i'ya vxor Jacob p'riarche
 verba thematis nri. S'z gl'ia

dei genitrix altiori mō se cōmēdare p' d'icēs
 Lu. j. Beata me dicēs oēs generatōes scilicet
 r' terre. Generatōes aut celi p'sistūt in nouo. **¶** *Ordies angloz*
 d'icibz angloz q' omēs eā d'icūt beatā. scilicet
 raphim. qz fuit igne diuini amoris totalit'
 flāmara. Cherubin: qz fuit splēdore diuie cō/
 gnitionis totalit' illustrata. Throni: qz tota
 fuit mēte trāquilla r' q'era. D'nariōes: qz cor
 poris suo r' oibz vicis plene d'icta ē. Uirni/
 tes: qz gl'ia miraculoz illustrata exultat. Po/
 testates: qz potētia demonū refrenauit. P' m/
 cipat'. qz de oibz regnīs r' p'ncipis magnam
 h'z p'uidētia. Archangli: qz de oibz ciuitatibz
 r' loc' magnā h'z diligētia. Angeli: qz de oibz
 hoibz r' singl'aribz p'lonis magnā h'z curam.
¶ Generatōes aut terre p'sistunt i' lex generi/
 bus scōz q' oēs d'icūt eā ēē brāz: ex eo q' oēs
 f'ntes q's ipi habuerūt p'ncipal'it' i' ea fuerūt
 vniuersalit' r' mag' excellēt'. Nā i' ea fuit f'
 des patriarchaz. i' p'paz p'phetaz. i' p'paz
 p'stātia martyz. i' p'paz sobrietatē. r' puritatē
 sine castitas f'giniū. Un' p' d'ici q' tres genera/
 tiōes sūt. Una ē pure spūal' i' angloz. S' dā
 est pure corpaliū. Tertia ē ex vtroqz p'p'ito/
 rū. i. hoim. p'ma generatō d'ic ēē brāz: qz ge/
 nuit suū reitauratōre. scōz qz genuit suū r'uo/
 caratōrē. r' t'ia qz genuit suū redēptōrē. Un' p'
 d'ici fm Aug. in qdā f'mōe q' q' genitrix sunt ge'

Berno. VII. De bñtudinibus Marie

meritos hoim. vna ē sine viro ⁊ femia si cut
ada. q. de viro sine femia sic ena. terra de
viro clonia: sic nos oēs generamur. q. rta ē d
femia sine virg. sic xps generat⁹ ē. Bñ igit
q. nē maria bñz dicit oēs generatōes. q. trel
p. mē generatōes bñficat ⁊ glificat q. rta gene
ratōis p. mē ex eo q. p illā oēs ad celestē priaz
reant. Un i pmo parere fuit expulsi. qd si
p. mē ē. Bñ. xv. vbi dicit de abzac q. se/
m. fuit debet ee pegrinu egypto vsqz ad q. r
ta generatōis. ⁊ i q. rta generatōe reūti i terra
p. mē. Qualit at tres p. mē generatōes
ta dicit debet bñz: dicit Bñ i q. dā f. in q. nē
Leare p. mē a. s. tu mag. ena mē exulta. qz
sic oim fuit pareres: ita oim fuit p. p. tores
⁊ qd f. lica. ē. p. p. p. tores q. p. p. tores. p. p. terea
curre ena ad maria. curre mē ad filiaz. filia p
mē t. d. ear. illa m. r. s. opprobriū auferat. ipa
p. mē mē facit faciat: qm sic vir cecidit p. femi
nata p. femia s. b. l. ena. ē. r. j. Currite nunc
m. r. s. filie. currite oēs q. p. ena p. r. m. m. r. s.
p. m. r. s. cū tristitia ad ite s. g. n. a. l. e. m. l. a. m. u. m.
ad ite s. i. p. o. r. e. s. s. o. r. o. r. v. i. z. p. u. d. i. c. i. u. m.
U. l. p. r. d. i. c. i. q. v. n. a. g. e. n. e. r. a. t. i. o. i. c. e. l. o. s. i. g. e. n. e. r. a.
t. i. o. a. g. l. o. r. a. l. i. a. e. r. a. t. i. i. n. f. e. r. n. o. s. c. o. r. p. i. m. s. c. r. i. a.
i. n. p. u. r. g. a. t. o. r. i. o. s. p. u. r. g. a. d. o. z. q. r. t. a. ē. i. m. d. o. s. e. z.
h. o. i. m. f. i. d. e. l. i. u. m. Q. u. e. s. i. t. e. g. e. n. e. r. a. t. o. e. s. i. p. a. z. b. n. i.
f. i. c. i. a. t. Nā a. g. l. i. p. i. p. a. z. i. n. u. e. r. o. r. e. p. a. r. a. t. s. c. i. t. i. p. a.
t. r. e. i. d. i. f. e. m. a. l. i. c. a. r. c. e. r. e. l. i. b. e. r. a. t. p. u. r. g. a. d. i. d. p. u. r.
g. a. t. o. r. i. o. e. r. i. p. i. u. t. f. i. d. e. l. e. s. p. i. p. a. z. s. a. l. u. a. t. v. n. b. r. i.
q. d. a. f. a. i. t. E. c. c. e. e. i. c. i. s. h. b. n. i. m. e. d. i. c. i. t. o. e. s. g. e.
n. e. r. a. t. o. e. s. E. c. c. e. t. r. u. c. t. s. ⁊ d. e. m. o. s. t. r. a. t. s. ē. s. o. b. u. a. c.
s. i. d. i. c. a. t. E. c. c. e. i. a. v. i. d. e. o. q. d. f. u. t. u. r. s. s. i. c. d. m. e. q. s.
f. r. u. c. t. p. e. c. e. d. e. r. m. e. q. z. q. r. t. a. b. o. n. a. n. s. o. l. u. m. i. b. i.
s. i. o. i. b. g. e. n. e. r. a. t. o. i. b. p. u. e. i. e. r. m. e. Nā ⁊ a. n. g. e.
l. i. c. a. z. g. e. n. e. r. a. t. o. n. i. u. m. n. u. m. e. r. p. m. e. i. u. g. e. n. i. t. u. r. e. i. n.
r. e. g. i. o. n. i. s. ⁊ h. o. i. m. g. e. n. e. r. a. t. o. i. a. d. a. m. a. l. e. d. i. c. t. a. p. b. e.
n. e. d. i. c. i. t. v. e. r. s. m. e. i. f. r. u. c. t. u. ad e. t. n. a. b. n. i. d. i. c. t. o. e. z.
r. e. g. e. n. e. r. a. b. i. l. i. t. H. e. c. i. l. l. e. M. e. r. i. t. o. g. b. r. a. p. d. i. c. a. t.
m. r. t. e. i. q. o. e. s. b. n. i. d. i. e. s. e. u. a. g. e. l. i. c. a. s. p. f. e. c. e. i. s. e.
b. u. i. t. q. s. p. o. n. i. t. s. a. l. u. a. t. o. r. M. a. r. v. x. q. b. i. i. n. s. e. r.
m. o. n. e. d. i. l. l. e. r. e. d. u. e. s. t. e.

¶ Pare pma hui⁹ pmois de bñtudine paup/
tatis bñc s. g. i. a.

¶ Dñes bñtudies euāgelicas fuisse i
mre dei excellēti oī viatore pbat Al/
ber. sup. missus ē. c. viij. dices. Sic se
bz bñtudo p. mē ad bñtudinē p. mē: ita bñtu/
do vie ad bñtudinē vie s. z. bñ s. g. i. i. bñtudi
nē p. mē excellit oēs s. p. h. e. l. o. r. e. s. g. i. i. n. bñtudinē
vie excellit oēs viatores. Itē oīs arbor ex suo
fructu cognoscit. M. a. r. v. i. j. g. i. f. r. u. c. t. s. f. r. u. c. t. u.
excellit p. p. o. r. t. i. o. n. a. b. i. l. i. t. ⁊ arbor arborē i m/
p. p. o. r. t. i. o. n. a. b. i. l. i. t. s. z. f. r. u. c. t. s. q. u. e. a. d. e. p. t. a. ē. b. s. z.

go ex bñtūdine vie excellit oīm fructū patrie
pure create. g. ⁊ ei⁹ bñtudo vie excellit oīm be
atitudinē vie pure create. Itē oīs p. f. e. c. t. i. o.
spūal. g. n. i. t. a. ē. a. c. h. a. r. i. t. a. t. e. g. i. c. i. b. n. i. s. s. i. m. a. s. g. o.
excellent oēs puras creatas i charitate: oēs eti
am excellit q. l. i. b. e. r. i. p. u. a. l. i. p. f. e. c. t. o. e. n. ā. z. s. e. r. a. p. h. i.
sup. m. o. r. d. o. q. excellit alios charitate: excellit
etiā oīm alijs donis. Itē sic s. e. h. z. s. b. a. d. s. b. a. z.
⁊ p. o. r. t. i. a. a. d. p. o. r. t. i. a. ⁊ h. a. b. i. t. u. s. a. d. h. a. b. i. t. u. s. i. t. a. p.
p. r. i. e. t. a. s. a. d. p. p. e. r. a. t. e. s. a. c. a. d. s. l. d. o. n. a. t. o. e. s. l. a. i. j.
C. x. d. o. n. a. m. e. v. i. z. v. i. z. l. e. u. m. i. l. t. a. i. f. i. C. d. b. o.
q. l. i. b. i. v. e. c. i. i. p. e. r. i. a. l. f. o. r. t. i. a. o. e. s. s. u. p. e. m. i. n. e. r. a. l. i.
a. s. i. t. a. o. p. t. z. ⁊ e. i. l. i. b. a. l. i. t. a. t. e. s. s. i. n. e. a. c. t. c. u. l. m. e. n.
t. e. n. e. r. e. p. c. i. p. u. i. s. s. e. q. t. A. l. b. e. r. t. a. r. g. u. e. d. o. g. i. s. b. a.
s. u. p. s. b. a. m. ⁊ p. p. e. r. a. s. s. u. p. p. p. e. r. a. t. e. ⁊ p. o. r. t. i. a. s. u.
p. e. r. p. o. r. t. i. a. ⁊ h. a. b. i. t. u. s. s. u. p. h. a. b. i. t. u. s. S. z. s. b. a. s. i. n. e.
p. s. o. n. a. b. n. i. s. s. i. m. e. s. g. i. s. p. o. t. e. n. ē. a. l. t. i. s. s. i. m. a. ⁊ o. i. g.
n. i. s. s. i. m. a. e. x. c. e. l. l. e. s. o. e. i. m. c. r. e. a. t. u. r. a. g. ⁊ e. i. p. o. r. t. i. e.
h. a. b. i. t. u. s. ⁊ p. p. e. r. a. t. e. s. e. r. u. t. e. x. c. e. l. l. e. r. e. s. o. e. i. m. c. r. e. a. t.
r. a. H. e. c. A. l. b. v. b. i. s. q. i. c. s. e. q. u. i. t. i. p. b. a. r. i. p. r. i. c. l. a.
r. i. q. b. n. i. t. u. d. o. p. a. u. p. t. a. t. s. i. b. s. g. i. e. s. u. i. t. i. n. s. u. m. o. B. n. i. d. i.
⁊ p. o. s. s. u. m. s. i. n. e. u. m. a. r. g. u. e. r. e. s. i. c. D. i. c. s. a. l. u. a. t. o. r.
L. u. v. j. B. n. i. p. a. u. p. e. s. q. z. v. i. m. ē. r. e. g. n. u. d. e. i. E. t.
M. a. r. v. o. n. d. e. s. t. e. q. b. o. p. a. u. p. i. b. o. p. n. c. i. p. a. l. i. t. e. r.
l. o. q. b. a. t. i. n. q. r. B. n. i. p. a. u. p. e. s. s. p. u. i. q. m. i. p. o. z. e. r. e.
g. n. u. c. e. l. o. z. v. b. i. g. l. o. a. i. r. P. a. u. p. s. p. u. i. c. h. u. i. l. c. o. r.
d. e. S. z. b. n. i. s. s. i. m. a. s. g. o. h. u. i. t. h. u. i. l. i. t. a. t. e. i. p. r. o. p. o. r.
t. i. o. n. a. b. i. l. i. t. m. a. i. o. r. e. o. i. v. i. a. t. o. r. e. v. i. s. p. b. a. r. i. t. ē. g.
⁊ p. a. u. p. t. a. t. s. b. e. a. t. i. t. u. d. i. n. e. ¶ I. tē a. l. i. a. g. l. o. i. n. q. r. D.
B. n. i. p. a. u. p. e. s. s. p. u. i. v. o. l. u. n. t. a. t. e. q. s. i. n. n. e. c. e. s. s. i. t. a. s.
s. z. f. i. d. e. s. ⁊ d. e. u. o. r. i. o. p. a. u. p. t. a. t. s. b. r. o. s. f. a. c. v. r. p. t. e. m.
p. t. i. s. o. m. i. b. o. d. n. o. v. i. n. a. t. H. e. c. a. r. o. i. a. s. f. i. d. e. s. t. e.
u. o. r. i. o. m. u. d. i. t. r. e. p. e. ⁊ d. e. o. v. i. u. e. r. e. f. u. e. r. i. t. i. b. r. a. s.
g. i. n. e. e. x. c. e. l. l. e. r. i. o. i. v. i. a. t. o. r. e. g. r. e. A. d. d. i. t. q. z. i. d. e.
d. o. c. t. o. r. d. i. c. e. s. s. i. m. g. l. o. v. b. i. s. q. b. e. a. t. i. t. u. d. o. p. a. u. p.
t. a. t. s. h. z. d. u. a. s. p. r. e. s. s. h. u. i. l. i. t. a. t. o. z. s. p. u. i. s. t. e. q. s. p.
b. a. r. u. e. s. t. e. a. h. a. b. u. i. s. s. e. i. s. u. m. o. ⁊ a. b. d. i. c. a. t. o. z. r. e. z.
q. u. a. e. t. i. a. i. p. a. f. u. i. s. s. e. i. s. u. m. o. i. n. a. l. i. a. a. r. g. u. m. e. n.
t. a. s. i. c. p. b. a. r. I. n. r. e. z. a. b. i. e. c. t. o. e. d. o. r. d. o. ⁊ g. r. a. d. u. s.
¶ P. r. i. m.⁹ g. r. a. d.⁹ ē. d. a. r. e. s. u. p. e. r. f. l. u. a. n. a. t. u. r. e. s. z. n. o. p. s. o.
n. e. U. n. i. A. u. g. t. e. s. b. i. s. d. n. i. i. n. q. r. U. t. e. r. e. s. u. p. e. r. f. l. u.
i. s. d. a. p. a. u. p. i. b. o. n. e. c. e. s. s. a. r. i. a. U. t. e. r. e. p. c. i. o. s. i. s. d. a.
p. a. u. p. i. b. o. v. i. l. i. a. S. e. c. o. d.⁹ ē. d. a. r. e. s. u. p. e. r. f. l. u. a. n. o. s. o. l. u.
n. a. t. u. r. e. s. i. e. t. i. a. p. s. o. n. e. D. e. q. L. u. c. x. j. d. i. c. i. t. s. a. l.
n. a. t. o. r. Q. d. s. u. p. e. s. t. d. a. r. e. e. l. e. m. o. s. y. n. a. v. b. i. g. l. o. s. a.
a. i. r. D. e. e. o. q. d. e. s. t. s. u. p. n. e. c. e. s. s. a. r. i. a. d. a. n. d. u. m. e. s. t.
p. a. u. p. i. b. o. T. e. r. t. i.⁹ g. r. a. d.⁹ ē. d. a. r. e. n. o. s. o. l. u. s. u. p. e. r.
f. l. u. a. s. z. e. t. i. a. n. e. c. e. s. s. a. r. i. a. U. n. i. g. l. o. v. b. i. s. a. i. r. N. o.
s. o. l. u. e. x. t. e. r. i. o. r. a. ⁊ n. o. n. e. c. e. s. s. a. r. i. a. s. z. e. t. i. a. i. t. e. r. i. o. r. a.
⁊ v. a. l. d. e. n. e. c. e. s. s. a. r. i. a. c. u. m. p. r. i. m. i. s. d. i. u. i. d. a. m. u. s.
Q. u. a. r. t.⁹ e. s. t. o. i. a. s. u. p. e. r. f. l. u. a. ⁊ n. e. c. e. s. s. a. r. i. a. s. i. m. u. l. d. a.
r. e. s. z. s. e. m. e. r. i. p. m. r. e. t. i. n. e. r. e. q. d. e. t. i. a. a. l. i. q. p. h. o. r. u. z.
f. e. c. e. r. u. t. l. i. c. e. t. n. o. p. p. r. e. r. t. e. u. ⁊ p. o. s. s. u. m.⁹ d. a. r. e. e. x.
e. m. p. l. u. m. S. o. c. r. a. t. s. d. q. u. o. r. e. t. e. r. t. H. i. e. r. o. n. y. m.⁹

Habit⁹
p. p. e. r. a. s.

Bñtudi
nē paup
tatis hñt

D

Gradus
paup
tatis

in c. gila epi. als. c. socrates. xij. q. j. Quin? e
oia dare z seipm sup addere. int illd Matt.
rit. Si vis pfect? ec vade z vende oia q hcs z
da paupibz z sequere me. si te daco. Un glo su
per illa pba Mat. xix. Vos q reliqst oia zc
ait. No dic tm q reliqst oia. h ei z socrates
phs fecit. z multi alij q diuitias z rempserut.
z etiā poete. vt ait glo. i. l. j. in fi. pñ. ff. de mu.
z ho. l. j. ait q secuti est me. qd pñiū ē aploz
Sext? grad? ē oia dare z seipm relinqre.
z pcrea laborare manibz suis: vt habeat vñ
tribuat necessitatē patiēti. sic dicebat se face/
re apls ad Eph. iij. z. j. Lhoz. iij. inq. La/
boram? opantes manibz nris zc. Et de h suo
labore etiā h? Act. xx. Idē hz in silij faciebat i
peratoz. q in aut. vt diuitie iustitias an pñ. in/
quit. Volūtarios p subditoz qere amplecti
mur labores. z silij faciebat. vt prz i pñemio
fexti. q Septim? gā? est oia z seipm dare.
z spū z corpe laborare vt pascat primū pane
spuali. Et iste grad? est maior pñemio. Quia
vt dic Grego. 2 Del? ē pascere aiam sp vi/
turali qz corpe qmz moritur. Octau? grad?
est oia z seipm relinqre. z de sba sui corporis
accipe. z ad refectōez aiaz primis dare. In
isto aut gradu int oēs viatores fuit sola b. h
go fm Alber. vbi s. Quia de purissimis suis
sanguinibz viaticū nobis pñc panē z vinū
q de celo descendit. q est pā vita quē q religiose
manducauerit mortē nō gustabit i eternum
vt dr Joh. v. j. Hūc aut pñmūdo mendico
dedit beatissima hgo. de qua dr in euangelio
Mat. xij. z Lu. xij. Multier omiscuit sara
tria donec fermentaret totū. Tria sara sunt:
diuinitas corpus z aia. fermentū aut vt dr
Bern. est fides hginis q deū hūane nature
z iunxit z hoi refectōem fecit. Non? gradus
q est pfectissim? est oia primo dare: z corpe z
aiam pñiā habentē diuinitatē vnitā in refe
ctōne animaz: sub specie tñ aliena. z h fuit
opus mīscōie z summi paupratis dñi nri ie
su xpi in via. Hec Albertus vbi s. Ubi etiā
pducit dices. Ex his prz q bñssima hgo spī
ritus paupratē qñr ad rez abiectionē hūit
excellent? omī viatoze pter dñm Iesum xpm
cōzphūit

Maria
summaz
rez abie/
cōzphūit

pauperior. Confirmat autē pñemio illud qd i
quid glo. in l. illicitas. s. ne tenuis ff. de offi.
pñ. l. j. q rusticus si hz porcellū suat illuz sicut
oculū suū. z h ppter suā tenuitatē. z reputat
se esse diuitē in illo. De hoc etiā q fm qñtatē
pñemio dicat diuites z paup ponit p Bar. late
in l. si pñare i pñ. ff. solu. ma. z ibi in specie ex
emplificat de rustico z milite vt h. Ar. etiam
ad h in l. nepos paulo. ff. de h sig. Lū gñssim
ma hgo pcellat oēs in dignitate. qz regia ce/
li z mī dñi oim. z paupratē volūtariā suauē
rit. z si tñmō eglē defectū z paupratē pñemio
esset: pfecto omī i paupratē ipsozportionabi
liter excellisset. Q igit bñ hgo tu es illa pau
perima z diuitissima q deū diuitē z hōies pau
perē z iūristi. int illd ps. xij. Simul i vnus
diuites z paup. Tu pauprima eras nihil fre
num appēdēdo: oia mūdāna pñēdo. di
tissima hgo oia i deū possēdo. Un dicere po
teras illud. ij. Loz. vj. Nihil hñtes z omīa
possidētes. De te qz pñemio fuerat pñemio.
xij. vbi dr. Est qñ diuites cū nihil habeat Tu
es illa hgo paupcula quā te sublimibz celo
rum respexit de. Un in cantico tuo cecinit
Respexit hūilitatē ancille sue: z merito. In
quit em. pñemio ps. x. Quili eius i paupere
spiciūt. Et dñs p pñemio. Jsa. lvi. Ad quē
respiciā nisi ad paupere? Tu es illa paup
cula cui? ordez nūqz repulit de. Juriū ps.
xj. Nō respexit de paupis. De oide
em tua pñemio erat Eccl. xj. vbi dr. Dep
cario ex ore paupis vqz ad aures altissimi p
ueniet. Tibi etiā pñemio paupratē tuā redit de
indicibiles solatores. int illd ps. lvi. Pa
rastr i dulcedie tua paupē de. Tu es illa hgo
paupcula quā de i matre suā elegit pñemio
te scissime z hūillime paupratē. Un tibi di
xit Jsa. xlvij. Elegi te i camio paupratē Tu
pñemio mīgra iusti. hē eremio pñemio opban
tes pecuniā pñemio. i honozibz. s. phis. ff. d
vacamū. Tu hō copiosos thesauros qñ na
to tuo magi obtulerūt: statim paupibus tñ
būisti. z sp pauprima vinere volūisti. Scie
bas em qñr leges fauēt pauprati. vt i. illi
citas. s. ne potētiōres. Ubi Bar. ff. de offi. p.
z ibi glo. inq. Nota q paupras pñemio. pau
peres nāqz excusant ab oneribz. s. item ppter
paupratē. liti. d. exu. m. Jē magis succurrit
paupi qz diuiti. vt no. glo. i. l. cu bi. s. si i au
nos. ff. de trasac. p. ter. l. i. l. qz ad redimādā
s. licentiā. C. de epi. z cle. Noueras quos q
difficile est hñtes sil z diuitias possidere. c.
socrates. xij. q. j. z q omī pñemio pñemio auri xpm
paupratē nō potēq. vt i eodē. c. d. Sciebas

Sermo. VII. De beatitudinibus Marie

etiam vincti Latho. Paup̄tas si leta veni-
tissima res ē. vñ. Lucan. li. v. canit. O vi-
te maculatas. Paup̄tis angustiq; lares. o
miseri nodi. Intellecta dei. a fortunat. ait
Paup̄ angusto regnat hñdo dñi. Et Junē
cui. felices hñiles paup̄ q̄s sp̄s abit.
Nōna celi regniū sblime recepat. Volui
p̄fectissimē hñe p̄tēre enāgelice paup̄ta-
tis imitatio filiū tuū q̄ eā i seipo dedicant. c.
gla. q̄. i. q. ij. Un obfuaſti illō Lathonis
ocumētū dicēs. Despice diuitias si vis aīo
ēbeat. Quas q̄ suscipiūt mēdicat sp̄ auari.
Noveras nāq; verā eē illā Seneca ad Lu-
ciliū iniam dicēs. Nemo ali⁹ ē teo dignior:
q̄ q̄ opes p̄tēit.

¶ Pars. ij. de beatitudine mīitāt⁹ brē & gnis

f f *Wana*
mīs
Ldām beatitudinem ponit saluator
Mar. v. di. Bñ mīitēs: qm̄ ipi possi-
debūt terrā. trāsumptiue i. s. ex his
reij. q. iij. Hāc aut p̄tēre mīitāt⁹ siue mā-
luerdis fuisse sup oēs viatores excellēt⁹ in
brā & gne. pbat Alb. vbi. s. c. cix. dicēs ecclē-
sia ita affirmare q̄ in ei⁹ officio canit. Virgo
singular. inf oēs mīitēs. Itē sup illa vba Mar-
thei. v. Bñ mīitēs. ait glo. Mīitēs sunt q̄ ma-
lia moribz dñant. S; beatissima & gno mal⁹ mo-
ribz p̄fectissimē dñata est. q̄ ei⁹ dñiuz fuit
sine pugna i terrozi. oīm aut alioz cū pugna.
q̄ habuit mīitātē cū excellētia. Sciebat em̄
beatissima & gno verā esse illā Bern. iniam i. li.
de ip̄obatioe victozi. ca. iij. dicēs. Mīitibz &
grat. nemo nocere p̄t. Et itēz. ca. iij. Mīitia
pacifica parit p̄cordia mēre. Et iō mīitāt⁹
p̄tēre studuit i sumo possidere. Itē alta glo.
Mar. v. ait. Nā sicut nō irritat nec irrita-
tur. nec nocet nec nocere cogitat. Decat oīa
fuerūt in brā & gne cū ip̄oportione bñt excellē-
tia. q̄ nullū irritare & oīa placare distat ip̄o-
p̄monabili distātia sicut nulli nocere & oībz i
summo p̄desse. Hoc aut solū fuit in beatissi-
ma & gne q̄ habuit mīitātē sine p̄portioe su-
per oīes alios. Un Bern. i q̄dā smōe de il-
la ait. Discurrē p̄ totā seriē enāgelij & nunq̄
inuenies verbū dñi vñ asper egressum d ore
ei⁹. Itē arguit idē Alber. dicēs. Sic p̄mīuz
ad p̄mīuz ita meritū ad meritū. s; beata & gno
possessionē terre viuētū qd ē p̄mīū māsuēti-
dinis habuit excellēt⁹. & z meritū. Itē ecclē-
canit. Nos culpis solutos mīitēs facit castos
S; ipa oī viatoze mag⁹ soluta fuit a culpa.
q̄ mag⁹ mīitis fuit. Itē null⁹ mag⁹ fuit p̄for-
mis ipo in p̄tētibz q̄ mīit⁹. s; xps sup oīs
fuit mīitis. Un ipē ait Mat. x. Discite a
mē q̄ mīitis sum & humilis corde. qd habet

trāsumptiue i. c. q̄ scit. ij. q. vj. & mīit⁹ fuit
mīitissima. ¶ Nō obstat quod dī de Moysē
Nūe. xij. q̄ erat vir mīitissim⁹ sup oēs hoīes
q̄ morabant in terra. q̄ rīdet Alber. vbi. s.
q̄ intelligit in generatōe sua. Verba em̄ itel-
ligunt de p̄tēti. non aut de futuro. l. si ita. ff. de
au. & ar. le. l. si a colono. ff. de & ob. Et rō est.
q̄ nō possum⁹ diuīare de futuro. l. si putator.
ff. ad le. aq. Debet⁹ q̄ intelligere excellētiā
māsuētiū moysi respectu coetaneoz suoz
vel respectu p̄cedentū. beatissima aut & gno nō
cadit in numero alioz. q̄ nō est vna de oībz:
s; est sup oēs. Dign⁹ virgo mīitissima p̄fecto-
tu es illā q̄ tua māsuētiū meruisti sup oēs
a teo amari. Lū ei silētudo sit cā dilectionis.
viij. eth. & l. cū fili⁹. s. p̄. ff. de le. ij. nō est mī-
randū si de⁹ cui dī ps. lxxv. Qm̄ tu dñe sua-
vis & mītis tātū te dilexit & exaltant. p̄dictū
em̄ fuerat de deſsione demonum supboz & de
tua exultatōe. Eccl. x. Sedes duā supboz
destruxit de⁹ & sedere fecit mītes p̄ eis. Tu es
illa mīter mīitissima q̄ sup oēs viatores a spi-
ritu sancto de oībz ad salutē p̄ncipibus fuisti
edocra. Scriptum est em̄ ps. xliij. Docebit
mītes vias suas. trāsumptiue in. c. nos aut
xvi. q. j.

¶ Pars. iij. de beatitudine luc⁹ brē & gnis.

i *W*
Nō saluator Lu. vj. Bñ q̄ nūcle-
tis q̄ rīdebit⁹. & Mar. v. Bñ q̄ lu-
get qm̄ ipi p̄solabūt. Hāc aut beatitu-
dine luc⁹ fuisse excellētissimē i brā & gne pbat
Alb. vbi. s. c. c. sic. Lū cā nobilior ē. & effect⁹
l. donatōes q̄s i reginā. C. de dona. int virz &
vñ. s; oēs alios viatores instigabat p̄tēti ad
fiedū. beatissima aut & gne sola charitas. quia
nullū i se habuit p̄tēti s; lugebat solū ex dile-
ctōe p̄tēti p̄p̄loz. & qm̄ vt ait Gre. stabat mī-
dolozola iuxta crucē lachrymola dñi p̄debat
filius. nō min⁹ lugebat p̄tēti crucifigentū fi-
lium q̄ afflictoz filij. in h imitata filiū. q̄ vt
ait ap̄s Heb. v. In cruce orauit p̄tēti cū la-
chrymis & clamore valido. s; vt relaxar⁹ p̄tēti
hñani gener⁹. Ipā em̄ vt ait Ansel. in q̄dā
smōe. fontes fecit lachrymaz de suis pudicissi-
mis oculis. Un i ei⁹ p̄sona dixerat David
ps. xli. fuerūt mībz lachryme mee p̄as die
ac nocte. Et ps. vj. Lauabo p̄ singlas noctes
lectū meū lachrymis meis stratiū meū riga-
bo. Dicebat ei illd Hiere. ix. Quis dabit ca-
piti meo aquā & ocul⁹ meis fontē lachrymaz
& plorabo die ac nocte i terfectos populi mei.
Ergo ei⁹ luc⁹ a charitate sola p̄cedēs excel-
lētissime fuit sup oēs alios. ¶ Itē vt ait Hie-
ro. i q̄dā epla. Seruitia q̄ro min⁹ debita tā-

to magis grata. Un̄ Aug. c. iā. 80. xxiij. q. j. inq̃t. Ea s̄ i nris officijs gr̄oza q̃ cū licet nō bis nō ip̄dere. dilectio n̄ tñ cū ip̄edim̄. i. s. l. cū tuis briffime ȳgis nullo mō tibi rebi. debi- tus necessitas. q̃ nulli culpe obnoxia fuit. nec aliorū pene debitor extitit. g̃ rē. Irē e. 10. / lo- talit̄ alijs ip̄oportio ab illi. fuit. g̃ rē. 2. c. l. l. cū. Dec Alb. Corrarior ei eadē disciplina. in sti. e. turel. i. p̄n. r. ff. eo. l. j. i. in sti. r. de p̄is q̃ fē sui v̄l. ali. i. p̄n. Un̄ i pa m̄re etiā tpe p̄ssai onis filij plorare p̄ vici illud Thob. r. fle- bat igit̄ m̄r e. p̄ irremediabilibz lachrymis. r. illd Thren. j. Plorāz plorauit i nocte. et la- chryme e. p̄ macill̄ e. j. Dicebat aut̄ messisi ma m̄ illud Thren. ij. Defecer̄ p lachrymis oculi mei. p̄urbata sunt viscera mea. Et illd Thren. i. Deducat oculi mei lachrymas. et palpebre mee defluat aq̃s. Et illd. xij. ei. s̄ dē libri sc̄pti. Deducat oculi mei lachrymas p̄ die r nocte nō taceat rē. r Thren. ij. Deduc q̃si torrente lachrymas p̄ die r nocte. nō des requie tibi. neq̃ taceat pupilla oculi tui. Di- cere etiā poterat illud ps. c. j. r poculi mei cū fleru m̄ fceba. trāffumpr̄ne i. s. q̃s d̄ diacon. l. vii. Nō em̄ vñq̃ curant de gaudijs transi- torijs hui⁹ mūdi. De q̃b̄ inq̃ Marcialis poeta Gaudia nō remanez q̃s fugitiua volat Et Bern̄. in li. de improbatōe vicioz. c. ar. di- cit. Om̄ia q̃ cernis vanaz gaudentia rez. Um- bra velut tennis veloci fine recedit. Scie- bat em̄ filiū suū dictuz Lu. vj. Ne vob̄ q̃ n̄i deris. q̃ lugebitz r flebitz. Ecce rā 80 de luge- ribz dictuz codē. c. Bñ q̃ nūc fletz q̃ ridebitz. Nouerat etiā de p̄dictis Prover. xxj. ridebit i die nouissimo. Quia igit̄ sicut in- quit David ps. cxxv. Qui seminat i lachry- mis in exultatōe meret. Jō bñ 80 q̃ b̄ritu dñe lucet i hac vita habuit in summo. in cele- sti q̃z g̃ia in summo habuit beatitudinē gau- dii r exultationis.

¶ Pars quarta de beatitudine esuriei ⁊ sitis in
sticie beate virginis.

K **D** **Q**uoniam noster Iesus xps inqt Luc.
vi. Beati q̄ nūc esurūt: qz saturabi
munt. Mat. v. Beati q̄ esurūt & sit
iunt iusticia: qm̄ p̄saturabūt. f. rāsumptio
ne in. c. accesserūt. x. ple. di. q̄. Hāc aut̄ beati
tudine fuisse excellētissimē i. brissima. ḡgine:
pbat. Alb. vbi s. c. x. j. sic dīcēs. Esurire iusti
ciam: est opa iusticie difficultiora ferueri ap
petere. Sitire aut̄ est opa iusticie comunio
ra & faciliora desiderare. sicut laboriosior & rar
dus comedi q̄ bibi. Esurire aut̄ & sitire p̄
p̄le est viatorum iura illud Eccl. xxiij. Qui

edūt me adhuc esuriet q̄ bibit me adhuc
tient. Saturari at̄ i febriari p̄p̄e ē p̄phelo
iur illd ps. rvj. Satiatorū apparet i
tua. i. ps. xxv. Inebriabit̄ vbrate o
mus tue i torrēre volupiat̄ tue potabis eis.
Lū at̄ iur extra me sitire mediū. v. d. i
vij. meth. i. vij. p̄p̄e. i. lū b̄. f. ē iur. d̄
esurire i saturati ē mediū ē comedere.
Et itest̄ p̄r Alb. vbi. ebatissime ḡgnis q̄
habuit iū b̄ritudinē circa p̄phelores et iup
viatores. Nulla ē pura creatura iā refide
rant iusticia bonoz op̄e i ē i n̄ toto b̄ano
genere sic ip̄a. q̄ maḡ sibi icorpanit̄ diu
nū sapiam i gram q̄ aliq̄ aliq̄ viatorū mā
gis elurinit i iūrit iusticia bonoz op̄e
¶ Pars q̄nta de beatitudine i misericordie
b̄e ḡgnis.

¶ Quinta beatitudine ponit saluatore n° 7
q. Mar. v. di. B^{ti} misericordes: qm
ipⁱ i misericordia p^oseqnt. H^{ac} aut^{em} b^{ti}ma
dine fuisse i summo i mirent^{ur}: p^{ar}i p^{er} bⁱs
q^{ue} super^{ius} dixim^{us}. I. iij. p^{re}b^{er} op^{er}is. fmo. v. p^{er}
p^{ri}ma. p^{ro}b^{at} est h^{ic} Albert^{us}. v^{er}b^{is}. c. xij. di.
B^{ti} h^{ic} f^og^o fm^o vniuersali mod^o eccl^{ie} appellat^{ur}
z est mⁱ misericordie. q^{uo}d n^{on} p^ouenit p^{er} p^{er}sona^m ali^{qua}m
teri creature. Dicit^{ur} aut^{em} aliq^{ui} v^{ir}i misericordie. i
clinati ad misericordiaz. z sic p^{ri}ncip^{es} aliq^{ui} op^{er}atio
n^{is} ad misericordiaz p^{er} mod^{um} p^{ri}ncipaliu^m r^{ati}oⁿe
r^{ati}oⁿe. Ipa aut^{em} sola h^{ic} cop^{ar}atioⁿez ad misericordiam
p^{er} mod^{um} origis essential^{is} z p^{er} mod^{um} mⁱris. Et
vniuersa aut^{em} essential^{is} ip^{ro}porzionabil^{is} est
distinctioⁿis inherente accidental^{is} fm^o iⁿstanz p^{er}bi
post^{er}. Ergo beatissima f^og^o ip^{ro}porzionabil^{is}
liter excedit i misericordia vniuersos. It^{em} fm^o v^{ir}um
eccl^{ie}ie d^{icitur} ipa beatissima f^og^o regia misericordie. co
q^{uo}d ab illa sunt oues regni misericordie z g^{ra}ti^{as}. p^{er}
neratoz filij sui aq^{ui} ois g^{ra}ti^{as} z misericordiaz p^{er}fectis.
Q^{uo}d aut^{em} est c^{on}tra c^{on}scie^{ntia} c^{on}tra c^{on}scie^{ntia} v^{ir} d^{icitur} i. li.
de caus^{is}. z p^{ro}b^{at} f^og^o i. l. q^{uo}d occidit. q^{uo}d. i. hoc. ad. le.
aq^{ui}. z. l. videam^{us}. s^{ed} f^og^o i. l. q^{uo}d comuⁿis. i. l. p^{er}fectis. z
Un^{de} Bern^{ardus}. q^{uo}d^{am} f^og^o iⁿte^{nt}is. Quicq^{ue} d^{icitur} mⁱleri
cordie nob^{is} fili^{us} z ex^{hib}it^{ur}. H^{ic} totu^m nob^{is} mⁱ p^{er}
p^{er}ulic^{is} q^{uo}d filij genuit i q^{uo}d nob^{is} oia donauit Un
p^{er}cludit Alib. v^{er}b^{is}. di. Pars q^{uo}d q^{uo}d ois aliq^{ui} sunt
serui misericordie: b^{ea}t^{is} aut^{em} f^og^o est regina misericordie.
S^{ed} ip^{ro}porzionabil^{is} est mai^{or} est regina mⁱle
ricordie q^{uo}d est fm^o mⁱlcordie. Ergo beatissima f^og^o
ip^{ro}porzionabil^{is} excellen^{ter} s^{ed} h^{ic} ad mⁱlcordiaz q^{uo}d aliq^{ui}. It^{em} sup^{er} illa b^{ea}t^{is} Marth^{ie}. v.
B^{ti} mⁱlcordes ait glo. A mⁱlcordia est d^{icitur} est
dimittere s^{ed} b^{ea}t^{is} f^og^o ip^{ro}porzionabil^{is} p^{er} p^{er}sona^m
z d^{icitur} d^{icitur} oib^{us} v^{ir}atorib^{us} sup^{er} ois creatas.
S^{ed} b^{ea}t^{is} beatitudine mⁱlcus ois. It^{em} Amb^{rosius}. Adu
ericoⁿdia z nullia relinq^{ue}re i mⁱlcia z nullum

Sermo. vii. De beatitudinibus Marie

mile facere. h̄ ar̄ i sumo fuit i b. h̄ gine. ḡ rē
 Jē. Berni. Misericordia nō solū i clynis p̄stite
 s̄ i m̄ p̄tō cor̄ r̄gēdo. imo h̄ ē op̄ magnum
 charit̄is. r̄ m̄ d̄. c. inf̄ op̄a. r̄ s̄ p̄o. r̄. c. tria sunt
 genera. v. d̄. h̄ aut̄ fuit i sumo i ip̄a h̄ gine.
 ḡ habuit i sumo beatitudinē mic. Jē mia red/
 cū ei ip̄o p̄p̄tionabilē ad oēm miam: q̄ ē
 p̄m̄. ḡ r̄ beatitudo m̄e fuit i ea ad oēm m̄se/
 r̄ cordia q̄ est meritū. Hec Alb. Et iō dicere
 possum⁹ br̄e h̄ ḡ illd̄ p̄s. c. ij. Qui coronat te i
 misericordia r̄ misericordiis. Ip̄a h̄ ḡ p̄p̄issima
 dicere p̄ illd̄ Job. xxij. Ab infantia crevit me
 cū misericordia: r̄ de v̄tero m̄ris egressa ē meuz
 Lū gl̄ scriptū s̄t. Proū. xij. Misericordia r̄ di/
 tas p̄parat bona. Et. xij. eiusdē lib. c. Facere
 misericordiam r̄ iudiciū magis placet deo q̄ v̄ctie
 Er̄et̄ ibidē. Qui s̄c̄t̄ misericordiaz r̄ iusticiāz
 inveniet vitā r̄ gl̄iaz. Et. xij. Qui p̄n̄ ē ad
 miam b̄ndict̄. Nō ē m̄iz s̄i h̄ec regina m̄se/
 r̄ cordie tot bona r̄ cū q̄ gl̄iaz recepit i celesti
 patria. r̄ cū q̄z deo placuit. atq̄z sup̄ oīs alios
 fuit exaltata r̄ b̄ndicta. Adeo em̄ fuit m̄se/
 r̄ cordie q̄ illi dicere possum⁹ illud p̄s. lvi. Ma/
 gnificata est v̄lq̄z ad celos m̄ia tua. r̄ et̄iaz il/
 lud p̄s. lxi. Melior est m̄ia tua sup̄ vitas. et
 lxxij. Benigna ē misericordia tua. r̄ lxxv. m̄te
 misericordie oibz iuocantibz te. r̄. c. vij. Magna ē
 sup̄ celos misericordia tua. De ip̄a h̄ ḡ d̄c̄t p̄ illd̄
 p̄s. xc. In eternū misericordia ei⁹. Et iō de illa
 in nos diffundit abunde. Un̄ dicere possum⁹
 m̄is illud p̄s. cxvj. Cōfirmata est super nos
 misericordia ei⁹.

¶ De m̄dicia cordis br̄e h̄ ḡis.

20 Extra beatitudo ē illa quā ponit d̄ns
 1 Mar. v. di. B̄t̄m̄do corde qm̄ ip̄i
 deū videbūt. Hec aut̄ beatitudo s̄t i n̄
 b̄ndicta h̄ gine fuit i sumo. vt p̄bat Alb. vbi
 s̄. c. xij. Ut em̄ ait Ansel. Ea puritate n̄re
 bat q̄ s̄t̄o maior neq̄t̄ intelligi. Jē charitas
 est de corde puro r̄ s̄c̄ia bona r̄. j. ad Thi. j
 S̄z in br̄a h̄ gine fuit summa charitas. ḡ r̄ s̄u/
 ma puritas. Jē act⁹ fidei purificat. ut̄ illd̄
 Act. xv. fidei purificas corda eoz. Qd̄ et̄iaz
 habet de ple. d̄s. iij. c. ver⁹. S̄z b̄t̄issima vir
 go habuit fidē p̄fectissimā. ḡ r̄ cordis m̄di/
 ciam r̄ puritatē. Jē fm̄ Dio. v. c. celest. p̄ie/
 rar̄. Tres s̄t acc⁹ hierarchie. s̄. purgare. il/
 luminare r̄ p̄ficere. r̄ s̄t ad s̄c̄m̄icē ordiari ita
 q̄ magis purgar⁹ ē magis illuminat⁹ r̄ magis p̄/
 fect⁹. S̄z br̄a h̄ ḡ fuit in sumo p̄fecta. ḡ i s̄u/
 mo purgata r̄ illuminata. Jē v̄s̄to dei q̄ est p̄
 m̄iū pur⁹ m̄dicie ē improp̄tionabil̄ in be/
 ata h̄ gine q̄ i aliq̄ alia creatura. ḡ r̄ ip̄a cor/
 dia m̄dicia. Jē sup̄ illd̄ Mar. v. B̄t̄m̄

do corde ait glo. M̄ndo corde s̄t̄ s̄c̄ia n̄
 arguit p̄tōz. r̄ mundū cor̄ h̄z q̄ s̄ibi m̄hil cō/
 sciū est Hec aut̄ i br̄a h̄ gine fuerūt i sumo.
 ḡ habuit m̄dicia cordis i summo. Un̄ ip̄a
 dicere p̄ illd̄ Thob. iij. M̄dā fuit aiam
 mea. licet s̄o m̄ltas tribulaciōes i hac vita p̄/
 p̄ssa sit. h̄ nō fuit q̄ h̄ret i se aliquā p̄cti imū/
 dictā. Et iō dicere p̄ illd̄ Job. xvj. Hec pas/
 sa sum absq̄z iniquitate manus mee cuz ha/
 berem m̄das ad deū p̄ces. Quia h̄m̄ocens
 manibz r̄ m̄do corde afeceat ad montē d̄n̄i
 r̄ stabit i loco s̄c̄to eius. vt ait. p̄pha p̄s. xxiij.
 Jō b̄ndicta h̄ ḡo om̄i m̄dicia plenissima: ē
 in m̄te diuine p̄r̄plariōis ceteris alit⁹ collo/
 cata. Ip̄a em̄ sola int̄ om̄es simplices v̄s̄to/
 res poterat dicere illd̄. Proū. xx. M̄dum
 est cor meū: pura sum a p̄tō. Hec aut̄ ei⁹ pu/
 ritas apparebat ex rectitudine operum ei⁹.
 S̄c̄p̄ū est ei⁹ Proū. xij. Qui m̄d⁹ est rectū
 est op⁹ ei⁹. Apparet h̄z ei⁹ m̄dicia ex m̄di/
 cia rez ad dei cultū p̄ncipiū. Nā Exod. xxv
 p̄cepit de⁹ de archa federis q̄ deberet deaurari
 auro m̄d̄issimo int⁹ r̄ foris. Hec aut̄ archa
 figurabat m̄d̄issimā h̄ gine Mariam. Jē
 q̄ fieret cādelabz ductile ex auro m̄d̄issimo
 ibidē. Et eiusdē li. xxvij. d̄r. q̄ Moyses fec̄
 oraculū de auro m̄d̄issimo. r̄ mensam fec̄ ac/
 circūdedit eā auro m̄d̄issimo. Et s̄t̄ lucer/
 nas septe de auro m̄d̄issimo. r̄ altare thymi/
 amat⁹ de auro m̄d̄issimo. r̄ thymiamata de
 aromatibz m̄d̄issimis. S̄i h̄ec corruptiv/
 bilia ad suū cultū deputata voluit de⁹ eē m̄n̄/
 dissima. r̄ s̄t̄ voluit xps̄ in oīm suū corp⁹ in/
 sindone m̄da. Mat. xxvij. m̄to magis cre/
 dēdus est elegisse m̄ez suā oī m̄dicia reple/
 tissimā. Quā q̄dē m̄dicia m̄ris dei q̄dā ip̄a
 gnare studet: s̄z t̄n̄ p̄ualere s̄ ip̄az dei m̄rem it̄
 p̄nt. q̄n̄immo oēs cōt̄ xp̄iani d̄ne sue m̄di/
 ciz venerant. Un̄ ego i epla directa Sixto
 p̄f̄fici mario alloq̄ns ip̄az d̄i genitricē dixi
 M̄dicia i cūctis colit̄ nūc en̄ tua r̄plis. Jā
 parer atq̄z ore gl̄ia magis tui. Pōt̄ ar̄ br̄a h̄ ḡo
 gl̄iari nō solū de m̄dicia cordis sui: s̄z et̄iaz d̄
 m̄dicia cuiuslibet sue op̄arōis. Un̄ dicere
 p̄ illd̄ Job. ar. Full̄c̄t velut m̄d̄issimema/
 nus mee. Et de oī suo ope dicere pōt̄ illud
 Gen. xv. In simplicitate cordis mei r̄ m̄di/
 cia manū meaz feci h̄. Et q̄bz oibz p̄cipere
 possum⁹ q̄r̄a dei gr̄az habuerit sp̄ r̄ i p̄nti i s̄u/
 mo sup̄ oēs alios br̄os h̄eat ip̄a h̄ ḡo puriss/
 ma. S̄c̄p̄ū ē em̄ Proū. xxij. Qui diligit cor/
 dis m̄dicia p̄p̄t gram labioz suoz habebit
 amicū regem.

¶ De beatitudine pacis br̄e h̄ ḡinis

11 **A**uth. v. ait saluator. Bti pacifici. qm filij dei vocabunt. Quia beatitudi nei sumo fuisse lbm dicta & gte pbat. Alter. vbi & c. xliij. Ait em glo. sup dicta & / ba bti pacifici. Pacifici sunt q oes mori ani/ mi roni subiacent qz his nihil repugnat q si/ miles sst pri suo celesti q est summa qes. Vocat totu e in sumo i b. & gte. & z pacifica e i sumo. Itē alia glo. ibide inqt. Dū lex carnis repu/ gnat legi mēti; nō mō alteri s; nec nob possu/ mus ee pacifici. Un dīc Bal. i. c. j. i fine pñ. de pace iura. firma allegas Aug. de ciuit. dei q par pā nō ē q dū pugnat cū vicijs. & sup om nes iproporcionabilis b. & gte pacifica extēit. in q caro adūsus spm ei nō rebellauit. Itē si aut est pmiū ad pmiū: ita meritū ad meritū. s; alijs pacifici dat i pmiū q filij dei sūt p ad/ optione. beatissime atq; gini datū ē q sit mater dei sumi p naturā. qd iproporcionabilis pl? est qz ē filij dei p adopzōz. & pmiū beatissime & ginis est iproporcionabilis sup pmiū aliorū. & z meritū sup meritū. Vocat ē pacificatio/ nis beatitudo. & zc. Itē pacifici dicūt hi q faci/ unt pacē inf alios. hāt fecit filij dei: pacē faci/ ens his q ppe z his q lōge erāt. vt apls ait Eph. ij. c. & mediū vniūsale p qd fuit fctā par inf cū z hoies fuit brā & gte mediatrix z reconciliatrix oim. oēs em fuerūt reconciliandi p ipam. & in pacificatōe excellit oēs viatores z i sumo fuit pacifica Sciebat em qm bonū est par. de q inqt p mēdē in li. de & gte vi ctoz z & gte. Par pleni & gte op? par sū/ ma labor. Par belli exacti pēti. pētiq; pēti. Sydera pace vigēt. & gte terrea pace. Nil placidū sine pace teo: nec mun? ad arā. Lum cupis offerre: pbat si rmbida frēm. Mēs i pacati s; pector? oderit anno. z ibide. No/ ritoz clausula par ē. Nō illata tumer: nō iui der emula ferri. Oia pperit patiens atq; oia credit. Nūq; lesa toler. cūcta offensacula to/ nat. Lucan? qz de nō cognoscētibz bonū pa/ cis inqt. Impia en eterna ruperūt scia pacē zc. Et Prosper i li. epigrā. ait. Mozibz in/ scis pulcra ē & cordia pacē. Clincunt mundi plia pace dei. et itez. Infentē vitā pacē ama tor agit. Hāc at pacē beatitudinē fuisse i inno/ cētissima dei mēte possum? etiā alio mō. ppare Nā inqt ppha ps. cxvij. Par mltā diligēti bus lege tua. z Sap. iij. dī. Donū z par ē ele ctis dei. Et Jac. iij. scriptū est. Fruet iusticie in pace seminat. Nec aut oia fuerūt sup oēs alios i b. & gte & zc. Itē i pace vocauit nos de us. vt ait apls. ij. Loz. vij. Ergo mltō magis mēm suā voluit ee pacificā. Ipa em genuit

pncipē pacē. Isa. ix. Et illum quē appellat Grego. in plogo deceratiū regē pacificū q ē par nra. Eph. ij. Ergo z ipa fuit valde paci/ fica. Un dicere poterat illud qd inqt ppha dices. ps. cxix. Lū his q oderūt pacē erant pacifici. z ps. lxxij. In pace in idiplum tormi am z requiesca.

De beatitudine pfectōis beate & ginis.

Itē saluator nri Luc. vi. Bti eritis d cū vos oderint hoies z cū separauo/ rint z exprobrauerint z eiecerint no/ men vestrū tāq; malū ppter filiū hois. & au dere i illa die z exultate: ecce em merces vā copiosa est in celo. z Mat. v. idē inqt. z erit air. Beati q psecutōz patiunt ppter iusticiāz qm ipsoz est regnū celoz. Querit & gte. Utrū beatitudo ista fuerit i brā & gte? Et cōcludit Albert? sup Missus est. c. xviij. q excellētis si me fuit in illa. Ipa em multiplex martyriūz ppesta est. vt ondet deo dāre m. r. pte huius opis. smone. ij. Multas qz tribulatoēs z psecutiones tolerauit (maxime a iudcis) sibi illatas vt scribit bea? Ignaci? in quadā sna epla. Si em vt dīr in. c. nulli dubiū ē. qz iud ni a malis sp psecutionē patiunt. Et idē ba/ turin. c. q fm carnē. xxiij. q. iij. Et Prosper in libro epigram. dicit. Impia ps mudi pti est infesta ptoz. Et vt ait apls. ij. ad Thim. iij. Qēs q pte volūt viuere in xpo Iesu pte/ cutiones patiunt. Et vt inqt ppha ps. xxiij. Multe tribulatoēs iustoꝝ. Et p multas tri bulatoēs oportet nos intrare i regnū celoz. vt scriptū est Act. xxiij. Un Prosper vbi li pra ait. Nūq; bella bonis: nūq; discrimina de sunt. Et en quo certet mens pia semp habet. Et hoc pmitte vt magis mereat p patie/ tiam. de q Latho inqt. Magna etenū mozi est semp patientia & gnis. Et idē inqt Quid. in iij. de tributo. fert sapiēs oēs calus patient amarus. frena nec idomiti moze recusat q Scit em verā ee suam eiūsdē potetē lib. de ponto dicēt. Sepe creat molles aspera spū na rosas. Et illd Martij. poete i li. Thobie di. Noie passa de redoler tribulatio. pascit. Passio: delectat lesio: pena sapit. Lū q omis meriti occasio fuerit i mēte dei: pfecto credēti ē ipam beatissimā & gte mēte pfectoibz z vū/ lūis tribulatioibz fuisse exercitatā. z cas amo re iusticie z & gte qmimis tolerasse. Un dice re poterat illd ps. cxvij. Mōi q psequunt me z tribulat me: a testimonijs tuis nō declinam z illd ij. Loz. xij. cōplaceo mihi i infirmitatibz meis: i necessitatibz: i pñelijs: i psecutōibz z & gte p xpo. Quāto em maiores psecutō

Bermo. viii. De fructibus Marie

non tribulationes p iusticia patiebat. tanto magis charitate dilatabat. aut illud ps. iij. an tribulatione dilatasti mihi. Quia scriptum est. j. p. Si qd parum ppe iusticia bri eritis. Jo glia dgo qd tati passa e qd oes puros viros i toleradis passioibz supavit. vt in di. cap. iij. h. opus. ser. ij. dicet. Etia in glia z bmdie oes excessit. Ad qua nos pueire faci arpa dgo beatissima Ame.

De duodecim fructibz spualibz q fuerit i bte regine Sermo. viij

Requit Pau-

lus Bal. v. fructus spūs sē chari-
tas. gaudiū. pax. paria. benigni-
tas. bonitas. loganimitas. man-

suendo. fides. modestia. prouidentia. castitas.
Dico at fructus excellētiū fuisse i brā regie
pbat. Alib. sup. missus ē. ca. cxi. inf. alia sic ar-
guendo. Itā. iij. scptū ē. Dicite iusto qm bene
qm fructu adinertionū suaz comeder. z ps. c.
xvij. Labores manū tuaz qz māduca. zc.
qz opibz bonis ē refectio sine fructu. Sz i brā
regie fuit opa iproporcionabilis bōa. qz refe-
ctio ac fructus iproporcionabilis. Itē p. xviij. d.
Secura mēs qsi iuge pūmū. Sz brissima
dgo alijs iproporcionabilis secura fuit. q alijs
iproporcionabilis pūmū. De illo. Et ideo
nos possumus dicere dō illd ps. ciiij. De fructu
oper. tuoz satiabis terra. i. dgo Maria Jpi
qz qsi i hūc mōz veniēti dicere potuerit age
illud Job. xij. s. hēbis fructus optios. De ei
etiā fructibz dici pē illud Pro. iij. Primi z
purissimi fructus ei. De ipsa etiā glia regie
sificat illd Pro. vi. De fructu manū sua
rū plātauit vineā. s. ecclie catholice. Ipa qz dgo
spūs sē repleta dicere pē illd Lan. j. s. v. m.
bra illi qne dēi derauerā sedi z fructus ei dūl-
cis guttur i meo. Et illd eiusdē li. vij. c. Ascen-
dā in palmā z apphēdā fructus ei. Nō soluz
at ipa apphēdit sz etiā toti mōdo fructus bono-
rū oper. pūlit. nō ei potuit arbor bona fructus
malos facere. Nā ois arbor bona fructus bo-
nos facit. Matt. vij. de qbz fructibz h fmo de
differemus.

De fructu charitatis brē regis.

Q Rūm fructus spūs sē charitas. q fm
Da cha- theologos h nō iporizat tūc. de q di
ritate b. ctū ē sup. sz actū ei. Q. at h fructus
Marie fuerit i sumo i brā regine. pbat. Alib. vbi s. sic
Charitas ē qd terra ad celū euocat. z sic dno
immitē q pūit ad hūc fructū. s. a terrenis se
paratio z ad celū eleuatio. Utūqz at istoz i
brā regie fuit i sumo. Q. em iproporcionabi-

liter alijs a terrenis separata fuerit: p. hoc q
nec puluis ventis pti pedibz ei adhefit. qd
oibz alijs viatoribz sentabile fuit. Q. ar ad
celū marie sit eleuata: pbat p illd Mat. vj.
Ubi ē thesaurus tuus: ibi z cor tuū erit. g thesau-
rus tuus trahit ad se fructū. Sz brā ego hūc
thesaurus iproporcionabilē i regno celoz. g im-
proporcionabilis eleuabat ad celū i pteplari-
one z cognitōe z affectōe dūioz. Un ipsa in
q illd Eccl. xxiij. Quasi cedi exaltata sum
in lybano. Lybanus ē q interpretat cādidatō s
gnificat eccliam militante z triūphāte cādi-
dā puritate. Sic g cedi i lybano ē altior oī
arborē. ita brā ego ē magis eleuata erga deū
in ecclia dilectōe. Preterea ips. xxiij. z. xxiij
fit triplex qstio. Prima ē: qz ascēder i mōtes
dñi. Sēda qz stabit i loco sctō ei. Tertia ē:
Dñe qz habitabit i tabernaculo tuo: aut qz req-
efer i mōte sctō tuo. Difficile si qdēz pfectū
est ascēdere. Difficilius ē z pfectū stare. Dif-
ficillimū autē z pfectissimū ē habitare z quie-
scere. Ascēdere pūit ad aplos q sunt maio-
res de ecclia: sz nō pūit ad eos habitare sz
descēdere. Et i figurā hūc angli ascēdebāt z
descēdebāt p scālā quā vidit Jacob Gen. xx-
viij. Un z aplos Paulus rapit ē v. qz ad terrā
celū: vt ipe ait. ij. Lho. xij. Morqz descendit
ad dīspōndū cibilia infirmoz. vt pater. j.
Lho. xij. Ad pfectionē q statū qz aploz pūit
net ascēdere z stare ac qscere. Sz sup statū
aploz nō fuit status eminētiōz qz status brē
gūis. g ad ei statū pūit ascēdere: habitare
z qscere. Itē Lu. xxiij. z. xviij. d. Qui se
humiliat exaltabit. Sed brissima dgo fuit
in summo humiliata. g i summo eleuata. Lū
ergo charitatis fructus sit eleuatio ad celum:
manifestū est ex his q brissima virgo habuit
fructū charitatis in summo. Itē vt d. Sap.
vj. Incorruptio facit proximū deo. qd etiā p-
batur per. s. sancimus. an aut. de leno. coll. ij.
Sz in brā regine fuit iproporcionabilis icor-
ruptio. g iproporcionabilis vnitas deo. z cō-
sequēter improporcionabilis fructus charitatis
Itē. j. Joh. v. d. Nec est charitas dei vt mā-
data ei custodiamus. Et ij. Joh. j. Nec est
charitas dei vt ambulemus fm mādata ei.
Hoc aut egit beata virgo sup omēs alios ex-
cellentius. ergo zc. Senties g ipa dgo bene-
dicta se repleta isto fructu charitatis z omni-
bus alijs fructibus sequentibus dicebat spō-
so suo celesti illud Lan. v. Veniat dilectus
meus in ortum suū z comedat fructū pomorū
suoꝝum.

De gaudio brē regis.

Ructu gaudij fuisse i brā fōgie pba/
ri pte sic. ut ait glo sup eplam Pauli
Sal. v. Gaudij est puritas pscie z
elevationis animi i his q digna sē exal/
tatis. Sz hec tria: puritas pscie: z elevatio
animi: z dignitas donoz spūaliū fuerūt i sū
mo i ipa. ut ex pcedētibz piz. g hūit fructum
gaudij i sūmo. Itē ps. xviij. dē. Uide ē oēs
fines terre salutare dei nri. Inbilarē deo omī
terra zc. vbi glo. ait q vīso saluatorē ē cā iu
bilarōis. Sz i vīso ē ista brīssima fōgo i sū
mo vidit. g iubilant i sūmo. Itē Lu. ij. di
cebāt angī. Annūcio vob gaudij magnū
qz nā ē nob saluator mūdi. Sz i proportio
nabilitatē mar? ē saluatorē nasci dē ē qz nasci si
bi. g i proportionabilitatē oībz cām gaudij hūit
z sic i proportionabilitatē magis oībz gaudia fuit
Itē i proportionabilitatē mar? ē saluatorē nasci
sibi filiū qz nasci sibi dñm. Si ei brā gēs cu
ius ē dñs dē? ei? ps. xxiij. i proportionabilitatē
beatior ē cū? dñs fili? ei? g zc. Itē Jo. xxiij.
dē. Si diligēt me gauderēt vtiqz zc. Di
lectio g est z imēdīata cā gaudij. Sz b. fōgo
hūit dilectōz i sūmo. g hūit etiā gaudij i
sūmo. Itē Lu. x. ait dñs. Gaudete z exul
tate qz noīa vīa scēptā sē in cel. z hē gaudij
z pdestinatōe ēfna z dē pñti iusticia. Sz b. fō
go hūit pñtē iusticia z dē sua pdestinatōe no
ricia g z gaudia fuit i sūmo. ¶ Itē aut gau
dij nō hnt mali. Un? Prosper in li. epigrā.
inqr. Fallaces cur? sp. rōz qnt amar. Et ma
la mens nūqz gaudia pacē. Sz. Felices pē fa
ciūt sp. qz brōs. De pōz sūmo gaudia nata bo
no. Itē Col. iij. ait apls. Pñtes sup oīa cha
ritatē q est vīdīm pfectōis. z par dē exultet
in cordibz vris. g charitas ē cā exultationis.
Sz b. fōgo hūit charitatē i sūmo. g zc. Itē
Phil. iij. dē. Gaudete i dño sp. iteruz dico
gaudere. dñs em ppe ē. g dē pñtē ē cau
sa gaudij. Sz brīssime gūm i sūmo pñm?
fuit. g ipa sōmmū gaudij hūit. Itē Ro. xxiij.
ait Paul. Regnū dē i nra vōs ē par z iu
sticia z gaudij i spūscō. Sz brīssima fōgo i
proportionabilitatē p? hūit i corde dē regno
dē. g i proportionabilitatē p? d gaudij i spūscō
Itē ps. lxxviiij. dē. Misēdia z pñtas pce
dent faciē tuā: beat? ppls q sē i iubilatōz. Sz i
brā fōgie pcessit misēdia i sūmo g sē i iubi
latōz i sūmo. Est aut iubilatio fm. Greg. i
moral. qddā gaudij i sūmū qd occultari nō
valet. z expmī nō pē. Et h gaudij solum hnt
pñtē dē. ut Bern. sup Ecclesiasticū inqr. Itē
Thob. v. ait Thobias senior. Quale gaudij
um mibi ē q in tenebris sedēo z lūmē celī nō

video: qñ dīcat. nullū. ad qd fac. i. j. C. de cu
sto. reo. vbi dē. q pñtē lūg i nocētibz est mī
sera z norijs leuēra. Ergo a fōrio sēntiū. qd
argu. valet. i. j. g hūit rei. ff. de offi. ei? cū mīa. Argum
tū apm
est iurī. i. lūce esse z lūmen celī fōdere est cau
sa leticie. qd pbat p. l. quōtīes. ff. de serui. hoc
autē fuit in brīssima fōgine in sūmo. g ha
buit gaudij i sūmo. Itē beata fōgo oībz
viatoribz z cōprehēsoibz est cā gaudij z leti
cie. ergo plus omnibz habuit gaudij et leti
cie. Quia cā est nobilitatē z potētiōz suo causa
to. c. is q. de p. cu. z. l. digna vor. C. de legi. viij.
Sara i figura ei? dīc. Ben. xxi. Rīsum mī
hi fecit dñs z oēs q audierint cori dēbūt mī
hi. qñ dīceret. Gaudij pñcipaliter pñtē
ad me. alijs autē in psequēti p me. viij. Judith
xv. dē in figura ipi? fōgis. Lu. glia bierlm:
tu leticia iurī: tu honorificētia populi nōstri.
Et Isa. ix. Letabunt corā te sic q letantur i
melle: z sic exultant victores capta pceda qñ
dūidit spolia. Ubi tangunt due cause gau
dij. i. mellez dē fructū. z victoz dē spolijs. Si
g est gaudij dē fructū: beata fōgo habuit fru
ctum i sūmo. Un? dīcere pñtē illud Eccl. x
xiij. z flores mei fruct? honoris et honestatis
Itē habuit victoriā z spolia i sūmo. q ex
fauibz leuiathan totū mūdū qñ spolia ei
puit. g gaudij fructū i sūmo possedit. Nec
Alber. vbi s. Quātū em gaudij fuit brē?
gūm etiā alit pbat pñtē. Nā si ad partū eius
gaudet chor? celestij z angeli canūt dēo. et si
ut dē. Mar. ij. magi gaudij fuit gaudij ma
gno valde videntes stellā q eos ad puerū na
tūm z mīem ei? pduxit. pfecto nulla lūgua
fari possēt nec intellectus cape ingentissimā
gaudia fōgis glōse q habuit i pceptū filiū in
partu lacrado eū. in pōtado eum i vtero z i
gremio. z in puerfando eū. Jo in cāntico
suo Luc. j. ipa ait. Exultant spūs me? i dño
salutari meo. i. extralātant z supra se lātā
uit p gaudio. Un? dicebat illud Abacuc vi.
Ego aut i dño gaudebo: z exultabo in dño
Jesu meo. Verificatū etiā fuit in ea illud ps
lxxxiij. Cor meū z caro mea exultauerūt i d
um vīnū. z illud ps. cxv. Repletū est gaudij
os nrm z lūgua nra exultatōe.

¶ De pace beatē fōginis.
N pcedenti sermone tractauimus
i de beatitudine pacis maris dei. Ideo
hic breuius me expediat de fructu pa
cis eius dē quē i sūmo fuisse in ea
probat Albertus vbi sup. c. cxv. z nos possu
mus arguere sic vthabatur Luc. ij. et de con
se. dist. j. cap. nocte sancta. zc. z hymnis. et

Bermo.viii. De fructibus Marie

chiquo. r. c. p. ro. i. natiuitate xpi canebat
angeli terra par hoibz bone voluntat. 3. bea
tissima xgo iproporcionabilis oibz huius boni
voluntat. 3. p. r. o. r. i. o. n. a. b. i. l. i. s. o. i. b. z. h. u. i. u. s. p. a. c. e. J. r. e.
J. l. a. x. x. i. j. d. r. O. p. i. n. s. t. i. t. u. t. i. e. p. a. r. i. z. b. x. g. o. i. n. s. t. i.
t. u. t. i. e. i. n. s. u. m. o. g. r. p. a. c. e. i. n. s. u. m. o. J. r. e. p. s. l. x. v.
l. x. i. j. e. f. a. c. t. e. i. n. p. a. c. e. l. o. c. e. r. i. 3. x. g. o. b. r. i. s. s. i. m. a.
i. n. p. r. o. p. o. r. t. i. o. n. a. b. i. l. i. t. u. t. i. e. l. o. c. e. r. i. 3. h. u. i. u. s. p. a.
i. n. p. r. o. p. o. r. t. i. o. n. a. b. i. l. i. t. u. t. i. e. M. u. d. e. i. e. i. p. a. c. e. p. r. i. u. r.
l. a. r. e. n. o. p. o. r. t. i. t. q. z. i. p. u. p. a. u. p. r. i. m. a. f. u. i. t. n. e. c. e. r. i.
a. m. o. r. i. o. l. o. q. z. h. u. i. l. l. i. m. a. f. u. i. t. n. e. c. e. r. i. c. a. r. o. e. i. r.
q. m. u. l. l. u. p. e. c. c. i. s. o. m. i. t. e. z. s. e. n. s. i. t. P. i. e. t. e. r. e. a. v. t. a. i. r.
L. u. c. i. l. i. s. e. l. J. l. e. s. o. l. u. t. v. e. r. a. p. a. c. e. h. z. q. i. n. s. o. l. o.
r. o. g. e. l. a. t. i. n. i. b. i. l. a. l. i. d. i. o. r. d. i. n. a. t. e. q. r. i. t. v. i. m. a.
l. i. n. o. h. i. t. p. a. c. e. i. n. s. u. m. o. J. l. a. x. l. x. i. j. d. r. N. o. e. p. a. r.
t. i. m. p. s. d. i. c. e. n. s. r. P. i. e. r. e. x. i. j. N. o. e. p. a. r. v. i. n. i.
u. a. r. i. e. c. a. m. i. D. e. t. i. b. z. c. a. r. n. a. l. i. b. z. m. u. d. a. n. i. s. d. r.
p. s. x. i. j. v. i. a. p. a. c. e. i. n. c. o. g. n. o. u. e. r. e. t. E. x. e. c. h. v. i. j. q.
r. a. n. t. p. a. c. e. i. n. e. r. i. t. r. e. B. e. a. t. u. t. x. g. o. i. n. s. o. l. o. r. e. o.
q. d. e. b. a. t. r. e. c. u. s. o. l. u. s. u. p. o. m. n. i. s. v. i. a. t. o. r. e. z. d. i. l. i. g. e.
b. a. t. g. p. a. c. e. i. n. s. u. m. o. h. e. b. a. t. S. e. r. u. a. n. t. e. m. i. l. l. d.
p. s. l. i. u. p. p. h. e. d. i. c. e. r. e. p. s. x. x. i. j. i. n. q. u. e. p. a. c. e. r. p. s. e.
q. u. e. c. a. r. i. l. l. d. a. p. l. i. E. p. h. i. i. j. S. o. l. i. c. i. t. e. s. e. r. u. a. r. e.
v. i. n. i. t. a. t. e. p. u. s. i. v. i. n. d. i. o. p. a. c. e. N. e. c. m. i. z. s. i. b. e. a. t. x.
g. o. h. u. i. u. s. f. r. u. c. t. u. s. p. a. c. e. i. n. s. u. m. o. c. u. f. r. u. c. t. u. s. v. e. r. i. t. u. s. f. u. i.
f. u. e. r. i. t. i. l. l. e. q. u. e. B. r. e. g. o. n. o. n. i. p. l. o. g. o. d. e. c. r. e. t. a. l. i.
u. m. a. p. p. e. l. l. a. t. r. e. g. e. p. a. c. i. f. i. c. i. t.

De patientia beate virginis.

U. In q. ap. l. Jac. j. Patientia op. p.
v. sec. h. z. Et id. in q. saluator. Luce.
xj. In patientia v. r. possidebit aia.
v. i. a. s. P. e. r. p. a. t. i. a. m. n. a. q. i. a. d. u. s. t. a. n. t. i. b. z. o. e. s. s. e. r. i.
g. l. i. f. i. c. a. t. i. s. t. U. n. J. u. d. i. t. h. v. i. j. d. r. Q. u. e. s. q. d. e. o.
p. l. a. c. u. i. t. a. b. i. n. i. t. i. o. p. m. i. t. a. s. t. r. i. b. u. l. a. t. i. o. e. s. t. r. a. s. i. c.
i. n. f. i. d. e. l. e. s. Q. u. i. n. o. r. e. t. a. t. i. o. e. s. n. o. s. u. s. c. e. p. e. r. t. c. u.
t. i. m. o. r. e. d. n. i. p. i. p. a. t. i. e. n. t. i. a. s. u. a. m. i. p. r. o. p. e. r. t. u. m. m. u. r.
m. u. r. a. t. i. o. s. i. n. e. p. d. n. i. m. p. r. e. l. e. i. t. e. r. t. e. r. m. i. a. t. i. s. f. u. i. t.
a. b. e. r. t. e. r. m. i. a. t. o. r. e. U. r. g. o. a. t. b. r. i. s. s. i. m. a. i. o. i. b. z. a. d.
u. e. r. i. s. p. a. t. i. e. n. t. i. s. s. i. m. a. f. u. i. t. Q. u. a. p. r. o. p. t. d. i. l. l. a. d. r.
L. a. r. i. j. S. i. c. l. i. l. i. u. i. n. s. p. i. n. a. s. s. i. c. a. i. c. a. m. e. a. i. t. e. r.
f. i. l. i. a. s. N. a. s. i. c. l. i. l. i. u. v. l. r. o. s. a. n. a. m. i. t. t. i. t. p. u. l. c. r. i. t. u.
d. i. n. e. v. l. o. d. o. r. e. i. n. s. p. i. a. s. s. i. c. n. e. c. i. p. a. p. d. i. r. o. d. o.
r. e. p. a. r. i. e. i. n. s. t. r. i. b. u. l. a. t. i. o. e. s. J. o. a. z. h. o. i. n. s. u. m. o. h. a. r.
b. u. i. s. s. e. f. r. a. c. t. u. s. p. a. r. i. e. p. b. a. t. A. l. b. v. b. i. s. c. c. x. x. i. j.
s. i. c. p. s. x. c. i. j. d. r. f. i. n. m. i. t. t. u. d. i. n. e. d. o. l. o. r. m. e. o. r. u. i. i.
c. o. d. e. m. e. o. p. l. o. l. a. t. i. o. e. s. m. e. l. e. r. i. f. i. c. a. n. t. i. a. i. a. z. m. e.
a. m. s. z. b. r. i. s. s. i. m. a. x. g. o. h. u. i. u. s. d. o. l. o. r. e. p. a. s. s. i. o. i. s. p. o. s. t.
f. i. l. i. u. s. u. i. n. s. u. m. o. g. r. p. l. o. l. a. t. i. u. s. f. r. u. c. t. u. s. p. a. r. i. e. i.
s. u. m. o. q. d. i. f. u. i. t. l. o. c. i. a. p. a. s. s. i. o. n. u. i. d. e. b. u. i. t. e. t. i. a. e. s. s. e.
l. o. c. i. a. p. l. o. l. a. t. i. o. n. u. i. c. j. d. s. e. p. t. J. r. e. d. r. P. r. o. d. v. l.
D. a. t. e. s. i. c. e. r. a. m. e. r. i. t. i. b. z. v. i. n. u. i. s. h. i. s. q. a. m. a. r. o. s. e.
a. i. o. s. z. b. r. i. s. s. i. m. a. x. g. o. h. u. i. u. s. a. m. a. r. i. t. u. d. i. n. e. i. n. s. u. m.
m. o. g. r. s. i. c. e. r. a. p. l. o. l. a. t. i. o. i. s. i. n. s. u. m. o. J. r. e. J. l. a. l. x. j.
D. a. b. i. t. q. d. n. i. s. c. o. r. o. n. a. p. a. t. i. n. e. r. e. o. l. e. u. g. a. u. d. i. u. p.

Inctu. palliū laudis p spū meror. 3. b. r. i. s. s. i. m. a.
x. g. o. h. u. i. u. s. l. u. c. t. u. s. i. n. s. u. m. o. g. r. p. g. a. u. d. i. u. s.
a. c. p. l. o. l. a. t. i. o. s. i. n. s. u. m. o. p. f. r. u. c. t. u. s. p. a. r. i. e. v. i. n. s. i. f. i. c. a.
t. u. i. n. e. a. i. l. l. d. a. p. l. i. j. d. r. J. o. z. j. S. i. c. a. b. u. d. a. n. t.
p. a. s. s. i. o. e. s. x. p. i. i. n. o. b. i. t. a. r. e. p. x. p. i. m. a. b. u. d. a. t. p. l. o. l. a.
t. i. o. n. i. a. D. e. m. g. r. n. o. s. i. m. i. t. a. r. i. p. a. t. i. a. z. b. x. g. i. s.
m. a. r. i. e. e. x. p. e. c. t. a. t. i. o. e. f. u. t. u. r. e. r. e. m. u. n. e. r. a. t. i. o. i. s. J. p. a.
e. m. i. t. r. i. b. u. l. a. t. i. o. i. b. z. s. u. i. s. d. i. c. e. b. a. t. i. l. l. d. R. o. v. i. j.
N. o. s. e. d. i. g. n. e. p. a. s. s. i. o. e. s. h. o. i. p. i. s. a. d. f. u. t. u. r. a. g. l. o.
r. i. a. q. r. e. u. e. l. a. b. i. t. i. n. o. b. i. s.

De longanimitate beate virginis.

U. In q. glo. sup. eplaz ad Gal. v. c. l. d.
ganimitas e i expectatio boni nō de
ficere s. refici. nō suffic. em incipent
si durer. p. p. uerit. l. i. p. p. r. e. g. s. s. u. m. s. f. d. e. i. r. e.
p. l. o. r. p. B. a. r. i. l. l. u. c. i. s. f. f. d. e. l. e. j. r. l. i. s. q. s. f. d.
s. o. l. u. J. r. e. a. l. i. b. i. d. r. q. nō q. i. n. c. e. p. i. t. s. z. p. s. e. u. e. r. a.
u. e. r. i. t. r. e. l. i. i. j. s. f. d. e. d. i. u. o. r. r. l. a. l. i. a. C. e. h. i. s. q. u. i.
v. r. i. d. i. c. u. s. i. Q. u. a. d. o. g. q. s. h. z. t. o. l. e. r. a. r. e. a. l. i. q. u. e.
d. o. l. o. r. e. v. e. l. l. a. b. o. r. e. a. d. b. r. e. u. e. i. p. s. v. e. l. e. x. p. e. c. t. a. r. e.
h. z. a. l. i. q. d. m. a. g. n. u. m. b. o. n. u. i. s. c. i. t. o. r. e. c. i. p. i. e. n. d. u. i. c. q.
a. n. i. m. o. c. o. n. a. t. s. u. s. s. u. f. f. e. r. e. p. p. f. b. r. e. u. i. t. a. t. e. t. e. m. p. o. r. i. s.
S. z. q. u. i. i. n. h. m. o. i. v. i. d. e. t. s. e. d. i. u. p. m. a. n. s. u. z. i. n. l. a.
b. o. r. e. r. d. o. l. o. r. e. v. e. l. c. o. n. s. e. q. u. e. d. o. b. o. n. o. m. u. l. t. u. s. l. o.
l. e. t. a. t. t. e. d. i. a. r. i. z. f. a. t. i. g. a. r. i. z. a. l. i. q. u. i. r. e. f. i. c. i. e. r. e. e. x. d. i. u.
r. a. t. i. n. a. t. e. e. i. r. S. z. l. o. n. g. a. n. i. m. i. t. a. s. r. e. t. i. n. e. t. h. o.
m. i. n. e. n. e. a. t. t. e. d. i. c. i. t. s. z. p. l. e. u. e. r. a. s. p. m. a. n. e. a. t. r. s. i. f. i.
i. t. a. c. i. t. o. f. i. n. i. a. t. l. a. b. o. r. i. e. d. d. i. u. m. a. n. e. a. t. r. i. n. l. o. n.
g. u. m. b. o. n. u. i. e. x. p. e. c. t. a. t. u. p. u. e. n. i. a. t. r. z. s. i. c. l. o. g. a. n. i. m. i.
t. a. s. r. e. f. i. c. i. t. m. e. n. t. e. q. u. a. d. a. c. e. r. t. i. t. u. d. i. n. e. p. r. e. m. i. j.
U. n. a. p. l. s. i. j. a. d. L. p. o. v. j. a. i. r. E. x. h. i. b. e. a. m. n. o. l.
m. e. t. i. p. s. o. s. s. i. c. d. e. i. m. i. l. t. r. o. s. i. l. o. g. a. n. i. m. i. t. a. t. e. B. e. a.
t. a. a. u. t. x. g. o. p. m. i. l. t. o. s. a. n. o. s. f. u. i. t. i. n. l. a. b. o. r. i. b. z.
m. u. d. i. z. e. x. p. e. c. t. a. t. i. o. e. g. i. l. i. e. p. s. e. x. a. g. i. n. t. a. e. t. t. r. e. s.
a. n. n. o. s. v. t. c. o. i. t. e. r. c. r. e. d. i. t. s. e. m. p. q. z. e. r. a. t. m. a. g. s. f. e. r.
u. e. n. s. a. d. o. m. e. o. p. b. o. n. u. i. g. f. r. u. c. t. u. s. l. o. g. a. n. i. m. i. t. a.
t. i. s. e. x. c. e. l. l. e. n. t. i. s. s. i. m. e. h. a. b. u. i. t. D. a. c. a. u. t. v. e. r. i. t. a. t. e. z.
s. i. c. p. b. a. t. A. l. b. e. r. v. b. i. s. u. p. c. c. x. x. i. j. B. o. n. u. i. e. x. p. e.
c. t. a. t. u. m. r. e. f. i. c. i. t. s. z. b. r. i. s. s. i. m. a. x. g. o. i. p. r. o. p. o. r. t. i. o. n. a.
b. i. l. e. g. a. u. d. i. u. a. l. i. j. s. e. x. p. e. c. t. a. n. t. i. g. f. r. u. c. t. u. s. l. o. g. a. n. i.
m. i. t. a. t. i. m. i. t. a. t. i. m. p. r. o. p. o. r. t. i. o. n. a. b. i. l. i. t. h. a. b. u. i. t. J. t. e. m. b. o.
n. u. m. e. x. p. e. c. t. a. t. u. n. o. r. e. f. i. c. i. a. t. n. u. i. i. n. a. l. i. q. c. e. r. t. u. n. t.
s. i. c. h. i. r. i. g. v. b. i. m. a. i. o. r. e. c. e. r. t. i. t. u. d. o. i. b. i. m. a. i. o. r. r. e. f. e.
c. i. o. i. n. e. x. p. e. c. t. a. d. o. S. z. b. r. i. s. s. i. m. e. x. g. i. n. i. s. c. e. r. t. i.
t. u. d. o. o. i. b. z. a. l. i. j. s. i. p. r. o. p. o. r. t. i. o. n. a. l. i. t. m. a. i. o. r. e. x. t. i. t. e. r.
E. r. g. o. i. p. s. i. e. x. p. e. c. t. a. t. i. o. o. i. b. z. a. l. i. j. s. i. p. r. o. p. o. r. t. i. o. n.
n. a. b. i. l. i. t. f. r. u. c. t. u. s. h. u. i. u. s. l. o. g. a. n. i. m. i. t. a. t. i. s. J. r. e. o. i. s. a. l.
t. e. r. i. u. s. e. x. p. e. c. t. a. t. i. o. e. p. m. o. d. u. s. e. l. u. r. i. c. i. t. i. s. E. x. p. e.
c. t. a. t. i. o. h. o. g. l. i. o. s. e. x. g. i. s. f. u. i. t. p. m. o. d. u. c. o. m. e. d. e. n.
t. i. s. S. z. i. p. r. o. p. o. r. t. i. o. n. a. b. i. l. i. t. m. a. g. i. s. d. e. l. e. c. t. a. t. e. x.
p. e. c. t. a. t. i. o. i. n. c. o. m. e. d. e. d. o. q. z. i. n. e. l. u. r. i. c. i. d. o. g. b. e. n. e.
d. i. c. t. a. x. g. o. f. r. u. c. t. u. s. l. o. n. g. a. n. i. m. i. t. a. t. i. s. i. m. p. r. o. p. o. r.
t. i. o. n. a. b. i. l. i. t. e. r. h. a. b. u. i. t. v. i. a. t. o. r. i. b. z. v. n. i. u. e. r. s. i. s.
D. e. c. i. l. l. e. E. t. s. i. c. e. x. c. e. l. l. i. t. l. o. n. g. a. n. i. m. i. t. a. t. e. m.

Abrahe qd ad Heb. vi. dicitur. Loganimiter fo-
res adepti ē re promissione. Excessit ap-
stolos et alios fideles qd dicitur ad Col. i. In o-
pe bono fructificantes et crescentes in scia dei in
oi fructe confortati. i. oi patietia et loganimita-
te cu gaudio. Un de ei expectatio dei potat
illud Provi. xvij. Bona gratissima expecta-
tio pistoris. vbi dicitur glo. Qui pima futura si
deliter expectat qd gēme splēdidissime pos-
sessione letat. et tūc fuit loganimitas expectatio
beate pginis.

De bonitate beate pginis.

Latit glo. ad Gal. v. c. Bonitas est
dulcedo animi. Scdm aut phum.

Dulce ē qd est amaro impermixtum.

Dulce qd est amaro impermixtum. Dulcissi-
mū ē qd est amaro impermixtissimū. Sz ani-
mus b. pginis fuit oi amaritudie impermixtissi-
mus. i. illud Sap. viij. Nō hz amaritudi-
nem pūlatio illi. g. ei animi fuit dulcissimū.
Jo canim. et. O clemēs. o pī. o dulcis pgo
Maria. Itē hec dulcedo est de bonis cogni-
tis et habitis. vt ait Alber. vbi. s. c. c. r. v. Sed
brissima pgo bona nobilissima i se habuit et
cognouit. g. dulcissima fuit. Itē ps. xxi. in qd
David. Quā magna mltitudo dulcedis tue
dñe quā abscondisti timētibz te. Sz brissima
pgo nobilissimū timorē. reuerēcie habuit i
summo. g. et dulcedinem habuit in summo.

Itē Judici. vi. legit qd vel lūs dulci roe i
pletū postea tota arca impleuit. Per vellus
autē brissima pgo itelligit qd totū mūdū dul-
cedine repleuit. g. plus oibz dulcedis habuit
Itē vt dicitur ad Heb. ix. in archa fuit vna cum
māna. p archā autē brā pgo. p māna ēo sum-
ma dulcedo designat. Ergo ipa pgo i sumo
habuit dulcedine. Itē Eccli. xxiij. ait ipa mī-
rei. Spūs me. i. p mel dulcis. sz p mel cōiter
intelligit qd dulcissimū. i. illud Judic. xxiij.
Quid dulci melle. Ergo brissima pgo ha-
buit maiore dulcedine qd oēs alij viatores.
Itē vt ait Alber. vbi. s. qnto arbor altior. tā-
to ei fructus est dulcior. sz brissima pgo fuit ar-
bor oibz altissima et dignissima. vt sup patet
it in. iij. prebuit opīs. ser. iij. pre vl. g. fructus
bonitatis ei fuit dulcissimū. Preterea ab effe-
ctu cognoscit cā. vt dicitur in li. de causis. et sic bo-
nitas fructus denotat bonitatem sue arboris. qd
qualis est causa: talis pducit effectus. c. fertur.
et c. vulnerato. i. q. j. et c. tunc de spō. c. accessit.
et c. ex lris. et de respon. in pū. l. de pupillo. ff. de
no. op. nū. et notat in c. u. clerici. et de censu.
Sz fructus beate pginis fuit oī dulcedine re-
pletissimū. g. et rami iuxta illud Jac. iij. Nūqd

fontes de eodē foramine emanat dulcis et amarus
aqua: qd dicitur. qd in talis et extra. Luz g
a beatissima pgie summa dulcedo pcellit:
patz qd ipa dulcedine et bonitate summo ha-
buit. Et iō ipa Lat. i. in qd de spō suo cele-
sti ea dulcedine replere. fructus eius dulcis
guttur meo. In eodē qz c. in qd illi sponsus
ei. Uox em tua dulcis. et iij. c. Eloquū mū
dulce. Un et ipa dicere poterat de vbo dei illud
Apoc. x. erat i ore meo tāq mel dulcis. Prece-
pta qz dei erat sibi dulciora sup mel et fauim
vt dicit ps. cxvij. et iō dicebat illud Eccli. xxij.
Nihil dulci qd respicere i mādatis dñi. Ipa
etiā fuit illa quā de puenit i bñdictiōibz dul-
cedinis. ps. xxj. Quapropter dicere poterat il-
lud Niere. xxvj. Somnū meū dulcis mihi. et
de ipa dicit pr illud Esch. xxxij. dulcis somno
capit. et illud Eccli. xj. Iniriū dulcorū hz fru-
ctus ei. De ipa qz dicere valeamus illud iij.
Esdr. v. Dulcedo ei et honor i secula Non
solū autē de infundebat aie b. pginis dulcedi-
ne. sz etiā angeli suis dulcibz eloquiis et carit-
as i ea causabat magnā iocunditatem. i. illud
Amos. ix. Scillabūt mōtes. i. angeli dulce
dine. q videlicet dulcedie etiā totū corpū pgi-
nis replebat. Scptū est ei Provi. xvj. dulce
do aie sanitas est oīiū. Et qd oibz apparet
quod excellēte fuit i pgie dulcedo bonitatis
Un qd qdū pura creatura primitiua est bo-
nitate diuina. Iō de illa affirmare possumus
illud Sap. viij. qd ē imago bonitatis illius.
Licet autē bonitas rei cōrad intrinseca refer-
ratur. l. cū qd. ff. si cer. pe. n. brā pgo hūit bo-
nitate nō solū intrinseca sz etiā extrinseca. p
fectissime em sp observauit illud Tullij in. iij.
de offi. dicēs. Bonū vir nō mō facere. sed nec
cogitare quidē audebit qd qd non audeat
pdicare. Et illud eiusdē auctor. q in li. de ami-
cia in qd. Illos bonos viros appellādos pu-
temus qd assequunt qdū boies pnt naturam
optimā bñ viuēdi dūcē. Et illud Apuleij li
bro de reo socrati dicēs. Nihil est deo grāt-
ius simili qd vir aio perfecte bonū qui ceteros
ancellit. Ipa nāq pgo optima i bonitate cre-
aturas omes supauit et diuine bonitatis qdū
possibile fuit appropinquat. Nō est autē mī-
rum si oēs ipam pginē bñdictā diligūt. Cle-
ra est em illa Tullij snia in quadā oratōe ad
cesarē dicēs. Nihil est tā populare qd boni-
tas. et qd bonitate ipa pgo diffundit i omes.
Un illi dicere possumus illud ps. cxiij. Aperite
te manū tuā oīa implebunt bonitate. et me-
rito. Omne enim bonū est naturaliter suppli-
us diffusiuum. vt ait Dionysius. iij. ca. de

Berno. VIII. De fructibus Marie

Quicquid efficit deus ipse
genuit illa p amor recipit corde suo dicere
pr illud Sap. vij. Venerat muli omnia bona
pariter illi.

De mansuetudine & gignis

Adm glo. Gal. v. mansuetudo est tra-
ctabilis. Un in qd Zacholicon qd ma-
suet? dicit qd manu suet? iuxta illud
Sap. xvij. mansuetabatur ignis. Ille igit qd per
minime tractari sine ira dicitur mansuetus. Et ista
est dona in partibus mansuetudine qd siles vi-
dent. qd patia moderat et regit passionem tri-
sticie qd insurgit ex aliq modestia: ne nimis
perisset. S; mansuetudo refrenat passionem
irene fragat: et rōz aliqd agat. Jo glo. sup
illud Jac. i. Qui mansuetudine suscipit insultu
habuit. qd mansuetudo est ira. Qui gignis
habet de ira magis h; de mansuetudine. S; brissi-
ma ego fuit sine aliqua ira. qd fuit mansuetissi-
ma. Servavit ei illud Eccl. iij. In mansuetudi-
ne pice opa tua et sup gl'am hoim dil' geris
nihil nāq; est tā peculiare ipatorie maiestati
qd mansuetudo: vt ait ipator i. l. fi. C. de dona.
m. vi. et v. et iō ipse mltū se docet mansuetū. in
li. C. qd imp. male. mltū laudat mansuetu-
dine i. l. ipia. C. de nup. vbi dicit Bal. i. pñ.
q in sola mansuetudine et clemētia pares dōz
possum? et iō ipatris mūdi hāc pñtē sup oēs
virores i summo habuit. ¶ Hoc etiā ibidem
ait pbat. Nāz in supbis sp iurgia sunt. vt
dicit Provi. xij. Ergo supbia p se ē cā iurgioz
et sic vbi ē p de supbia: ibi ē pl de iurgijs et
min? de mansuetudine. Ergo p oppositum: vbi
est min? de supbia: min? est de iurgijs et pl de
mansuetudine. S; i brissima & gne fuit humili-
tas i summo. g. mansuetudo. Itē vt ait Alb.
vbi s. c. xxvj. Tractabilis et mansuetus est ille qd
h; bonos mores et est oib; pformis et forma-
bilis in his q fieri pnt hūmātm dū. S; brissi-
ma ego fuit hūmō: vt patuit s. Un Bern. i.
fmo assumpōis inq. Oib; oia facta est et
Ergo mansuetissima fuit. Illa em pfecto fuit
mansuetudine repleta q in oib; suis a deo su-
per omes alios ē audita. aut hūmilitū et man-
suetū sp placuit deo. Judith. ar. Si g vt
dicit ps. xxiij. et dirigat mansuetos i iudicio. et
ps. xxvj. Mansueti hereditabūt terrā: et dele-
crabunt in multitudine pacis sup eā. Et ps.
xxvj. De saluos faciet oēs mansuetos terre.
Et ps. cxi. exultabit mansuetos i salutē. Et
Prover. iij. mansuetis dabit grām Proculdu-
bio credendū est qd suscipies mansuetos dñs.
vt ait ppha ps. cxi. hāc mansuetissima & g-
nem i electi pñia sup oēs puras creaturas ex-

altant. Et iō ipi mri dei qd pfructū mansue-
tutinis ad illā mirabile sedē puentura erat:
p dicit David ps. cxiij. Propter dicitatē et mā-
suetudinē et iusticiā: et deducet te mirabiliter
de terra tua. Scies enim ipa ego bñdicta qd
Eccl. i. scriptū est. Bñplacita est deo fides et
mansuetudo. Prefecit illud qd pñt it Sa-
piens eiusdē li. xj. c. f. In mansuetudine serua
animā tuā. et h; maxime egit vt filio suo pfor-
maretur. et qd p dicitur erat Zach. ar. Exulta sa-
tis filia syon et iubilā filia hierl'm. ecce rex tu
venit tibi iust? et mansuet? et ceter. Isa. xj. i. psona
ei? dicit. Ego qd agn? mansuet? qd portatur ad
victimam.

De benignitate brē & gignis

Nq glo. Gal. v. qd benignitas est lar-
gitas rez. Hūc aut fructū fuisse i su-
mo i brē & gne: pbat Alter. vbi s. c.
xxvj. et nos possum? arguere sic. Largitas
rez pñt i dādo. qd beat? ē dare qd accipere
c. p dicator. xv. j. q. j. et c. cū Marthe. i. j. colū-
na. de cele. m. s. et c. et inq glo. i. m. b. ff. c. mo.
et fuerit vba dñi Ihu qd refert Paul? sic de-
scribit Act. xx. S; brissima ego iproposito:
nabilis plus alijs dedit. qd sicut dicit pater dā-
do nob filiū suū qd ad diuinitatē nob fil cū il-
lo oia tenauit. vt dicit Rom. viij. Ita ipa dā-
do nob filiū dei qd ad humanitatē ab eo mini-
stratā etiā cū illo nob oia largita est. et sic nob
pñt deū et oia creata. et seqnter iproposito:
onabilis fuit largi et benigna. Benignitas
em dicit qd bona ignitas. Nā sic bon? ignis
calefacit etiā a lōge. ita ille qd benignus est bñ-
ficia exhibet. nō solū amicis s; etiā inimicis.
Hoc aut egit ipsa benignissima dei genitrix.
que filiū sui pfectissima imitatrix fuit qd p
cū fixoribus exorauit Luce. xxiij. et c. ¶ Itē
j. ad Ehoz. xij. dicit. Charitas patiens est: be-
nigna est. Ergo vbi maior est charitas: ibi
maior est benignitas. S; brē ego i summo
habuit charitatē et benignitatē. Itē benig-
nus est spūs sapie. vt dicit Sap. i. S; beatissi-
ma ego plena fuit spiritu sapientie. vt pba-
tum est supra smone. v. hū? ptis. pre prima
et sermone sexto etiā parte prima in pncipio
Ergo benignitatis fructū fuit repleta. Ser-
uauit nāq; illud Lassiodori in epistolis suis
dicentis. Quamētiū omnū bonorū est fin-
cera benignitas. Igitur in gradu dignitatē:
aut pñtē supas reliqs. noli illos pedib; con-
culcare. sed sis amabilis: affabilis et vultu fa-
cieq; placidus. Nec ille. Prererea cū deus sit
benignus: vt dicit Jobelis. iij. Un ad Tyru-
z. iij. ait Paul? Appropinquat benignitas et hūmilitas

saluatoris nri dei. pfecto tenedū ē mīez ei⁹ hūil
se benignā cū oib⁹ z sup oēs puras creaturas
hūilse fructū benignitat⁹ pfectissime ei serua
uit illd Eph. iij. Estote in tē benigni. Un p
uides i spū pphā ipaz dei mīez pph suā beni
gnitatē eē coronadā pdicte illi ps. lxxij. Bū
dices corone am benignitat⁹ tue.

¶ De fructu fidei beate p̄gis.

Edm glo. ad Gal. v. fides inq̄tuz ē
fruct⁹ ip̄is. dī inuisibiliū certitudo.
de q̄ iā rāgit glo. i m̄b. Cae sum. tri. z

Delecta fi. ca. Dīcātū Alter. vbi s. c. cxxvij. q̄ dele
tio inten ctatio itē dīfex certitudie trib⁹ modis. P̄mo
dit p scibiliū pluralitatē: vt si delectatio ē i scien
do. q̄to pluraliū ē. maior ē delectatio. Sz
brissima p̄go p̄ oib⁹ scitit. q̄ maior ē delecta
tione hūit. Sz dō p nobilitatē z melioritatē
scitoy. Maior est ei delectatio i sciēdo melio
ra z nobiliora. vt ē cognitio diuioz q̄ ē nobi
lior z delectabilior cognitioe inferior⁹ f̄z p̄hm
xj. z. xviij. de aīalib⁹ q̄. de celo z mūdo. xj. me
tha. z. x. et h. z i li. de secret⁹ secretoy ad Alex
andriū. Un inq̄ Tho sup. iij. de aīa. q̄ ille in
tellect⁹ n̄ est nobilior q̄ plā itelligit f̄z q̄ nobi
liora cogit. Sz brissima p̄go scitit nobilio
ra z digniora. q̄ hūit cognitōz trinitatis et
etne beatitudis sue z alioz. q̄ scia n̄hīl iocūdi⁹
Nulla em delectabilior cognitio q̄ scire de
um z se ab illo nūq̄ sepandū. gr̄c. Tertio itē
dīf delectatio p modū scitēdi. Nā si aliqd sci
atur p reuelatōz dei: mag⁹ delectat q̄ si sciat p
hūanā acq̄sitōz z studiū. Sz cognitio p̄gis
bñdīctē fuit p diuinā reuelatōz z scitisp̄is i
structōz: vt patuit sup f̄m dē. v. z. vj. Ergo
ip̄o p̄o: rōnabile hūit inuisibiliū certitudi
nē oib⁹ alijs excellētiore. z sic fructū fidei ha
buit i summo. ¶ P̄o etiā h accipi fides p fi
delitate. iū illd Iuuenalis lib. j. saryra. iij.

Fides z Quātū q̄sq̄ sua numoz fuit i archa Tāmz
fidelitas hz z fidei. Et Eccl. xij. fide posside cū amī
co i paup̄ate illi⁹ vt z i bonis ei⁹ letet⁹. Et
ita accipit in. l. j. ff. de p̄sti. pecu. z. ff. de po. l. j.
s. merito. Cae act. z obli. l. bonā fide. z i. l. j. i
pn. ff. de pac. z i eodē sensu accipit i. l. cū vēde
rem. ff. loca. z i. l. generalit. C. nō nume. pecu.
Et ab Quis. i. epl̄is dicēte. Nlra fide p̄mis
sa lenat. Et i. iij. de fasti. Tarda venit dicis
difficilisq̄ fides. Et a Lathone dicēte. Raro
fides tō: q̄ m lti m lta loquūt. Et ab Elope
fabula. xxxj. Expediē fido nō irritare fides.
Et ab eodem Quis. i. iij. de ponto. epl̄a. x.
Quis labor est purā nō temerare fidē? Et a
Lucano i. j. li. vbi ait. Nulla fides regni so
t̄is zē. Et li. viij. Ardua quippe fides roby

stos erigit ānos. Et li. x. Nulla fides pietas
q̄z vir⁹ q̄ casta sequūt. Et a Ricardo p̄oetā i
li. de nuptiis q̄ ait. Quis bon⁹ absq̄ fide? Et
Hester. vj. vbi inq̄t rex Assue⁹. Quid pro
hac fide honor⁹ ac p̄mij mardoche⁹ secur⁹ est
Et ciuīdē li. xviij. c. d. eodē mardocheo dicit.
Lū⁹ fide z bñficijs vniū. Si q̄ accipiat
fides p fidelitate: etiā i sumo fuit i ipa p̄gie.
Fuit em fidelissima deo. Un d ea dīcā p̄l
lud Neemie. ix. Inuenisti cor ei⁹ fidele corā
re. De fidelitate q̄z ciuīdē p̄gis pdicit ipe de
us. ij. Re. vij. dices Dauid. Erit fidel⁹ dom⁹
tua. z. iij. Reg. xj. inq̄ Salomoni. Edifica
bo tibi domū fidele. Ipa em q̄z sola cū filio
suo fuit dom⁹ fidel⁹ vt q̄z i empiriū corā deo
Un i pa dicere p̄ illd ps. lvi. Testimonij
meū fidele ipi. Fuit etiā fidelissima generi
hūano. p̄p̄ cui⁹ fidelitatē fuit recōlatum
deo. Un de p̄mo parēte dīcā p̄ illd j. Lhoi.
vij. Scitificat⁹ ē vir in fide p̄ m̄l̄ere fideles
fuit etiā z fidelissima i oib⁹ p̄m̄l̄is oib⁹ suis
Un de ipa dīcā p̄ illd Josue. xxiij. impleuit
ope qd p̄m̄l̄it.

¶ De fructu modestie br̄e p̄gis

Emodestia mris dei sup erigit i ser.
d iij. h⁹ p̄ris. p̄e. iij. iō h nō multū me f
extendā. Sciendū tñ fm glo. Gal. v
q̄ modestia p̄stīte i dīcē. z facit vt nō fiat ex
cessus vl⁹ defect⁹ q̄ ad r̄ba vel habitū z gēl
extētiorez. Mod⁹ em i oib⁹ ē p̄uad⁹ tā in vi
ctū q̄z vestitū z alijs. l. j. z si qd. s. j. ff. d vlu
fruc. fac. l. solēt. s. nō fō. ff. de offi. p̄o. z. l. e. z
l. dīmōtio. j. n̄lo. ff. de neg. ge. Dīcāt Alter.
vbi. s. c. cxxix. q̄ i p̄m̄l̄is polītijs medietas
duoz extētiorez est p̄tus. vt dī. ij. et h. Unde
Bern. ait. Tenemodiū si nō vis p̄deremo
dū. In p̄m̄l̄is fō theologic⁹ rāto aliqd hz
p̄fect⁹ eē p̄tus q̄to mag⁹ eleuat z extendit
ad p̄secutiōez finis. Un mod⁹. i. b̄i artēdiur
fm maiore eleuatōz p̄tus. fides em rāto ma
gis est p̄tus q̄to mag⁹ eleuat potētiā ad cre
dendū. Et silt spēs rāto p̄fect⁹ hz esse p̄tus
q̄to mag⁹ eleuat ad sperādū. Et silt est i amo
re cui⁹ mod⁹ est non tenere modū. vt inquit
Bern. Si q̄ modestē ē tenere modū. mode
stissimi i summo erit tenere modū in sumo.
Samm⁹ aut mod⁹ i via ē eleuare potētiā
ad p̄fectissimū actū q̄ p̄o esse in statu vie. hū
iulmodi aut eleuatio fuit i b. p̄gie. f̄ ipa ha
buit fructū modestie in summo. Itē glo sup
illud Ro. ij. Rationabile obsequiū vestim⁹
ait. Neq̄ nimis neq̄ min⁹. Doc autē inter
omēs puras creaturas solū p̄uenit beate vir
gini p̄cile. ḡ zē. Item sp̄s sapientie est mō

Berrio. VIII. De fructibus Marie

desu. vt dicitur Sap. vii. Et sapia q̄ desursum
est modesta ē. et inuadibilis. Jac. iij. Si i be
ata regie fuit spūs sapie i sumo sup oēs viā
tores vi. s. pbatū ē. g. et modestia i sumo. Itē
pbat. xij. d. Finis modestie timor dñi. sed
liba regine fuit timor dñi i sumo. vt patuit
ē. g. modestie fructus. Ipsa etenim pfectissime
fuit illud Phil. iij. Modestia v̄ra nota
est oibz hoibz. et illud. j. Pe. iij. Lū modestia
et timore sciam hñres bonā.

De cōtinētia beate reginis.

Continētia fm glo. ad Gal. v. est ab
stinere a bonis placitis et licitis. In
telligunt autē hic placita fm sensum:
nō fm intellectum. vt ait Alter. vbi. s. c. cxxi.
Nō em est virtus abstinere a bonis placitis
fm intellectū. q̄ sunt simplr bona fm fructez
appetēda. A bonis autē sensibilibz et delectabi
libz abstinere est vtus p̄tinētie. Summe vero
delectabile fm sensum est act⁹ gñatōis. g. ab
hābitare est maximū. et utitur. Et h̄ pōt ēē
triplex. Primo p abstinētia pfectā. vt in cōi
gatis. xxi. di. c. nicena. q. ab alijs p̄tinēt ex
le. Secōdo p abstinētia pfectiore. vt in viduis
xxv. q. i. c. nuptiaz. Tercio p abstinētia p
fectissima. vt i reginibz. q̄ tāte est excellētie q̄
pluaderi pōt s. nō impari. c. integritas. xxiij.
q. i. De autē in brā regine fuit i sumo. g. et
fructu cōtinētie habuit i sumo. Prefea p̄r
ē circa arduū et difficile. ij. Ed. s. z marie ar
duū et difficile videt ēē abstinere ab actu ge
neratōis nature corruptibilitate. vñ Salo
mon dicebat deo Sap. viij. Nō possum esse
p̄tēs nisi tu dederis. ergo vbi est illa absti
nētia i sumo. ibi est cōtinētia i sumo. sed
hec fuit i brā regine. g. et. Itē augmētāt fru
tē p̄tinētie abstinere nō solū a delectabilibz li
cit. s. etia a debis. q̄ro magis debis tāto ma
ior est p̄tinētia abstinere ab illis. s. beatissi
ma rego abstinuit ab honoribz sibi debis su
per omēs creaturas in q̄tū erat dei m̄. cū g se
humiliauerit i sumo. et reuerētia ipropor
tionabilr sibi debita cōtinuerit. pfecto habu
it fructū p̄tinētie i sumo. Un de illa dici p̄t
illud. ij. Mach. xij. Cōtinētia ppositū tenu
it. i. i sumo. Ex quo apper ē excellētia. Lū
em nō sit cōdigna pōderatio aie cōtinēt. vt
dicit Eccl. xxi. pculdubio excellētia brevis
gñis p̄tinētis i sumo erit iproporcionabi
lis et inestimabilis.

De fructu castitatis brē reginis.

Via sup fmone. iij. huius pris tra
ctat de fructu reginātis et castitatis
m̄is. et iō hic breuiter me expedia de

fructu ei⁹. Sciēdū g fm glo. ad Gal. v. q. h̄
castitas ē recte vti licit⁹. Ille autē recte vti q̄
fuit dictū apli. j. Thoz. x. Siue māducas
siue bibis siue aliud facis oia i gl̄iam dei fa
cite. Sic faciebat impator q̄ i. l. j. i. p̄n. C. de
ve. in. enu. ait. Ita alios n̄ros ad dei oīpotētē
erigim⁹ adiutorū. vt neqz armis cōfidam⁹.
neqz n̄ris militibz. neqz bellor ducibz vñ n̄ro
ingēnio. sed oēm spem ad solā referam⁹. pui
dētia trinitatē. Qes g actiōes hūane sunt
referribiles ad deū. Ille igit pfectus i sumo
erit q̄ oēs act⁹ suos i deū refert. et h̄mōi scire
ferri est vti. vñ m̄r sen. in. j. di. j. inq̄t q̄ vti
est id qd in vñz venerit referre ad id quod
fructū est. s. deo q̄ sol⁹ est fruct⁹. Sicut autē
p̄tingit referre differēt. ita p̄tingit vti dñiē
Nā aliq viatores referūt i deū aliq solū. aliq
hō oia s. z habitualit. nā ipossibile est eos sp
oia referre actualit. vt pbat Alter. vbi. s. c.
cxxx. q. nō est hō q̄ nō peccat. ij. Regū. viij.
Qui aut peccat nō pōt semp oia i deū referre
actualr. nā p̄tū qn peccat nō refert i deū il
lud in q̄ peccat etiā ventilit. sed brā rego oia
semp i deū referebat actualit cū nunqz pec
caret. sed sp in grā dei staret. vt. s. pbat est
ergo iproporcionabilr sup omēs benefa est
licit⁹. et consequēter habuit fructū castitatē
i sumo fm Alterū vbi. s. Dicit autē Nico
laus de lyra sup eplam ad Gal. c. v. q. castus
p̄prie dicit ille q̄ nō sentit concupiscētis nec
etiā parit earū molestias. Hec igit excellētia
castitatis singularissimo mō puenit dei ge
nitrici. q̄ nunqz alicui carnali concupiscētie cō
sensum p̄ticit. amo nec vnqz aliquē motū ei⁹
sensit. et iō i sumo castissima fuit. de em illā
i purissima reginitate sp̄ p̄seruauit. vñ ipsa
dicere pōt deo illud Hierē. iij. Dux reginātis
mee tu es. Eius q̄qz castitatē excellētia oñdit
ex eo q̄ ipa nō fruauit eā ex timore vel verecū
dia. sicut illa de qua inq̄t Quid. Casta ē quā
nemo rogauit. et. sed fruauit illud p̄siliū Tul
lij diceñ. Nō sceno sis casta metu sed mente
fidelit. Itē ipa pfecte euitauit oēs occasio
nes luxurie. vñ voluit esse pauperrima. q̄zve
ait Quid. ij. de reme. amo. Diuitijs alitur
luxuriosus amor. Et iñ potū paratissima fu
it. quia vt ait idē poeta vbi sup. Vna parat
animū veneri si plurima sumas. Et luxurio
sa res est vinū. puer. xx. et. c. luxuriosa. xxxv.
di. Itē nūqz ocio vacauit. scies verā ē Qui
dij sen. in. j. de reme. amo. q̄ inq̄t. Neia si tol
las p̄re cupidinis are. sed sp diuisis opibz
et austeritatibz oia libidis icētua refrenauit
seruās illud Lol. iij. Adornate mēbra v̄ra

poeta.

vinaparant animū
veneri si plurima
sumas.

His igitur duodeci fructibus spiritus repleta beatissima et ego soluta sum ab omni lege humana et carnali: ut illud Gal. v. Qui spiritus reus agitur non sum in lege. Per hos etiam fructus cum ceteris fructibus diaboli sunt pluitant et resperit. Qui dicit iij. Re. xvj. Spreuit te: Bannaui te et ego filia syon. Figurata quod fuit ipsa benedicta populi in ligno vite in medio paradisi: quod xij. fructus populi: ut dicit Apoc. vlt. quod hos. xij. fructus spiritus non solum habuit et etiam ad salutem omni generi mirabilis produxit et coequebat. Qui beatissime uirginis sit prebenis gloria infinita laus et gloria Amen.

De gratia gratis datus beate virginis

Sermo nonus.

Isso de gra

v
tius gratiū faciēdo q̄lit fue-
runt in beata ḡgine: sequē-
ter vidēdū est de gratijs gra-
tis dātis. Sicut em̄ cōtinuato ordinata de-
bet fieri de titulo ad titulū: vt in .i. li. ff. de sta-
tu ho. 2. in .j. q̄. ubi. in .j. c̄sti. co. 2. in .i. c̄. de
lanceonis. ḡ. Salina. ff. in iur. instruc. Et sūt de
libro ad libz qm̄ cōmode fieri p̄r vt notat in
liti. de acri. in p̄n. lz hec nō sit om̄ necaria f̄z
glo. i. f̄rica. ff. de p̄di. fur. Sic etiā p̄nuato
soler fieri de lege ad legē qm̄ cōmode fieri pōt
vt est glo. .i. li. ff. de p̄. obli. 2. aliqñ de pagra/
p̄po ad pagraphū: vt h̄z in .i. gall. vbi glo. i.
ḡ. ff. de libe. 2. postbū. Perī modo etiā con/
sentaneū videt̄ p̄nuare hūc f̄monē loqn̄tē
de gratijs gr̄tis dātis ad sūsp̄c̄ptos loqn̄tes
de gratijs gr̄tis faciēdo. Multū aut̄ sūnt gr̄e
grat̄ dātē. quaz aliq̄s ponit apls. j. Lboz.
xij. di. Alij quidē p̄p̄m dāt̄ f̄mo l̄p̄de. alie-
ri aut̄ f̄mo f̄cie p̄m cū dē sp̄m aliq̄ fides i. eo/
de sp̄m aliq̄ gratia sanitarū. aliq̄ opatio virtu-
tum. aliq̄ p̄phētia. aliq̄ discretio spiritalū. aliq̄
genera linguarū. aliq̄ interpretatio sermonūz.
Quasda nō alias gratias ponit idē Aplus
ad Ep̄phē. iij. dices. Ip̄e dedit quosda qui/
de aplos. q̄sda autē p̄phētas: alios nō euan/
gelistas: alios autē pastores 2. doctores ad cō/
summationē sanctorū in opus ministreri in
edificationē corporis xpi. De quibz gratijs
hic p̄tractabim̄ ostendētes qualis in matre
dei fuerit excellētissimē.

Urzma
riavidit
angelos
p species
pprias

De sapiētia quā habuit bñ virgo in con-
tēplatione eternoꝝ.

Ro expeditiōe hui⁹ p̄me p̄t̄ q̄rif
v̄tz m̄r dei in hac vita viderit an
glos ⁊ sp̄alia p̄ species p̄p̄ias.
Et videt̄ q̄ sic. Ip̄a em̄ vt ait Al/

ter. vbi. s. c. xxiij. videre potuit ⁊ vidit spm
increati p spm ppriū. ergo ⁊ quelibet alius
Jre in. ij. dialogo. qd inq. Hec Quid em nō
videt qui vidente oia videt. Sed ipsa vi
dit vidente oia. g. vidit omia. Jre phus ait.
q intellectus cognoscit omnia ppter seipsum
agnosce dū. q. qd aut est p m natura cognō
scitū alicui⁹. cognosce illud nisi impediā
Illa autē impedimēta sū Aug. sūnt fanta
smata corporaliū animę amorē cogitanti
na. quibz abstractis aīna seipam videt. Sz
ab his anima beate ggnis potuit se abstra
here. ergo potuit seipam videre per speciem
ppriā. Jre sū Aug. in lixē spiritū ⁊ anima:
anima a pncipio sue creatōis habet in se cō
cipisibilitatē. ⁊ rationalitatē ⁊ irascibilita
tem. ergo in se est naturalis cognoscitua. vñ
posito per possibile q nō in fundet corpō
adhuc esset cognoscitua. ⁊ nō esset coartata
per aliā naturā. ergo apra nata est cognosce
re omnia. Sed inordinatū est q aliqd foret
cognoscitū oīs aliorz ⁊ nō supi⁹. ergo ani
ma naturalit⁹ est cognoscitua supi⁹ ⁊ oīum
aliorz. ergo cognosceat oia ⁊ seipam nisi impe
diat. hoc autē est impedimētū q dicitur est su
pra. Sz in aīa beatissime ggnis hocuit flus
lari. g. vidit seipam ⁊ omēs angelos ⁊ omnia
creata. vñ Aug. in li. de spū ⁊ aīa inq. Ani
mus corpis dñator: rector ⁊ habitator vidit
se p seipm. non qñat xilū corpaliū oculoꝝ
imō vero ab omibz corporalibz sensibz rāq. q
pedibz abstractis se ad se vt videat se in se
nouerit se apud se. dñm vult deū cognosce
re eleuat super se. Jre phus in. ij. aīa
dicit q omīo ⁊ penitus difficillimū est ab
quā fide accipere de anima fm suā substantiā
operatiōes em ⁊ potētiās ipsius ⁊ accidentia
nō est difficillimoz cognoscere. Si ergo co
gnosceat aīam in se p suam specē de numero
difficillimoz est. ergo ē de numero cognosce
biliū. ergo fm phm q nō habuit ad gratiā re
spectum. possibile est animā cognoscere per
speciē propriā: licet difficulter. Sed ista dif
ficultas amouet p abstractionē a fantasmā
tibus corporalibz. que abstractio fuit cōplexi
sima in cōtemplatōe beate ggnis. ergo vidit
animas ⁊ spūs in sua cōtemplatōe. Si ergo
vt et pceditbz patet etiā phice loquēdo ani
ma in corpore citra auxiliū gratiē grātū facient
tū in cōtemplatiōe spiritū ⁊ spiritualium
alpectū dirigere potest ⁊ videre. pfecto mul
to fort⁹ anima beate ggnis eleuata ⁊ abstra
cta plenitudine gratiē h facere poterat. Jc
Paulus in rapitū vidit dispositionem cel

habitarie: et beato Dionysio reuelant. Ergo multo magis beata virgo vidit statim angelos et triumphantis ecclesie. Quod enim est pectus sermo multo magis pectus fuit vniuersalis: quia capacitas serui regulat secundum capacitate dicitur. si mihi et tibi. §. in regula. ff. de iur. i. Item Martinus vidit demones: et Jacob angelos qui dixit Gen. xxxij. Lastra in sunt hec. Ergo et beata pigo in sua pcepta: none poterat videre angelos et demones et aliam pcepta: uno et ipm dei. Hac igitur sapientia de diuis repleta magnifice locuta est ipsa pigo benedicta componens canticum illud excel lentissimum. Magnificat anima mea dñm. Hac sapientia fructu docuit aplos sapientissimos de multis mysterijs fidei et secretis diuinitis post ascensione filij. Et quid mirum si sapientissima oium fuit que mater fuit xpi: qui est dei virtus et sapientia: vt dicitur. j. Ehoz. j. Ipse igitur filius qui dixit aplis Luc. xxi. Da bo vobis os et sapientia cui non poterat resistere omis aduersarij vestri. multo excellentius dedit ea luc charissimę genitrici. Si enim de sapientia prestat paruulis. i. humilibus. Ps. xviij. multo magis ea pstitit humillime pgi ni. Ideo illi inq̃ Salomon Sap. viij. Dic sapientie: soror mea es. De eius q̃z sapientie p funditate dici pot illud Isa. xl. Non est inue stigatio sapientie eius. De ipa etia pmonibz pe diat illud puer. xviij. In labijs sapientis iue nitur sapientia. et eius de li. c. Os iusti par turiet sapientia. Si em̃ vt scriptu est Eccl. xxvij. homo sanctus i sapientia manet sicut sol. pfecto oim sanctorz scilicet summa pigo in summa temp manet sapientia.

2. De gratia sciencie beate pginis.

Ratiā sciencie ad finē bene opandi postulabat ppha ps. cxvij. dices Scientia doce me vt discā iustifi cationes meas. Multi em̃ ex causa querunt hoies scire: vt ait Bern. in quodā sermone dices. Sunt q̃ scire volunt vt sciant tur: et vanitas est glie. Sunt q̃ scire volunt vt lucant: et cupiditas est. Et sunt q̃ scire vo lunt vt edificet se et alios: et charitas est. De his q̃z diuinit respectu sciēdi tractat Archi. in. chone. xxxvij. di. et ego diffuse dixi i scda parte solarij pmonij: sermone. xxi. parte. iij. De autē sciētia put est gratia gratis data pstitit in hoc q̃ sciat quis eloqui de moribz et naturalibz rebus et artibz liberalibz et mecha nicis: prout expedit ad salutē aie. pcurandū in primis: et hoc per infusionē dei. iuxta illud

j. ad Ehoz. j. Siā data est vob in xpo Iesu: quia diuites facti estis in illo in omi verbo et in omi sciētia. Hec autē sciētia infusa est Salomoni nō solū ad indicādū populū: sed etia ad differendū de naturis rez: de vo lucibz: piscibus et animantibz terre: ac de plā tis a cedro libani vsq̃ ad ilopū herbā mini mā: vt dicit. iij. Reg. iij. Dicit autē nō loquitur de sciētia sine charitate que inflat: vt dicitur. j. ad Ehoz. viij. et in. c. nisi cū pādē. §. ppter sciētiā. de renū. quod etia notat glo/ sa in. l. Julian. §. quod dicit. ff. ad maced. et in. l. vt ex pluribz. ff. de reg. in. et in. l. licet. ff. de acqui pos. sed loquimur de sciētia bona. Hanc pō sciam fuisse pfectissime in brā vir gine pbat Albert⁹ vbi supra. Et pmo de me chanicis sciētijs. c. cxxiij. sic arguēdo. Omis sciētia de numero bonoz est. sed ei nullū bo nū defuit: q̃ oēs scias habuit. Itē natura nō deficit in necessarijs: vt dicit. iij. de aia. ergo multo fortius gratia. Sed quedā mechani ce sciētie erat beate virgini necessarie: vt mu liebres. Ergo illas habuit ipa que omi gra tia plena fuit. Inter mechanicas autē mulie bres qdā sunt subtiliores et meliores: vt sunt ille que sunt in aurificijs et sericis opibz et subtilioribz sutorijs et texturis et hmoi. q̃ eas sciuit dei mater: q̃ (vt ait Damascen⁹) a nūb lo illustriū supat. he etem sciētie et opa sunt illustriū femina. Itē sua opatio fuit lauda bilissima: q̃ humillima. sed maior humilitas est scire nobilia et subtilia et opari vilia et com munita q̃ tñ scire vilia et opari vilia. q̃ scien tiam habuit istaz opationū mechanicarū nobiliū et excellentiū. licet ipa nō intenderit circa eas. Et rationē assignat Albert⁹ vbi. s. dices q̃ ista subtilia magis ordinant ad vani tatē q̃ ad vtilitatē. Et ppter ea dicit iuriscō sultus in. l. si fideiussoz. §. quedā. ff. mada. q̃ nō est curādū de apicibz. et sic de subtilitatibz iurj. nimia em̃ subtilitas est pnciosa. l. lege duodecim tabulaz. ff. de legi. here. et ideo de bet enitari. l. sancim⁹. Cad trebe. l. si aut. §. si debitor. ff. quibz mo. pign. vel hypo. sol. et l. fi. C. de iu. do. Opatio autē beate pginis tñ erat circa necessitatē et vtilitatē. q̃ nō erat cir ca talia. nos tamē hoc limitare possum⁹ nisi forte in his q̃ ad diuinū cultū ptebāt. De ista autē ei⁹ opatiōe circa vilia dicit puerb. vlti. Quiescit lana et linū et opata est p silio manū suarū: manū suam misit ad fortia: et digiti eius apprehēderūt fusum. In legen da quoq̃ eius dicit q̃ certa hora diet vaca bat operi texturę vt neminē grauaret: et arte

Sciētia inflat

Maria hūmāne sciam

Maria circa vilia se ex erant

et manibus victu querebat. sicut etiam faciebat
Paulus aplos: vt dicitur Act. x. r. q. iij. ca. ca/
uendū. et ex de censu. c. cū apls. Dicit nāq; au/
tor libri q̄ dicitur Pamphilus. c. j. Nā solet ars
dominū lege iuuare suū. et iterū. iij. c. inquit
Pauper sepe suo palatō officio. Licet autem
mater dei habuerit noticiā et peritiā omnū
artū honestarū que exerceri possunt cū me/
rito iuxta illud Seneca in libro de septē libe/
ralib⁹ artibus dicētis. Meritoria artificia
sunt et que valde hominibus profunt: iuxta illud
Quidq; in. iij. de arte amandi. Scilicet ige/
nium placida mollit ab arte. Et studio mo/
res conueniēter cū. Et in. j. de ponto. Ar/
tibus ingenuis quarū tibi maxima cura est:
Pecora mollescūt: asperitasq; fugit. Econ/
tra q̄o de ignorantib⁹ artē dicit autor libri q̄
dicitur Facetus. c. iij. Est pecus vt brutū pen/
tus quisq; caret arte. Ars hominēz format:
nec sinit esse malū. Tamē ipsa vel mater volu/
it cōmunit̄ exerceri circa vitiā exercitiā. Qd̄
etiā pōt pbari fm Albertū vbi. s. sic Beata
virgo pfecta fuit fm actionem et cōtēplariō/
nem. vñ de ipsa dicit pōt illud Luc. x. Maria
oprīmā partē elegit. Bona pars est actiō/
rum: melior p̄tēplatiō. sed optima est ei⁹
que perfecta est in actiōe et cōtēplatiōe: sicut
fuit beata virgo. ergo ipsa debuit habere ope/
ra actiōis que cōtēplatiōi minime repugna/
rent. Nec autē sunt opa manualia grossa et
cōmunita: que nō requirūt multā attentionē
cogitationis. ergo videt q̄ circa hmoi debe/
ret esse operatio hginis. Nec Albert⁹ vbi su/
pra. Et idē etiā pbat q̄ ipsa virgo benedicta
sciuit artē mechanicā improporcionabiliter
alijs et excellētē sic arguēdo. Sicut se habet
effectus ad effectū: ita causa ad causam. sed
effectus causat⁹ ab arte mechanica beate vir/
ginis excellit iporcionabiliter effectū cau/
sati ab artib⁹ mechanicis in alijs. quod pr̄
quia dignissimū ad qd̄ ordinat ars mecha/
nica est vestimētū. sed dignissimū oīm vesti/
mentoz fuit tunica incōfutilis: quā filio suo
fecit beatissima hgo. q̄ si eius ars mechanica
causabat dignissimū effectū: cōcludendū est
q̄ habebat ipaz artē in sumo. Qd̄ q̄o habu/
erit artes liberales in sumo pbat idē Albert⁹
vbi. s. c. cxxv. sic Proverb. ix. dicit. Sapiētia
edificauit sibi domū: et excidit columnas septē
sed ista dom⁹ est brā hgo: septē columnę sunt
septē artes liberales. ergo beata hgo habuit
septē liberaliū artū sciētiā. Itē Exo. xj. dicit
Mulier perat a vicina sua vasa argentea et
aurea. qd̄ exponit glofe et scri de sciētijs secu/
larib⁹. q̄ sci de tēp secu scias seculares depor/
re de mōdo. q̄ et brāissima hgo. Itē Lān. iij. d̄
de curri dauid qua significat sacra scriptura
Nulle clipei pendēt ex ea: omnis armatura
fortiū. Sed clipei fm expositores sunt p̄bū
ce sciētię. Octauo sciētię liberales p̄tinent ad
munitionē sacre scripture. ergo sanctor est il/
las scire. q̄ et beatissimę hginis. Itē quidā sci
laudant a talib⁹ sciētijs: vt Gregori⁹. Die/
ronym⁹. Augustin⁹. Leo papa: brā katheri/
na: et multi aliq. Valēt em ad intellectū et cor/
roborationē sacre scripture: vt h̄ di. xxxvij.
c. de q̄busdā de quo p̄ Panoz. in. c. de multa p̄
illū textū de p̄tē. et di. in. c. venerabilis. co/
dē ti. r. c. innotuit. de elec. facit. l. ij. C. de post.
q̄ beate hginis nō debuit deesse materia hui⁹
laudis. Qd̄ autē grāmaticā sciuerit: pbat
Albert⁹ vbi. s. c. cxxvj. Nā sup illud Lu. ij
Maria cōsuabat omnia verba hec. inq̄t glo/
sa q̄ legerat de diuersis scripturis: et confere/
bat lecta cū his que in facto implebant de fi/
lio. Ergo sciuit legere et intelligebat quod le/
gebat. Quia legere et nō intelligere negligē/
re est: vt ait Latho ergo sciuit grāmaticam.
Dicit quoq; Damascen⁹ q̄ beata virgo fuit
enutrita in templo vbi hginis instruebant.
Itē cū grāmatica sit sciētia recte loquēdi et
recte scribēdi et ipsa in loquendo vel scribēdo
nunq; peccauerit. ergo grāmaticā sciuit i su/
mo. Hoc etiā patet p̄literā respōsalē sc̄ptaz
ab ipsa beato Ignacio. Si em Susanna em/
dierit parēres ei⁹ fm legē Moyli. Dan. xij
p̄ncipiū autē eruditōis est a grāmatica: vt
colligi pōt in. l. j. C. de p̄fessorib⁹ liberaliū ar/
tū. lib. r. p̄culdubio credēdū est beatā virgi/
nem in grāmatica fuisse eruditissimā. nam
grāmatica in bono vsu assūpta est vtilis ani/
me. c. si quis. xxxvij. di. Et similiter sciuit rhe/
toricā. Quod sic probatur. Nam (vt inquit
August. in libro de doctrina xpiana) in sacra
scriptura sunt diuersi colores rhetoricę: sa/
crām scripturā beatissima virgo p̄ferebat
ergo et rhetoricā. Q̄ura quoq; ciuilia et ca/
nonica et leges ac decreta etiā sciuisse in sum/
mo pbat Albertus sup Mōssus est. c. cxxv.
vñ hoc modo. Sapiētia boni aduocati et
eloquentia eius manifestatur in tribus. s. p̄/
mo q̄ obrineat apud iustū et sapientē iudicē
Secūdo cōtra aduersariū astutim et sagax/
cem. Tercio q̄ in causa desperata. et de his ali/
quod tangit in. l. prouidentū. et in. l. quisq;
C. de postula. Sed virgo beatissima aduoca/
ta nostra obtinuit apud sapientissimū et in/
stissimū iudicē deū: et contra astutissimū adu/
ocāt

Sciuit
etiam ar
tes me/
chanicas.

Sciuit
artes li/
berales.

Sciuit
valis

Q

P
Iura la
uit.

ueritatis diaboli. in causa de patissima iter
dei homine: in qua null' homin loqui au-
debat nec Moyses legis doctor: nec Salo-
mon sapientissimus. Na ipsa optinuit opo-
ram sententia nostre liberatōis. ergo iura sci-
uit. Item aliqui aduocati possunt pbare so-
phisticē (licet nō realiter) iniustū esse iustum
sed beata sgo de nostra iniusticia iusticia
fuit. Ergo improporionabiliter omibus opo-
time allegare sciuit. Item ipsa impatrix fuit:
ergo leges cōdere potuit: et legis interpretatio
penes ipaz fuit. fac. l. j. et ij. C. de ve. in. enu.
iura. l. princeps. ff. de legi. et omnia iura in
archa sui cordis clausa habuit. ad quod fac.
l. omniū. C. de legi. l. penult. C. de his qui.
ve. indig. iura. d. l. princeps. Et cōsequenter
in summo iura ciuilia et canōica sciuit. Nec
videt in cōgruū mulieres habere peritiā iu-
ris. Legit em̄ de vxore Johānis andree glo-
latoz et tantā peritiā in vtrozq; iure habuit
vt publice in scholis legere aula sit. ¶ Licet
aut dicat qd dyalerica nō placet deo: qd regnū
dei est in simplicitate fidei et nō in cōtentioe
cōmū. xxvij. di. vii. etiam dicit qd dyalerici
dicō ac noctibz torquent: et obscuritate mē-
tis gradiunt. c. nōne. eadē dist. et qd garruli-
tas ranaz quibz pculsa est egyptus designat
garrulitatem dyalericoz et sophistica argumē-
ta eoz. c. legimus. et c. sequen. xxvij. di. ca-
men dyalerica potest addisci sine peccato. et
similiter alie sciētie mū dane. s. sed cōtra. et
c. nūbar. et c. si quis. eadē dist. Omnia enim
que in iure canonico dicunt contra logicos
siue dyalericos intelliguntur solū de his qui
relictis necessarijs ad salutē: vel ex curiosita-
te tū seu ex alio malo sine circa huiusmodi
occupant: nō autem de illis qui addiscūt bo-
no fine. Et similiter dicendū est de alijs sciē-
tijs paganorū ab ecclesia particulariter non
damnatis: que cum merito possunt addisci
dūmodo seruātur debite circūstācie. Valer-
em ad salutē et pfectū anime et fidei defen-
sione. sicut demonstrat magister Gracian⁹ in
d. c. nūbar. et septē capitulis seqtibz. xxvij.
di. Beata igit hōginē mariā logicāq; sciuisse
pbat Albert⁹ vbi supra. c. cxxix. dicens qd lo-
gica est vtilissima ad sciētiā sacre scripture:
et ad heresum destructionē: et fidei confirma-
tione et rationis redditionē de ea que in no-
bis est fide. ergo ista sciētia maxime est neces-
saria sanctis: et psequēter beatissime virgini
necessaria fuit: que i vniuerso mūdo cūctas
hereses interemit. Itē dicit Hieron. qd liber

Job cōtinet ppositiōes: assumptiōes et p-
fides. et idē est in alijs libz sacre scripture in
quibz sunt diffinitiōes: diuisiōes et p-
fides. et in alijs sunt versus exametri vlt pen-
thametri sūm hebreos. sicut in libro Job: et in
psalmis et in canticis. Ergo logica ipsa et poe-
tria sciuit. qd scripturā sacra in qua hec habē-
tur plene nouit. et hec ita esse in cāico suo de-
monstrauit: et pcurando de spectibz logicē: q
sunt tēperatiua: sophistica: demonstratiua et
dyalerica. Dicit Albert⁹ vbi. s. c. cxi. qd tēpe-
ratiua in sumo sciuit: quia nunq; in tentati-
one succubuit. Sophistica in sumo habuit
quia oēs astutias diaboli cognouit et omnia
sophismata sua patefecit. Dyalerica in sum-
mo sciuit: quia omnia pbleumata soluere sci-
uit. Demonstratiua in sumo sciuit: quia no-
bilissima pprā passionē de nobilissimo ppo-
subiecto per semetipam concludit. Nobilissi-
mū subiectū est prima et summa bonitas: no-
bilissima et pprā et passio est misericordia.
vū in oratiōe dicim⁹. Deus cui pprū est mi-
sereri. Hāc aut pprā passionē de hoc b̄iecto
beata sgo pcludit: qn per eā tanq; per mediū
summe bonus de⁹ in ope nostre redēptiōis i-
se sumā misericordiā demonstrat: quasi tali
veret demonstratiōe. Quicūq; auferit quod-
cūq; malū auferibile: et cōfert omē bonū cō-
feribile ipse est summe misericors. sed de homo
in nostra redēptiōe abstulit omne malū au-
feribile: et cōtulit omē bonū cōferibile. ergo
summe misericors. Et hoc factū est p mediū
ipius beate hōginis de qua carnē assumpsit: et
ex qua incarnat⁹ hoc fecit. Ex quo p̄z qd ipsa
habuit oēs partes logicē in sumo. ¶ Philo-
sophiā etiā habuisse virgine gl̄iosam mani-
festū est. Nam imperator dicit philosophiā
plenus. C. ad syll. l. penul. ergo et ipsa impera-
trix celestis. ad quod facit. l. pnceps. ff. de le-
gi. Itē ad philosophiā p̄tinet retinere furo-
rem amoris viciōsi. s. illud qd in anē quibz
modis naturales efficiunt legitimi. De quo
p Albriciū de rosate in. l. vnica. C. de senatus
cōsul. clau. tol. Et pecunias cōtinere. l. in ho-
noribz. s. p̄bis. ff. de vaca. mu. atq; in dictis
tēperatū esse. s. nos p̄o. in p̄m̄io ff. De
aut omnia fuerūt in rei matre. Itē phiā dicit
a philos qd ē amor: et sophia qd ē sapia: qd
amor sapie. vt no. in. l. j. ff. de insti. tu. de qd
Arch. viij. di. in p̄n. Sup̄ omes autē beata
sgo amat sapientiā: ergo sup̄ omes habuit
phiā. Et filiter p̄bica et medicinā pbat
Albert⁹ in pallegrato loz. c. cxi. eā habuisse

Impera-
tor plen⁹
phiā.

Scit
medici
nam.

Scit
mathema
tica

Scit
musica

fic. ut inq. P. h. in. j. de aia. Cognitio aieva
let ad oia: marie ad sciētiā naturālē. s. b. i. s. i.
ma virgo pfectissima cognitionē anime ha
buit: pfectissime em se cognouit. ergo rē. Itē
per diuersas ppterates lapidū. specierum: li
gnorū. z animalū. z ceteraz rez naturalū di
uerse figurant intelligētiē mysterioz i sacra
scriptura. ergo sine noticiā rerum nō est pfe
cta noticiā scripturaz. sed beatissima virgo
pfecte sciuit scripturaz: ergo habuit in summo
naturalū sciētiā. Itē nullus fuit morbo qz
tūc qz incurabilis qn sciret z posset eū cura
re: ergo in summo habuit sciētiā medicine. Itē
ipā sciuit curare solo verbo. ergo sciuit medi
cinā in summo. Itē ipā sciuit curare corp⁹ et
animā. ergo in summo habuit medicine co
gnitionē. Ideo ei canit. Lecos tu illumina
mortuos resuscita: da mētis leticiā. Ut em
dicit Eccl. xxxv. Alissimus de terra. i. de
virgine maria creauit medicinā. Quapro
pter de indeuor. beate p. gini dicere possum⁹
illud Sap. j. Non est in illis medicamētū.
z illud Piere. viij. A deus nō est ibi. Itē
cūlibet fidelis dicit illud Eccl. xvij. An lan
guorē adhibe medicinā. i. p. gini deuotionē
que te plerūabit a peccatorū infirmitate.
¶ De sciētijs qz mathematicis: q in brā p. gi
ne fuerunt p. bari potest fm Albertū vbi. s. c.
xliij. Nam ipā fuit pfectissima fm affectū: er
go z fm intellectū. Cū ergo dilexerit omnia
diligibilia: cōcludēdum est q etiā cognouit
omnia cognoscibilia. Item fm Hieronymū
geometria: aritmetica z musica habet in sua
sciētiā veritatē. c. si quis grāmaticā. xxxvij.
di. z veritas perficit intellectū: vrbonū ei
ergo rē. Preterea laudatur Abrahāz q erat
peritus in astris: z docuit egyptios astrono
miā. z per eā datus est. Ideo videt q istas
sciētiās pfectissime habuerit beata p. go qn
tum ad id quod vtile est in eis: vt p illas re
ueniat in cognitionē creatoris z noticiā scri
pturaz: aquātū scire cōgruit. cum ipi mari
dei nullū bonū defuerit. Et quātū ad musicā
pater q tam in veteri qz i noua lege erat can
tores z vsus cantus ad diuinū cultū. Lan
tus autē recte sciuit per musicā. ergo ad cul
tū dei perrinet sciētiā musice. ergo fuit in be
ata p. gine. cum p instrumētōz pulsationē et
diuersam melodiā excitet animi affectus ad
deū. vt patet in heliseo: qui faciens psalteriū
adducere z pulsare: excitata est mens ei⁹ ad
prophetiā: vt dicitur. iij. Regū. iij. Prete
rea quicquid pfectissimo auditui delecta

bilissimū fuit ad audiendum illud maxime
armoniacū fuit. s. auditus filij dei nobiliss
m⁹ fuit. ergo vox magis sibi delectabiliss
ma fuit ad audiendum: rōsequēter summe
armonica. Unde Lan. ij. dicit ei. Sonet
vox tua in aurib⁹ meis: vox em tua dulcis.
Ergo ipsa beatissima virgo effectum musice
sciētiē habuit in summo. Habet em musi
ca delectatiōem naturālē: z in omnibus etat
bus atqz oibus morib⁹ vsus ipius est amē:
vt ait P. h. v. iij. politicoz. c. ij. Item musi
ca letificat cor: z tibi ac psalteriū suauem fa
ciunt melodiā. Eccl. xl. Dicit quoqz Ma
crobius in libro de somno Scipionis. Om
nis aima musicis sonis capitur: z musica ca
pit omne quod vinit. Et Boetius in musi
ca libro. j. inquit. Nulla est omīno etas que
a cantilene dulcis delectatiōe se iuncta sit. Cal
siodor⁹ etiā libro. ij. epistolariū: epistola qua
dragesima ait. Musica tristitia noticiā io
cundat: tumidos furores attenuat: cruentā
seuiciem efficit blandā: effugit ignātiā: so
porantē languorē expellit: vigilantib⁹ red
dit saluberrimā quietē: viciatam turpi amo
re ad honestū studiū renouat castitatem: tol
lit mentis rediū bonis cogitatioib⁹ semp ad
uersum p. niciofā cōuertit ad auxiliatricē gra
tiā. z p dulcissimas voluptates expellit ani
mi passiones. Nihilqz efficac⁹ inuentū est ad
p. mouēdū animos qz concane cythare blan
da resolutio. Hinc etiā appellatā existima
mus cordā: quod facile corda moueat. bec il
le. Si ergo musica tātū est vtilis etiā malis:
z eos ad bonū inducit: multo magis bonos
in meli⁹ p. ficere faciet. z cōsequēter in oim bo
norū optima p. gine excellētissime fuit: q cor
dis leticiā z delectatiōem in summo habuit.
¶ Quātū p. ad astronomiā legat. Sen. j. c.
In principio creauit deus celū z terrā. Vbi
expositores ponūt plures celos. Itē ibidē di
citur. fecit de⁹ duo luminaria magna: solē
z lunā z stellas: z posuit ea in signa z rēpora
dies z annos. Ex quo videt q sit necessaria
vel saltē vtilis astronomia ad intelligētiā
scripturaz. quam qz beata p. go plene habuit
ideo astronomiā excellētissime intellexit. De
aritmetica etiā eodē modo p. bari potest. nā
cū sit circa numeros: qui in septuor⁹ diuis cō
tinent diuersa mysteria: vt patet Dan. ix. et
xij. z cōputatiōes annoz de vitis antiquiorū
ibi notant: z diuersa festa diuersis rēponib⁹
agunt z in scriptura agi describunt. ergo est
necessaria vel saltē vtilis sciētiā arithmeti

et sequenter scientia de numero. arithmetica
ergo in beata regine non est credenda de fuisse.
Et si per se possumus de geometria in sa-
cra scriptura diuerse mensure sunt et mensura/
nones: ut mensura ephod: chor: modij: cades: cu-
biti: calami: rinceridis: et alie mensuratioes:
in tabernaculo. Exo. xxxvj. c. in templo:
Ezech. xl. De hmoi autem est scientia geome-
trie. Unde dicunt geometri. i. calculatores
C. de curio. l. canon. li. x. v. l. agri messor
C. de curio. arg. l. fina. libro. x. r. ff. de excu-
sa. mo. l. geometri. ergo cum hmoi scientia sit
necessaria ad intelligentiam sacre scripture ab-
g. dubio fuit in beata virgine. Et de p. d. i. s.
scientijs potest etiam sic p. bari. Na cu habue-
rit scientia legale in qua multu curat de sci-
entia arithmetice in computando: p. bari habent in
l. iij. in. s. seio. in. glosa. in. verbo bissexto. ff.
de minor. r. in. l. j. in. finem in glosa. in. verbo:
septe inditiois. C. de iust. comit. Similiter
et de geometria: ut in toto titulo. ff. si messor
fal. mo. dice. r. finiu regundo. r. comuni di-
ni. r. in. s. penultimo. insti. de offi. iudi. r. ali-
bis p. p. f. et in diuina syberia di Bar-
tol. concluditur q. utile fuit ipam habere has
scientias. Geometria em est licita et appro-
bata. l. artem geometrie. C. de malef. et ma-
the. ¶ Q. autem habuerit theologia in summo
probat. Nam cu habuerit iuris prudentiam
ut supra dictu est: r. iur. prudentia sit diuina/
num reru noticia: ut dicit in. l. iusticia. s. iur-
ris prudentia. ff. de iusticia r. iure. r. insti. eo.
s. iuris prudentia. Tunc de diuinis tracte-
tur no solu in iure canonico: sed etiam in ciui-
li: ut patet. C. de summa trinitate r. fide catho-
lica: maxime i epistola Inter claras. ergo ha-
buit scientia theologie. Et potest etiam sic pro-
bati fm Albertum vbi supra. c. xlv. Inquit
Psalmista ps. cxvij. A mandatis tuis intel-
lexi. Ergo impleto mandati auget intellectum
operari. Sed beata virgo mandatu in sum-
mo impleuit. ergo theologia in summo intel-
lexit. Item ibide inquit idem Psalmista. Lu-
cerna pedibus meis verbu tuu. Sed beata
regina sola nunq. pedeaffectus offendit. ergo
lucerna verbi illam pfectissime illuminauit
Petere Ezech. j. dicit. Lum eleuarentur
animalia eleuabatur pariter r. rote iuxta ea.
Quod expones beatus Gregori inquit q.
cum eleuant doctores in vita. i. spirituali: ho-
noratur r. exaltatur in eis scientia. Sed bea-
ta regina habuit eleuantissimam vitam. ergo etiam
habuit eleuantissimam theologie scientiam. Itē

apostoli sciuerit theologia cu no didicissent
humanit. ergo multo fortius beata virgo.
Itē ipsa habet aureola predicator. ut p. bari
bitur infra i vltima parte huius opus. ergo sci-
uit theologia. Itē de beata cecilia legit. Vir-
go glosa semp euangelii xpi gerebat i pecto-
re. ergo multo fortius beata regina. Item. j. Jo-
hannis. ij. dicit. Unctio docet vos de omib.
vbi glosa ait. i. ad salutem p. n. t. b. Sed bea-
ta virgo sup omnes fuit vncta. ergo improp-
portionabilis sciuit omnia ad salutem p. n. t. b.
ria. de quib. est theologia. Itē in archa erat
lex dei. Exo. xxv. sed per archa figurat beata
virgo. ergo ipa in se habuit tota lege dei per
scientiam ipi. ¶ Q. autem sciuerit libru senten-
tiarum probat Albertus vbi supra. c. xlvij.
Nam materia primi libri reducitur ad mate-
riam de trinitate r. de predestinatione: de pote-
ria r. voluntate dei ac gratia ei. s. de hac ma-
teria plurimu sciuit beata virgo: que poten-
tiam r. bonitatem ac gratiam dei in summo in se
experta fuit r. diuina trinitatem ac sui p. desti-
nationem excellissime intellexit. Secundus li-
ber est de angelis r. opib. ser. diez r. statim ho-
minis. sed hec oia pfectissime sciuit mater dei
ergo secundu libru in summo intellexit. Terti-
us liber est de incarnatione verbi: r. de virtutib. et
pceptis diuinis. Sed beata regina hec oia sci-
uit in summo: que verbi incarnationem per expe-
rientiam cognouit: r. virtutes ac pcepta pfectissi-
me intellexit ac in se habuit. ergo r. tertiu li-
bru optime sciuit. Itē i q. rto libro agit de sa-
cramentis r. resurrectione. Ipa aut gras sacra-
mentales in summo habuit: ut patebit infra ser-
mone. xj. huius p. tis. Habuit etiam corp. simi-
limu corporib. resurrect. quia eius corpus
fuit immune ab omi macula culpe: r. etiam a pe-
na mortis: ut dicit infra in tractatu de assump-
tione eiusde. Itē optime cognouit naturam
corporis resurrecti: r. resurrectionem dñi ipa p-
ma vidit r. credidit. ut ait Ambro. in lib. de
regimib. ergo oes libros finiaz i summo sciuit
¶ Q. autem tota biblia r. omnia pure creature
scabilia intellexerit: p. bari per illud Joh. xvj.
vbi xpus ait aplis. Sp. s. c. t. s. docebit vos
omne veritate. ergo multo magis docuit ei
matrem. ¶ Dicit aut Albertus vbi supra caplo
cxlix. q. beatissima virgo fuit sufficienter per-
feta per habitu nature r. gratie: potens i ope-
ratione exire: r. sine conlequi cuiuslibet sci-
entie r. hec scientia exiit in actu r. operatione q. n-
do: vbi: qualiter r. quantum ordinabatur sibi
ad beatitudinem r. alijs ad salutem. habuitq.

¶ Scit
libros
marum

¶ Scit
libros
marum

¶ Scit
libros
marum

perfectam cognitionē omnium ad suam beatitudinem pertinentium finem statū. vīe. et omnia que fuerunt in eius anima naturalia vel acquisita sicut gratia informata vel cū gratia cōiuncta vīe omnia essent gratuita. Cōcludendo ergo hanc partē dico q̄ de beata virgine dici potest illud Sap. ix. Scit illa omnia et intelligit. Et nos illi dicere possumus illud Luc. xvi. Scimus quia scis omnia. et illud ps. cxxxviii. Mirabilis facta est sciētia tua. Et merito. Cum em̄ dicat. j. Regū. ij. deus sciētiarū dñs est. pfecto nō est dubitādū q̄ matrē suam sciētia replere voluit. Unde de ipsa inquit Sap. vi. Pōnā in lucē sciētiā illius. Et ipsa dicere potest illud Prouerb. xxx. Noui sciētiā sanctorū. de qua per totū orbē diffudit. iuxta illud Eccl. xxi. Sciētia sapientis tanq̄ inundatio inundabit. De sūmo nō autē sciētie eius dici potest illud Prouerb. xv. Letat homo in sciētia oris sui. et sermo oportunus est optimus. Ipsi q̄ virgini in hunc mūdū veniēti dicere potuit deus illud iij. Regū. iij. Dedit tibi cor sapiens et intelligens. De ipsa etiam dici poterat illud. iij. Regū. iij. Erat sapientior cunctis hoīb. et illud Iudith. xj. Mirabant omnes sapientiam ei⁹. illud Eccl. c. xxxix. Laudabunt multi sapientiā ei⁹. Et ipsa dicere poterat illud Eccl. j. Precessi sapientiā omnes q̄ fuerūt ante me. De illa q̄ dicere possumus illud Danielis. v. Sciētia et sapientiā innēta sunt in ea. et illud Eccl. xxiij. Omnia vidit ocul⁹ ei⁹ scilicet intellectualis. Et quib⁹ omnib⁹ cōcludi potest q̄ beata virgo que cognouit omnia creatura et creatorē. scilicet nūm⁹ animarū in inferno existentium cū earū penitē. et earū que erant in purgatorio. et in sinu Abrahę. et in mūdo et pulchritudinē earū. et similit⁹ nūm⁹ oīum angelorū. archangelorū. et aliorū beatorū spiritū. De quib⁹ inq̄ Dionysius. q̄ maior est nūm⁹ angelorū q̄ omnium aliorū creatorū similit⁹. et q̄ p vno angelo sunt decē archangeli et semp multiplicant in decuplo ascendēdo de ordine ad ordinē. Sciebat ergo beata virgo omnium istorū nūm⁹ et eorū distantia et pulchritudinē differentē et gloriā. Itē cognouit naturā diuinā. scilicet beatissimā trinitatē et distinctionē personarū. et proprietates attributas trib⁹ personis melius q̄ vnq̄ cognouerint vel cognoscent omnes pure creature sub celo existentes. Itē omnium stellarū nomina et proprietates sciebat. Nā de cōcavit sibi per gratiā illud quod et canit Sedulius dicens. Qui stellas

numeras quaz tu nomina sol⁹ Signa. potestares. curfus. loca tēpora nosti.

¶ De fide beate virginis.

Inquit glosa sup illud Pauli 2. ad Thim. xij. Alteri fides ē.

¶ Dic accipitur fides. put est gratia gratis data. pro constantia fidei vel sermone de fide. N. autē beata virgo omnes supauerit vīe in fide sic sumpta. pbat Albertus vbi supra. c. d. sic. Nam aliorū constantia fuit deficiens et intercepra. ipsius autem nō. vnde de ea solet exponi illud Ecclesiastes. j. Generatio preterit et generatio aduenit. terra vero in eternū stat. Item Nath. xviij. inquit saluator. Si habueritis fidem sicut granū sinapis. et dixeritis monti huic tolle te et mitte in mare. obediet vob. Granum sinapis est tenax parvū et calidum. et significat fidē beate marie. que fuit ita cōstans certa et humilis. q̄ ad ipsius dictū quādo dixit angelo. fiat mihi fin verbū tuū. summis montū tulit se de celo et misit se in mare hui⁹ mūdi per incarnationē ex ea. vel in mare sui verit. Lere null⁹ sancti vel sancte fuit vnq̄ fides tam cōstans et tam seruēs q̄ illud ptere auderet vel impetrare posset. Non etiam Abrahā. qui tamē (vī ait Ap̄lus ad Rom. iij.) credidit in spem contra spem. Credidit namq̄ in spem repromissionis sibi facere ab angelo de filio natiūto contra spem quā naturaliter habebat. s. q̄ nō esset ei amodo filius natiūto cum esset antiqu⁹ dicitū et haberet vxorē sterilē. Sed maior fuit fides beate virginis. que credidit angelo sibi dicenti q̄ virgine pmanēte nasceret de⁹ et homo. Magis em̄ est cōtra naturā virginē cōcipe et parere deū et hoīem. q̄ sterilē et vetulā ex aliquo viro cōcipere purū hoīem. ergo ipsa improportionabiliter superante Abrahā in fide et consequēter omnes alias. p illā regulā. Quicquid est super⁹ superiore est etiā multo magis super⁹ inferiore. argū in. l. de accessionibus. ff. de iur. et tem. prescrip. et in. c. et pre extra de dec. ¶ Itē Gregori⁹ in omel. pascale inq̄. fides nō habet meritū vbi humana ratio prebet experimētū. Sed istud a beata virginē creditū maxime fuit sup rationē et experimētū. ergo habuit maximū meritū. Et quib⁹ omnib⁹ patet q̄ ipsa virginē beatissima habuit maximū habitū et actus fidei sup omnes viatores. Hac autē fidei sue cōstantia mater dei diaboli supauit. vñ ipsa volēs. J. cū recitare dixit deo illud Iudith. ix. Da mihi in

¶ Dabitur maximū fidei

animo constantia et contenta illi et virtute ei
 ut curat illi. De timore etiam demonum propter
 stantiam fidei et spiritualis potestatis illi. Iudith
 xvij. Dormuerunt per se constantia eius. Ipa quoque
 ego et plurimis mysterijs fidei perdocuit pri-
 mos predicatorum apostolos. unde illi dicere pote-
 rit illud. ps. cxvij. Declaratio sermonum tuorum
 illuminat. Et quod per se sermonum suorum ecclesia
 fuit bene disposita. id est ipsa dicitur per illud Ecce
 illi. In sermone eius composita sunt omnia. et illud
 Ecce. viij. Sermo illi prece plenus est. Eius
 autem sermo et doctrina non fuit sicut illi. et quo
 inquit Latho. Turpe est doctori cum culpa redar-
 gatur ipse. et Quid in. ij. et tristitia. de se fecit de
 alijs malis doctoribus. Crede mihi mores di-
 stant a carmine nro. sed fuit illud Prospe-
 ri in li. epigra. dicens. Non satis est domini prece-
 pta exolvere lingua. Is meminit legem quod me-
 mor est operis.

De gratia sanitatum beate virginis.

¶ Rara sanitatum est curare infirmos:
 non medicina naturali sed virtute di-
 uina. et ope diabolico. ut fuit iuca-
 rationibus et supplicationibus curare infir-
 mos non pertinet ad gratiam istam sed ad peccata
 tum. unde et prohibita est. xx. vij. q. ij. c. illud. et
 q. iij. c. iij. Hanc autem gratiam sanitatum ha-
 bebant apostoli. Unde etiam ad vmbra. Pe-
 tri transiens per viam infirmis tacti eius vmbra
 sanabantur. ut dicitur Actuum. v. ergo mul-
 to excellentius hec gratia fuit in ipsa magistra
 et domina apostolorum dei genitrice Maria.
 Unde illa dicitur Ecce. xliij. Medicina omnium
 in festinatione nebule. Nebula ista est caro christi
 de terra virginis exorta. nullo peccati pondere
 reprobata. et ultra puritatem angelicam ele-
 uata. ac calore spiritus sancti formata. Hacer-
 go medicina nobis a beata virgine facta et pro-
 posita. totus mundus virtualiter est sanatus.
 Unde Bernardus in quodam sermone inquit. Deple-
 tudine eius omnes recipiunt gratiam. eger au-
 ratione. tristis consolatione. Ideo eius filius
 inquit Ecce. xliij. Ego quasi flumini. dicitur. quod
 interpretatur medicamentum generatiois. egres-
 sus sum ex paradiso dei nostri. id est de beata vir-
 gine. que fuit paradisi voluptatis a pinci-
 pio. in quo posuit deus hominem. id est christum. quem for-
 mauit. Et ergo illud quod est causa cau-
 se sit causa causari. ut dicitur in li. de causis. et no-
 tat in li. domini. et in li. videam. in fi. ff. locati
 et in li. qui occidit. §. i. hac. ff. ad li. aquil. Si
 beata virgo generauit medicinam et medicum
 sanatorum omnium. concludendum est quod ipsa totum
 orbe sanauit. Ite ipsa habuisset gratiam san-

tatum in summo: probat Albertus vbi. §. c. d. j. et
 possumus arguere sic. Beata virgo non solum
 totum hominem sanum facit in anima et corpore. et cu-
 rat omnes morbos incurabiles. ut supra pa-
 tuit. sed etiam post mortem curat et mortem fugat.
 et etiam quos curat sanat ad immortalitatem. er-
 go superat omnes in gratia sanitatum. Ideo ipsa
 inquit Prover. viij. Qui me inuenit inue-
 niet vitam et habuerit salutem a domino.

De operatione virtutis beate virginis.

¶ Oper illud. j. ad Thim. xij. Alij
 operatio virtutis. autem glo. i. miracu-
 losa que sunt contra naturam. id est solutio-
 nem naturae. cum marthe. §.
 quasi. §. i. miraculosa. de cele. mis. Et ista est
 differentia inter istam gratiam et precedere. quia pre-
 cedens videlicet gratia sanitatum est circa ea ad que
 se extendit etiam virtus naturalis. sed vbi per na-
 turam fit sanatio infirmitatum. mediis et medi-
 cinis et successiue per gratiam diuinam fit subito.
 Sed operatio virtutis est circa ea ad que non
 se extendit potentia nature create. ut est illumi-
 natio cecorum. et resurrectio mortuorum. solum in ce-
 lo firmum stare vel retrocedere. Dim autem virtus
 tuum miraculorum maximus est deus homo. scilicet
 verbum caro et virgine factum. Unde Dier. xxiij.
 dicit. Non faciet dominus super terram semina cir-
 cumdabit virum. Non autem illud est super omnes
 nouitates. cuius nondum fuit nec erit sile. turra
 illud Iste. vlt. Quis audiret unquam tale. aut
 quis vidit huiusmodi. Ergo beata virgo habuit
 gratiam operationis virtutis in summo. Licet enim fue-
 rit opus magnum et mirabile quod factum est sub
 Ezechia rege iuda. quoniam. scilicet. ad petitionem eius in si-
 gnum sue sanationis et remissionis culpe sol reuer-
 sus est retro per. x. lineas i horologio achaz re-
 gis iuda. ut habet. iij. Reg. xx. in quo hoc opus
 fuit vmbra et figura maior fuit ipsa res figu-
 rata. Signum etenim datum fuit in sanatio-
 ne et remissione peccati. non vni hominis solum sed toti
 humani generis infirmi ad mortem per quam sol iusti-
 tie filius dei altissimi retrocederet. x. lineis tunc
 sanaretur homo. Noue lineas sunt noue ordines age-
 los recti ante deum. decima linea est humana natu-
 ra. Reuersus est ergo quasi retro quoniam paulominus ab
 angelis minoratur est. quod mortaliter facit forma
 sui accipiens habitum inuenit est ut homo. de. Phi-
 lip. ij. et sic in decima linea. Horologium autem ad
 cuius decima linea reuersus est sol. est beata virgo
 ex rege achaz retrocedens. qui in se habuit perfectio-
 nem omnium ordinum angelorum et hominum. Quan-
 te virtutis opus. deus facit est homo ut homo
 fieret deus. cecus illuminatur. infirmus sanat.

Maria est p. & gine bndicta. Cecos q. corporaliter
cecos il / multoties illuminant. vñ legit q. quidā de
lumina / ricus ei valde denotus qui arrescribēdi vitā
uit / suā sustentabat: audies & legens pluries de
pulchritudine & excellentia ipi. rogabat fre-
quenter ipam virginē vt illi semelle dignare-
tur ostēdere. Qui reuelatū fuit q. tāta est cla-
ritas ei. vt si videret eam visum amitteret.
Qui nimis affectuose eā videre cupiens di-
xit se nō curare de amissione oculorū: dūmodo
semel mereret eā videre. Cogitauit tñ sibi in
hoc pñdere ne amissio oculorū opteret eū mē-
dicare scribere nō valēdo. vñ statuit in mēte
sua vñū oculū clausum tenere cū sibi appa-
reret: & altero ipam aspiciere: vt saltē oculis
clausis sibi remaneret illius. Lū igit super
hoc anhelatū qdā vice sibi cū magna gloria
apperet beata & go: & ille clausum vñū oculū
tenere inciperet: tantā pulchritudine & magni-
ficentiā in ea cū vno oculo apro vidit: q. nō cō-
tēte vidisse vno oculo nisi eā totis oculis vi-
disset: etiā si ceterū habuisset. apuit subito etiā
aliū vt plenē & repleret. Qui subito ex imē-
sitate lucis vtrorū oculo orbat. est. Nec tñ ex
hoc cōtristat. est: s. mirabiliter solat. ex ipa
visioe. Rogauit tñ beatā Mariā vt saltē vñū
oculū sibi restitueret: vt ex scriptura viuere
posset. Qui pñssima & go vtrūq. oculū pñt.
reddidit.

Despū pphetico beate & gine.
Lōm glo. j. ad Ehoi. xj. pphetia
est pñdicere futura vel ocula pñen-
tia vñ pñerita nūciare: que via na-
turali sciri nō pñt. Quot modis
q. q. dicat pphetizare ponit Bar. in. l. j. a
pñ. ff. de no. op. nū. Q. autē hāc grām beata
virgo habuerit in sumo pbar Albert. vbi su-
pra. c. diij. sic. Propphetia est diuina inspira-
tio. ergo vbi iproporcionabilis est spū sancti
pñsentia & grā & inhabitatio: ibi etiā ipropor-
tionabilis est inspiratio & pphetia. Hoc au-
tem fuit in beata virgine: iuxta illud Luc. j.
Spū sanctus superueniet in te. ergo ipa in sum-
mo habuit spū pphetic. Itē spū sanctus i ani-
mas sanctas se trāffert: & amicos dei et pphē-
tas cōstituit: vt d. Sap. vij. Ubi q. ipropor-
tionabilis est trāffertio: est iproporcionabilis
pphetia & amicitia. hoc autē totū fuit in
cristina aia dñe oīum creaturaz. q. habuit p-
phetiā in sumo. Itē Matth. xj. dicat. Ler-
et pphete vsq. ad Iohannē. & ille fuit ppha
& plus q. ppha: q. xpm digito demonstrauit.
& nobis dare q. demonstrare. ergo si pphetia

monstrationē Iohes dicit. est ppheta: mul-
to forti. beata & go dicit pphetissa. Sic em
seipam matrē & & gine demonstrauit corpore
ipm filiū suū i pphetis & scripturis pñt. Maria
maia p
pphetissa
sum toti mūdo demonstrauit: & sic summa p-
phetissa fuit. Unde Isa. viij. dicat. Accellit
ad pphetissam. vbi glo. ait. s. & gine mariā.
ergo ipa p excellētiā dicit pphetissa. Sequi-
tur ibidē q. & ceptū ex ea filiū iussit deus voca-
ri. Accelera: spolia: terrarū: festina pdari. qd
nomē p effectū pñt: xpo filio hui. excellē-
tissime pphetisse. Itē si Layphas eo q. esset
pñtifer ani illi. pphetauit: vt habet Ioh. xj.
q. imporcionabilis bñssima virgo regina
& impatris mūdi sup omes grām habuit p-
phetie. Itē q. hanc grām habuerit per effe-
ctum monstrauit: q. cōscia secretorū & pñcia
futurorū: ministris nuptiarū dixit Iohis. ij.
Quod cūq. vobis dixerit facite. pñdens spū
ritu pphetico q. filius eius volebat aquā in
vinū cōuertere. Q. autē scius nō repugnet
pphetie pater. q. in nouo & veteri testamēto
pphetisse fuerunt: vt patz de Maria sorore
aaron Exo. xv. & Lu. ij. Anna pphetissa cō-
memorat. Act. xj. xij. dicat q. Philipp. ha-
buit q. tuor filios q. pphetabāt. Pñcia Jo-
hānes dicit ppheta & plus q. ppha: q. pñz
matrē qdāmo pphetas fecit: vt habet Lu-
ce. j. multo ergo magis dici debet ppheta et
plus q. ppha beata & go: q. iohem ppheta cō-
stituit: na ad e. salutatorē exultauit in vtero
marris: vt mysteriū occultū qd ipū ppheti-
co cognouerat: eo modo quo poterat ostēde-
ret. Nō solū autē ipē Iohes ad vocē & gine
bndicte pñtuit. est ppha: s. etiā mater ei. fa-
cta est pphetissa & spū cōto repleta: vt b. Lu-
ce. j. Q. & beatissima & go spū ppheticū in
sumo habuerit: in suo mirabili canico ostē-
dit: i quo nō solū pñerita & pñtia ocula nū-
ciauit: s. etiā futura excellēissime pñciauit.
Ideo illi in mūdū veniēti dicere potuit de
illud Dicit. j. Prophetā in gentibz dedit te.
Si & Petr. dicebat sue. ij. candice. j. c. Da-
bem. firmiore ppheticū sermonē. multo ma-
gis hoc dicere poterat ipa dei mī. De q. etiā
dici potest illud Eccl. xlvj. Exaltauit vocē
ei. in pphetia.

De discrezione spūritu quā habuit be-
ata virgo.

Rime Iohannis quarto dicitur
p. Nolite credere omni spūritui: s.
probate spūritus vtrū ex deo sint.
Et propterea dicitur in. l. j. s. de
lum. ff. de eo per quē fac. erit q. facillit oīus

credo defacill recipit. et de esse in culpa. facit
l.ij. et sic. ff. de in rebo. Dicit etia Eccl.
x. Qui cito credit leuis est corde. Quid ma/
gime intelligi debet de illo q credit cito spu si/
bi aliq mo apperi. Angelus em tenebrar tras
figurat se in angelu lucis. vt ait Paulus. ij. ad
Cor. xj. Discretio ergo spirituu cognosce
ntonas inspiraciones a malis suggestioib
mundi carnis et diaboli. Quia gram in sumo
habuisse matre dei pbat Alter. vbi s. c. cluij
sic. Spualis homo indicat oia. j. Lhoz. ij.
id est. discernit agenda a no agendis. et simula/
ta a veris. s. beata xgo iproporcionabiliter fa/
it spualis. ergo iproporcionabiliter a alijs oia iu/
dicant. et sic sup oes discretionē habuit. Itē
ij. ad Cor. ij. inqt Paulus. et diabolo. Non
ignoramus astutias eius. ergo multo min⁹ ma/
dei. Itē in vitaspā. legit q btas Anthoni⁹ vi/
dens totū mundū laqueis diaboli plenū ex/
clamauit. Qs euader hos rācos laqueos?
Et vocē audiuit dicentē ubi. q sola humili/
tas. sed beata xgo inproporcionabiliter o/
bus alijs humilis fuit. ergo inproporciona/
biliter sup oes in deceptibilis fuit. nāq em dece/
pta est et receptora in oibus vicijs. Itē ppruū
et spū nequā rēare spūales de supbia. s. ip/
sa nunq habuit stimulu supbie. q a spū ma/
ligno maxime fuit inuincibilis. cui⁹ machina/
tiones sup oes itellexit.

De genere linguarū beate xginis
Ratia generis linguarū est scire loq
varijs linguis et intelligere idioma/
ta eaz. q hō nō didicit p suā indu/
strā. s. p solā grām diuinā. Quā
gram habuit btas Anthoni⁹ de padua ordi/
nis nri. q romepdicās intelligebat ab oib⁹ na/
tionib⁹ hoim. et cū ibi essent pntes nō solū la/
tini. s. etiam greci. alemā. gallici. hyspani
et aliq multi diuersar linguar. singula vide/
bat q pdicare in lingua sua. Hāc gratiā de/
dit ei⁹ apls in die pēchecostes qn in linguis
ignis descendit sup eos spū sanct⁹. Actū. ij.
cum quib⁹ et beata virgo erat. que filii cū eis
hanc gratiā linguarū recepit. imo ipis omni/
bus excellenti⁹. vt ait Albertus vbi. s. c. clv. et
potest pbari q ipa habuit gratiā linguarū
modo. Lingue in signuz sunt fidelib⁹. j. ad
Lhoz. iij. S. ipa fidelissima fuit. ergo do/
num lingue in summo habuit. Itē ipa ead/
uocata ois. ergo debuit scire idioma ta singu/
lorū. Quid dicit idē Albert⁹ vbi supra q mul/
ti ex diuersis mundi partib⁹ audieres tamā/
sanctitatis beate xginis accedebat ad eā vi/
standā. vt ab illa instruerent in fide filij ei⁹
qbus illa loquebat linguis in qbus erat edo/
cti et nutriti. eos qz cōsolabat et pfortabat. vñ
ipī dicere poterāt beate xgini illd Lan. iij.
Mcl et lac sub lingua tua. Sūt aut septua/
gintaduo genera linguar. sicut fuerūt disci/
puli xpi. c. septuaginta. el. ij. xvj. di. q oia pfe/
ctissime habuit btā xgo maria.

De interpretatiōe sermonū btē xginis.
Interpretatio sermonū fm glo. j. ad
Lhoz. xj. est scripturas scire expo/
nere. Qs aut btā xgo hāc grām i/
sumo habuerit piz ex pdictis in q
bus pbat⁹ est q oes scripturas intellexit. Itē
nō est verbū quod dñs nō reuelauerit fuis
suis. vt d. Amos. ij. ergo multo magis ma/
tri sue interpretationē oim sermonū et scriptura/
rū dedit. vñ in illa verificabat illd Eccl. iij.
In lingua sapia agnosce. et sensus et scia et do/
ctrina. verba em sunt note eaz que sunt i aia
passionū. vt d. in. j. perier. et in li. sex pnci. et
notat in l. iij. s. idē tubero. ff. de suppl. lega.
et facit. l. non aliter. ff. de le. j. et l. is qui. s. fi.
ff. de tuto. et cura. da. ab his. l. quidam. ff. de
condi. isti. et l. diuus pius. s. de minore. ala/
lax minore. ff. de qstio. Beata igit xgo opti/
me scies oes scripturas interpretari dicere po/
terat illud Eccl. ij. Dedit mihi dñs linguā
mercedē meā. et ipa laudabo eū. Appropia/
te ad me in docti. et cōgregare vos in domū
discipline. aperui em os meū cōparevob sine
argēto sapiētā.

De gratia aplar⁹ et euāgelistar⁹ ac pastoz
que fuit in beata xgine.
Postolat⁹ gratiā habuisse beatā
a virginē probat Alterus vbi sup
c. clvi. Nam si Johānes baptista
dicit Johis. j. Ego vox clamāris
in deserto. quasi diceret. Nō tū predico vo/
ce. sed totus sum vox predicas penitentiā. qz
omnis vita mea. victus. vestitus et habitatio
inuitant hoies ad penitentiā. ex quo habeo
gratiā apostolatus. Multo magis hoc di/
cere poterat beatissima virgo. cui⁹ omnis vita
erat vox inuitans hoies ad innocentā. Itē
pprietas apostolorū est illa que habet Mac/
thei. v. vbi xps dixit illis. Vos estis lux mū/
di. s. hoc conuenit beatissime xgini in sumo
ergo habuit gram aplar⁹ in sumo. Itē apls
grece idē est quod missus latine. quia fuerūt
missi apostoli ad predicandā fidē. vt inquit
Arch. in. c. fundamenta. super xba aposto/
los. et elec. li. vj. Sed beata virgo missa fuit

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

in mdo ad picipiēdū r pariedū fidei auctore
 g excellēti? habuit grām aplar? oibz aplis.
 3 ¶ Eūgelistaz qz grām habuit: q oim q euā
 geliste sepleūt magistra fuit. vii Lu. ij. dicit
 tur. Maria autē cōseruabat oia q̄ba hec con
 ferēs in corde suo. vbi glo. ait. Ut cū tps p̄di
 cāde vel scribēde incarnatiōis adueniret suf
 ficient oia p̄t essent gesta posset explicare. s.
 fidelibz: maxime apostolis r eūgelistis.
 k ¶ Pastor etiā grāz habuit: que totā ecclīaz
 bndictio fructu v̄eris sui p̄auit r cōtinue pa
 scit. De q̄ p̄dictū fuerat. Isa. xl. Sic pastor
 gregē suū pascet. Itē ipa genuit eū q̄ sol? est
 pastor bon? Joh. x. r trāsumptiue i. s. ecce.
 ij. q. vij. q̄ est magn? pastor ouīū: Heb. iij.
 g dignitatē pastor habuit: qz p illū vntū
 orbe cōstituit. imo nō solū greges s̄ etiā alios
 pastores ipa p̄auit. vnde de illa dicit p̄r illd
 2 Dierē. vi. Ad eā veniēt pastores. s. vt pascā
 tur ab ipa. ¶ Cōcludit igit̄ Alter. sup. Nil
 sus ē. c. clx. q̄ oia dona grati? data r oēs grās
 vntūaliter r oīpharie habuit brā p̄go sup oēs
 alios excellēti? q̄ sibi fuerūt collate. r si non
 ad mīsteriū in ecclīa: ad rēcorādā potētiā: ad
 nobilitādā naturā r ad honorādā psonā su
 am: r sic ad p̄fectiōis r delectatiōis augmētū
 in materiā laudis r oim bonoz spūaliū com
 plemētū. De quibz donis nob cōicare digne
 tur ipa p̄go beatissima. Amen.

¶ De eiusdē brē p̄ginis sc̄ritate ac p̄tū im
 munitate: ipeccabilitate: puritate r meritabi
 litate.
 Sermo. x.

Emplum dei
 sanctū est. j. ad Lhoz. iij. Inq̄t
 beatus Aug. in ser. j. de assum
 ptione p̄ginis brissime. Ad tātē
 p̄ginis p̄menda laudis p̄conia quō tenuē
 ingeniū r iners lingua sufficiat: cū ad h̄ etiā
 nō possit sufficere p̄hoz p̄funda loquacitas
 Nec mirū si hec virgo sanctissima suis lau
 dibz humane vocis modos exuperat: qn ipaz
 humani generis excellētibz meritis trāscen
 dit naturā. S̄ nō oīno nobis a laudibz ei?
 est reticendū. qz r si min? sufficit sensus ino
 pia ad effectū: sufficiens tamē ē apd̄ deū deuo
 re mētis affect? nec ambigēdū est qn valeat
 hec de se loquēti sapie p̄bere ignicula: q̄ toti?
 sapie plenitudine suo castissimo p̄tulit i vte
 ro. valēqz cū vult efficacā p̄bi tribuere: que
 p̄bū p qd̄ facta sunt oia p̄gineis vīceribz ge
 stant in corpore. hec ille. De ista ḡ dignissima
 p̄gine itē loq̄ pop̄rātes qnqz cōsideratiōes

in p̄nti simone faciem?
 Prima dicit sc̄ritatis.
 Scda immunitatis. s. a p̄cto.
 Tertia ipeccabilitatis.
 Quarta puritatis.
 Quinta r vltima meritabilitatis.
 ¶ Pars p̄ma huius simōis de sc̄ritate siue
 sanctificatiōe tractat p̄ginis.

Etiam p̄ginē in vtero matris su
 b ille sc̄rificatā p̄bat. Alter. de ales in. Maria
 iij. p̄e sum. in tract. de sc̄rificatiōe in vtero
 beate p̄ginis. r fran. may. in tra. sc̄rificatiōe
 etiam de cōceptiōe p̄ginis. r sc̄ritas Bo. in. iij.
 di. iij. r b. Tho. i. iij. p̄e sum. q. xviij. art. i. r
 in. iij. di. iij. r in. iij. di. vij. art. i. q. j. Et hec
 veritas p̄bati p̄ hoc mō. Ecclīa celebrando
 festinat ei? natiuitatē. ḡ fuit sc̄ritā anteqz nata
 ex vtero. ergo fuit in vtero sanctificata. Un
 Bern. in quodā ser. ait. Est itaqz p̄go regia
 veris bonoz titulis cumulata: q̄ p̄culdubio
 sancta fuit ateqz nata. neqz em natiuitas ei?
 festinis laudibz honoraret: si nō sc̄ritā nalcere
 tur. hec ille. Si em nō fuisset sanctificata co
 clētia erraret celebrādo ei? natiuitatē. q̄a sta
 tuit in p̄cto nō dēberet stari gaudiū nec solē
 nitas: led pot? dolor r luct? Eū ḡ ecclīa non
 possit errare. j. q. iij. c. saluator. xxiij. q. i. ca.
 pudēda. r. c. a recta. r i glo. in. c. ita dñs. tit.
 di. r q̄ oppositū teneret esset heretic? patz p
 postū. Itē fm̄ p̄bm in. ij. r. vij. ropic. Si
 qd̄ min? videt inesse r inest: ḡ r id qd̄ magis
 Na si rex r p̄nceps honorat clericū: sequit̄
 q̄ magis d̄z honorare papā. Eū ergo hiero
 mias fuerit sc̄rificat? i vtero: vt patet ei? j. c.
 vbi dicit illud. Prius q̄ te formārē in vte
 ro noui te: r ateqz exires de vtre sc̄rificauit te
 Johes qz sc̄rificat? fuerit in ventre mris: vt
 pater Luc. j. vbi dicit. Et spūsc̄to replebit ad
 huc ex vtero mris sue. Minor autē est enidē
 tia de sc̄rificatiōe illoz qz de sc̄rificatiōe beate
 p̄ginis. ḡ multo magis ipa fuit a deo sancti
 ficata p illā regulā Bern. sup. allegatā. qd̄
 alijs licet paucissimis est p̄cessum rē. lōgem
 excellētiōz fuit sc̄rificatiō p̄ginis sc̄rificatiōe
 Dieremē r Johis. illoz em sc̄rificatiō ipor
 tat emūdatiōz: brē autē p̄ginis repletōz sc̄ri
 spūs r ḡre iundatiōz. De hac autē sc̄rificatiōe
 p̄phetauerat David ps. xlv. di. Sc̄rificat
 uit tabernaculū suū altissimū. Si em Dierē
 mias fuit sc̄rificat? vt esset dignior p̄p̄bati
 r Johes vt digni? posset xpm digito remon
 strare: multo magis debuit brā p̄go sc̄rificat
 vt eēt dignior m̄r dei: r xpm in suis vīceribz
 posset digni? generare. Incōueniēs etiam su

Bermo. x. De sanctitate Marie

ille qd n piosum thesaur. s. dei filii p. eter-
nus in vtero ei? poneret. nisi sanct? z mud?
fuisse. Lm inq. ppha ps. xij. Domu tuam
vne deat scitudo in longitudine diez. Ad
cuius ergo illd incouenies necesse est fate-
rius hginis fuisse scitificat. qz argumetu
vnde reducdo rem ad incouenies: vt inqt
glo. in l. j. C. vt in que desunt aduo. p legem
offidius. ff. de leg. iij. ¶ Quadrupliciter aut
fuit scitificata brissima hgo. Prio in mris
vtero: vt. s. dictu est: z tunc collata est ei gra
z remota pntas ad peccadu tam venialiter
z moralit. z vt ait Alber. de ales vbi. s. scitifi-
catio remouit a hginie ome quod ee poterat
inductu ad pccm ad qscuz carnales mo-
tus: qd velut serpentes in carne humana serpu-
t. Et hec quide scitificatio tanta fuit vt etia po-
tuit ad alios extendere frutes suas: atqz ex-
tingueret i alijs ocm cupiscetia carnis. pin-
de Eccl. xxiij. ipa inqt. Quasi cedr? exalta-
ta sum in libano. qz sicut cedr? iterfacit serpe-
tes odore suo: ita ei? sanctitas in alios irra-
dians: z bonoz exeploz odore spirans extin-
guet cupiscetie mor? in carne serpentes. z
hac frute no habuerit alij in vtero scitifica-
ti: vt scad alios frute sua trassunderet atqz
carnales cupiscetias extinguerent. De hac
aut brissime hgis scitificatioe alios fructifica-
tes pdixerat David in psona ei? dices. Ps.
cxij. Efflorescit scitificatio mea. Sic autem
fuit p scitificatoz pma dei gra repleta: qd licet
ei? libez arbitriu nondu esset in fine vltimo
stabilitu: m nūqz ea inclinabar ad malu: sed
semp ordinabar ad bonu: z in statu innocen-
tie ab omi pccō illibata ptegebat. vñ Bern.
ad canonicos lugdunenses scribit. Puto qd co-
pioum mun? gratie in ea delcederit que ei?
no solu scitificaret ortu: sed ea ab omni pecca-
to custodiret immunē. Ideo spūs sanctus pote-
rat dicere hō diuio incarnado illud. j. Pa-
ral. xxi. Preparaui edē sanctā. z ipi virgi-
ni dici poterat illud Judith. viij. Tu mulier
sancta es. De hac etiā scitificatione pdixe-
rat David ps. xxv. dices. Scitificatio z ma-
gnificatio in scitificatione ei?. ¶ In scda aut
scitificatione qd facta est in cōceptioe filij dei
tanta largitate z copiam spūs sancti accepit
quā pot creatura viatrix accipe. nō deo vni-
ta vnitare psonē: tāqz omimode ad diuinos
vlus tam mēte qz corpore dedicata fuit tota
luce diuinitatis replēdit. Et hoc significare
voluit angel? qn dixit Luc. j. Spūs sanctus
supuener in te z virtus altissimi obumbra-
bit tibi. z tūc totalit fuit in dei gra pfirmata

ita vt ampli? peccare nō posset. Ex qd conclus
dit Alber. vbi. s. c. xlvj. qd scitificatio beate
hginis oēs alias excedit in hoc: qz alij sancti
ficati postea venialit? peccauerūt fm ipm: vl
fm alios saltē peccare potuerūt: ipa aut hgo
nō: vt infra pbabit in iij. p. hui? ser. De hac
aut scitificatione pfirmate in sanctitate potest
exponi illud Judith. ix. Dom? tua in scitifi-
te pmaneat. brā em hgo fuit tom? dei pma-
nens in scititate. ¶ Tertia scitificatio fuit qn
de hoc mudo brā ei? aia migravit: z in plen-
tudine scōzū collocata est. iuxta illud Eccl.
xxij. Et in plenitudine scōzū detentio mea.
Quarta hō cū in aia z corpe resuscitata sup
oim scōzū z scōzū atqz beatoz spiritūū altitu-
dine iuxta scitissimū filiū suū in sacratissimo
celi palacio sublimata atqz idicibilis glifica-
ta resedit. vñ ipa dē illud Eccl. xxiij. In ci-
uitate scitificata silr requiescit.

De imunitate beate hginis ab oī pccō.

Inqt Aug? i li. de natura z gra
v Lum de peccat? agit nullā pccō?
optet de matre dñi facere meritor?
Ipa em ab omi pccō fuit imunis
vñ dicere poterat illud Job. xvij. Neqz em
rephēdit me cor meū in omi vita mea. Item
fm Ansel. in li. de pceptu hginali: ea purita-
te nitebat qua sub deo maior neqz intelligi-
sz maior pot intelligi si peccauit. g. nūqz pec-
cauit. ¶ Nō obstat aut illud Eccl. dictu qd
refert Leo papa in fmonē natiuitatis dñi:
z habet etiā in c. ad huc istā. s. scim? autem.
de pe. di. iij. vbi dicit. Nemo mundus a se
de: neqz infans cui? est vita vni? diei sup ter-
rā. z Job. xv. Celi nō sunt mudi in cōspectu
ei? s. dei. z p celos qdā intelligūt sanctos. qd
rīdet qd generi p spēm derogat: vt in c. gene-
ri. de reg. an. li. vj. z. l. in toto iure. ff. eo ti. z. l.
sanctim? C. de penis. p speciale em pūlegiū
pccsum brissime hginie derogat illi regule ge-
nerali qd oēs peccauerūt: iuxta illud Eccl. vij.
Nō est hō iust? qui faciat bonū z nō peccet
Et idē habet. iij. Reg. viij. z. ij. Paral. vij.
c. z Ero. xxiij. vbi dicit deo. Null? est apud
te innocēs. z Jsa. xxiij. vbi scriptū est. Faci-
sumus imudi oēs nos qst pann? mēstruare
vniūse iusticiē.

De impeccabilitate beate hginis.

Ro expeditioe hui? pccis qrit. nū?
qd brā hgo potuerit peccare? Et
pmo videt qd sic. nā Aug. i li. xxx
ij. questionū dē qd ideo deus fecit
hoiem peccabile: qz glōsū est posse peccare
v

Utrum
Maria
potuerit
peccare

et non peccare: quod non peccare ex impossibilitate. ergo hoc debuit inuenire in rebus que sunt gloriosioribus creaturis. Item Ecclesiastici. xxxj. in laude sancti dicitur. Qui potuit transgredi et non est transgressus: et facere mala et non fecit. Item etiam illi inuenit que est laude dignissima. Item Damascenus inquit quod omne creabile est subtile finem et secundum electionem: sed etiam ut corporalia secundum electionem ut rationalia. Sed beata rego fuit composita ex utroque: et videtur fuisse subtilis in utroque: et ad hoc facit illud Job. xv. Ecce infantes eius nemo immutabilis. Insuper gloriosius est quod ex victoria habet quam si sine victoria ut probatur in libro. i. pe. ff. de cap. et postli. reuer. corona enim victoribus datur: ut ait beatus Naximus in sermone plurimum martyrum: sed ubi nulla est pugna: nulla etiam est victoria: ut dicit Beatus in moralibus. et cum in beatissima regine maria fuerit et sit gloria: et ipsa plebs sit triumphatissima corona: sequitur quod magna habuit victoria: tunc prout maxima habuit pugnam. et potuit peccare. Sed hoc est auctoritas Bernardi in libro de naturitate reginis dicit. Ego puto quod copiosior gratia sanctificationis in ea descendit quam in alijs in utero sanctificationis: et tota vita eius in unum ab omni peccato efficeret. Quod nemini in natis mulierum credimus esse de nativitate. Item frustra est potentia que nunquam reducit ad actum: sicut dicitur inus quamiam sunt quibus que nullum sequitur effectus. Item C. de reno. de sed beata rego nunquam fuit peccatrix: sed frustra in ea fuisset potentia peccandi. Tu ergo et natura nihil agas frustra: ut dicitur in philosophia. iij. de anima. et j. de celorum mundo. et notat in libro his idem. ff. de obsequiis etiam dicitur quod tunc nihil est superfluum: ut in. s. sane. in phemio sexti et i. l. j. s. nulla itaque. C. de ve. in. enu. et in prima constitutio. s. q. d. et in. l. si quis in. s. ff. de lega. j. dicitur quod nullum in iure subest positum sine mysterio. videtur dicendum quod deus non dedit beate regine potentiam peccandi: quod fuisset superfluum. unde de gloria. in. c. p. baptismum de ple. di. iij. quod beata virgo ex miraculo non potuit peccare. Prefea peccare non est aliquid posse sed potius non posse: ut ait glo. in. c. j. super verbo omnipotens. de sum. tri. et si. ca. q. allegat Augustinum de pe. di. ij. s. charitatis. et c. Item philosophus in. ix. metha. inquit quod potentia est principium transmutationis in aliter. sed in beata regine nullum fuit principium transmutationis in peccatum: quod nulla potentia peccandi. Item tunc quod in convenientes est inesse actui: et de inconvenientibus est inesse potentia. sed beatus regine in convenientes est inesse actui peccandi: et inconvenientibus est inesse potentia peccandi. Item iterum non posse peccare nec posse mereri: medium est non posse peccare et posse mereri: sed prout pertinet ad statum comprehensionis sum

placit. secundum autem ad statum viatoris simpliciter. et medium pertinet ad statum medium. sed ille est beatus regine que sunt simpliciter viatoris: et secundum quod comprehendens ut ait Albertus. vbi. s. c. de re. s. non habuit potentiam peccandi. Et ita concludit Albertus. ibidem. quod non posse peccare per se sequitur naturam inextinguibilem: et hoc modo de trinitate dicitur non posse peccare. Unde ait Hieronymus in. c. vl. de pe. di. ij. deus solus omnipotens dicitur: quod cum omnia possit peccare non potest. Secundo modo dicitur non posse peccare quod habet unionem personalem cum natura inextinguibilem: et hoc modo ipse beatus potuit peccare. Unde Damascenus dicitur quod inextinguibilis erat deus iustus. Tercio modo dicitur non posse peccare quod habet participationem rationem plenam totalem ad naturam inextinguibilem medium quod est deus sui natura inseparabile: ut est habitus gratie. et sic scilicet in propria non potest peccare: tunc illud per philosophum. c. lviij. Exortantur. i. roborantur: seras potestatem tuam: sed supponebimus: ut nullum possit exire peccando. Quarto modo dicitur non posse peccare quod habet participationem ad naturam inextinguibilem medium: quod est deus sui natura in se quod est separabile: est in omni separati a deo repugnare vel resistere vel impedire. et propter hoc in suo summo in tali intellectu est inseparabile: ut est plenitudo gratie in beata regine. et hoc modo dicitur beata rego non potuisse peccare. unde Bernardus de ioseph dicitur quod credebatur potuisse regine posse parere quod maria posse peccare. et ex his partibus rursus ad obiecta pugna autem habuit: non tamen ab intra. sed in carne: sed ab extra. sed per tribulationes: unde et victoria. Deus ergo auctoritates et rationes que videntur probare quod potuit peccare loquuntur et potentia secundum quod oppositum ad non posse. sed vel. ij. vl. ij. modo sumptum. Prout igitur quod non posse peccare coniunctum cum posse mereri est proprium privilegii beate regine: ut ait Albertus. vbi. s. Hoc ergo privilegium non posse peccare conuenit illi spiritui sancto in sed a sanctificatione: cum ex eo immutabilis sanguinis corpus filij dei formauit ut ait scriptus Bo. in. ij. di. ij. ar. ij. q. ij. et beatus Thomas. i. ij. pre. sum. q. xvij. ar. v. Si enim post conceptionem filij dei potuisset peccare plura inconvenientia sequerentur Bernardus. Primo reddi daret in contumeliam prolis. quod est mater eorum peccatrix et sua diaboli et iudicis. Secundo eorum et trinitatem nostram. quod sic dicitur potuisset. Tercio eorum deum humani generis: et in contemptu totius divinitatis interit: quod incarnationis operis suspensum non merito reddi posset. Unde omni assensum est quod in conceptione filij dei talis esset confirmata quod voluntas eius non potuit postea perverti ad malum: non tamen in liberi arbitrij ablatione: nec per aliam potentiam amissionem: sed per liberi arbitrij per gratiam completionem et fortificationem

No pot
se peccare
di: quia
placit.

Respon
sio ad ar
gumenta.

U

Berno.x. De sanctitate Marie

et ablatis. et per singularem indulto ipsi
baptizati collato. Et confirmata predicta p[er] hanc
fieri. vbi dicitur. q[uod] ait. Dignior fuit b[ea]ta virgo
et hoc q[uod] m[er]ito effecta e[st] q[uod] sit aliq[ui]s angel[us] in
celo. Si g[ra]ngeli in g[ra] sunt p[er]firmati: mul
tis magis m[er]ito dei. Hec ille.
Depuritate in summo b[eat]e g[ra]nginis.

b Latissima g[ra]ngine habuisse purita
tem in summo possibile h[ab]et ab aliq[ui]a
pura creatura p[ro]bat auct[or] Ansel
sup[er] allegata: q[uod] habet in li. de co
ceptu g[ra]nginali: vbi inq[ui]t. Decuit vt coceptio
illius h[ab]eret de m[er]ito fieret purissima t[em]p[or]e. Si em
aliq[ui]a puritate p[er] h[ab]uisse vel p[er]traxisset
no[n] posset dici h[ab]ere puritate[m] t[em]p[or]e q[uod] sub deo ma
ior nequeat intelligi. Na[m] si maior est puritas
filius ei[us] ip[s]e est de[us]. Ad p[ro]batu[m] aut[em] b[eat]e g[ra]nginis
puritate[m] adduci p[ot]est illud puer. xxi. Aufer ru
biginem de argento: et egrediet[ur] vas purissimu[m].
Argenti fuit vterq[ue] p[ar]es b[eat]e g[ra]nginis decuit
semper pagata est b[eat]a g[ra]ngine. ablata em rubigi
ne et infectioe a semine illo q[uod] debebat ip[s]a g[ra]ngi
p[ro]p[ri]e: egredia est m[er]ito dei tanq[uam] vas purissimu[m].
Si em taminata esset ip[s]a g[ra]ngine aliq[ui]a macula
p[er] h[ab]uita et inaiata maiori puritate niteret[ur].
Dicit g[ra]ngier. vbi. s. c. lxxviii. q[uod] maior pu
ritas accedit p[er] maiore accessum et appropia
tione ad summe pur[ita]tis. et q[uod] puritas sequit[ur] natu
ram luminis et luminosi: vt q[uod] plus p[ro]cipat
de natura lucis: plus habeat puritas: vt summa
lux et summe luminis summe sit luciditas et pu
ritas: vbi magis p[ro]p[ri]e et de est p[ro]p[ri]etas lucis
ibi etiam magis p[ro]p[ri]e et de sit p[ro]p[ri]etas puritatis.
Res em capit p[ro]p[ri]etate[m] et nomen ei[us] rei de qua
magis p[ro]cipat: vt in argu. p. glo. in l. ij. ff. de
lib. leg. et in l. de adop. s. semine. et ff. de sta. ho
mi. l. querit. Subdit Alber. vbi. s. Un[de] cum
sit lux corp[or]alis et lux sp[irit]ualis: vt dicit Aug[ustinus] sup[er]
Gen[esim] ad littera[m]. et magis p[ro]p[ri]e dicat lux sp[irit]u
alis q[uod] corp[or]alis: erit et puritas corp[or]alis et sp[irit]ua
lis: quare sp[irit]ualis est dignior. Puritas aut[em]
corp[or]alis de maiore finis maiore p[ro]p[ri]etate ad
summa corp[or]alis lucis: et finis aqua purior e[st] fra
et aer: q[uod] aqua: et ignis q[uod] aer: et firmametu[m] q[uod]
ignis: et celu[m] cristallinu[m] q[uod] firmametu[m]: et celu[m]
empyreu[m] q[uod] aqueu[m]. Sicut maior puritas sp[irit]u
ritualis est b[eat]e maiore p[ro]p[ri]etate ad summa sp[irit]ua
le lucis: q[uod] e[st] de[us]. q[uod] lux est et tenebris lucis: in q[uod] te
nebris no[n] sunt velle: vt dicitur. i. Joh. i. Scdm[ut] h[oc]
g[ra]ngia sensitiua purior est vegetatiua et r[ati]onal
is sensitiua: et r[ati]onal angelica q[uod] r[ati]onalis h[um]ana
na[m] finis natura. finis aut[em] g[ra]ngia q[uod] est q[uod] lumen
creatu[m] p[ro]cedens a luce increata: vbi est maior
p[ro]p[ri]etate g[ra]ngie: ibi maior est appropinquatio

ad p[ri]ma lucem: ergo vbi g[ra]ngia est in summo: ibi ap
propinquatio in summo: et puritas in summo
Sed ibi b[eat]a g[ra]ngie respectu o[mn]i[u]m aliar[um] creaturar[um]
no[n] vnitaz q[uod] b[eat]a diuinitas fuit g[ra]ngia in summo. g[ra]ngia ap
propinquatio ad summa lucem in summo: et consequent[er]
puritas in summo. It[em] ad Th[om]a[m] i. d[icitur]. Cha
ritas de corde puro. s. e. vbi g[ra]ngia maior est chari
tas ibi maior est puritas. sed charitas in bea
ta g[ra]ngie fuit in summo: g[ra]ngia et puritas. Petr[us] etia[m]
dicit vt habet Act. xv. fide purificas corda
eor[um]. et loquit[ur] de fide formata p[er] charitate[m]. sed
beata g[ra]ngia habuit fide[m] tale[m] in summo: g[ra]ngia et puri
tate[m]. Inq[ui]t g[ra]ngier. vbi. s. q[uod] no[n] obstat huic
co[n]clusio[n]i q[uod] puritas g[ra]nginis in statu vie non
plene app[ro]p[ri]etate p[er] speciem lucis increata: vt
beati q[uod] hoc ideo erat: q[uod] maior lux g[ra]ngie in s[e]c
ulo passibili p[ro]p[ri]etate corpi passibili ac gros
so. minus inuitat et mouet actualit[er] q[uod] minor
lux g[ra]ngie in subiecto ipassibili et g[ra]ngioso. Et h[oc] ap
paret p[er] ex[em]plu[m] a fili. vbi dicitur. q[uod] g[ra]ngia ma
ior lux min[us] illuminat p[er] co[n]structione[m] cu[m] aere ob
scuro: q[uod] minor lux p[ro]p[ri]etate cu[m] aere cl[ar]o. vbi
luna quadoq[ue] in nocte magis illuminat i aere
cl[ar]o q[uod] sol in die i aere obscuro et obnubila
to. et tam[en] ip[ro]p[ri]etate maior e[st] lux sol
q[uod] lune. Et sic fuit in b[eat]a g[ra]ngie q[uod] et si non ita
actualit[er] p[ro]p[ri]etate videret de u[er]o summa lucis p[er] spe
ciem: vt scilicet p[ro]p[ri]etate co[n]structione[m] corpi sui passibilis
em habebat maiore g[ra]ngie habitum et s[e]c[un]d[u]m q[uod] ip[s]i.
vbi dicitur. et magis erat p[ro]p[ri]etate luci eterne: et p[ro]p[ri]etate
magis o[mn]i[u]m pura. Hec ille. ¶ Possu[m] aut[em] di
cere q[uod] ei[us] puritas fuit p[ro]p[ri]etate imp[er]mixta et co
tinua. fuit em p[ro]p[ri]etate: quia cu[m] triplex sit pu
ritas. s. humana: angelica et diuina: ip[s]a puri
tate diuina in vtero noue m[en]sis portauit: et
puritate[m] angelica[m] t[ra]nscedit: et o[mn]i puritate[m]
humana[m] vniu[er]salit[er] sup[er]auit. fuit g[ra]ngia eius pu
ritas imp[er]mixta. No[n] em habuit admixtio[n]e[m]
original[em] p[er] h[ab]uita: q[uod] fuit a filio dei p[er]uata. nec
mortal[em] actualis: q[uod] fuit patris pot[en]tia p[er]fir
mata. nec ventalis: quia fuit a sp[irit]u diuino co
secrata. Un[de] dicere p[ot]est illud Iudith. viij. U
it d[omi]n[u]s: q[uod] custodiuit me angelus ei[us]: et hinc
eunt et ibi co[m]morant[ur] et huc reuertent[ur]. Lu
stodiuit em ea d[omi]n[u]s in m[un]du[m] eunt[em]: q[uod] in ori
ginali fetore et putredine labi no[n] p[ot]uit. Et
in m[un]do co[m]morat[ur]: q[uod] ip[s]am a mortalit[er] p[er]uata
uit. Et ad patriam reuertit[ur]: q[uod] sine macula ve
nitatis p[er] h[ab]uita ip[s]am de m[un]do ad celestia euoca
uit. Puritas insup[er] ei[us] fuit p[ro]p[ri]etate. nu[m]q[uam] em
fuit interrupta. vbi ait Eccl[esiastes]. xxiij. Usq[ue] ad
futu[m] scdm[ut] no[n] desina. Ad p[ro]p[ri]etate etia[m] de puri
tate b[eat]issime g[ra]nginis p[ot]est adduci q[uod] finis leges
illud d[icitur] p[er] h[oc] cui nihil est admixtu[m]. l. in his. in

Puritas
Marie

pn. ff. de solu. r. libroz. §. caris. ff. de leg. iij. r. no. in de. si dignitate. de pben. r. in l. j. §. pu. rus. ff. de reli. r. lump. fu. Jte puz exponit. i. sine dolo. iij. q. ix. c. pura. r. puz p simplici ac cipit. l. duos. ff. de pdi. r. de mo. r. i. aut. vt oēs obe. iudi. §. hec plderates. i. aut. de nup. §. si p ab initio. Lū igit bndicta virgo fuerit se parata ab oi puritate r sine aliq dolo: acple/ na oi simplicitate scitatis: sequit innumabili ter pcludēdū q fuit purissima.

¶ De merabilitate bre gignis.

y
Maria
in oibus
meruit

b Latissima gignē in oi sua oparōe r qlibet motu liberi arbitrii meri/ tū acqūisse pbari p fm Alber. vbi s. c. clxxvj. Nā inqt Apl's Lot. iij. Dmē qd cūqz facitis in pbo vel ope in noie dñi nri iesu xpi facite. r. j. ad Lhoz. r. Siue mādūceris siue bibaris vl aliqd aliū facias: oia in glām dei facite. Aut g aliqz implet h aut null? si null? g frustra pcepit vl consulet vel monet. si aliqz g brissima pgo: g in omni eo qd fecit merebat. Jte qlibet motu mereri ē quoddā bonū. aut g est cōmūicabile aut nō si est cōicabile: g siue bonus de cōicant il/ lud alicui: ergo brissime sue mī. Si autē di/ catuz q nō est cōicabile: nō videt verū: quia idē de qlibet ope ptingeret dicere. Jte q ipa beatissima pgo trāscēderit in meriti oēs pu ras creaturas pbat sic. Diuina gra siue cha/ ritas est pncipiū merēdi: vgdicit magr in. ij. di. xxvij. r. Lho. j. ij. q. vl. sed beata pgo fuit pre oibz plena diuina gra r charitate a pmo instāri q habuit vsum liberi arbitrii: vt pba tū est in pcedētibz fmomibz hui' opis. g ab il lo instāri cepit pre oibz mereri. Et cū dicat Augustin' ad Bonifaciū q gra meret auge/ ri: vt aucta mereat r pfici. g crescēte gra i ma/ ria: crescebat ratio merēdi r meritū. Prefea si de brō fran. dicat in legēda maiori quā cō posuit scūs Bonauictura q mos erat ange/ lico viro nūqz oclari a bono. Quid credēdū est de beata pgo: pfecto nō est dubitādū q a pmo instāri vsum liberi arbitrii vlsqz ad suū felicissimū trāsitū sp fuit in actu merēdi: r p/ bat. qm si aliqñ vel i mīmo spacio fuisset ocl/ osa a bono ope saltē peccasset venialiter. cui' oppositū tenēt omēs doctores in. iij. dist. iij. Jte vbiqz nō pōt in discernēdo ratio erra re: r volūtas nūqz pōt eligere malū: ibi sp eligit bonū r optimū. Sz vtrūqz horū fuit in brā pgo: vt patz ex dictis. s. g ipa sp ele/ git bonū r optimū: ut illud Lu. x. Maria optima prē elegit. r pnter in omi ope mere/ bat. Jte fm phm in li. de aia: in relect' semp

est rect'. nisi qñ se imiscet fantasticiis r deduc/ cit ab illis. sz intellet' bre gignis nūqz se imi/ scit fantasticiis nec deducit' fuit ab illis. g sp rect' fuit. Sz rectū dicitur: mediū nō erit ab extremis. v. phisic. g sp direct' fuit in sumū bonū: r pnt' temp merebat. Et hec oia confir mat scūs Odilio in fmōe gignis bre dices. Unū p certo scim' q ois marie actio sp intē ra fuit in dño. ¶ Nō solū autē merebat oibz opatiōibz sz etiā in oibz passionibz ex libero arbitrio pcedētibz: vl eo pcurrēte in eis: vtp bat Alber. vbi. s. c. sequēti. Magnū em est meritū ex tolerātia passionū: iura illud. ij. ad Lhim. ij. Si tolerabim' r cōregnabim' vñ Pau. ij. ad Lhoz. j. inqt. Sicut abūdāe passioēs xpi i nobis: ita r p m abūdāe pso la tio nra. r itez ibide dī. Scētes qm ficut fo/ cū passionū estis: sic eritis r pso latiois. Qui em sentit in cōmōdū debet etiā sentire cōmō/ dū. l. fm naturā. ff. de re. in. cū si. ¶ Concludit aut Alber' vbi. s. sic dicit. Dicim' g pbea rissima pgo qlibet motu liberi arbitrii ad agē dū vel patiēdū merebat: sz nō merebat mori bus naturalibz inqz nū natur alibz: sz rōnali/ bus gra informatis. vnde moribz liberi arbi trii gratuit' merebat. vbi etiā libez arbitriū r gra opabant: sz libez arbitriū vt iumentū: gra vt fessor: fm Ansel. iuxta illud apli. j. ad Lhoz. xv. Nō aut ego sed gra dei meū. r sic merebat qlibet motu q cōtingit mereri. Nec ille. De qbz innumerab' meritis nos faciat cōcōrtes ppe pgo benignissima q dixit illd Sap. vij. Sine iudicia cōico. s. deuo' meis in pnti gram: in futuro autem glām semp ternā: mediāte dilectissimo filio meo: q est be nedict' in secula. Amen.

¶ De sacramētis eccl'ie q recepit brā pgo: Sermo. xj.

Dom reuela

tionē notū factū est sacramētum ad Eph. ij. Inqt Apl's ad He bzeos vl. Optimū ē gra stabili/ re cor. Jdo aut dicit optimū: qz nihil ē meli' in vita gra dei. Est em ita pciola q p cā pcpit tur oīe bonū. vñ Eccl. xl. dī. Gra dei sic pa radīsus in benedictōibz. r. ij. Petri. j. Ma rima r pciola nob donauit de'. l. p gratia su/ am. Int alias at dei gra est gra sacramentalis: sz sacroz eccl'ie: que fm mām. in. iij. sentē. di. ij. sunt septe. s. baptīsmus: cōfirmatio: pa nis benedictōis. i. eucharīstia: penitētia: vn ctio extrema: ordo r iugū sine mīmonie:

Mere
bat in oī
bus pas
sionibz

Lod

y

Sermo. XI. De sacramētis que recepit

ex quibus tres consideratōes in p̄senti sermone facimus.

Primo vtz brā x̄go illa suscepit.
Secundo q̄re de h̄ scriptura mētiōe nō fecit.
Tertio qd̄ vtilitatis ex eis acq̄siuit.
Pars p̄ma hui⁹ sermōis vtz brā x̄go suscepit sacra ecclesie.

Maria
capit.
p Rō expeditiōe p̄mptis q̄rit. nū
qd̄ brā x̄go suscepit ecclesiastica sa-
crāmēta: et r̄ndet Alber. sup̄ Mis-
sus c. c. lxxij. di. q. brā x̄go om̄ia
ecclesiastica suscepit: q̄ tpe suo fuerūt oib⁹ hoī-
bus ḡnālī instituta: et p̄mulgata oib⁹ obser-
uanda: nō ex necessitate vt aliq̄: s̄ multiplici de-
cā. Primo ad sup̄p̄ hūmilitatiōis. Secundo p̄p̄
scādali euitatiōis. Tertio p̄p̄ p̄cepti imple-
ratiōis. Quarto p̄p̄ meritoꝝ superogatiōis.
Quinto p̄pter heresum cōfusiōis: maxie
ill⁹ que ipam asserēbat nō fuisse hoīem: sed
de natura angelica. Sexto ad p̄fectoꝝ istru-
ctiōis: vt q̄ est sc̄us s̄cificet adhuc. Septi-
mo ad p̄ctoꝝ redargutiōis. Possunt etiam
iste cause reduci ad tres: p̄p̄ q̄s sacra istitu-
ta et ordinata sunt in alias causas quas po-
nūt theologū. i. iij. di. i. et ibi Rich. in art. ij.
q. j. p̄ma cā fuit ob sui maiore hūmilitatiōis
scdā ob alioꝝ instructiōis: tertia ob bonoꝝ exer-
citiōis. Quāto ad p̄mā scdūm est q̄ si
cur p̄mū docimētū qd̄ insidit nobis p̄ma
mater. Ena fuit sup̄bia: qua voluit se deo eq̄-
reita p̄ma marie p̄tus (vt inq̄t Amb.). ē hu-
militas: quā ipa m̄ nra sp̄ualis in oib⁹ edo-
cuit. vñ sicut legalia obseruauit instituta p̄-
p̄ctoꝝ tanq̄ p̄cto subdita forer: q̄ in omni
carebat p̄cto: vt paret in sacrificio purificati-
onis et filij redēptiōis. ita etiā sacra q̄ sunt me-
dicine p̄ncipalit̄ p̄ctoꝝ voluit ex hūmilitate
suscipe. Vñ Berū. in quodā sermōe inq̄t il-
li. Vere maria nō indiget purificatiōe: sed
necesse? tunc circūfusiōis. esto ergo et tu sicut
vna ex mulierib⁹: sic ille est vn⁹ ex illis. s. pec-
catoꝝib⁹ fm̄ appentiā. Secdo sacra suscepit
brā x̄go p̄p̄ instructiōis alioꝝ: vt p̄fectos do-
ceret sui exēplo fūare leges sup̄ioꝝ: etiā si nō
tēnerent more impatoꝝ in. l. digna vox. C.
delegi. et in. s. fi. illi. de inoffi. testa. vbi dr. lū-
cet soluti sum⁹ legib⁹: tñ fm̄ leges viuere volu-
mus. et istud est p̄fecti⁹: q̄ea in b̄ficijs nris
sunt gratiofora: q̄ cū liceret nō impedire: di-
lectiōis tñ cā impedim⁹. et iam nūc xxvij. q.
i. et glo. in. c. j. in fi. de sum. tri. et fi. ca. Pro-
mulgati autē fuerat edictū p̄ aplos ex prece-
pto ipi p̄cipiens Marth. vlti. Euntes doce-
te oēs gentes baptizantes eos in nōie patris

et filij et sp̄s sc̄i: docētes eos fūare q̄cūq̄ mā-
dauit vobis. de penitentiā: eucharistiā et alijs
h̄mōi. Voluit q̄ beata x̄go hec obseruare vt
imitaret nos suo exēplo ad p̄niam. peccato-
res etiā instruit vt nō erubescāt assumere re-
media humilia instituta ad delēdū peccata.
Erubescūt em̄ quidā p̄ctā sua cōfiteri: cōtra
quos Berū. in quodā sermōe exclamat di.
O nimia infamia hoīm pudet abluī et nō pu-
det inq̄nari: pudet sordes abstergere et nō pu-
det cōtrahere. B̄tissima autē x̄go cū esset sine
p̄cto sacra in remediū p̄cta instituta su-
scepit ac si eēt peccatrix. Tertio hoc fecit p̄p̄
bonoꝝ exercitatiōis: vt fūaret illō Apoc. vi.
Qui iust⁹ est iustificet adhuc. volēs em̄ quo-
tidie merita cumulare: sacra deuota sumebat
vt magis i merito et dei grā q̄ridie crederet per
effectū eorū.

Pars secūda hui⁹ sermōis q̄re sacra scri-
ptura nō facit mētiōem de sacramētis a bea-
ta x̄gine susceptis.

Alber? vbi. s. c. lxxij. ponit q̄nq̄
a iter alias ratiōes quare de sacroꝝ
susceptiōe a beata x̄gine nihil sit
exp̄ssum in diuīs scriptur. Prima
est vt p̄ h̄ deuotio fidelij exaret: iuxta illud
Ecc̄i. xxiij. Qui edūt me adhuc esuriet. et. j.
Qui elucidat me vitā eternā habebūt. facit
ad hoc illud quod solebat dicere Barth. i. q.
Linus et magis fecit illū magistru. q̄ semp̄
relinquebat eis dubitantiē. et p̄ hoc magis ex-
ercitabat postea ad inquirendā vitā. Se-
cūda ratio fuit vt nra vana gl̄iatio red̄mat:
nra bona opa p̄ magno cōp̄tādo. Vanitas
em̄ humana cupit alijs innotescere et vana
gl̄ia quicqd̄ bonū pegerit. quod ph̄ter dñs
Marth. vj. di. Eū facis elemosinā noli tu-
ba canere ante. B̄tā autē x̄go cū eēt excellētis-
simi meriti: et opa excellētissima plurima fece-
rit: vt ipa sacramēta suscipiēdo: et multa alia
noluit tamē illa exp̄mere vel narrari facere:
vt discam⁹ occultare bona opa nra q̄ nō est
necessariū. sicut et fili⁹ et ea q̄ egit vlt⁹ ad tri-
gestimū vite sue annū: q̄ vtiq̄ triuola nō fue-
runt: sed oia magnifica et excellētissima. nec
ipa narrauit nec ab euāgelist⁹ exp̄mi voluit:
p̄ hoc significās nos nō debere p̄tutes nras p̄-
palare. Vera em̄ est sn̄ia Greg. in moralib⁹
dicētis. Studiū celestij desiderij a malignis
sp̄ritib⁹ custodire nō sufficit: q̄ ab hūanis
laudib⁹ nō abscondit. vñ x̄p̄dani desiderat q̄
thelauz publice in via portat. dñs q̄ noster
et dñā suas excellētias et opatiōes admirabi-
les sibi notas noluerūt manifestare: iuxta illud

Aliq̃ sūt
deo fūa/
da

lud. Propter xvij. Laudet te alius et nō os
tū: aliena labia et nō lingua tua. vñ Bern.
inqr. Incepit xpi natiuitas se laudare: et
se ostendere cupientes. nam de nocte voluit xps
nasci. vbi sunt q̃ tū ipudēter gestit ostendere
semetipos? Deniq; tacet xps et nūciat ange-
lus: laudat multitudo celestis exercitū. sileat q̃
os tūū: laudet te alienū. Nec ille. Tertia ca-
esse pōt q̃ dñs qdā voluit nobis esse dubia i-
via: etiā circa diuinas sc̃pturas: vt mētes no-
stras alliciat ad cōspicēdū pfectā cognitōz
in patria. vñ sup illud Exo. xij. Nō remane-
bit ex eo quicq; vltz mane: qd aut residuum
fuerit igni cōbureris: inqr. Greg. Quod ex
agno remanet cōburi mādāt: vt qd de my-
sterio sc̃arnatōis ei⁹ penetrare et intelligere nō
possim⁹. prāti spūsc̃i hūilit̃ referuē⁹. vt
nō sup̃e q̃s audeat vlt̃ premere vlt̃ denegare
qd nō intelligit sed igni tradat. i. spūsc̃o reli-
quat: donec om̃ia in futuro gl̃iter cognoscat
nec tū interm̃ nra deuotio sine exercitacione
torpescat. fm̃ illd qd pcedit ibidē. Caput cū
pedibz et in testinīs vorabit. Caput em̃ igni
vorare est diuinitatē illi⁹ fidei p̃cipe. pedes vo-
rare est vlt̃igia hūilitatis amādo et imitan-
do tenere. Torare intestina est p̃boz xpi oc-
cultā et mystica mādātā p̃grere: q̃ voram⁹ cū
auide sumim⁹. In voratōis aut̃ p̃bo pigri-
cia nra rephēdit. q̃ p̃ba ei⁹ atq; mysteria nec
p̃ nos ipos req̃rim⁹: et dicta ab alijs inuiti au-
dimus. Nō remanebit aut̃ ex eo quicq; vltz
mane. quia ei⁹ dicta magna sunt excutēda
sollicitudine: vt atq; veniat dies resurrectōis
nris i nocte p̃ntis vite oīa mādātā ei⁹ intelli-
gēda p̃nerem⁹. Nec ille. Quarta cā p̃rē. qz
sicut brūs Aug. i li. de natura et g̃ia vñā poit
regula de brā f̃gie. vt vbiq; de p̃cis agit
de ea nō sit fieri q̃stionē. ita et p̃ regula et p̃ p̃n-
cipio p̃ se noto de ipa supponat in bono qd qd
boni aliq̃ pura creatura fecerit vel recepit vt
ei⁹ fuisse exp̃ers nullaten⁹ credat. cū vt inqr
Damasc. a nulla illustriū sup̃et. Quinta cau-
sa est vt remoueat sup̃fluitas a sc̃ptura. sicut
em̃ nihil diuinitatē ita sup̃fluit in ipsa posi-
tum est. quia (vt ait p̃fina) q̃ vñū dīc quod
plura p̃tiner: plura dicit. Uñ dicto et p̃ con-
stanti habito q̃ f̃go maria fuit g̃ra plena: su-
p̃flūū fuit addere q̃ recepit g̃ras sac̃rales q̃s
ap̃l̃t alij sc̃i receperūt. Frustra em̃ sit p̃ p̃la
qd satis exp̃m̃it et sit p̃ pauciora. i. dñs testa-
mēto. ff. de p̃di. ide. Ex q̃ igit supponit rati-
te q̃ brā f̃go si fuit exp̃ers alicui⁹ bōi ab alio
habiti: sequit̃ regula q̃ exp̃ssio eoz q̃ tacite in-
sunt nihil opat. l. iij. ff. de leg. j. et q̃ rei sac̃s et

mōstrate frustra adq̃sc̃. l. j. ff. de ro. p̃le. et q̃
rebo clars nō est op⁹ p̃ecur. l. cōtinu⁹. §. cū
ita q̃s. ff. de p̃bo. ob. ¶ Et ad robōrādū predi-
cta adduci pōt illud Bern. dīcēt. Si enim
nec solū de arbore nec vnus de passibz cadit
sup̃ terrā sine patre celesti. ei⁹ ordinacione
ergo de ore euāgeliste sup̃flūū deluere verbū
p̃fctū in sac̃ra hystoria non puto. Nā q̃p
p̃ plena sūt sup̃nis mysterijs ac celesti singu-
la dulcedine redūdātia. Si tñ diligētē ha-
beat inspectiōē ei⁹ q̃ nouit suggere mel de ter-
ra: oleūq; de saxo durissimo. nec ille. Dīc aut̃
Albertus vbi. s. Nis g̃ronibz brissima f̃go
hūilit̃ susceptiōz sac̃oz et in se habere voluit et
tacere: vt dū semagis oibz humiliaret: et ipaz
sui hūilitatē q̃z in se erat modis oibz occul-
taret. sicut hūilitate p̃fctā eā etiā tacēdo to-
ta sc̃ptura p̃clamaret. Nos q̃z dicere possu-
mus et credere q̃ de sanctis suis de cōsilio re-
uelauit ad g̃gim⁹ gl̃iam illd qd ipa ex hūilit̃
rater et cūit occultaui. s. de susceptiōe eccl̃a
stici sac̃i. et ad h̃ adduci p̃nt p̃ba et em̃ nra
sc̃z Scdm̃ reuelationē notū factū est sac̃m.
sc̃z a brā f̃gine susceptū. Uñ dīc Alber. vbi. s.
Cōcedim⁹ ipam oīm sac̃oz g̃ras vlt̃ i se ipsis
vel in cōp̃oliti exēlēt̃ susceptisse.

¶ Pars tertia hui⁹ f̃monis qd susceptū brā
f̃go ex sac̃is eccl̃e.

Latissimā f̃gine eccl̃astica susce-
pisse sac̃a sac̃a ex sup̃ioribz panit
et potest etiā vlt̃ra p̃dicta sc̃ptari
Nā sac̃m idē est qd sac̃i signū:
vt dīc Aug. in x. de ciui. dei. c. v. trāsum̃ p̃ine
in. c. sac̃ificiū. de p̃le. dist. ij. ¶ Vel dīc sac̃m. i.
sac̃e rei signū: qd idē est. Et hāc ethymolo-
giā ponit mag̃ in. iij. p̃. j. vbi etiā ait q̃ sa-
crāmētū est inuisibilis gratie visibilis forma
bonū aut̃ est argumētū ab ethymologia vo-
cabuli qm̃ nō repugnat ei⁹ diffinitōi. l. ij. §.
appellata. vbi Bar. ff. si cer. p̃. et. l. j. vbi mo-
derni post Bar. ff. de acq. p̃os. et in p̃bmo i
fortiati. et in f̃. de testa. i. p̃n. vbi angel⁹ arti-
mus. Que aut̃ dīcat ethymologia ponit glo.
q̃ allegat Arist. i. l. euguri. ff. de p̃. si. §. in
brā f̃gine fuerūt oīa p̃dicta bona excellētissī-
me. §. re. ¶ Itē vt inqr Rich. in in. iij. di. j. ar.
ij. q. ij. Sacramēta sunt quedam p̃fatio
seu fidei cōfessio sac̃a. Sed hec sup̃ oīs fuit
in ipa f̃gine: q̃ habuit et suscepit sac̃a. ¶ Itē
ipa f̃go legalia suauit̃ sicut purificatōz et
et euāgelica. Itē dñs dixit Jos̃i vt habet
Nar. ij. Sic exet nos adimplere oīm iustit̃
ciā. glo. i. p̃fctā hūilitatē. et loquebat de su

Argum̃
niz abo
ethymo-
gia

Su
pu
pū

Beimo. XI. De sacramētis que recepit

Suscepit
pu bap
alma
 scipioe sacri baptisimi. Appet eadē cām debui
 beata virgo baptizari et alia recipere sacra
 De baptismo aut in particulari arguit Alber.
 vbi. s. c. lxxv. di. Quicqd hz oēm grāz habz
 oēs pferēs gram. s. bñssima ego habuit oēm
 gram. g. habuit oē pferēs gram. g. habuit ba
 ptisimū q. pferē grā. Itē pceptū de baptismo
 p. p. mulgatiōz obligat oēs ad suscepiōz sui
 g. beata ē g. g. Itē dñs baptizari fuit q. uis
 nō indigeret. g. et beata ego debuit baptizari.
 Itē Joh. iij. ait saluator. Amē dico vobis ni
 si q. renat⁹ fuerit ex aqua et spūscō nō itra
 bit regnū dei. s. bñs ego regnū dei itrauit. g.
 baptizata fuit. Item si nō baptizata fuisset.
 ignaros sue scificationis scadalizasset. sed ne
 minē scadalizauit. g. baptisimū recepit. Item
 de aplis supponit q. fuerint baptizati p. illud
 Joh. xij. Qui lor⁹ est nō indiget nisi vt pedes
 lauet. Et tēner Aug. in c. q. de p. se. di. iij.
 s. nō habet expse in euāgelio. g. mltro fort⁹
 d. illud supponit de bñs g. g. q. fuit pfectissi
 ma obseruantiā cōsilioz et pceptoz dei. Itē si
 nō ēē baptizata nō hiet caractere p. que di
 stinguere a gētilibz et iudeis. Dic g. Alber.
 vbi. s. c. lxxij. q. bñs ego suscepit p. baptisimū
 caractere impissione. p. tū exercitacionē et
 meritoz augmētatiōz. Q. aut sacm p. fir
 mationis recepit p. bari p. sic. Nā inq. Raba
 nis que refert Alber. vbi. s. c. lxxij. Confir
 matio est sacm maiori reuerētia dignū. g. si
 beata ego recepit baptisimū. mltomagis cō
 firmationē. Itē ego bñdīcra fuit plene xpia
 na. sed h. fir p. sacm p. firmationis. vñ dic Raba
 nis que refert Alber. ibidē. Omēs fideles
 p. manu epoz impositiōz post baptisimū de
 bent accipe spūscm vt pleni iueniant xpia
 ni. g. et ipa recepit p. firmationis sacm. Dic au
 tem Alber. vbi. s. c. lxxij. q. p. illud recepit al
 teri⁹ caractere impissione ampliorē. meritoz
 augmētatiōz p. fectiorē et p. tū exercitacionē
 et declaratiōē. Licet autē ibi nō fuerit vñctio
 sensiblis. nō refuit tñ vñctio inuisiblis. cū
 beatus Tho. dicat in. iij. q. apli fuerūt con
 firmati in die pēthecoskes missio i eis spūscō
 ad robur. vbi loco vñctiōis visibīl fuit ignis
 in forma linguaz p. quādā correspōdētiā. nā
 oleū est fomentū ignis. et lingua bona corre
 spondet balsamī odori. Bñs autē maria fuit
 in receptione illa spūscī cū aplis recipiens
 spūs paclyri vñctionem. g. et cūlma recepit.
 Q. do sacm p. nte recepit p. bat Alber. vbi.
 s. c. lxx. dīcēs. Cōfessio fuit in lege noua et ve
 teri pcepta generalit oibz. g. bñs ego p. fitebat
 Itē illud Matth. iij. Pñiam agite. ait

glo. Pñia est pñia xpus. s. bñssima ego ha
 buit oēm pñiam. g. et pñiam. Nō obstat q. nō
 habuit pñiam. q. dicit Greg. in c. ad eius. v.
 dīf. Bonaz mētū ē ibi culpā agnosceere vbi
 culpa nō est. Recognoscebat g. se fuisse debi
 trice peccati original cōtrahēdi. et a filio suo
 redemptā. cui pēto fuisset obnoxia nisi dñi
 na grātia puenire fuisset pseruata. Dic autē
 Alber. vbi. s. c. lxxij. cū se. q. a sacramento pe
 nitēcie recepit in excellēti cōpollētiā. nā p. cō
 tritiōne habuit innocētie pūlationē. p. cōfē
 sioe grātiā actionē. p. satisfactiōe p. supēro
 gationē. Itē ibidē dī q. cū sit triplex p. fessio
 scz accusatio peccatoz. recognitiō incongrui
 tatis vel magnitudinis bñficiōz. et cōfessio
 de infusioe meritoz. hec fuit p. p. bñs virgi
 nis p. fessio. Cōfitebat aut q. tantā grām rece
 pit quā nunq. de cōdigno meruit. nec oīs cre
 atura mereri potuit. s. ipa de cōgruo merue
 rit. hec et filia p. fessa fuit bñs Johāni euange.
 suo p. p. cōfessio. Dec Albertus vbi. s.
 Sacm g. eucharistie cā recepit p. batur
 p. illud Joh. vi. vbi inq. dñs. Nisi mandu
 caueritis carnē filij hoīs et biberitis ei⁹ sangui
 nē. nō habebitis vitā in vobis. g. oēs fideles
 tenent illud recipe tpe determinato ab ecclia
 ergo et beata ego illud suscepit. Itē ibidē ait
 saluator. Caro mea vere est cibus. et sanguis
 me⁹ p. fect potus. qui māducat meā carnem
 et bibit meū sanguinē habet vitā eternā. Et
 itē. Qui māducat hūc panē viuēt in eternū
 ergo nō ē dubitādū beata ē g. g. deuore hūc
 panē māducasse. Itē hoc est sacm amoris. g.
 ipm maxime debuit suscipe ipsa q. fuit summa
 in amore. Dicit ergo Alber. vbi sup. q. bea
 ta ego ex hoc sacramento recepit dñice passio
 nis rememorationē. et uotiōis actualis exer
 citationē. et p. corpale absentia filij cōsola
 tiōē. Quātū p. ad extremā vñctionē et
 illā suscepit dubitari nō licet. Nā Jaco. ij.
 scriptū est. Si q. totā legē seruauerit. offen
 derit autē in vno facit est oīm reus. trāssim
 p. tūe. c. defleat. de reg. iij. et de pe. di. v. c. f. res
 Itē in iure solebat dici q. qui cadit a syllaba
 cadit a toto. l. ij. s. deinde. ff. de reg. iij. Item
 Matth. v. dicit saluator. Unus aperit p. pe
 nitā a lege donec oīa fiāt. g. qui tenet ad legē
 obligat ad totā legē seruādā. Cū igit beata
 virgo tenet ad legē. sequit q. seruauit p. p.
 ceptū legis de extrema vñctione. quā ecclia
 instituit dño inspirate. vñ Marci. vi. dicit
 q. apostoli circūbant castella oleo curantes
 infirmos. Si ergo beatissima virgo p. p. hū
 militatē alia suscepit sacramenta hoc q. q. su

Suscepit
Eu
charistia

Suscepit
extre
ma vñ
ctio nem

scipere debuit: maxime quia pusillos scanda-
lizasset si non suscepisset ecclesie sacramenta. Di-
cit ergo Albertus ubi. s. c. lxxiiij. q. bñ ego in
extrema vnctione recepit cōplete victorie p-
terite et plene glorie future significatio: et loco
remissionis venialium totius doloris mortis re-
missione: p infirmitatem alienationem totius cor-
poris glorificationem. Licet enim hoc sacramentum potuerit
brillissima ego non recipere: tanquam exēpra p pūle-
gii: quod cōfert dñs his quos sine infirmitate
et mortis dolore dignatur euocare. q. (vt videt)
non tenent ad vnctionem extremam cum oleo ad in-
firmos p infirmitatibus ilitura: vt hñ Jac. v.
Un illi dicit poterat illud Hester. xv. Nō p-
te sed p oibus hec lex cōstituta est. Voluit ta-
men ipa ego huic privilegio p se introducto
ppf humilitatem abfenuciare: sicut et alia pñi
legia sua dñi vinceret occultauit. Et id sacm
istud p pccatoribus iliturū humilitate suscepit: vt
humilitatem quā p totā vitā tenuerat egressu
ra psumaret. Et dñi in extremovite articulo
ad pformitatem pccatorum descendit dñs exaltate
choros oēs trāscenderet angelos. hec Albertus
¶ Qui etiā ubi. s. addit q i sacro mñmonij
cū sit triplex bonū: ome illud repit in cōiugio
marie. vñ Aug. xxvij. q. ij. c. ome. inq. Dñe
nuptiarum bonū ipserū est in parētibz xpi. s. fi-
des: ples et sacm. plē cognoscim? ipm dñm
filiū vginis. fidē: qz adulterii nullū iter cel-
sit. sacm: qz nullū diuorij interuenit. Da-
buit autē brillissima ego istā glām excellentius
qz mñ fuit tante prolis et ego. Itē ppf suā et
cōiugis pñeritā dñi pmissam. Cōiugia em
sunt sanctiora pari voto pñeritū. vñ Aug.
inq. Tanto sancti cōiuges manebat qnto
sanctiora pccordis deo placita seruabatur. De
hoc autē sacro hic pñaleo: qz in seqnti smone
clari? de eo tractabit. ¶ Solū autē sacm ordi-
nis brillissima ego non recepit: vt inq. Albertus
ubi. s. Hoc em fm exteriorē hostem quandā
representat dignitatem. inter? autē fm veritatem
pñet ad humilē seruitutē. vñ statim beatis-
sime vginis opponebat que inter? summā
habuit corā deo dignitatem: exteri? solūmā
habuit corā hoibz humilitatem. et ita hoc sacm
non recepit tribz de causis. Primo ppter sui
istatē cōtrarietatem: vt dictū ē. Secūdo ppter hu-
milē aliaz multaz conformitatem. q ab h sacro
excludunt ppter tria. s. ppter serus indigni-
tatem: et maiore peccadi fragilitatem: et ppter eā
que ex his sequit regiminis incongruitatem.
Tertio non recepit hoc sacramentū ad desi-
gnandū status sui eleuationē. Omnes em di-
gnitates ecclesie sunt introducte in seruitutem

**Ordines
non recepit**

vñ Martij. xv. inq. dñs. Reges gentium do-
minant eaz et. vos autē non sic: q maior est
vestrū fiet sicut vester seruus. vñ inq. Ber-
n. Nō est quod sibi blandiat celsitudo: vbi sol-
licitudo maior. vñ etiā pastores nominantur
plati. quibz dñs. Dñe. j. Cōstitui te sup gen-
tes et regna: vt euellas et destruas et edifices et
plātes. vbi dñs Bern. Disce exēplo pphete
psidere non tam ad imperādū qz ad fatigādū
disce sarculo tibi opus esse non sēptro vt op-
facias pphete. ille em non regnatur? ascendit
sed extirpatur? hec Bern. Quia igit offi-
cium ordinis pñcipaliter datus fuit vicario
xpi et alijs ministris ecclesie. Beata autē virgo
non fuit assumpta a dño in misterij s. i. salu-
tis auxiliū et regni cōsoliū et in cōadiutorij
iuxta illud Gen. ij. Faciam? ei adiutorij si-
mile sibi. id ipa non rebus suscipe ordinē que
non fuit vicaria s. i. socia et particeps in regio-
nā fuit etiā pñiceps passiois p genere huma-
no qñ oibus ministris et discipulis singulis
sola sub cruce pñstiterat: vulnera q filij? corpo-
re ipa corde suscepit. vñ et tūc gladi? ipi? ani-
mā vginis pñstiterat. ¶ Licet autē sacramen-
tum pñictū non recepit: tñ quicqd dignitatis
vel gratie in ipis ordinibz cōferunt in ipa
excellētissime fuit. In ordinibz em cōferunt
sepius formis gratia spūali. hec autē oīstare
gratia plena fuit. Itē tria sunt in sacramē-
to ordi. s. dignitas ministerialis: potestas
spiritualis: et administratio executionis. hec oīa
beatissima ego equipollēter et excellētissime
habuit. Ministri em ecclesie habent dignitatem
bñficialē p characterē excellētie. beatissima au-
tem virgo habet coronā regni ecclesie militan-
tis et triumphantis. vñ et summus minister pa-
pa dicit serui? fuor dei. hec autē appellat regni-
na et dñā ageloz et impatrit totius mundi. Itē
in ministris ecclesie est pñas spūalis vel re-
pñalis delegata a dño: vñ subdelegata et vica-
ria: in ipa autē est plenitudo pñas celestis per-
petua ex auctoritate ordinata. Itē in ministris
est executio ligadi et soluedi p vñm clauium
in ipa autē est dominadi legitima pñas ad li-
gādū et soluedū p impñ. et sic quicqd est digni-
tatis et grē in ordinibz in genere cōstat beatis-
sime vginis mñime defuisse. hec Albertus ubi
supra. Qui etiā in. c. sequenti inq. Et ne vi-
deat virgines sine dignitatibus generales ha-
buisse et spūalibz caruisse: dicim? ipam singu-
lorū ordinū dignitates et grās p equipollētia
et cū excellētia possedisse. Habuit namqz oīz
exorcismi demonū expulsiōem. nā de illa pñictū
fuerat Gen. ij. Ipa pñeret caput tuū. Signu

**Habuit
grās oīz
ordinū**

Bermo. XII. De despōsatiōe Marie

ranq̃ fuit p̃. Hec q̃ vicit Amā: et per Ju-
dith q̃ Doloferne interfecit: Judith. xij. Lu-
cā. q̃ doloferne habuit introductioz mūdōz et imū-
dōz occlufione. vñd Ezech. xliij. dī. Porta
hanc dīa erit et nō apiet: s̃z dñs ingrediet p̃
ea. q̃ d. porta hec p̃ncipē et imitatorē suos
introducet: et indignis clausa erit. Habet etiā
cū acrolitis illuminatiōes. vñ Numeri. xxiij.
dī. Quēstella ex Jacob. Habet cū lectori-
bus oīm p̃phetiāz expositiōz ad litterā in se-
p̃ta. de qua scriptū est. Isa. viij. Ecce ego con-
cipiet et. Habet cū subdiaconis doctric ap-
p̃olice occlufione. vñ signat p̃ archā in q̃ erat
euronomi? et māna et diuina sapiētia. ideo
et ipa dīa p̃t illud Sap. viij. Doctrix ē em
discipline rei. Habet cū diacōibz q̃bi dñi cō-
seruationē et alijs ad scribēdū narratiōz et cō-
siliōz dñi p̃fectā implētiōē. vñ Lu. ij. dīci-
tur. Maria autē cōsuebat oīa q̃ba hec et.
Habet cū sacerdotibz dñi corpis p̃leipam
formatiōz: tractatiōz et cōicatiōz. hoc ē q̃ cor-
pus dñi cū mediātē et? q̃bo et p̃sensu de carnī-
bus et sanguibz ipi? formatū fuit: et ipz fami-
liarissime et diuissime tractauit: et in cibis et
potū nobis cōicauit. et p̃ h̃ nos oēs ad iugū
suū suauē et on? leue charitatē. s̃. ligauit: et ab
oībz culpis et p̃nis absoluit: et vitā nobis eter-
nā p̃tulit: iux̃ illd saluatoris Joh. vi. Qui
māducatur me et ipē viuet p̃p̃ me. Habet q̃qz
cū epis dēcor ordinatiōz: p̃bēdaz collatio-
nē: rēp̃loz p̃secratiōz: ac sacraz q̃ginū velati-
ōē. Quādiat em̃ eps sacerdotēs p̃ sacri colla-
tiōē. brissima autē ego p̃ p̃tinerie obligatio-
nē: iux̃ illd. Isa. liij. Nūdamī q̃ fers va-
sa dñi. Cōfert etiā eps p̃bēdas instituendo
brissima autē ego p̃bēdas faciēdo. Cōsecrat
q̃z eps rēpla corpalia: dedicādo: brissima autē
ego rēpla spūalia castimoniā inspirādo et si-
bi illa specialit̃ dedicādo. Cōsecrat etiā eps
q̃gines exteri? b̃ndicēdo: brissima autē ego
p̃secrat q̃gines iterius p̃tutibz adornādo: et
eas filio suo despōsando. et nō tñ opprobriū
sterilitatis eis auferēdo: s̃z eas sibi spālē i fi-
lias adoptādo: et ad diuinū cultū dedicādo:
et ad statū dignissimū exaltādo. iux̃ illd. c.
ix. Inconruptio facit eē primū reo. H̃z etiā
cū papa brissima ego oīm ecclīaz sollicitudi-
nē: q̃ papa est p̃ patrū: ipa ego est mater oīz
xpīanorū: oīm bonorū: iux̃ illd Sap. viij.
Qm̃ oīm bonorū mī ē. H̃z etiā excellēt? pa-
pa p̃tēt plenitudinē: papa em̃ solū h̃z eā in
vita ista s̃z nō in celo nec in purgatorio neci
inferno: s̃z b̃tā ego. Quāuis autē ipa mī dei
b̃ndicta sacra p̃ p̃cōribz iustitū hūilē suscep-

perit: nō tñ p̃p̃ h̃ peccatrici se mētiēs ope sal-
lum dicit. s̃z vltra debitū in bonis se p̃cōri-
bus p̃formas: ac se se humilē eē ope tenui-
ciās: p̃ oīa vez dicit. Sicqz p̃t q̃ q̃qd ē dī-
gnitatis ṽl grē i sacris ecclīe. h̃ totū ego bone-
dicta habuit plenarie. cū sit sempiterna gl̃ia
p̃ oīa secula seclōz. Amen.

¶ De b̃ndicte q̃ginis marie despōsatiōe
Sermo. xij.

¶ Quomodo esset de-

spōsata mī iesu marie Ioseph:
iux̃ta est in vtero h̃ns de spūscō.
Matth. i. In despōsatiōe brissi-
me q̃gis marie iplēta ē p̃phetia Isa. lxij. dī.
Gaudebit sponsus sup̃ sponsam. Magna
erem̃ et idicabilis fuit ioseph p̃solatio qm̃ sibi
dñio nūm et volūtate tā p̃stāssima atqz di-
gnissima ego fuit cōiugio copulata. s̃z ei ma-
gnā excellētā et sanguinis generositatē rece-
pisset a parētibz: maiorē tñ nobilitatē et p̃cō-
sius donū recepit a deo sibi talē vxorē tribuē-
te. iux̃ illd puer. xij. Dom? et diuitie dantā
parētibz: a dño autē vxor p̃ndēs. In eo etiā
verificatū fuit illud puer. xviij. Qui inuenit
mulierē bonā inuenit bonū et hauriet iocūdi-
tatē a dño. et illd Eccl. xvj. B̃tū vir q̃ habi-
tat cū muliere sensata. et se. c. Mulier? bone-
b̃tis vir. ps ei bona m̃lier bona. et. xxvj. eius
dē lī. dī. B̃ra sup̃ gram m̃lier sc̃a et pudora-
ta. et p̃t intelligi de m̃liere hac dignissima quā
sortit? est ioseph in suo sacratissimo cōnubio.
De quo etia mysteria cōrēplabimur.

Prīmū dicet veritatis.

Scdm̃ tēporalitatis.

Tertiū q̃o causalitatis.

¶ Pars p̃ma que dicit veritatis.

Ro expeditōe h̃m̃ p̃tis q̃rit. vñ
p̃ b̃ra ego potuerit despōsari? Et p̃
mo videt q̃ ñ. Ip̃a ei fecerat votū
p̃tinerie. vñ Aug. i li. de sc̃a q̃gita-
te inq̃t. Annūciat angelo maria ridit: quō-
d fier illd qm̃ vix nō cognosco: qd p̃fecto nō di-
ceret nisi se q̃ginē deo an vñsser. Et glo. sup̃
illd Lu. j. Utz nō cognosco. ait. Ecce t̃git
q̃ ip̃a vouerat castitatē. Nā dicit qdā doc-
cōrēplatiui q̃ virgo benedicta legēs illd Isa.
vij. Ecce virgo concipiet et pariet filiū: nō exi-
stimans se esse illā: amore ipi? q̃gis deuouit
q̃gitatē ṽr posset illi? effici ancilla et p̃disseq̃
pūtas eā nō recepturā ancillas nisi q̃gines.
Lū ergo dicat Hiero. sup̃ p̃mā eplām Pau-
lū ad Thim. c. v. Non tēbz q̃ginitatē ñ solū
nūtere sed etiā velle dānabile est. transsum-

k
Utz po-
tuerit de-
spōsari

Berno. XII. De despōsatiōe Marie

fuerunt inter: nō carnes sic et parētes. Ex q̄ ba
tur intelligi q̄ sicut ioseph pater dñi dicitur nō
effectus genitoris s̄ officio et cura p̄vidēdi sic
et cōiūctio dñi appellat̄ ē nō p̄iūgi effectū
sed mīstratiōe necētorū et indiuiduo men
tis affectu. Nec ille. Et in hoc sensu etiā loq̄
tur Hieron. sup̄ illud Math. j. Genuit vi
rū marie dices. Cum virū audieris suspitio
p̄bri nō subeat nuptiaz. s̄ sūmat̄ p̄ concu
bitū s̄ recordare p̄iūctis s̄pturaz q̄ spō
sū viri et sponse vocent̄ vxores. hec ille. trāssū
p̄iūctū in. c. genuit. xxvij. q. ij. Aug. q̄z vbi. s̄
ait. Coniūctio vocat̄ ex p̄ma despōsatiōis fide
quā cōcubitu nec cognouerat nec cognitur
erat. Quātiā s̄ ad p̄fectionē educande plis
fuit verū matrimoniū: vt dicit Aug. vbi su
pra. et in. c. institutū. S̄ iura hac. xxvij. q. ij.
et in. c. iij. di. xxx. vbi etiā inq̄t. Perfectū
matrimoniu fuit nō in significatiōe: q̄z ma
trimoniū cōsumatū p̄fectius vnione p̄pi et ec
clesiē significat. sed ex his que comitant̄ p̄iū
giū. s̄ ex fide: p̄le et sacramēto. que tria inter
p̄p̄ parētes fuisse asserit Aug. in li. de nup. et
in. c. omne. xxvij. q. ij. et d. c. institutū. Mag
is Petrus lombardus. i. iij. sen. di. xxx. dicit
de matrimonio beate p̄ginis. Tāto sancti et p̄
fectius fuit quāto a carnali pollutiōe immu
nis fuit. Nō obstat modo dictū Hieron. su
pra allegatū de cōtrahere matrimoniū post vo
tū cōtinentie: qui peccat. q̄z respondet Rich. et
Tho. in. iij. di. xxx. q̄ illud intelligit de illo q̄
absolute voluit seruare castitatē. quod mater
dei nō fecit anteq̄ Ioseph despōsaret: vt su
pra declaratū est. nec etiā fecisse p̄sumit: q̄z q̄
fecerit votū illud est factū: facta aut̄ nō p̄sū
munt nisi p̄bent. l. i. bello. s̄. sacre. ff. de capti
uitate. re. q̄. Nō obstat etiā qd dictū est de
cōditioe adiecta cōtra substantiam mīmonij
que impedit matrimoniū. quia intelligit q̄z
posita fuit absolute: nō aut̄ q̄z posita est sub
conditione: sicut in casu nostro. Nam virgo
maria cōtrahēs cū Ioseph intēdebat tacite
hanc cōditionē. s̄. de nō copulādo carnaliter
nisi aliter deus disponeret. Vel dicendū sū
Albertū vbi supra: q̄ illud dicit iura de con
ditione adiecta matrimonio intelligit de cō
ditione in honesta. c. si de cōdi. appo. Cōditio
aut̄ licita et honesta nō ipedit matrimoniū.
Unde nō est simile de voto cōtinentie et de p̄
curatiōe sterilitatis et simili. cum etiā p̄iū
giō post carnalem copulā possint votū con
tinentie emittere: et si emiserint tenent obser
uare: vt habetur extra de conuer. coniū. c. ad
apostolicā. Et clarū rēdendo dico q̄ si quis

post votū simplex p̄tinentie matrimoniū con
trahat licet peccet tamē tenet matrimoniū. c.
meminim. et c. consulu. et c. rursus. extra q̄
de. vel vo. et. xxij. di. c. si vir. et. xxvij. q. ij. c.
nos nonim. et c. p̄p̄rectū de regn. Beata au
tem p̄go nō peccauit. q̄z hoc ex diuina p̄missi
one et inspiratiōe fecit. facit ad hoc. l. grace
C. ad. l. iul. de adul. vbi habet q̄ illud quod
fit lege p̄mittēte penā n̄ meret. et. l. iuste possi
der. ff. de acq. pol. vbi dicit. Iuste possider q̄
autore pretoris possider. beata em̄ p̄go que
dei volūtate impellēte nupsit. etiā eius insti
gatiōe p̄ius votū p̄ginitatis fecit. vñ Ber
sup̄ N. iustus est. omel. ij. inq̄t. Deus dedit
virgini partū qui ei iam an̄ et p̄ginitatis vir
spiraperat votū: et humilitatis progauerat
meritū. Et omel. iij. iterū dicit alloquēs ip̄
sam bndictā p̄ginē. Sermo dei viuus et ef
ficax an̄ tibi facit est m̄ḡ q̄z fili. tuam p̄ius
instruit mentē q̄z indueret carnē. p̄o ergo
te deuotes exhibere virgine. et nēdis q̄ ipi te
exhiberi oporteat etiā matrē. Nec ille. Ex q̄
bus oibz p̄t̄ q̄ ista despōsatio fuit possibilis
fuit etiā utilis ad multa: vt ait Albert. ibidē
Primo vt matrimoniū bonum ostendatur
Secundo vt dñā oim bonoz nullo bono p̄uect.
Tercio vt hosti fallat. Quarto vt testis casti
tat̄ heat. Quinto vt origo dñep p̄iūge suam
describat. q̄z nō p̄uenit s̄ptura feias genea
logizare. sexto vt ab ifamia fuet. septimo vt
pena caueat. octauo vt a p̄p̄o p̄secutio tollat̄
nono vt fili dei cōprobet. s̄. ex testimonio io
seph. cui dicit agel. Math. j. Noli timere
accipe mariā p̄iūge tuā. qd em̄ in ea natū est
et spūscō est. decio vt dñō finiat. vñ decio vt
spūale mīmonij significet. duodecimo vt
parētes spūales oīdāt. tredecio vt hūilitas
p̄ginitati p̄iūgat. decimoq̄to vt occasio iū
rie et fama p̄gibz tollat. decimoq̄nto vt hūili
tas et charitas filij dei oīdāt. q̄ pot̄ voluit
fili fabri reputari q̄z matrē infamari. decio
sexto vt m̄ris dignitas humilitati societ. vt
q̄to maior sit hūiliter se i oibz: vt sit m̄ dei et
vxo fabri. hec Albe. S̄ de his vtilitatibz h̄
bent̄ p̄rāleo: q̄z de ipis tāq̄ de causis despō
satiōis bre p̄gis in. iij. p̄e hui. ser. clari. dices
mus. Ad aliud aut̄ qd supra obiectū est de
simulatiōe ibidē rēdēt Albert. sic. Dicimus
q̄ est simulatio deceptiōis: vt in hypocritis
et est simulatio humiliatiōis qua quis non
vult magn⁹ vel humilis predicari sed vili⁹
reputari. Primā simulatiōē effugit spūscūs et
h̄ntē aut̄ scōam inhabitat. vt h̄z Isa. lxxj. vbi
ait dñs. Sup̄ quē req̄scet spūs me⁹ nisi sup̄

N
Despon
satio ma
rie fuit
utilis

humile & qd vero obicit qd cā mrimoniū dz
ēē proles: vñ cā vitā de fornicatiōis: respōdet
idē Alber. sic. Dicim⁹ qd h̄ intelligēdū ē de mri/
monio p copulā carnalē psumādo. istū autē
mrimoniū causē fuerit qd. s. dicte sunt. Hec il/
le. & sic nō obstat aliq in dñi adducta.

¶ Pars secunda hui⁹ sermonis que dicit
temporalitatis.

Lut⁹ era
tis fuit
maria

¶ Verū p expeditiōe hui⁹ pñ in q
erate brā ego erat qñ pñ cū Jo/
seph & qñ pcepit dñm. Erndent
quidā doct. inf quos est brūs Au/
gustin⁹ in li. de mirabilib⁹ sacre scripture. et
Fran. de mayro sup. Missus est: sequis Au/
gustinū q videt fuisse duodecim annorū. et
hec opinio pñ sic pb̄ari. Omnia facta sunt ri/
te circa hoc scñ mrimoniū aspūcto ordina/
tū. q erat legitima est fūata: & i ea factū fuit.
Eras autē legitima ad cōtrahēdū matrimo/
niū est duodecim annorū in puella. l. qua era/
re. ff. de testa. & in sti. de nupri. in pñ. vbi glo.
& l. minorē. ff. de ritu nupr. & c. pñebat. & c.
attestatiōes. extra de testō. impu. Itē cū mi/
rabilia sunt qd inmediate opante fiunt qto
aliqd est mirabili⁹ tāto laudabili⁹ est aliq
parib⁹. sed vite pfectio & virtutū cōsumma/
tio est nobilior i iuvene q in senē argu. in. s.
optimū. & ibi glo. in aut. de mona. col. j. & qñ
to laudabilior: tāto mirabilior. ergo vbi erit
laudabilissimū erit mirabilissimū. sed perfe/
ctio est mirabilior in iuvene qto psona ē mi/
nor. ergo beatissimū ego in infima etate que
hui⁹ gre capax fuit deū in se suscepit: & pñter
in eadē etate desponsata fuit. nā sponsa erat
qñ dei filiū pcepit. Itē qto aliqd citius dat
tanto plus dat. s. plus autē. in sti. de act. vñ
dicit solet q qui cito dat bis dat: vt notat glo/
la in. s. itē si ille. in sti. de fidei. sed beatissi/
me pñi tantū dedit & p incarnationē filiū
sui quantū pure creature dare potuit. q tam
cito dedit qto illa capax fuit. Nescit enim
tarda molimīa spūscī grā: vt ait brūs Am/
brosi⁹ sup. Lu. ergo ex parte dātis nulla fuit
mora dandi: imo videt affectasse dationem.
Un⁹ & de filio dei dicit ps. xvij. Exultauit ve/
gigas ad currēdā viam. s. celeriter. ergo statū
dedit qñ susceptiū capax fuit. Preterea qñ
aliqd est dubiū reducit ad intellectū iuris.
vt ait glo. in. l. sed nisi. ff. de iure do. & in. l. cu/
rat. ff. de admi. tuto. ergo hec desponsatio i du/
bio psumenda est fuisse facta in predicta eta/
te duodeci annorū: que a iure dñi etas ad cō/
trahēdū matrimoniū legitimū. ¶ Alber. tūc
autē sup. Missus est. c. xxxix. dicit q cū sup

ponat q in beatissima pñe fuit omīs con/
gruentia tā ex pre nature q ex pre gre. ad hoc
vt mater dei fieret credendū est q in tali eta/
te deū pcepit qua pfecta fuit in itatu corporis
& quāritate. q circa eandē etate desponsata
fuit tantū ante quātū sponsalia solent pce/
dere matrimoniū: videt⁹ circa duos menses
Ad illud autē quod supra dicit q mirabili/
or & laudabilior ēē i iuncture ista pfectio rñ
det Alber⁹ ibidē dices. Dicim⁹ q cum nihil
sit laudabile nisi aliquo mō debeat ab ar/
bitriū libertate: & ab habitu pñtis: nō statim
illud fieri debuit cū beata ego libero arbitrio
vri potuit. sed iterum debuit pñis pñtra/
ctio in q fieret & meritoz accumulatio: & pu/
rificationi quā acceperat maior in vtero suo
cederet depuratio & pñtis exercitatio. vt oim
virtutū apice sublimata: & pñro suo singu/
lari merito mudo subueniret pñto saluato/
rem gignēdo. Et sic patet q nō statim deus
hoc donū dedit: cū eius beatissima virgo ca/
par fuit: s. q nō tñ dedit sed pñtissimū
modo tñc deū statim dedit quādo susceptiū
cōgruentissimo modo capax fuit: vt nō esset
tñ datū optimū: s. donū pñctum & pñctissi/
mo modo datū. Nec illa velocitas donum
duplicat que tēpore cōgruitatē anticipat &
a dato modū dandi reformat: & a recipiente
glām minuit: & dignitatē recipiēdi ab ipso
excludit. Hec ille. Que cōfirmari possunt p
argumētū quod idē doctoz facit ibidē dices.
Contra grauitatē morū & honestatē est ace/
leratio mrimoniū: imo in oī re celeritas ni/
mia nō laudat. l. j. C. de excu. rei tu. Nam ni/
mia celeritas dicit pñigna iuris: argu. in. c.
penderet. l. dis. & s. sed aliud. v. q. v. In isto
autē mrimonio scilicet nō nihil incōgruū fuit
vel inhonestū. q expectatū fuit pñs opor/
tū nissimū & honestissimū. Itē a corpe brē pñi/
nis debebat formari corpus xpi pñctissimū
fm naturā. cū q ex tali & ex magis tali magis
tale fiat: debuit eius corpus esse pñctissimū
fm naturā ad generatiōez. q nemo pñt aliqd
ad aliū trāsferre nisi eo mō quo ipē illud h̄
c nemo pñt. & reg. in. li. vi. & l. nemo. ff. de ad.
& c. nup. de dona. iter vi. & vr. & c. diatē. j.
q. vij. & c. quō. de pñ. di. liij. Ex qbo videt⁹
brā ego debuit pñce filiū dei in ea etate q p/
fectior est ad pñdū mrimoniū & generandū
pñctissimū filiū. Dicit ar. phi. i. li. de aialib⁹ q
mulier i. xvij. ano est magis idonea ad pñm
mandū matrimoniū generandū filiū perfe/
ctissimo modo. ergo &c. ¶ Ad hanc questu/
onem volens respondere dico q de tempore

Bermo. XII. De despōsatiōe Marie

huius despōsatiōis et acceptiōis xpi nihil deſmi-
nauit ſacra ſcriptura reſcit. vñ et difficile eſt ſci-
re. ſup illud puer. penul. Tria ſunt mihi
difficilia ad cognoscendū: et qrtū penit. igno-
ro. exponit. Nūc. de ly. ſz vñ trāſlationē. i.
vñ ipi in ſginitis vtero i ſua icarnatiōe. Di-
citur in legēda brē ſginitis q cū ipa bñdicta
ſgo ēēt. xij. annoz ſumm. pōſſet pceptū
ſecit. vt oēs ſginites i tēplo educate q ad etatē
q̄tuordecim annoz puenirēt ad tomū paren-
tū ſuoz reuerterent vt legitimo mrimonio
traderent. Eū aut oēs alie ſginites hūc pce-
pto obedirent: ſola brā ſgo in tēplo remāſit
dicens q nō poterat tenere viā carnalis mri-
monij. quia a parentibus ſuis fuerat pperuis
de ſuis dedicata: et etiā ipa ppetuā deo ſgi-
nitatē ex voto mērali pmiferat. Semel aut
deo dicatū nō eſt ampliūs ad hūanos vltus
trāſſerēdū. ſ. ſel. de reg. in. li. vj. et c. mācipia.
de reg. p. et c. digna. de oſec. di. j. et c. q ſel. xij.
q. ij. Que audiet ſūmus pōſſet ex vna pre-
tinebat offendere deū: ſi eā ad frāgendū vo-
tū caſtitatis cōpulſerit: cū p ppetuā dñs di-
cat. Tondere et reddite. ps. lv. et iter. Redde
altifſimo vota tua: ps. xlij. Alia ſgo ex parte
mētebat inducere nouā pſuerudinē i pplo
dei et ſeruāda ſginitatē i pceptū p̄mis parē-
tibus datū de mltiplicāda ple. Gen. j. Qua
ex re habito pſilio cū ſapientioribz et antiquioribz
ppli oēs rñderūt in tā difficulti et ſolita
re ad oraculū diuini eē recurrēdū. q d̄buſcūt
q̄rebz etiā deſpar. modū et ordinē ponere p̄-
l. j. s. j. C. de ve. in. em. cū volūtātē ſp de-
mus inq̄rere et pſiderare: vt ei bñplaciti eſſe
videamur: vt i aut. de triē. et ſemil. in pñ. Eū
igit oēs in orōe deuote pſiſſerēt rogātes deū
vt qd i hac cōſciēdū eēt: illis reuelaret. ſtati-
cunctis audiētibz in loco p̄piciatiōis ſacra eſt
vot dices: q oēs q erāt de domo et familia da-
uid abiles ad cōtrahēdū mrimoniū ad reth/
plū ante altare puenirēt ſinguli ſga in ma-
nuſerētes. et cū ſga fronduiſſet et floruiſſet
et ſup ſumitātē ei ſpūſſancr in columbe ſpo-
cie deſcēdiſſet (ſm. Iſaie vaticiniū. j. c. vbi di-
cit. Egrediet ſga de radice iſſe: et ſos de radi-
ce ei? aſcendet: et regēſcet ſup eū ſpūs dñi) il-
le ei deſpōſaret tāqz ſibi a dño deputatā. Eū
g oēs virgā ſua pōrtātes ordinato tpe ad tē-
plū conueniſſent et corā altari ſe pſentāſſent:
ſola virgā ioseph inter om̄s alios de domo
dauid ſtatiū frōduir et flores emiſit: ac ſpū-
riſſancr? ei? cacumie in ſpecie colūbe deſcē-
dit. Quapropter acclamātibz cūctis ad tam
grāde miraculū: ſacraſſimā ſginitē ipſi Jo-

ſeph tāqz digno tā egregia p̄iuge i ſponſam
dederūt. Poſito g q vt in dicta legēda d̄r: et
a multis tenet beata ſgo cū eſſet etatis ānoꝝ
q̄tuordecim deſpōſata fuit. Rñderi poſſet
ad dictū p̄hi de idoneitate pfecte generādi
filios a ſemia i. xvij. āno: q loquit de cōi cur-
ſu nature: nō aut vbi eſt pfectio nature et ḡe
q pſicit naturā: vt h̄t in. ij. ſen. di. xvij. et per
Aler. de ales in. ij. pre ſum. in trac. de ḡa: ſi
fuit in brā ſginitē. vñ dicit p̄ q ipſa fuit felici
duplomate vſa. vt in ſili dic glo. iſti. de nup.
in pñ. et allegat. l. xrimū. s. cū ira. ſ. de ſ. ob.
Ante etatē em cōem ad accipiēdū repiuntur
alique mlieres pceptiōi apte. c. puteres. de de-
ſpon. impu. et c. ppoſuiſti. et pba. Si g hoc
h̄t aliq ex bonitate naturalis cōpletiōis: vt
etiā an duodecimū annū accipe poſſint: mul-
tomagis brūſſima ſgo h̄ns pfectiōez nature
et ḡe potuit eē pfecte idonea pceptiōi pfectiſ-
ſime filij dei in āno. xij. maior eſt em virtus
gratie qz nature: vt pbat brūs Amb. in li. de
ſacra. trāſſumptiue in. c. reuera. de ſle. di. ij.
videt g cōior opiniō q gliola ſgo compleue-
rat ānū. xij. et ita uenerat. xv. q̄n pcepti ſalua-
torē mūdi. Nā ſz an illā etatē. ſ. in. xij. anno
potuiſſet generare ſicut et alie iuſto meli? cū
videt d̄cedū q de? voluerit hac deſpōſatiōez
fieri nō ita accelerate rōne maior? honeſtatē
et gratuitatis moꝝ: vt. s. dicitur eſt. Et p̄p̄
hac cām ſginites educate in tēplo nō tradebāt
tur nuptui in. xij. āno: licz tūc eēt nubiles:
ſz in. xij. Quā etatē nō trāſibāt p̄p̄ piculū
iux illud. j. ad Lhoz. vij. Propter fornicatiōez
vitāda habeat vnaqz mlier vir ſuū. et. In
hac g etate voluit xpus matrē ſuā deſpōſari
nō rōne alicui? piculū: ſz qz tūc erat pfectiſſi-
me apta ſue pceptiōi: q in deſpōſata ſginitē fi-
eri debebat: vt iſeqnti pte huius ſer. oñdet. No-
luit aut hac ſuā icarnatiōez vlti? progari-
ratiōibz pallegatis. ¶ Si aut qrat cū etatē
erat ioseph qñ beatiffimā virginē deſponſa-
uit: dico q circa hoc eſt dupl. opiniō. Qui-
dā em dicūt q erat ſener: ſicut legit in lib. de
infantia ſaluatoris. vñ etiam d̄r q qñ ſuit ad
tēplū cū alijs de familia dauid portabat vir-
gā ſuā abſcōditā timēs forte derideri ab alijs
q cū eēt vetul? veller nubere: prexit m̄ ad tē-
plū ne faceret ſmādarū ſūmī ſacerdotis ex
pre dei factū. i. q oēs q erāt nubiles de p̄genie
dauidica tenebant cū ſga p̄dicta ad ipm tē-
plū p̄ſciſci. Qñ ſo ſua ſga floruit i ple Jo-
ſeph cognolcēs p hoc miraculū: maxime per
reuelatiōē ſpūſſancr qui in columbe ſpecie
ſuper ipam virgā ſuā apparuerat q hec deq

licata puella sibi debebat in sponsam. et hec erat diuina voluntas ut ea responderet: licet cum rubore ipsam rega sic florida in publicum videret ab omnibus mulieribus primum benedicta regine responderat. Ad argumentum autem quod fuit hac opinione. scilicet quod non videtur penitus fuisse quoniam puella sic delicata nuptum tradere sponso antequam: respondet tenentes hac opinionem quod fuisse incontinentes si hoc in matrimonium factum esset cum percreande plus: vel propter vitia fornicationem scilicet propter nullam hanc eam contractum fuisse: scilicet sanctissima voluntate diuina ita pactum est multis de causis. quas licet nostra fragilitas intelligere ad plenum non potest: quia vera est sententia Pauli ad Romanos. xij. dicens. Quod altitudo diuinitas sapientie et scientie dei quod in comprehensibilia sunt iudicia eius et inuestigabiles vias eius. c. si ex bono. et per. di. iij. in cuius beato Augustino dicere debemus. Si ratio facti perfundit iudicium dei penetrare non possumus: manifeste in seipsum: verum esse et bonum omne quod facit. Quamuis autem dicat propheta psalmus. xlv. Iudicia dei abyssus multa. tamen predicti doctores huius responderunt assignant duas causas. scilicet quod deus voluit matrem suam deponere sibi in apparet hac deponere non libidinibus ea fieri: sed solum ex obedientia sui benedicti et precepti. Item propter purificationem hereticorum quod sciebat debere operari et predicare quod ioseph habuit filios carnales ex beata maria: et cum ea sterit in matrimonium saltem post purificationem filij dei. Quorum inique et peruersa opinio potius colorari ex ioseph inueniunt. Quia est opinio quod ioseph erat iuuenis pulcher et decorus. et iter alios doctores hac opinionem tenentes est magister Johannes gerson cancellarius parisiensis in sermone de matritate beate regine marie: consideratione. iij. ubi ait. Non oportet credere ipsum ioseph in statu virginitatis senio fractum: debilitatum autem frigidum fuisse dum nupsit marie adolescentule: ad saluandum castissimum atque pudicissimum cum ea coniunctum. Potuit namque plus operari spiritum sanctum in conservando castitate ipsius ioseph propter rationem vel extinctionem fomitis originalis in ipso quod senectus vel senium operet. Item quod nesciat quidam senes supputagenarios aut octogenarios spurcissimos et fedissimos libidinibus et artibus euntes post desideria sua et in aduersis: inuis turpissimis: quales etiam v. legirare vel dicere pudor est fetore copulantes: Sensit autem reginitas gratia quod dicitur: scio quod continens esse non possum nisi cederet deus. Per ille. Hanc sententiam posuit Salomo Sap. viij. Ibidem etiam probat predictus doctor ioseph non fuisse senem sed iuuenem: et dicit. Nec virget in opus

positum libellum et infantia saluatoris: quod in re demonstratur. Mouet autem ad hoc pie credendum multiplex ratio. Primo propter mysterium prophetiam quo dicit in Isa. l. iij. c. Terabit sponsus super sponsam: et habitabit iuuenis cum regine. ubi gloriatur linearis et ordinaria de. s. ioseph cum maria. Mouet etiam ad hoc finis et ratio deponatōis marie cum ioseph. Que ratio duplex principaliter assignatur. Una propter mysterium et obsequium per statum ipsius marie et pueri iesu cuius in egyptum illicque manebat et inde remeantibus et persequens usque ad perfectam etatem. Constat autem quod ad talia non fuisset idoneus homo senio fractus et impotens quod eget amplius: ut ei minister quod minister: quoniam rosior marie quod obsequentior existisset. Altera ratio fuit ad persuadendam marie famam apud perfidos iudeos: et ad incarnationis mysterium celandum deinde quod cessasset prius si ioseph senex frigidus et maleficus palam apparuisset. talis enim quod pacto credi potuisset aliquid per infantem. Querebant autem quidam senex deponatōis. Unde deus quod deponatōis aliquid senex propter mentis maturitatem et castitatem fuisse. sic dicit Sapiens quod eras senectutis vita immaculata. Sap. iij. c. Quod dicit prophetia primo quod maledictus per er centum annorum. Isa. lxxv. Uel ideo pingeret senex ab initio nascens ecclesie dum Marie propter reginitas nodum (virginem) radices fixerat in cordibus fidelibus: ne suspicaret carnaliter aliquid de ioseph et maria. Et hic fortassis omnia et solent ratio de tam venerando letorum coniugio Depictum in iuuenem ioseph in etate iuuenilis. Uel dicit illud Quia in poetria pictoribus atque poetis Quodlibet audedi sunt equa prius Idem quod doctor in sua iosephina metrice inquit. Ergo ioseph reputasse senem fecerit seniles In septuages: vel neu carnaliter. Suspicio de re quod carnaliter maria Donec reginitas tua fixa fidelibus erat. Exordibus de minor et merito de ioseph acta. Non sibi tora se monstrat gratia munda. Nunc secus decet dum toro credit esse. Exordibus regina vobis sine late fuisse. Nuda de censis: cauta: celesti par et honesta. hec ille. Ratio autem principalis que ecclesia sic fecit cum deponatōis senis marie et gradum fuit ad amonendam pudicam hereticorum opinio. videtur quod non incontinentem necdum quod ioseph erat iuuenis pulcherrimus et formosissimus: et sic excepto ipso nullo vir aut mulier vniuersum fuit pulchrior beata reginitas nec tamen formosior: ita excepto ipso domino iesu et matre eius nullo vir aut mulier fuit vniuersum formosior. Ioseph: imo nec tamen formosior. Et similis est dictum de nobilitate sapientiarum.

Lachry
iul de po
sationis

Opinio
gerfonis

Bermo. XII. De desponsatiōe Marie

puritate et honestate et gratia gratis datus
et gratia faciendo. Et potest hoc opinio sic pa-
ri. Si credidit est qd oia qd cōcedit sunt ad
honestatē et cōsolatoriū mīrmonū de voluerit
esse mīrmonio ac desponsatiōe matris sue
honestate. Sed ut dicit in cronica de nugis phi-
losof. Cleobolus vnus ex septē sapiētibus di-
xit vixit et ducendā ex paribz et cōtra. vñd
Quid in eplis inq. Si qua volēs apte nu-
beret nūbe pari. Vera est em illa eiusdē poe-
te inia vbi sup. Quā male se quales veniūt
ad aratra iuūci. Tam pemit magno cōiū-
genūpta minor. qd videt qd hoc sacratissimo
mīrmonio diuina inspiratiōe facta fuerit
omnis silitudo passibilis in desponsam et pon-
sum suū sibi ab eterno reputatū et pparatum
Et ad hū applicari possit illud qd inq. glo. i
c. quāto de diuor. s. qd mīrmonū nō debet
claudicare. qūis ad aliū d. ppositum dixerit
Item illud quod dicit in iuste qd mīrmonū
deter pmihi cū eqli. l. cre. litoz. s. j. ff. mada.
Et hanc rōnē approbās inq. Jobes gerson
vbi s. at. Sicut decuit n. taria vt lūma pu-
ritate niteret. sic decuit vt iaberet suo modo
sponsū purissimū. qui cū ppetua virgine
virgo prius ac posset pma neta. vt qz re-
gali pgenie renites et illustri. s. vt qz sancti-
ficationē in vtero recipies. hec ille. Qui etiā
in eiusdē smonis cōsideratiōe. secūda inquit
Maria de qua natus est ielus si cū fuit in vte-
ro s. cū ppetua pūis qz naceret. ita de ioseph vir-
ginali viro suo pia credulitate credi p qūis
nō oīno silt. Potest fortitan hec dissilitudo nō
tari in h. qd ioseph p. originale cōtractū san-
ctificat. est in vtero baptismo flaminis. sicut
Jobānes baptista et alioz plurimi. Sic em
in officio hierosolymitano de ioseph cōposi-
to cōtinet. Mariā vero ita puenit gra san-
ctificans vt qūis lege cōmuni teneret obno-
xia originali iure causas vniuersales gene-
ratiōis ab Adam traducte. nō sic aut fili. et
Ielus: quia nō ex virili cōcubitu genit. est.
nihilominus ipa pgo maria lege puara ac pri-
uilegiata s. ppetua est vt nequa qz illd pēti
originale p. traheret. qm hoc et potuit et decu-
it fieri. vt pfectissimū saluator fili. eius p. se-
cūssimū in sua matre modū saluatoris impē-
deret. taliter eam sanctificando a peccato vt
in illud in qd aliqui casura erat ipso sanctifi-
cate et gratia infundere nō caderet. et ita cōte-
ret caput serpentis antiq. nūqz ab ei. pedecō-
trita. hec ille ad lram. Qui etiā in seqnti p. s-
deratiōe inq. Maria sic habuit rep. sionē
fomitis originalis ne in viciolam exardescer

ret. s. cupiscētia: sic de ioseph s. g. ali sponso
suo itelligi p. potest. p. s. s. r. tū dū mīrmonialit
eidē cōiunct. est. vñ sicut maria potuit ex sen-
tentia dicere illud Sare vxoris Thobie in
moris filie Raguels. Tu scis dñe qz nūqz
p. p. i. v. i. z. mūdā seruauī animā meā ab
omī cupiscētia: virū aut cū timore tuo non
cū libidine mea cōsenti suscipe. Thobie. iij.
Sic itē ioseph potuit apud deū glari di-
cens. Tu scis dñe qz nūqz p. p. i. v. i. z. mūdā
seruauī aiām meā ab omī cōcupiscē-
tia: vxorē autē cū timore tuo non cū libidine
mea cōsenti suscipe. Testis et assertor huius
sine nobis est Hiero. in libello de ppetua vir-
ginitate marie cōtra Heluidiū. Similiter
Hugo de scō victore in tractatu de cōiūgio
brē marie: et alij scī cōplimi. Ioseph igit pri-
us qz iungeret cū virgine maria corrupe. vñ
vxorē nō fuerat. Et hoc maxime concludi-
mus ex eo qd si mīr sue dñs tā p. uete nemine
dare custodē voluit nisi p. gine. s. Johannem
euāgelistā: Job. xix. qzto magis exultimā dñs
est qd hoc fieri voluit i adolescentiori etate. hec
ille. Et hec ratio fuit Nicolai de ly. sup. Mar-
theū. Dicit ei in cōi. puerbio. Nō dare el bo-
no bocho no in mano del gioro. Et id tā pul-
chra puella nē debuit dari custo diēda nisi pur-
dissimo p. gini. Hanc qz sniam ponit p. dī-
ctus Jobes gerson in sua iosephina di. Loz-
rupto nūqz fuerat sociāda puella. Que grā-
deua fuit soli cōmissa iohāni. qz dicit non.
S. Sequit aut idē doctor in p. dīcto sermone
et cōsideratiōe dices. Silt fili. ielus sicut nō
voluit nasci. ita nec nutiri nisi i puritate vir-
ginali. Porro ioseph si ab vxore post imedia-
tū tps nuptiar cōtinuit semetipm sicut euā-
geliste testimoniū habet qd non cognoscebat
eā donec peperit filiū suū p. mogenitū. Mar. j.
Et h. p. p. reuerentiā tāti sacramēti tānqz my-
sterij h. aptissime d. at itelligi qd nec post p. uis
cogit eā: qm v. g. tior erat rō tūc qz p. uis vt
ab ei. cognitōe abstineret. Et h. nob non vt
dubū sed vt certa fide tenendū in iugitur qd
maria post partū inuolara p. mās. Ad da-
mus qd ioseph cū ēer vir iust. Mar. j. cū
p. retea fomirē originalis p. t. vñ rep. s. m. vñ ex-
tinctū h. i. t. ita em decebat fieri marie specio-
sitas vñ familiaritas sibi cederet in scandalū
vel ruinā. ipe ex cōiuctu et cōhabitatiōe fami-
liari marie nō mouebat ad libidinem sed ad
castitatē tam ex rep. s. iōe h. mōi fomitis in se-
ipso: qz ex Mariē p. t. r. et merito qz ex disci-
plinato p. uersatiōis modo. D. i. figuratiter
potest itelligi de sunamite que erat puella

Ioseph
habuit
fomitis
rep. s. iōz.

Maria
nemo co
cupisce
bat

Joseph
p̄satio
cū Ma
ria

pulchra nimis et dormiebat cū Danid. q̄ tñ
nō cognouit eā: nec in eā cupiscētia quoli
ber exarsit. iij. Re. j. Sic em certissimū ē de
maria pūge sua q̄ ex cōtūtu seu associatōe
viri nulla causa carnis titillatio: nullū pūri
tus: nulla illecebra pueniēs rōnē vī iobediēs
sibi verabat eā. alioq̄n peccasset saltē venialit̄
quod Aug. negat: negant et doctores. q̄ gra
tie plenitudinē habuit ad vincendū ex omī
parte p̄ctm plus q̄ adā ex originali iusticia.
¶ Tradit dñs Bona. hoc se habuisse a iude
omī fidelī narratōe q̄ nullū ex aspectu glorio
se p̄ginitis q̄uis esset pulchra nimis vrebatur
aut inflāmabat ad fedā carnis cōcupiscētia
sed eam poti⁹ extinguebat ille diuin⁹ aspect⁹
quasi frigid⁹ quidā ex oculis ros virginēus
spīraret vel efflueret a mente sua castissima.
Lū maria igit̄ gratia plena fomītē reprime
te mansit Joseph replet⁹ grā p̄ctm salte mor
tale q̄dlibet supante. Nouit maria mysteriū
incarnatiōis a seculis absconditū angelo nū
ciantē: nouit et Joseph admonit⁹ in somnis
ab angelo: et (vt existimo) pie edocet̄ familia
rit̄ a maria. Sicut beata ceciliā legim⁹ va
leriano sponso suo dixisse. Est mihi myste
riū quod tibi reuelē amantissime iuuenis: si
tota illud fide custodias tē. Quid nī fuerit
audiēti⁹ diuin⁹ p̄fidens auxilio: maria erga
sponsū suū Joseph pudicissimū cum esset
iust⁹ q̄ cecilia erga valeantū quez vergebat
iper⁹ nuptiarū: Turbata est maria i angelica
salutariōe: s̄ nō p̄urbarat ieregula. Tur
bat⁹ est ipe Joseph ad stupēdū tāre nouita
tis miraculū: ita vt noller mariā traducere:
nō tñ turbat⁹ vel culpabilī i credul⁹. s̄ stu
por quidā app̄hēderat eū. sic de petro legim⁹
Lu. v. dū ait ad iēsū. Eri a me dñe q̄ p̄cōr
sum. Joseph em silt pūgi pūgio tā excellē
tissime p̄ginitis idignū se iudicabat. Prop̄
ea nō ex credulitate suspiciōsa s̄ ex p̄fundissi
ma hūilitate videt mariā traducere noluit:
se: s̄ q̄si dixisse. Eri a me dñe q̄ p̄cōr sum.
Vinc angel⁹ ad eū Mar. j. Joseph fili da
uid noli timere accipe mariā cōiugē tuā. nō
dixit. noli incredulus esse. Vistitauit maria
Zachariā et elizabēth. Nō dubiū quin de li
centia a p̄sensu viri sui ioseph tā de sacro icar
natiōis instructi: vistitauit et Joseph vel illo
rūc: vel in solēitate pascali que prima erat
et ad quā ire iubebat ier in hierusalē. Decan
tauit canticū maria: cecinit et ipe Zacharias
Nō dubiū q̄n particeps et cōscius canticorū
istorū Joseph extiterit. Cōgratulata est ma
ria cū ceteris parētib⁹ et cognatis ipī Eliza

beth puerpe dū ioseph enixa est: a qua gra
tulariōe ioseph alien⁹ nō fuisse putā dñs est.
Maria filiū suū p̄mogenitū dñs vt natus
est adorauit cū gaudio et exultatione: ioseph
ab h̄ adoratiōis gaudio et exultatiōe neq̄
alien⁹ fuisse credēdus est. Maria p̄suabat
oia q̄ dicebat de puero iēsū p̄ pastores: p̄ tres
magos: p̄ Simeonē: p̄ Annā: et p̄ cetos con
ferēs i corde suo et admirās n̄ et ignorācia s̄
ex insolita mysterij reuerētia: et ioseph siltet
Nā scriptū est. s. Lu. ij. q̄ erat p̄ iēsū et ma
ria admirātes sup his q̄ dicebant de puero.
Obediuit Joseph angelo iubēti in somnis
vt acciperet mariā cū puero et iugeret i egyptū
Mar. ij. obediuit et maria noua illa puerpe
ra et delicata iuēcula nocte consurgēs. In q̄
peregrinatiōe laboriosissima dicere poterat
vterq̄ ad dñm cū p̄s. Lantabiles mihi erāt
iustificatiōes tue in loco peregrinatiōis mee.
Quis aut̄ sufficēter estimare possit egres
sum: p̄gressum et ingressum peregrinatiōis il
lius septēnal⁹ q̄n fuerit labor dolor et tri
mor: et quāt⁹ inde diuin⁹ sapor et dulcor ex
mutua collatiōe et allocutiōe Joseph cū ma
ria: et amboz cū puero iēsū: exrecognitiōe tā
de diuini cōsiliij sup redeptiōe generi huma
ni: Quis det interfuisse colloquētib⁹ h̄mōi
Quis peregrinātib⁹ his concesserit astuticē
Quis iconomiā illā honesta paup̄ate gra
tissimā viri et vxoris cū filio vbi p̄ famulo da
bat asin⁹ p̄siderare poterit: Si ver⁹ illa mē
elizabēth exclaimauit p̄phice ad vnicā mariē
salutariōz. Si exultauit p̄ gaudio ioseph
ifans i vtero suo: q̄d ex cōtinua cohabitatiōe
et allocutiōe cū maria et puero iēsū iustus Jo
seph accepit diuinē p̄solatiōis et illuminatiōis
dici neq̄t. Quis det hymnū de caritatis spon
et maria suauiter audisse i terra aliena: q̄s
det eā bainlātē in vlnis speciosum forma p̄
filijs hoim: q̄ blādiebat arridētū q̄ p̄debat
vagiētū: q̄ frequē tibi viro suo Joseph bain
lādū: fouendū: olulādū: tradēbat vidisse.
Hec iohes gerson vbi. s. ¶ Qui etiā in q̄
ta p̄sideratiōe eiusdē p̄monis sic d̄r. Quis cor
pus mariē fuit ipī ioseph iure m̄imomali
quo fit mutua trāslatiō corporis viri ad mulie
rē et eōtra. p̄iñd Joseph dicit⁹ est p̄ iēsū ipī
nedū a iudeis h̄ puratib⁹: s̄ ab ipa etiā p̄gi
ne maria. dū filio ait Lu. ij. Ego et pater m⁹
dolēres q̄rebam⁹ te. finit itaq̄ ioseph pater
iēsū reputatiōe: fuit pater curatōe et nutri
cius fuit tertio pater generatiōe: nō q̄d sua
sed mariē vxoris sue: cooperatē spūs sancto: et
q̄dāmodo vices Joseph gerere nō virilis

Joseph
fuit pa
ter iēsū

Bermo.xii. De despōsatiōe Marie

mine s3 mystico spiramine. Propterea p3 qdē
Joseph nō natural s3 legalis pueri iesu dici
potuit sp3s sanctus suscitauit semē carnali va
fari. Nam est igit iesus i terra seu fundo ip
i Joseph. De q terra exclamat Isaias. xlv. c
Rorate celi desup z nubes pluāt iustū: apiat
terra z germiet saluatozē. Et Ps. ait. Veri
tas terra orta est hec ille. Lūi argumentū
corrobora p3 p ea q hnt in. s. ter dūlo. el. f
fili. re. di. vbi d3 q illud qd semiat vl plā
tū i fundo alicui. statū vt fecit radices i ipa
terra efficit ei? cui? ē fund? sine ipa fra. De q
mā h3 in. l. si fructū. s. penul. ff. de rei vcd
in. l. i. q. C. eo. ti. r. i. l. q. comū. ff. ad. l. aq. zin
l. i. p. cario. ff. coia pdi. r. i. l. q. d. sit. ff. de viuris
Sequit p dicit? doctor ibide. Lur igit nō cō
petat ipi ioseph ius aliqd legale vltra ceros
hoies in bñdicta pueri iesu formatione. qm
nat? est i ea z ex ea carne cui? dñū iure mri/
montali se transfatū erat in. ipum. hec ille.
Mulier em sui corpis prātē nō h3: s3 vir rē
i ad. Lhoi. vij. z. xxvij. q. ij. c. lunc q dicit. z
s. cū. g. r. x. q. j. c. nolce. r. de pñ. z. iij. c. qdā
r. de pñ. z. affi. c. nō d3. Sequit Joses ger
son vbi s. Un nō pfundebat maria vocare
ioseph dñm suū: quēadmodū z sara abrahā
Gen. xviij. Nā z pponit eū sibi dices filio.
Pater tuus z ego. nec mirū: qz maior in ma
ria qm sara humilitas: z Josph dignitas
abrahę dignitatē supabat. Fuit autē hec pro
creatio pueri iesu i te maria p spm scē m de cō
sensu vero vl interpretatio viri tui ioseph. vo
lebat em q fieret volūtas dñi p oia cū eēt in
stus. Libet igit h exclamare. O mirāda p3oz
lus ioseph sublimitas tua. O dignitas icō/
pabilis vt mri dei regina celi z dñā mūdi ap
pellare te dñm nō indignū putauerit. nescio
lane qd h ampli? habeat mirabilis vl humi
tas in maria vl in ioseph sublimitas: qm
icōpabilis eruper vtrūq puer iesus bñdict?
in scā. de q scptū ē q erat subdit? illis. Sub
dit? fabro is q fabricauit aurozā z solē. Ps.
lxxij. Subdit? fecit reppine cui? fleuit oc ge
nu celestū terrestriū z infernoz: ad. Phil. ij
Superē mihi sba suppetetēt ad explicandū
tā altū z absconditū a secul? mysteriū: tā admi
rāda venerādaqz trinitatē iesu ioseph z ma
rie. Uelle qdē mihi adiacet: s3 posse nō inue
nir: ac in ipso conatu deficio. vñ cū gra filiter
z glia naturā nō tollat s3 extollat z pficiat: co
gitē? pia deuotiōe q si vincto qdā natura/
li obligatio surgit filij ad matrē z mris ad
sponsū suū: z vtrūqz. l. filij z mris ad fide/
lissimū vigilāntissimū z sedulū custodē z mu

triciū ioseph: q fuit caput marie. Caput em
mlier? ē vir. j. Lhoi. xj. c. z. c. duo pueri. de de
spon. ipu. z. c. cūz caput. xxiij. q. v. hīs inde
auctē aliquā i maria: sic z maria suo mō i fi
liū suū iesum iure natural? mimitat. Quā?
extimād? est iust? ipe ioseph tūc i glia z in cel
q tal? z rāt? inuēt? est h i misia z i terr? Pro
fecto si nō mētebat iesus q Josph. xij. ait. Ubi
sum ego illic z mister me? erit. Iste pñmior
sibi videt colloca? i celis q i misterio fuit vi
cinitoz obsequētor atqz fidelior post mariā i
uenit? i terris. hec ille. Ex qbz p3z q null? san
ctus i celo ē maior: scđ ioseph post qm bñ
dictū. nehuic obstat dictū saluator. Mat.
thet. xj. dicens. Inf natos muliez nō surrexit
maior Josphē bap. qz rñdet q n dicit: nō sur
rexit eqlis. Nō minorē igit gliam h3 sanc?
ioseph ioseph bap. q saltē est ei eqlis. q Stāt
tenere velim? q ipe ioseph sit maior i glia ce
lesti iohāne baptista: put inuere apte videt
p dicit? doctor Joses gerson in sba pallega
tis z etiā in allegādis infer? possū? rñde
re ad obiectū q fieri possz de p dicitā snia sal
uatoris. Inf natos mu. rē. dicēdo q ibi sal
uator nō dicit nō surrexit maior in regno ce
lorū s3 solū nō surrexit maior. s. in b mdo q ad
hoim veneratōz. nā ab oibz credebatur scđus.
Et posito q saluator dixisset. nō surrexit ma
ior in regno celoz. dicere possū? p regnū ce
lor nō intelligit? p celestī pñā. Nā qñ predi
cā sba dicit dñs iesus adhuc nō erat mor
tuus iohes bap. z pñter non erat brūs in re
gno celoz: nec psecut? fuerat eterna felicitā
tē: que p regnū celoz ppe sumptū intelligit?
s3 p regno celoz h intellexit eccliam militan
tē: q sepe i sacro euāgelio appellat regnū celo
rū. Un in omel. de sba sup illa sba salua
tor. Mat. xxv. Sile ē regnū celoz deē sgi
nibz rē. Greg. Pñ? q rēdū nob est qd sit ce
lor regnū: aut cur deē sginibz cōpet? q etiā
prudētes z fatue dicant. dū em regnū celoz
pñter qz reproboz null? igredit: etiam fatuis
sginibz cur sile ē phitet? S3 scđdū vobis est
q sepe i sacro eloqo regnū celoz pñtis rēpor?
ecclia d3. de q z i alio loco dñs dr. Mittet fi
lius hois angelos suos z colligēt de regno ei?
oia scandala. Neqz em i illo regno brūdis
in q pax sūma ē inueniri poterūt scandala q
colligant. Et inde rursum d3. Qui ergo sol
uerit vnū de mādatis istis minimis z docuerit
sic hoies: mīm? vocabit i regno celoz. Mā
datū qppē soluit z docet qñ h qsqz p dicit qd
vincēdo nō implet: sed ad regnū eterne beati
tudinis venire nō valet q nō vult ope imple

Joseph
magnus
sanctus

Johan
nes bap
tista quo
sic maior

Regnū
celoz d3

Joseph
fuit pa
ter iesu

re qd dicit. Quō gū eo mīm? vocat qui ad
hoc nullo modo intrare pmitit. Quid itaq;
p hanc sniam nū pſens eccl'ia regnū celozū
dicat: in qua doctor q mādarū ſoluerit mīm
mus vacabit? q; cuius vita deſpicit reſtat ve
ei? q; p dicitio cōtēnat. hec ille. In illis igit
verbis ſaluatoris intelligit q null' inter na
tos mulierū ſurrexerat vſq; tūc maior in re
gno celozū. id eſt in eccl'ia militante iohā
ne baptiſta. quia (v' ibidē dicit) fuit nō ſolū
ppheta ſed plus q; ppheta. t' tate erat repu
tatiois v' reputaret. Deſſyas. ſicut p'z Jo
hannis. j. Si autē dicam' q ſaluator loqba
tur nō ſolū p p'nti tpe ſed etiā p futuro: etiā
eius ſentētia eſt vera. nam vſq; ad hodiernū
diem null' ſanct' eſt in maiori veneratiōe et
gl'ia apud eccl'iam militante iohāne bap
tiſta poſt beatā ſgine. Et q ſaluator ſolū lo
queret de maiortate in hoc mūdo patz: nam
poſt illa verba Inter natos mulier' non ſur
rexit maior iohanne baptiſta: imediare ſub
didit. Qui autē minor eſt in regno celoz ma
ior eſt illo. Sed poſito q expreſſe dixiſſet ſa
luator. Inter natos mulier' nullus ſurrexit vſ
fuerit maior in gl'ia paradīſi iohāne bap
tiſta. adhuc poſſet teneri q ſanct' ioseph ſit
maior in gl'ia ipſo iohāne baptiſta. Si te
nere vellem' opinione vni' deuoti ipſi ſancti
ioseph qui opinat' eſt q ſicut d' voluit pre
ſeruare beatam ſgine a peccato originali v' eſ
ſet ei' digna mater: ita etiā voluit preſeruare
ſanctū ioseph v' eſſet matris ſue dign' ſpon
ſus et eius idone' pater nutriti': et miniſter
puriſſim'. et quātū poſſibile eſſet pformaret
in puritate ipſi innocētīſſime virgini. et hanc
ſua opinione cōfirmat dicto predicti magi
iohānis gerſon in exordio ſimonis de nati
uitate beate ſginit: vbi ait. Sicut decuit v'
maria tanta puritate niteret (ſicut d' Anſel
mus) qua ſub deo maior nequit intelligi: ita
decuit v' ioseph tanta progatiua polleret q
ſiſtitudine et pueniētiā expmeret talis ſponſi
ad talē ſponſā de q nat' eſt ieſus q vocat xps.
vñ ſic laus marie e laus xpi filij ſui: ita laus
ioſeph in pconiū reducat v' ruiſq; ieſu. ſ. et
marie. Et ſic ex adūſo d' ſapiens Eccl' iij. q
redet' filij eſt p' ſine honore. ſiliter dedecus
ſponſe eſſet ſponſus ſine honore et relic'. hec
Gerſon. ¶ Dic autē p dicit' deuor' q p hanc
pſuatiōes nō ſequit' q b'us ioseph ſit equal
b'ie ſgini p oia: ſz ſolū pformis. nā excellen
tior fuit pſeruatio ipſi' mris dei q ſponſi ſui.
Ipa em puriſſima ſgo taliter fuit pſeruata:
q nullā penit' inſectionē ſenſit in aia: ſed nec

etiā i corpe. ioseph ſo habuit corpe' inſectū
ſicut ali'. ſed atq; in eo iſunderet aia purga
tū ſuit ſcrl' p'us ſanctificatiōe: et rē creata et
inſuſa eſt anima et ab originali pctō pſerna
ta. eo mō q credidit mgr Paul' de venetijs
pſeruata fuiſſe gl'ioſam ſgine. Que tamen
credit ab alijs fuiſſe excellen' pſeruata. Si
autē hec opinio eſſet vera: nō ſequet' ex verbis
xpi p dicitis q iohānes baptiſta eſſet maior
ioſeph: q loquit' de his qui ceciderūt i pctō
originali et ſurrexerūt ab eo: in qb' nō cōpre
henderet ipſe ioseph. ¶ Utrū autem ioseph
ab originali macula preſeruatus fuerit ipſe
nouit qui talē ſibi in patre putatiū et guber
natorē humanitatis ſue et dilectiſſimē ſpon
ſe ac matris ſue puriſſime iunge ſup omnes
mūdi hoies elegit. De quo loquens iohā
nes gerſon vbi ſ. ait. Soluit ex his queſtio
cur de marie et cur de ioseph preconij digni
tatiſq; et excellentiſq; ſcrl' opibus et geſtis
ampliora nō tradit ſcriptura. Neq; em mū
dus ipſe capere poſſet q ſup his ſcribēdū eēt li
bros. ſz ex his q dixim' h'z deuore cōſcrl'is
anim' vñ faciliſſe aſſurgat ad laudas quan
taſlibet marie et ioseph. Quō ſic recreaſci
bat eis per ſufficiētiā aut virtualē cōtinentiā
laudes quas in alijs creaturis etiā angelicis
cōſiderat. Nā habet hoc hierarchic' ordo ſz
Diony. v' inferiorū virtutes ſunt in ſuperiorū
bus pfectiori mō reſolite: quā dmodū ſapi
entia pfectior eſt in ſeraphin q; in cherubin.
Eſt autē maria ſup choros angeloz p gratiā
et gl'iam ſublimata. qd de ipſo ioseph nega
re nō audeo: ſed nec affirmare plūmo. Erūt
igit in ambob' pfectiōes ceteraz creaturaz
irratiōabiliū et ratiōabiliū etiā angelicaz
eminētī quodā mō reparabiles et attribubi
les. et hoc q; late pateat ad cōmēdatiōz v' rui
us q; pſpicuū eſt ſoliter inuēti: et p cōſide
rationē intrati campos ampliffimos omnū
virtutū tonozū beatitudinū: fructuuz ſpūs
et ſimiliū. Hec ille. De ipſo autē ſanctiſſimo
ioſeph ppherauit Dauid ps. xx. dices deo
Preueniſti eū in benedictiōib' dulcedinis:
poſuiſti in capite eius coronā de lapide p'cio
ſo. In quib' verbis tria tāgit. Primo ppa
rationē virtualē. ibi. pueniſti. S' dō colola
tionē diuinā. ibi. in benedictiōib' dulcedi
nis. Tertio ſublimatiōē triūphalē. ibi. po
ſuiſti. ¶ Circa p'mū eſt ſciēdū q diuina
ſapiētiā que ab eterno omia vidit: hunc ſan
ctiſſimū v' r' nō ſolū pelegit ex omib' ſed etiā
ſup omes pparauit et diſpoſuit ad tam alta
myſteria cognoscenda et peractanda taliter q

Differē
tia ei' p
ſuatiōis

Quare
ſcrl'ura
tacet de
ioſeph

ſcrl'ura
tacet de
ioſeph

ſcrl'ura
tacet de
ioſeph

Sermo. XII. De despōsatiōe Marię

in nobilitate fuit. Un q dā deuoꝝ p̄dicatoꝝ dice-
bat p̄p̄lo de ioseph a deo electo. Sapia che-
lo e cano de cana. Et de h dubitare esset qua-
si sacrilegiū. Erime em ē sacrilegiū dubitare
quē p̄nceps ad aliqd officium
elegit. i. q. C. de crimi. la. Et p̄firmant p̄di-
catō qd in qe brūs Tho. i. iij. p̄te sum. q
p̄p̄ar. iij. di. Quos de ad aliqd eligi ita
p̄p̄ar. z disponit vt ad illd ad qd eligūtur
numenian ī idonei. vñ dicit apls. ij. Tho. iij.
Idoneos nos fecit mīstros noui testamenti
Lū g dēteret ioseph ēē custos brūssime virgi-
nis z pueri iesu. z eoꝝ socius z gubernatoꝝ. z
hōe reginā celī in cōiugē. esse marie illi q
elē sponā dei. credis ne q errauerit de in
electōe ip̄i. aut q aliqd ei deesse p̄miserit. qn
cū p̄fectissimū fecerit. p̄fecto h esset valde er-
roneū z stultissimū opinari. Deus em (vt. s
dicim) cū aliquē ad aliquod opus peragen-
dum assumit dat ei omnē sufficiētiā ad perfē-
ciendū. vt etiā inquit Petr⁹ Joh. in. iij. di.
iij. Et facit ad p̄dicatō. l. quidaz cōsulebat. ff.
de re iudi. Un de isto sanctissimo viro super
familiā dei cōstituto dici potest illd Lu. xij.
z Mat. xij. Quis putas est fidelis seruus
z prudēs quē p̄stituer dñs sup familiā suā.
Ego igit teneo q in toto mundo nunq fuit
vir ita sufficiēs ad tam dignū opus sicut be-
atus Ioseph. vñ de ip̄o dicebat qdā deuotus
p̄dicatoꝝ p̄p̄lo. E tēso dire chel lera vna te-
sta salda. ita q fuisse sufficiēs ad regimē to-
rius mūdi. Nam q erat sufficiēs ad maius.
multo magis est credēdus fuisse sufficiēs ad
min⁹. Et p̄bati p̄de hec sentētia p. l. nō debet
z. l. de reg. iij. z. c. cui licet. eo. ti. li. vj. z. l. iurif
gētiū. s. adeo. ff. de pac. z. l. legatū. z. l. ad rē
mobiliē. ff. de p̄cura. z. p. ea q nō. in. l. cū pacto.
ff. de ser. et. z. in. c. i. de tot. z. i. c. ex p̄te. de deci.
Qui ergo fuit a deo elect⁹ idone⁹ ad regimē
filij sui. q in infinitū est excellentior et maior
mundo. z ad gubernatiōē sponse diuine. q ē
dignior vniūso orbe multo magis credēdus
est fuisse sufficiēs ad regendū totū mundū.
Etiā qdā p̄dicatoꝝ dicebat. Male faciunt
q expingūt eū decēpitū melancolicū q ac vllē
cū salēpero ad cingulū hoīem tam prudētē
atq sapia repletū. Cū em brūssima p̄go fue-
rit rē p̄fectio. nō dubiū est q etiā eius cō-
iugē fuit p̄fectio replet⁹. vt eēt ei⁹ contingis
idone⁹. Ali em Amb. q cōnubiū dē qñ duo
bonos sū iugo vt p̄ueniāt i trahēdo. qd si ali-
ter facies o tū q vis nutre. Se hauerai de
la salzate la mangiarai. fuit etiā brūssimus
ioseph sup oēs hoīes puros filis p̄gini gl'ioꝝ

se i nobilitate. qz iter oēs q sunt egressi de stir-
pe Adā nō est egressus vir dignior ac nobili-
or illo. qd p̄t3 Mar. i. i. genealogia ei⁹. Nā
ois p̄fectio z nobilitas gener⁹ hūani. z maxi-
me stirpis iudeoꝝ tā nobil⁹ est collata in eo.
vt dicebat qdā deuot⁹ p̄dicatoꝝ remanēre se-
ce in sacco. Sic g bñdicta p̄go fuit de stirpe
regali. ita z brūs ioseph. cui de iure debebatur
regnū sic Mar. i. c. p̄tere p̄t. q fuit etiā in
eo alia nobilitas dignior. de q loquēs magi
Johes gerson i p̄allegato finde. cōsideratōe
i. ait. Nō faciūt nobilē antiquate diuitie. vt
videt Arist. describere. neqz dñatio sup cēfos
aut aliqd h̄mōi t̄pale dat nobilitatē. sed ser-
uitus dei. cui fuisse regnare ē. cui⁹ agi frenis
sūma libertas ē. vñ agatha theologizās gl'ia
bat inf opprobria dices. Sūma igēnuitas
ista ē in q ip̄i fuit cōprobat. Et qd elicitur
mariā z ioseph sūma nobilitate p̄ditos fuisse
se. qz supmā i dei obsequio etiā corpali exhibu-
ere fuitiūt. Nobiliores igit q nobilissimos
regū dauid sic eo sanctiores z timoratiores i
dei fuerūt fuitio. hec ille q s3 hōiū dubita-
tio. cū maria z ioseph fuerint de stirpe regiā p̄-
geniti. q pacto voluit de q ip̄e ioseph nutri-
tus ē. fūilibz opibz intederet. fuit ei fater
lignari⁹. z filij dē Hiero. mariā operi terri-
ne op̄a dedisse. Rūdet magi Johes gerson
vbi. s. di. Mirādū nō est si paup̄r⁹ hone-
ste p̄dicatoꝝ z amatoꝝ iesus voluit honesta
paup̄rate nasci. z laboriosissim⁹ cū laborat⁹
bus educari. dās in hoc exēplū oibz etiā no-
bilibz ne vacēt inerti ocio. qd ē fomes fons z
origo oīm vicioꝝ. qm multā maliciā docuit
ociofitas. Eccl. xxiij. z ociofitas ac volup̄tas
sunt arma diaboli. c. nisi cū p̄dē. s. verū. de
renū. z i desiderijs ē oīs ociofusus. c. nūq. de cō-
se. di. v. De ip̄o igit scō ioseph verificatū est
illd ps. cxxvij. Labores manū tuaz qz mā-
ducabis. beatus es z bene tibi erit. Dic etiā
ibidē magi Johes gerson vbi. s. Illud qd de
forti muliere p̄dicat sapiēs. Prouer. vi. ma-
rie cōuenit. que panē ociosa nō comedit. sed
quesiuit lanā z linum z opata est p̄silio ma-
nū suaz. Ideo rite subinfert mystice de Jo-
seph viro suo. Nobilis in portis vir ei⁹. Et
hec d nobilitate ioseph z marie detā sufficiāt
hec ille. Noli igit mirari q Ioseph fuerit
fater. debuit em sic esse vt eēt cōformis deo. q
est oīm fabricatoꝝ. Itē qz nullū exercitiū ita
cōueniebat xpi nutritio. maxime quia nat⁹
est in diūtorio. in q p̄draginta dies fm ali-
q̄s steterūt. z ip̄e Ioseph (vt credit⁹) forte ali-
quā cūnā z aliquale redutū ibi fecit de assē

Nobili-
tas Jo-
seph

Quare
de pmi-
fir Ma-
ria et Jo-
seph la-
borare

Ioseph
apre fuit
fater

nbo aut viminibz p defensione pueri et matris
ei a frigore. Itē cū ēgypto nullū aliud
poterat q̄si h̄re exercitiū aptū ad acquirēdū
victū studiū. Preterea q̄ ex ligno natu-
ra hūana est p̄dita: ideo pueniebat vt faber
lignari diceret pater recipator et restaura-
toris. Fuit aut figurat⁹ in ioseph filio iacob
quē Pharaon rex egypti fecit principē super
vniuersam terrā egypti: dices ei vt haberetur
Sen. xij. Ad sui oris imperiū cunct⁹ pplius
obedier. Tulitq̄ anulū de manu sua et dedit
eū in manu ei⁹. vestitūq̄ eū stola byssina: et
collo torquē aureā circūposuit fecitq̄ eū ascē-
dere sup currū suū scdm: clamante pcone vt
oēs corā eo genuflecterēt et ppositum eē scitēt
vniuersē terrē egypti. Dixitq̄ ei rex. Absq̄
tuo impio nō mouebit q̄q̄ manū aut pedē i
omī terra egypti: et vocauit saluatōrē mundi
hec ibi. Anul⁹ at quē rex etern⁹ dedit ioseph
est beata x̄go quā dedit ei sponsam. Ipa enī
x̄go b̄ndicta est ille anul⁹: quē q̄ portauerit i
digito suo p deuotiōz poterit itrare ad cele-
stes nuptias. Induit q̄ eū dñs veste alba: q̄
ei⁹ x̄ginitas et puritas p hac x̄solaratiōz fuit
magis dealbata. Torques aut aurea est cha-
ritas ligās cor ei⁹ cū corde x̄gis. Int maria
em ioseph fuit amor idicibilis et sanctissim⁹
nā post xpm filiū suū nullū hoīem vl creatu-
rā aliā ita amauit x̄go p̄ssima sicut ioseph:
et sicut ioseph b̄ssimā x̄ginē sup omēs puras
creaturas dilexit. ¶ Nō ē aut miz si x̄ps vo-
luit q̄ oēs creature obedirēt ioseph: cū et ipse
illī obedies erit et i b̄iect⁹: vt h̄i Luce. ij.
De q̄ inq̄r Joses gerson i p̄sideratiōe. iij. p.
dicti ler. Legim⁹ puez iesum dū. xj. annoz
fact⁹ esset subditū fuisse ioseph et marie: q̄ sb̄-
iectio sicut iertimabilē notat hūilitatē i iesu:
ita dignitatē incōpabilē signat in ioseph et
maria. hec ille. ¶ Quo ad sc̄d̄z qd̄ tergit ps
in x̄bis ppositis. I. de x̄solaratiōe diuinali ipius
ioseph: q̄ i supioribz aliq̄ dicta sunt ideo bre-
uiter hic me expediat. Dico at q̄ nūq̄ fuit aut
erit aliq̄ mulier ita cōsolata de suo sponso sic
beata x̄go de ioseph: nec aliq̄s marit⁹ ita cōso-
lat⁹ de sua cōiuge sicut sc̄tus ioseph de virgi-
ne b̄ndicta. ¶ S̄z hic orit dubiū q̄re ioseph
voluit dimittere eā: vt h̄i Mat. j. Et r̄nde
tur q̄ h̄ nō fecit ex suspitione: q̄ x̄go adeo ho-
nesta erat q̄ de ea nullā penit⁹ suspitiōez h̄re
posat. vñ L̄hyf. sup Mat. inq̄r. O inerti-
mabil⁹ p̄r marie: pl⁹ credebat ioseph sc̄ritati
marie q̄ ei⁹ vtero. Rationē aut q̄re eā vole-
bat dimittere supra retigim⁹. de qua etiā in
q̄ glo sup Mat. q̄ ex facie x̄ginis egredie-

bat quidā splendor tāq̄ si sol fuisset in laterna
cristalli. Et ideo vidēs ioseph tantā maiesta-
tem: et humilitate volebat separe ab ea repu-
rans se indignissimū cōuersari cū ipa. Sed
ab angelo fuit cōfortat⁹. Matth. j. et cōsequen-
ter valde cōsolat⁹ cognolens q̄ deus fecerat
eū dignū habitare et cōuersari cū sponsa di-
uina et cū filio ei⁹ benedictio. in qua puerfati-
one x̄solaratiōes iertimabiles habuit. Spon-
sa em debet cōmunicare bona sua suo sponso: et
vxoꝝ suo marito. de quo p L̄ym. in. l. vbi ad
huc. C. de iure do. et faciūt etiā notata i. l. si cū
vxoꝝ. §. sin autē. ff. solu. ma. Sunt em duo i
carne vna vir et vxoꝝ: Sen. ij. et ob hanc cau-
sam vn⁹ alteri debet subuenire: vt d̄r in. c. j. de
p̄u. lepro. Preterea sicut femine gaudēt p̄i-
uilegijs viroꝝ et choruscant radijs eoz. l. femi-
ne. ff. de sena. et. §. sin autē. in aut. de cōsu. coll.
iij. et. l. mulieres. C. de digni. li. xij. Ita etiā
equū est viros choruscari et illustrari radijs
vxoꝝ et p̄cipare et x̄solaratiōibz eoz. Et ideo
nō est dubitādū q̄ beata virgo cōmunicauit
suas x̄solaratiōes cū dilectissimō sponso suo io-
seph: et p̄cipit fecit eū suaz diuinitaz sp̄ualitū
Lū etiā q̄libet filius debet cōicare cū p̄e suo
de suis diuinitaz: itiquissimū em ēet p̄rre ege-
re cū filius sit in facultatibz. l. si q̄s. §. si im-
pubes. ff. de l̄te. agno. Un̄ dicit in. l. parētū.
C. de alen. lib. ac parē. Parentū necessitatibz
liberos succurrere iustū est. Ideo credēdū ē
q̄ dñs iesus abū dānsime subueniret patri
suo putatiuo et nutritiū ioseph de suis bo-
nis et opibz celestibz et cōsolatiōibz diuinis
ip̄s repleuerit. Un̄ cū x̄ps h̄er clauē padis:
et vñ dederit m̄i suē dedit et vñ suo p̄i Jo-
seph: vt dicebat qd̄a tenens p̄dicatō. Qui
aut habet clauē habet etiā eā q̄ cōtinent s̄da
ut. O igit cōsolatissime ioseph quāta erat
dulcedo tua quā ex societate filij dei et maris
ei⁹ p̄cipiebas: nonne vnicuiq̄ eoz dicebas.
In odore vnguētoꝝ tuoz currim⁹: L̄an. j.
Quāto em societas et sanctorū tāto est iocun-
dior puerfatio. et qui cū bono cōuersat bon⁹
efficiet. ps. xvij. et multo mag⁹ b̄tius ioseph cō-
uersando cū sc̄ritatē dei filio et matre ei⁹ q̄
die i sc̄ritate crescebat: et p̄ficiēbat de bono in
meli⁹: itūēs gesta et modos sc̄tissime virenti-
usq̄ null⁹ aut vng⁹ fuit q̄ tāta p̄rehabuerit
de dulci iesu et b̄ndicta m̄re eius sicut ioseph
q̄ (vt credit⁹) p. xxx. annos cū eis p̄sarat⁹ in b̄-
mūdo. nā paz an̄ baptisimū xpi mortu⁹ est:
vt cōis tenet. Si igit b̄tius iohes euāgelista
sel⁹ dormiēs i sinu iesu tāta x̄solaratiōez recepit
et fluxta euāgelij de ei⁹ sacri pectoris fonte po-

Ioseph
omnia obe-
diebant

Ioseph
voluit di-
mittere
maria

filij p̄i
cōmunicat

Ioseph
moquū

Bermo. XII. De despōsatiōe Marię

ram: si frat' ruffin' loci bti frā. semel vi-
des gloriā hūmāne sibi appēte cū filio i bra-
chijs nā recepit suauitātē q' q' ei' aīma de
corpe cūit' q' d' ipe agere debebat ex cōtinua
exultatiōe et pōsitiōe cū illis: et suauissima
pugnatōe p' tot' ānos ad vna mēsa: Dic mi-
hi mōta aīa q'le gaudiū credis p'ier in no-
te p'ituitatis dñi: Et abāt ageli: et ipe Jo-
seph ex dulcedine flebat sollicit' facere ignē
ad calefaciēdū dūcē ielū et matrē ei'. Quā-
ta erat teneritudo ipe? Ioseph q' audiebat
benignū dei filiū eū appellare patrē: et sibi in
mēsa p'ire volētē: Vt nā ego v' vnu de fra-
t'ib' illi' p'uiū h'ie possem. Quāta p'ier-
ea gaudēbat q' videbat dulcissimū dñm ie-
sus i labore et artificio suo eū adiūcātē: et sibi
ministrā illi' art' carpētarie oñdētē. Quo
dulcedine replebat' q' ipz p'uiū ielū i nū tene-
bat in brachijs et dūcē osculabāt: et stringe-
bat suauit': nō semel em sicut simeon fener' s'z
grādie: et adiūcātē p'ingē suā hūmāne benedi-
ctā ad faciēdū infantulū q' dūcē ielū et grādie
mū i lūtheam iā lauāda. Nō bndicte ioseph
quō poterat sufferre tantā suauitātē quam
dulcedo paradisi dei filius ielū i brachijs am-
plectabāt et dūcē osculabāt: p'fecto credo q'
et illi dūcē decantabas. Iesu iole serenior
et: vide in officio nois ielū. Si lānce? Fran-
cū loquēs de deo cū scā Clara rap' est i ex-
tālm cū ipa: et ita igne spūscū inflāmat' ve
videre et arcūstātib' q' totū mōsternū i q' erat
arder et q' agere tu debebas q' cū scā Clara
p'orte tua hūmāne celestib' loq'ar' et cū ipso
deus p'fecto stūpebas audies mirabilia q' nō
licet hōi loq' q' hōi. Quē cōsolatio tua
erat q' audiebas dñm ielū cū matrē suā
colloq'ntē: p'fecto tu illi dicere poteras cū p's
cōsolatiōes tue letificauerūt aīam meam.
Quid agebas o hūmāne ioseph q' do videbas
sponsā tuā de nocte surgēte ad orōes et i orōe
a terra elevatā: et in nūera angeloz mltitudi-
ne cū cūdatā i magno splēdore renitētē ac
sepe p'p'oz p'uerfōe cū lachrymis deū deprecā-
te. Et do q' et tu exurgebas et cum orāte ora-
bas et cū lachrymāte lachrymabar: et tot' de-
uotōe replebar' meritis ei' dilectissimē spō-
se tue. Si em scā cecilia suo sponso feroci et
ideō tot celestes p'olatiōes ipe trauit: q'd
credidū est tibi charissimū ac scissimū spon-
so suo ipe trasse sponsā tuā pietate repletissī-
mā: q' etiā p' iūmē suis ipe trasse grās: Nō scis
sime ioseph si petr' s'el tū vidēs glāiam et pul-
critudinē ielū trāfigurati dicit v' h'z Nat
et p' v' dñe bonū est nos h'ce et q' d' tu di-

cere debebas cū nō solū s'el s'z sep' (v' p'le cre-
dit) se bndicte ihs trāfigurati i corpe glorio-
sō dicit. Si mlier emorruilla tāgēs fimbriaz
vestimētū ihs ab icurabili ifirmitate curata
ē: Nat. ix. et Lu. viij. Et si oēs q' tāgebāt v' fimbriā
vestimētū ei' salui fiebāt a q'cūq' dēti-
nebant ifirmitate: Nat. xij. et Nat. vj.
et si cec' nat' tact' digito saluator' cū luto ex
salina oris ei' facto illuiat' est: Joh. ix. et si ip-
se bndicte ihs tāgēs cecoz oculos illuiabat
eos: Nat. ix. et tāgēs manū puelle mortue
resuscitauit eā: v' i eodē. c. h'z. et si tāgēs fere-
trū in q' iuuenis mortu' ferebat ad sepulcrū
rā resuscitauit ipm: v' h'z Lu. viij. Quā hūmā-
tē et fortitudinē i bñ agēdo: et feruorē i diuino
amore i tua aīa et corpe ipm ere debebat oīa
la et āplex' bndicti saluator' Nō felix ioseph
q' brā hūmāne p'loras q'ebat filiū suū credo q'
et tu cū ea lachrymabar' et dicebas illi Tho-
bie. x. cū ipa p'p'ima hūmāne. Deu me fili mi
lūmē oclor' nroz et solatiū vīre nre oīa bona
sūt in te vno hūmāne nō debuit' te dimittere
a nob'. Q' hō illi q' sunt socij passionū debet
etiā cō socij p'olatiōnū. c. j. et sepl. et ij. Cor.
j. Jo ipa bñissima sponsa tua voluit sp' q' tu
p'cipares de suis p'olatiōib' sic p'cipasti
sp' de ei' tribulatiōib'. vñ cū dicit' ad ei' reue-
rētiā v' vñ Ave maria p'ferat ipa benigna
hūmāne remuneratōz magna. p'fecto tibi tanto
p'fuerit illi' suo filio obtinuit idicibile p'ze-
miatōz et glāz. Quā tertio tāgit p's. i. hōis
pallegatis dū de deo te te. Posuisti in capite
ei' et. Quale aut' s'blimatiōez hēas in celesti
glāia declarat Joh. gerson in p'dicto ser. p'side-
ratōe. iij. di. Felix illa dies toto celebratima
mūdo Sacra deēs lera: q' scādīt ad eshera
hūmāne Mater: et āgelicos ciues supenolat oēs
Nuctibi hūmāne ioseph ihs et tua sponsa p'p'm
quā Eredere fas statuit solū: tales ob ho-
nores Locūm: facite nob' hec glāia de. Pro-
nortia aut' maiori trāsit' b. ioseph et glāifica-
tiōis ei' scādīt q' in q' p'dict' doctor vbi sup'
Legim' i trāitu marie ipm ihs affuisse. h
em Diero. argumētat. s'z et in obitu felici ioseph
recte credēdū ē marīā sponsam et filiū
ielū corpalit' affuisse. Alii ei' p'passiōz defun-
ctus est. alioq' em custodia mris alteri com-
missa nō fuisset. hec ille. Pie igit' credo q' dūcē
cis ihs et p'p'ima hūmāne ioseph sollicit'
te fūiebāt: et ei ferula p'p'ina bāt: atq' p'p'is
manib' q' op' erat eū portabāt: et ca lectū
stātes ipz p'fortabāt. Dicebatq' ioseph dñō
ielū. nūc ler' moriar speras q' cito venies libe-
rare nos. In trāitu at' ei' dixit ei' Iesus. Na-

Premia
to ioseph.

Nota de
transitu
ioseph

de dilecte mi alacris ab hac miseriari valle.
et porta h' nome bonu nouu scis p'ibo q' ifra
parnu tps venia ad vos: et ad celestia regna
pducā. Precepit aut angelis ipe dñs dices.
Subueite scis dei: occurrite ageli dñi suscipi
entes alas ei. Ad ipm s'o ioseph de hac vita
migrare ait. Chor' ageloꝝ te suscipiat: et cū
lazaro qñda paup'e eternā hēas requie. Alia
igit' ipi' cū mag' honore i sinu abrahe ab āge
lis celata ē. In resurrectione at' ipi' i q' mlti re
surrexer' ex scis p'ibo: vt h' Mar. xxiij. Pie
credid' q' ē scis ioseph gl'iosus i surrexit: s'il
cū xpo visitauit bñdictā h'ginē sponsā suā: et
h' scis Bernardin' p'dictas padue affirmās
clamabat. In ala et corpe ē scis ioseph in cel
gl'iosus: et visa ē erit q' aurea sup caput ei'. et
sic ego credo q' sit i vita etna i ala et corpe cū
maria et i indiabili gl'ia: h'is clarissima aureo
lā h'gitat' et doctrie: q' p'dicauit pastorib' et
mag's. Itē puto q' sit apud pedes bñssime h'
gis: honoret' ab āgel' et scis oib': et h'is ma
gnā iurisdicōz ap'd dñm iesum et spōsā suā
ad impetrādā grām suis deuotis. Et iō o de
uoti xpiani habere hūc sc'm in deuotōe: q' ei
multū sum' oēs obligati. Qui igit' vult ali
qd a deo obtinere accipiat beatū ioseph p' ad
uocato suo an' h'ginē bñdictā spōsā ei': et bea
tissimā h'ginē ap'd filiū suū: et dñm iesum an
p'iem celeste: et oia ipe trahit. ¶ Pro conclusionē
aut hui' pris dico q' sup'dicta de gl'ia et subli
matōe ioseph cōfirmat. Joh. gerson vbi sup
di. Legim' xpo resurgere multa corpa scōz
surrexisse et introisse i sanctā ciuitatē hierlm et
apparuisse mult'. Et h'ic forte d'r aplis. Ace
perūt mlieres de resurrectione mortuos suos.
Recognite ozo p'i' anim' si iust' ioseph vn'
ex ill' putad' fuisse q' marie appuerit charissi
me sponse sue et cōsolat' sit. Qui tandē xpo
i celū ascendere s'il et ascendit gl'ificat': et collo
cat' Ea dext' ipi' iesu: h' ē in portorib' bonis
suis. Ex q'bo p'cludit' q'recte et q'gl'iose faciūt
et fecer' q' celebratē de h'giali iungio marie et
ioseph pagere senserūt tā p'bis q' sc'p'is suis
hec ille. Qui etiā in seqnti cōsideratōe p'dicti
ser. alloqns synodū scē romane ecclie tūc cō
gregatū ait. De celebratē h'ginal' iungij io
seph cū maria: v' de ipi' felici trāitu fieri so
lētēatē exoptam'. q'ten' marie meritis et in
cessiōe tāti tāq' potētis et ipioli p'ioni apud
sponsā suā reddat ecclia vnico viro s'o et cer
to sumo pōtēfici spōsō suo vice xpi: nosq' sin
guli deo renascamur felici natiuitatē p' gra
tiā i futuro p' gl'iam q' ē natale scōz. incedē
rete: et si fas ē dicere q'dā iure tuo iubere gl'i

Ioseph
corporez
aia bñs

osissime ioseph vir marie. et q' nat' est ipe q'
vocat' xps. hec ille. Qui ē ibide alloqns h'gi
nē bñdictā mēce inq't. Alma redēptoris mi
cui lege supna Vir iust' h'gog' ioseph cū vir
gie nup'sit. Da celebrē dignūq' tuo p'soluere
cultū Lōiungio. fac nos purgat' sordib' oēs
Posse deo iugit' fidei q' fidei puras Despō
sans alas diuio germie cōplet. Porro nate
p'stātor ēē maria. Credit' hec cel' hec mō de vi
gnior ipō. Gra nā supat naturā. gra q'se di
uidit i reliq's: istā fonalit' ipler. Que clauit
gremio: que tot' nō capit orb. Qlū nā cel'
gabriel festiu' ab arce. Per adias alacer to
tus iocūdi' ipaz Nazareth v'it galileem
rit. Illic desponsata viro dauidis et stirpe io
seph Qui dicit' erat clauso repit' h'go maria
Ostio: cui dicit' aue: cui gra p'lea. Qui tēcū
dñs gabriel q' h'ba saluris Virgo siles cogi
rataio turbata q'sq' Nūci' archani diuio
fmōe reterit. Docnata super: super h'gio
seph reputas se. Mysterijs tātis idignū vo
ce modesta Lament. id vñ mibi: q's lū et re
pcoz a me. Mor et dñā: nec ei mibi nubere
tecū. Fas video. dñi mltā ioseph trepid' cogi
tarer Soluit i somnū: cui iustio elica dicit.
Audi clare ioseph viori trade viz te. Nū
mū dilecte deo: cui spōsō frequē. Blāda h'm
gremio posuit. fident' adim'. Nūc thronū: re
sider vbi gra saluificans nos. Mira ioseph
iust' h'p' laus mira. mariā Qui tē' v'ioz lo
ciat mirare sacrariū fecidū plis cū h'gitatis
honore Lōiungū. faber o mir': cui subdit v'
tro. Aurozā et solē q' fabricat: hūcq' benigno
Noiar ore patrē: tāl' q'z gaudet alūno. Re
gia stirps et sacra ioseph te reddit ab orn.
Clar' i signē nūl' te lera decet. Paupies ma
nūq' labor nutrit. obide Strenu' et liber a
psalmo teste bñs Nicvroz tua tecū sic v'it
abūdas. Te dñm spōsūq' vocat. nos redde
brōs. hec ille. ¶ Frā. at de may. sup missus est
ait q' h' nome ioseph h'z Hier. h'z q'duplicē
terpratioz hūc mysterio pueniētē. Quaz p'
ma ē q' ioseph d'r dñi iustus. q' ex abundāia
sue iusticie ita fuit dñō approbat' v'p' ei'
diceret. sic cū appellāre m're Lu. iij. Scdā m
terpratio est q' interpretat' dñō iustificat'. q' sic
ipa h'go fuit scificata vt dñm pererit: ita ipe
fuit iustificat' vt dñō alimēta nutritōis p'ci
rarer tāq' p'z. et iō d'r Lu. iij. q' ipe dñs puta
bat s'il' ioseph. q'z. s. sedulitate paf nā ill' ei
hibebat. Nos s'o possum' assig're aliaz cām
hui' reputatōis: quā ponit Joh. gerson in
sua iosephina. s. q' dñō nro erat filius ioseph
i facie et ceter'z v'ipositōib' corpis. q'd de ē

Lamia
geronia
de ioseph

Ioseph
corporez
aia bñs

Sermo. XII. De despōsatiōe Marie

voluit. qz nūq̄ iter statūrā z effigie xpi z Jo-
seph fuisse sicutudo: nō eēt reputat⁹ a iudeis
eius filius. Cōsequēter reputassent beatā hgi-
nem adulterā. Ex quib⁹ cōcludit qd si ioseph
fuit filius xpi: pulcherrim⁹ extitit. Dicit igitur
Ioh. gerson vbi. s. Personas inter filios est
natus amor. De Ioseph autē rō suadet qd fa-
cili forma iesu forme filis reputāda fuit.
Si nō: qd pacto p̄ ei⁹ credit⁹ esset? Qua-
liter itacate in fide saluasset honore. Dispari-
tas vultus plis euz p̄e putato. Sra nature
fieri vult cōsona sepe. Nōne mior iacobi fra-
ter dñi phibet? Ual de filiis: qd gra nō ca-
ro fecit zc. ¶ Sequē. frā. de may. vbi. s. Ter-
tia interpretatio est qd ioseph interpretat⁹ augmētū
qz i ceteris dispositioib⁹ hginū de cō lege fi-
at diminutio integritat⁹ i pposito dñi sponsa
dat assensum in copulā carnalē: in ista m de-
spōsatiōe fuit appositū augmētū. qz tūc hgi-
nitat⁹ ppositū hgo firmavit puritatē: effectū
elictōdo: occurrēte tūc obiecto z materia casti-
tatis. Quarto interpretat⁹ appositio. qz i cete-
ris despōsatiōib⁹ cōit auertit a sponso integri-
tatis ppositū: isti tñ sponso ex tali sacramen-
tali copula nō fuit ablat⁹ s; nouit⁹ appositū:
cū aspect⁹ purissime hgis oēs ad castitatē ve-
lit qm indinaret. Et multo mag⁹ ei⁹ floridū
p̄ortū fm bñm dñero. iur illd sapiētis. Lū-
ppe est imitacō illa. Ioseph h qd areqz acciper i
sponsā beatā hginē pposuerat enare hgitatē:
re p̄p̄ua: vt in dñe Aug⁹. in li. de scā hgitate.
qd fm eūdē Aug⁹. factū fuit de nutu vt ipse
ioseph esset dign⁹ sponus bre hgis. p̄p̄ istā
despōsatiōē n mutauit ppositū s; firmavit.
vñ dñi Nat. j. qd cū eēt iustus nolebat eā tra-
ducere. i. s; Aug. carnalit⁹ cōgscere. hec frā.
vbi. s. ¶ Ngr at ioh. gerson i sua iosephina
loquēs de obitu z glia ipius ioseph sic canit.
Venerat illa dies qd vitā morte parer Per-
petua: tibi iuste ioseph dauid inclita proles
xpi adest cū m̄epia: qbz officiole seruie-
ras. vultu placido solant eunē. Qua licet la-
chrymis oppleterit int⁹ aboritis Naturalis
amor etei lat credere fas est. Qz patrē iesus z
sponsū fient moriēte Virgo benigna suū. si
di castodis amato. Prociubit lecto: cōplexas
membra: pudic⁹. Oscula dat labijs: m̄ vir cō-
damar abis re: Delēs: z vidua passurā dira
relinq̄. Uelle tamē dñi fiat. dilecte valero.
Nalicias: dñs placida te sedelocabit. Pro-
tin⁹ ipe ioseph p̄ctiosa morte quieuit. Lugu-
bre recipit vestes viduata maria. Ereqas
redidit: tuotas nazareth vrbe. Tota virum
flet plebs qd vixerat abiqz qrela. Dico in cōe

bon⁹ scitissim⁹ heros. Certa dauid reg⁹ z pre-
clarissim⁹ ples Laska velut turtur si cōpare
sit viduata Sola volat repetēs arētes arbo-
re ramos. Pro cātu resonat plāctu gēnebiū
da pudico. Sic tolet abrupto vite socialis
amore Virgo gēne desclēz virum plāgoze
modesta. At sbito vt sensist⁹ h̄r istē fili⁹ eius:
solās alloq̄: secretaqz plūma pādīt. Atqz fu-
turoz serie briuādo recēz Lara mibi i p̄mī-
mī nolito dolor. Accumulare tibi cas: s; respi-
ce mētē. Infioze octo fidei cū lūe: qles Lolle-
gio parz bñ qd vixere p̄oz. Applausus iubi-
lozqz dedit custodis amici. Decedēs aīa dñi li-
bū igressa. p̄p̄quā Sic etei nouit denūciat
eē salutē. Na saluator adest ego sum saluato-
cerat. Porro te solā mī custode carētē. Ne
repures sbeo curā iā discipuloz plūm⁹ as-
bit nūer⁹ mibi: iā mlires Scē gaudebūt
selephē mīstras Audis vt affinis n̄r p̄ iſte
iohes. Hacten⁹ hec destra coles mō flue cepit
Jordāis baptisma nouū: baptis mate c⁹ Ab-
luar: vt sic aqz recreādis spiritib⁹ vis Me-
p̄lo oñdet: digitō mōstrabit: zagn⁹. Inq̄et
ecce dei mōi qd crimia tollit. Nāqz colūbia spē
supastit alm⁹ Spūs: z mās i eo dñi tigit
vndis. Uidi egdē z nouit: celi testantur apri
Uor ego clamāz in tētro: per oīs Diriget z
calles dño p̄p̄us veniēt. Quēqz sui pigear
secler⁹: qz priat ecce Regnū celoz: trūco ē af-
fira secur⁹. Deniqz mītra mibi gēs associabit
vltro. Cōspicies ocul⁹ tādē me scādere celos.
Scādere z ipe ioseph vt mecū regnet i eūū.
Regnab parit fuerit dñi vita pacta. Nomē
laus z honor dabit p̄ scā nob. Prociubit mī
gēnub⁹ qz affusa repedit. Hates z i p̄erit. fiat
tua nate volūtas. Deleo solari rursus visura
ioseph te. Et nos ip̄cole talem veneremur:
amē. Fudam⁹ qz p̄cos tibi supplice carmine
stes Illustr⁹ p̄iar cha ioseph dō altappago
Iusticiē dñor: clar⁹ nūerāde p̄p̄is Virgineo
splēdoze micās: custos qz marie: Test⁹ nutri-
tor z xpi fide mīster. Cōscie mystērij qd nesci-
uere p̄ora Scia. tu h̄bū vite qd erat caro fa-
ctū Gestasti māib⁹: etiā tibi s̄b dīt vltro Di-
gnat⁹ fieri nutu qd tēpat orbē. Tu vtr tu dñs
m̄ris dñi dñoz. Magne pegrie dudū terr⁹
mō regnas felix in celi p̄ia secur⁹: z oīs Ex-
pers terror⁹: labor⁹: grieras paul absūt. Que-
sum⁹ intēde nob: mīseros qz benign⁹ Inspice
nos oculis qz tāta picula turbat. Esto pegri-
nis fautor: dux: auxiliator. Desessos refone-
rot scādala tolle viāz. Dirige cecos: erigela-
psos: optia dñi. Sra: dñi: bacul⁹ qz sp̄i firmis-
sim⁹ adit. Pat i cōcedēdo cordis meditatio

inanis. Tēta menta sathan: mūdī: carnis su
perem? Te duce p amulo meritor: a laude
tuor. Lertū q magno es venerari digno
noze. In terris: mēla tener quā gla celis. Est
ereī xpe tecū mīste mīster. Est cū spōla spō
sus charissim? alma Virgīcos ne tuos sedes
locatēq pentes? Sit mī hac i re simplex me
ditatio nra: Scīs salu? honor: volum? alijs
sū? esto. Quos de pmatu: pccō nulla fatigat
Magne ioseph magno velut ipiose patri de
Lū desiderio petim? fer opē nri mīserere. Leli
ca suscipiat nos tādē pzia tecū. Decille.
¶ Pars tertia hui? finonīs q dē causalita
tis. I. gōnabilis a qua ex causa brā pgo fuit
desponsata.

Epūs de
buit rā/
scitē pgi
ne despo
sata

I p colligi ex mōto sen. i. iij. di.
xxx. circa fi. a bto Tho. a Rich.
ibide ar. ij. q. ij. i mīdo sed i arg. a
abto Tho. in. iij. parte summe. q
xxx. ar. j. a Rabano a Petro iohānis sup
Joh. valde fuit cōueniēs cōgruū a ratioabi
le xpm nasci de pginē desponsata. pmo ratioe
fuit. secūdo ratioe marris sue. tertio rōne nri
pūmo hoc fuit pueniēs ppter xpm qdrupli
a ratioe. pūmo quidē vt mykeriū icarna
tōis sue diabolo celaret: vt dicit in. c. inuēta
xxvij. q. ij. Un a ait būs Ignacius: sicut re
fert Hiero. sup Mar. hac de causa pginem
fuisse desponsatā. Factū est aut hoc ad tutelā
pueri: ne diabol? contra eū vehemēt? nocu
menta pcuraret. Sciebat em ipse diabol? dei
filiū debere incarnari p redemptiōe huma
ni generis: s; tps ignorabat. Un caute obfua
bat ad sciēdū qn mūdū intraret: vt redēpri
onem nram impediret. Dec autē desponsatio p
ginitatē mris dei parietis ipsi diabolo ocul
tauit: vt ait Origenes sup Matt. di. Que
fuit cā vt esset desponsata maria ioseph nisi
quaten? hoc factū diabolo celaret: a ille ma
lignus fraudis cōmēta aduersus desponsatā
nulla penit? inueniret? Decille. De hoc etiā
Amb. sup Lu. ait. Nō mediocris qz cā est vt
pginitas marie falleret pncipē mūdī: qui cū
desponsatā cerneret viro: partū nō potuit hīe
sui pccū. fallēdi em mōi pncipis fuisse filiū
ipī? dñi pba declarat cū apli iubent tacere de
xpo. Dec Amb. Et hoc pēz Mar. xvj. Jē
sanari iubent tacere de remedio: vt pēz de le
prolo Mar. viij. a de cecis Mar. ix. a de pu
ella resuscitata Mar. v. ¶ Predictis autē
nō obstat si dicat q nō latet diabolū ea que
sunt in corpe. Quis lateat ea q sunt in corde.
qui ait Aug. in. iij. de trini. Multa que
cōfiteret diabol? pte sue nature philet co

gnosceret a diuina pte. Jē dicit doctores q
etiā latet diabolū ea q sunt in corpe qn appro
pingre nō p. Diabol? aut nō potest appro
pingre pginē ppter pte scitatis pgius: a etiā
qz impediebat a deo a ab angel? ea custodiē
tibus: fm Fran. de may. vbi. s. video scire non
potuit vtz pgo pcepisset sine viro cū ea ma
ritū hīe videret. ¶ Secūdo hoc fuit pueniēs
ppter xpm: ne ab ifidelibz rāqz illegitime nar?
abijceret. vñ Amb. sup Lu. ait. Quid inde
is: qd herodi possent ascribi si narū ex adulte
rio viderent pscq? qd dicat: nihil. Ergo fuit
cōueniēs vt ei? mī desponsaret. qz alit oēs arbi
trati cēt xpm ex stupro fuisse generatū. a sic
eū tanqz illegitime natū despersent. Nā lu
ra tales detestant: a pūat successiōe paternā.
aut. ex cōpletu. C. de incest. nup. a aut. liz. C.
de natu. li. Solēt em vplimū cōimitatores
pafni sceleris. c. si qz cū militibz. vj. q. j. a.
si gēs. lvi. di. Et fm canones sunt irregula
res. lvi. di. c. pshoz. Nec sine dispelatione
dnt ad sacros ordies pmoueri. c. pcpimus.
xxij. di. Lū pps futur? est sum? sacerdos
a rex regū: debuit tali suspitiōe carere: ne in
dei dedignaret eū habere regē a sacerdotē
quia filij ex adulterio geniti abominatio sunt
deo. c. dicat. xxij. q. iij. Un a fm leges nō p
mouent ad dignitates nisi i defectu legitimo
rum. l. generaliter. s. spūrios. cū glo. ff. de re
cu. Et hac rōne tangens Amb. sup Lu. ait.
Cum partus innupte lege damnet: cōgruū
fuit vt virgo desponsaret. ne videret ppa a le
gis iniuria cepisse. ¶ Tertio fuit hoc conue
niens ppter xpm vt a ioseph nutrire. vñ
a pater ei? dicitur est quasi nutritus. ¶ Ut enī
habet Lu. ij. existēs beatissima virgo cū Jo
seph: a inueniens puez iesum in tēplo: dixit
ei. Ego a pater tuus dolētes querebam? te.
Nō negauit aut xps ioseph esse patrē suū
sed rñdit. Quid est q me querebas? Et in
hoc verificatū est illud. Bēalini. Est pater
hic cura: pē est ali? genitura. pē em lege qz
appellat ratioe curatiōis a gubernatiōis: vt i
aut. de armis. s. hoc autē obseruare. a i. q. C.
de debito. cini. libro. xj. a no. C. de emen. insti.
co. in pnci. Supradictā autē ratiōne tangit
Amb. sup Luc. dices. Desponsata est vt in
fantis curā gereret ioseph: siue i egyptū
iens: siue inde venno rediēs. Quarto fuit cō
ueniēs hec desponsatio vt cōsuetū mō scptura
rū genealogia xpi p virū describeret. vñ Am
bro sup Lu. ait. Qui i sēl m venit scī debuit
more describi. Viri autē plona qrit q i sanati
a reliqz curijs ciuitatū gener? asserit dignū

Illegi
mi dōp
cipm

L

Berino. XII. De despōsatiōe Marie

rati. Cōsuetudo etiā nos instruit scēturaz:
 q̄ sp̄m oīginē q̄rit. hec ille. Mulier em̄ ef
 ficiat familia viri. l. fi. s. idē rescriptū. ff.
 ad mūnīc. 2. l. q̄cūq; C. de remī. lib. xij. Q̄
 autē b̄rā s̄go s̄m lege despōsari nō poterat nī
 s̄viro q̄ eēt de tribu iuda et familia danid ex
 T genealogia spon̄s. i. ioseph: rēphēdit genea/
 logia marie et xpi filij ei⁹. Sēdo p̄ncipaliter
 p̄p̄ter dīcō q̄ fuit p̄ueniēs ip̄m nati de s̄gine despō/
 sata p̄p̄t ip̄m s̄gine: et b̄ q̄duplīcī rōe. Pri/
 mo ne a iudeis occideret tāq; adultera: vr̄ait
 Hieron. Nā s̄m leges s̄go adultera de stir/
 pe sacerdotali cōburebat: Lēu. xxij. Ip̄a ar/
 s̄go de cōderat nī solū de tribu iuda s̄z etiā de
 tribu leui. s. de stirpe aarō: vt patuit. s. i. q̄. p̄c
 bur⁹ op̄is: s̄r. j. p. ij. Lapidabat q̄z nō solūz
 illa q̄ iacerat despōsata s̄z etiā illa q̄ i domo pa/
 tris custodiēbat vt s̄go q̄nq; nuptura cuius
 ei⁹q; alteri⁹ tribu esset. vñ d̄r Deut. xxij. Si
 nō est i puella inēra s̄gitas lapidib; obruet
 cū viri cūitaz. 2c. J̄c de iure ciuili antiq; ca/
 pite p̄mēbat tā adultera q̄ adulter. l. q̄uis
 Cad. l. iul. de adul. hodie s̄go adultera retru/
 dit i monasteria ad agendā p̄niam: vt i aut.
 ibi posita. Sēdo fuit cōueniēs eā despōsa/
 ri s̄m Hieron. Dū genēv ei a ioseph mīlle
 rīu erubere et fūit. vñ L̄hyf. sup Nat.
 inq̄ illud qd̄ habet. c. inuēra. xxvij. q. ij. di/
 cēs. Sicut em̄ illa postea cōmēdauit xpo di/
 scipulo: sic etiā nūc angel⁹ copulat sponso: nī
 in sed⁹ solēne p̄uigij s̄z i s̄ortu cōis habita/
 cū. hec ille. J̄c hoc agruū fuit vt ioseph
 pararet necessaria ipsi s̄gini i filio ei⁹ de ar/
 telua. erat aut carpētari⁹: vt ait L̄hyf. et vt
 eā associaret sicut et fecit cū fil i bethleē pre/
 p̄t vbi filij suū pepit: et ad tēplū in purifica/
 tiōe ei⁹: et cū i egyptū iuit et redijt. vñ Berin.
 in quodā ser. inq̄. Q̄ ista delicata puella so/
 la erat. iō fidelisocio idigebat a q̄ a nī p̄tū et
 in p̄tū et post p̄tū associaret: et a laborib; rele/
 uaret. Tercio fuit p̄ueniēs vt p̄ s̄go ab in/
 famia liberaret. Un Amb. sup Lu. ait. Des/
 pōsata ē ne temerare s̄ginitaz adureret ifa/
 mia: cū⁹ gravis aln⁹ corruptele videret in si/
 gne p̄ferre. Maluit aut dñs aliq̄s de suo or/
 tu q̄z de mīris pudore dubitare. Sciebat em̄
 tenerā esse s̄ginitis p̄ocunelia et lubrica famā
 pudor⁹. nec putauit ore⁹ sūm fidē mīris iurij/
 alitruendā. Seruat itaq; s. marie sic pudor/
 re integra: ita iniolabili op̄mōe s̄gitas. Hec
 ille. Et Ber. sup missus ē inq̄. Quis em̄ eā
 vidēs nō despōsata et nī gūida: nō poti⁹ dice/
 ret meretricē q̄z s̄gine? Nō ar̄ decebat b̄ dīcī
 de mīre det. tolerabil⁹ q̄ et honest⁹ fuit puta/

ri ihm ad tps de cōiugio nati fuisse q̄z de for/
 nicatiōe. hec ille. Et i b̄ appuit charitas et be/
 nignitas dñi nri iesu xpi: q̄ potius voluit di/
 minui de honore suo q̄z de honore matr⁹ sue.
 Quarto fuit cōueniēs: sicut d̄r Alber. sup
 nullus ē: vt patuit. s. ad b̄ vt dignitas mīris
 hūilitati sociaret: sic q̄ eēt s̄l mī dei et vroz fa/
 bri. s. ioseph. Unde i vilipēdiōez xpi dicebat
 pharisei: vt b̄ Nat. xij. et Mar. vj. Nō/
 ne h̄ est fabri fili⁹? Lōgruū q̄ fuit vt dei geni/
 trix fūaret illd̄ Eccl. ij. Quāto maiores tā/
 to mag⁹ tēhūlia i oib; et corā deo iueies gra/
 tiā. Quāto ei q̄s maior ē tāto mag⁹ hūilitas
 p̄mēdat i eo. vñ Hieron. in qdā eplā ait. Nī
 hilē qd̄ hoib; nos ita ḡros ac deo faciat q̄s li/
 vite merito magni humilitate s̄m infimū.
 Tercio p̄ncipalr fuit p̄ueniēs b̄ s̄gine de/
 spōsari p̄p̄t nos. et b̄ q̄duplīcī rōe. Pri⁹ vt
 xps nati de s̄gine cert⁹ crederet testio iō/
 seph q̄ mīez ei⁹ s̄gine despōsauerat: et a tpe de/
 spōsatiōis diligenti cura custodierat. Nā
 spōsa a tpe despōsatiōis erat s̄ custodiā spōsi
 vt ait Hugo cardinal sup Nat. 1. et Lu. 1. c.
 et Ber. sup N̄dissus est: di. Nos erat inde
 or vt a die despōsatiōis vsq; ad tpe nuptiaz
 spon̄s spon̄sas i custodia reciperet vt eaz pu/
 dicitā curiosi fūaret: et ip̄i eis fideliores ex/
 steret. hec ille. J̄c erat in eoz p̄tē q̄ ad ob/
 seq̄a et s̄ilia. c. muliere. xxvij. q. v. et debebat de/
 fendi a vir⁹ s̄us s̄is q̄ sibi occurrissent. isti.
 de inin. s. 3. autē. Et h̄ac rōez tāgēs Amb. su/
 p Lu. ait. Locupletior test⁹ pudor⁹ marit⁹
 adhibet: q̄ possit celere iūria et vindicare op/
 probriū si nō agnosceret sacm. Greg. q̄q; in
 omel. sup Nat. inq̄. Sicut discipul⁹ du/
 bitās et palpās factus est test⁹ vere resurrecti/
 onis: sic spon̄sus fuit custos et testis integer/
 rime s̄ginitatis. trāsumptiue in. c. sic q̄ppe
 xxvij. q. ij. Ex quo mag⁹ cōfirmamur in fide
 p̄ceptiōis xpi de spūscō ex s̄gine. Secun/
 do fuit agruū vt s̄ginitaz ea vitā de infamia
 daret: et ea male excusatiōis tolleret. vñ Am/
 bro. vbi s. ait. Non decuit s̄ginitaz sinistra
 op̄mōne viuētib; velamen excusatiōis relin/
 qui: q̄ infamata q̄z mater dñi videret. Terc/
 tio fuit cōueniēs vt vniuersa ecclia designet
 q̄ cū sit s̄go despōsata tamē est vñ i viro. id est
 xpo: iuxta illd̄ apli. ij. Lho. xj. Despōdī vos
 vñ i viro virgine castā et h̄bere xpo. Et hanc
 rōem tāgit Aug⁹. i li. de sc̄a s̄ginitate. L̄hyf.
 q̄q; sup Nat. inq̄. Quia futurū erat vt
 oēs sc̄i de ecclia s̄gine nascerent xpo despōs/
 tata. xps de despōsata natus est ne idigni⁹
 nasceret domin⁹ s̄lerni. Quarto fuit con/

E

Propter
nos fuit
p̄ueniēs.

A

B

mentes: vt inqt Hugo cardinal sup Mar. j.
q. m. dñi eēt dēspōsata z sgo. vt i psona ipſa
z sgitas z mīmonū habet z honorat. S
hereticos alteri eoz detrahētes Idcirco exul
tent sgitas z iungate imitātes glōsā sgitine
maria dēspōsata ioseph vt ipam p sgitatē
z castitatē iungatē imitādo i pñti scō. eā sgit
leqñt p sblūmē glām i futuro. ¶ Nos at ad
dere possum⁹ alias qñq. rōes. Pñia vt fide
les credētes eā dēspōsata z cū iunge habitātē
sine vtro pcepisse magis mererēt. z idcirco ac
obstati mūdani i sua pñcia sic eoz exigē
tibz dēmerit⁹ magis idurarent. Et hac rōem
tāgit Amb. sup Lu. vi. q. q. sclaribz vanitati
bus occupat⁹ scire diuina nō pñt nec merent⁹.
¶ Sēda rō ē illa quā ponit Hugo car. sup
Lu. j. c. l. vt b. sgitas marie sgitis maior fides
hiet z ois mētiēdi suspitio tollerēt. Ut ei ait
Amb. sup Lu. videret mētiū inupta pgnas
z culpā velle obūbare mēdacio. neq. em cre
deret ei si diceret se sgitine. z ideo dī Ambro.
vbi. s. fides marie sgitis asserit. z mendaciū
cū mōuet. cām ei mētiēdi dēspōsata nō hūit.
cū iungit pñtiū z grā nuptiarz part⁹ sit femi
naz. hec ille. trāsūptiue in. c. pudor. xxij. q.
ij. z sumpta ē hec sñia origialit ex. l. qñt. s. si
mulier. ff. de edic. edic. ¶ Tertia rō ē illa quā
ponit idē Hugo car. vbi. s. di. De feia sgit
ne dēspōsata nasci voluit. vt ab oī gradu mu
lieris opprobriū tollerēt. s. a iungat⁹. a vidu
is z a sgitibz. hec ille. Predictaz aut rōnū
prē ponit Bern. sup Māssus est. di. Neca
rio igit sgo maria dēspōsata. q. p hoc z a cani
bus scām abscondit. z a sponso sgitas cōpro
bat. z sgitis tā sēcūdie q. fame puidet. z a
secretis celestibz hostibz excludit. ¶ Quarta rō
ē pōt illa quā ponit Chrys. sup Mat. Qz
em vt dī Mar. xij. erat ioseph faber ligna
rius. Ideo ipe Chrys. inqt. fabro lignario
maria dēspōsanda erat qñ ipſa ecclīe spon
sus oēm salutē hoīm opatur⁹ erat p lignum
crucis. hec ille. ¶ Quinta rō est vt ostēderet eā
post sponsum i mīmonū p sba de pñti lice
re ab oī iungitū vlt alteri eoz etiā alio iūto
an tñ carnalē copulā transire ad vota melio
ra: vtpote p votū castitat⁹ z igressū iūgiōis
mori mūdo. ex. de pñ. pñ. c. ij. z ibi late p doc.
z. l. x. nobis. C. de episc. z de. Brissima igit
sgo z scūs ioseph fil⁹ dēspōsati z mīmonio
copulati z iūgitate pſeuerātes dēdēt erem
plū alijs iungat⁹ fil⁹ faciēdi z caste viuēdi.
qd exēplū imitat⁹ ē scūs Elziar⁹ terci⁹ ordi
nis bñ francis. q. cum brā Delphina vxore
sua quā i iūcture vxorem iūctulā accepit.

pſeuerant iūgitate vsq. ad mortē. ¶ S
hec qdē de sponso brissime sgitis tēpno dāt
sufficiāt. Habuit nāq. aliū sponſum digni
orē. s. celi terre q. opificē deū. de q. dicit pñ illd
Joh. iij. Qui hz sponſā sponſus est. De ei
cū brā sgitine spūale mīmonū pñt. qd qdē
mīmonū habuit triplicē gradu ac triplicē
sponsum. z triplex bonū ac triplicē copulā si
ne cōiunctionē. Pñmo habuit triplicē gra
dum: quia fuit initiat⁹. ratificat⁹ z cōsum
mat⁹. Initiat⁹ quidē fuit per verba de futu
ro a ppheta q. dicit Isa. viij. Ecce sgo concu
pier z pariet filium zc. Et ab angelo qui ait
Lu. j. Ecce cōcipies in vtero z paries filium
zc. Deinde fuit ratificatum per sba de pñti
quādo ipa cōsensit z dicit. Ecce ancilla dñi:
fiat mihi sñm sgitū tñū. Ultimo fuit cōsum
mā quādo filius dei in thalamo vteri sgitine
lis naturā nostrā sibi eternaliter copulauit.
Unde clamat ecclīa in officio diuino. Ecce
completa sunt oīa zc. ¶ Sēcūdo in illo ma
trimonio fuit triplex sponſus. s. animi. s. bñ z
signi. Et istū triplicē cōsensum ipa postmo
dū in cantico suo expresseit Luce. j. Nam cō
sensum animi expresseit cū dixit. Magnificat
aia mea dñm. s. sponsum meū celestē. Cōsen
sum aut signi expresseit cum dixit. Exultauit
spūs meus in deo salutari meo. Exultauit. i.
extra saltauit. Tantū em gaudiū habuit in
animo q. etiā manifestabat⁹ exteriori signo
Cōsensum sgo verbi expresseit cū subdidit. Qz
reſpexit humilitatē ancille sue. z hoc fuit qñ
ipa dixit. Ecce ancilla dñi zc. ¶ Tercio illo
matrimonio fuit triplex bonū. s. fidei. plus
sacramēti. fidei quēdē q. sgitatis votū
deo factū semp illibātū custo diuit. Fuit etiā
ibi bonū plus: q. de filiū de suis castis vlt
ribz generauit. Bonū qz sacri: q. nunq. a si
lio suo diuisa vlt separata fuit. Quarto in hoc
mīmonio fuit triplex copulā. nā in mīmo
nio carnali triplex iūctio inuenit. vna causa
tur ex sponſu aior. scōa ex pñtiēde corpō
tertia ex indiuisibili habitatione amboz. z
eodē modo iter rpm z beatā virginē fuit cō
iūctio aimoz p mūnā charitatē: iuxta illud
Lan. vj. Ego dilecto meo z dilect⁹ me⁹ mi
hi. Fuit etiā ibi iūctio corpōz p natēvita
tē: q. vna caro xpi ē z mis. vñ de b. pñt exponit
illd Gen. ij. Erūt duo i carne vna. Nā ad
formādū corp⁹ xpi fuerūt duo. s. spūs scūs q.
corp⁹ ipm formauit. z beata sgo q. materia
mūstrauit. Fuit etiā indiuisibil⁹ bitatio ab oīz
q. sic i vita sua dilexerūt se ita z in morte nō
sunt separati. vñ Joh. xij. dī. Stabat iuxta

Sermo .I. De annūciatiōe Marię

et scilicet ei. Lū q̄ r nos hic stem⁹ p amozē
et ceteris: vt post hac vitā habitare valeam⁹
cu ipso in celesti palacio et ab illo recipe merea
mur eternā felicitatē. Amē.

In noie dñi nři iesu xpi incipit q̄nta ps
hōmōti opis qd̄ martiale appellat: in qua
narrat de annūciatiōe beissime x̄ginis: et de
annūciatiōe filij dei in ea. Hec aut ps pprio ac
pncipali noie gaudiū mudi nūcupat.

Sermo p̄mus.

Timeas ma

n ria iuenisti grām apd̄ deū: Lu
ce .j. Hui⁹ diei celeberrimā festi
uitatē sumis debem⁹ studijs ve
nerari. Hec em̄ est respectu pncipij maior so
lennitas tot⁹ anni. Hoc nāqz festū pncipiū ē
et fundamētū oīm aliarū festiuitatū. Lū q̄ di
cat q̄ cuiusqz rei potētissima ps est pncipiū. l
j. ff. de ori. i. et no. i. c. pncipat⁹. j. q. j. et gl.
i. c. j. de orcl. vii. Arcl. ait. j. et h. c. iij. et v. po
li. c. q̄ pncipiū ē dimidiū tot⁹. Sz in alijs
festis ab hac pncipiū hōmōti et ab ea car⁹ gūla
lamur: mltomag⁹ debem⁹ in ista solennitatē in
bilare et iocundari. qz nūqz h redēptōis nostre
pncipiū fuit: ip⁹ finis nō ēet subsecut⁹. re
mor: em̄ pncipijs remouet pfectio et ē ab oi
bus p̄teriorib⁹: vt ait amētor: Auerrois
sup. x. Met. Merito igit̄ hec celeberrima
dies est ab oi⁹ festiuitatib⁹ gaudijs recolēda in
q̄ gaudiū fuit tot⁹ mudi. et iō de ipa David
decebat ps. cxiij. di. Hec ē dies quā fecit
dñs: exultem⁹ et letemur i ea. Ista etiā ē dies
sacratissima in q̄ x̄go ex oi⁹ p̄lecta magni
regis assueri ē cōiugio copulata. Lū em̄ vt h̄
Hester. ij. p̄dic⁹ rex assuer⁹ et dñs sup filios
isrl̄ capitale iniam et s̄b pena mort⁹ madasset
nei aspectu ei⁹ aliqz accederet nō vocat⁹: per
suasā Hester a mardocheo p̄pinq⁹ suo: assū
p̄tisqz duab⁹ puell⁹ ad obsequiū suū. qz vna
ei⁹ simbras vestimētū portabat: alia x̄o bra
chij suis cā sustentabat: accessit ad eū. Que
cū regis magnificētiā et ornar⁹ ei⁹ pulchritu
dinē aspiceret cecidit i brachijs vni⁹ ex puell⁹
suis. Ipe x̄o rex descendē de solio suo virgam
quā manu tenebat deposuit i signū clemētię:
et manib⁹ p̄prij⁹ s̄benauit hester: et ad ei⁹ pe
titiōē ad ill⁹ domū accessit: atqz pplm iudai
cū a morte libatū exaltauit. et iherecto ei⁹ in i
mico aman: oēs illi⁹ possessiones donauit he
ster: atqz cū i regno suo p̄firmatā v̄roz suam
sup oēs amauit. Per assuer⁹ nāqz q̄ interpretat
brūdo: intelligit̄ de: in cui⁹ cognitōe p̄stite

brūdo. Qui erat irat⁹ hūano generi ppter
p̄m p̄moz parētū q̄ diaboli suggestiōi con
senserat. et iō statuerat oēm hoīem mori debē
re: vt dī. Heb. ix. et ad iferos descendere: iux̄ il
lud ps. lxxvij. Quis ē hō q̄ viuet et nō vide
bit mortē et uet aīam suā de manu iferi⁹? Nō
erat at aliqz q̄ ad deū accedere auderet p gra
i p̄trada: iux̄ illd̄ Dier. vij. Tu noli ozare p
p̄plo isto: qz non exaudīā te. Erat ḡ furor dei
terribil⁹: oēs ita vt ad māsuetudinē s̄ri nō
posset. vii. Jsa. xxx. dī. Ardēs furor ei⁹ et gra
uis ad p̄trādū. Uerūtm̄ Hester q̄ interpretat
abscondita. i. x̄go maria q̄ abscondita et occul
ta erat mudo sed multū cognita deo. Inasa a
mardocheo p̄pinq⁹ suo. i. a suo sanctissimo p
posito: vl ab angelo sibi p̄icularit⁹ ad custo
diā deputato: vl a gabriele archangelo q̄ ei p
p̄pinq⁹ iō dī: qz (vt ait Hiero. ad eustochiū)
Sp̄s agel est cogita x̄gitas. itrauit ad regē oi
potēre deū sociata duab⁹ ancillis. i. hūilitate
et puritate siue x̄gitate. Sicut at rinoceron
ad aspectū alicui⁹ s̄cē x̄gis oēm deponit feri
tate: et māsuer⁹ ad gremiū ipi⁹ x̄gis accedit.
sic de⁹ vides hac sc̄tissimā x̄ginē amore illius
tate⁹ oi dimissa idignatiōe et asp̄itare descen
dit i v̄roz ei⁹: atqz x̄gā furor⁹ sui deponēs: et
sibi p̄petuā iuge et regni sui p̄ortem deputa
uit. Ipa x̄o magnitudinē mysterij icarnati
onis ei⁹ audic⁹: et tantū se magnificari co
gnosces obstupuit: turbata est turbatōe ad
miratōis. et sic artonita et territa cecidit i bra
chij⁹ hūilitat⁹. q̄pp̄ illi dixit angel⁹ gabriel
x̄b apposita. i. ne timeas marca: iuenisti gra
tiā apd̄ deū. i. p̄ quā hūanū gen⁹ ab et̄na dā
natiōe libasti. et p̄cussio ac destructio amā. i. di
abolū illi⁹ possessiones acq̄sisti. i. p̄cto et anias
per tuū filiū ad p̄niam p̄tēdas: atqz altissi
mi dei vni⁹ genitū de sp̄s̄cō cōcpe meruisti.
De q̄ mysterio tres p̄sideratiōes faciem⁹

Prima dicet possibilitatis.

Secunda necessitatis.

Tertia x̄o appellabit causalitatis.

¶ Pars p̄ma hui⁹ fmōis q̄ dī: possibilitatis

Ro expediriōe hui⁹ p̄s et p̄sutarōe

p hereticor⁹ duas q̄es examiābim⁹

Prā v̄z possibile fuerit diuinā
naturā cū hūana vniū vnitatē suppositi. et
sic deū fieri hoīez. sc̄da v̄z possibile fuerit q̄
ex x̄gīe p̄cipet et nasceret. Primā q̄z exami
nat Alex. de ales. i. iij. p̄e lum. in tract. de cō
ueneria icarnatōis: q. j. et Geo. i. iij. dist. j.
et Petr⁹ de aq̄la ei⁹ discipul⁹ ibidē. q. j. et l.
Bo. i. eadē di. et Ric. n̄ribidē ar. j. q. j. et lan
ctus Thomas in. iij. parte sum. q. j. ar. j. et i